

వోయినమూ-వోందనమూ

అలాగే సాయంత్రం అక్కయ్యగనక మిడుతూ మిడుతూ మానూ కూర్చున్నాను. ఆమె నానక ఉలుకూ ఉలుకూ మానూ ఉన్నది. మాకు కొంత ఎడంగా కూర్చుని వొత్తులు చేసుకొంటున్న నాయనమ్మ మా యిద్దరినీకా నిరాశగా, నిర్వేదంగా—మానూ పనిచేసుకుంటున్నది.

ఆ సాయంత్రం—హృదయంతర భావాలు, కోపతాపాలు, రాగ విరాగాలు—కన్నులలో, చూపులలో—విసిరి కొట్టుకుంటూ ఉండిన మా ముగ్గురినీ—ఎవరైనా క్రొత్తవారు వచ్చి చూచి ఉండినట్లయితే—బహుశా నిర్భంతపోయి ఉండురు.

కాని మా ముగ్గురికీ—అట్టి భావ ప్రకాశనము కొరకానీ, ఆశ్చర్య జనకంకానీ—కాదు. అదివరకు చాలాసార్లు—అదే విషయమిదా అక్కయ్యకూ, నాకూ—కీమలాలు జరగటమూ—నాయనమ్మ కొంత స్త్రీ చేప్పటానికీ ప్రయత్నించిన మీదట విఫలంకారై ఇద్దరినీ చివాట్లు చేయటమూ—ఆ తర్వాత చాలా సేపటివరకూ ముగ్గురకూ దృగ్భాసాలను ఒకరినక ఒకరను ప్రసారం చేసుకోవటమూ—మాకు బాగా అలవాటై.

నాకు పదమూడేళ్ళు అక్కయ్యకు పదహారేడు. పదమూడే? తయారులోఉన్న ఏ అడవిల్లకు చెవులకు పోగులూ, రకరకాల ముద్దులూ పెట్టుకోవాలని కోరిక ఉండదు? నేను చేసేదిమూడా ఇంతే. నా ఈ న్యాయ మైనకోరిక తీరకుండా—ఇకమందు యేనాటికీ తీరకుండా—చేసిన అక్కయ్యమీద నాకు కోపం ఉండటం కూడా న్యాయమే. ఇది ఉచితం కాదని ఎవరూ—అఖరుకు మాయద్దరి మధ్యా తిగవులతీర్చే అసభికార న్యాయమూర్తి నాయనమ్మ కూడా—అనటానికి సాహసించలేదు!

నాయనమ్మ సందర్భం వచ్చినప్పుడల్లా ఆ కథ ఇలా వర్ణిస్తేసుంటుంది—

‘అప్పుడు పెద్దమ్మయికీ నాలుగేళ్ళు. చిన్నది ఏడాది పిల్ల క్రావణమాసంలో ఒక మంచి రోజు మానీ ఇద్దరికీ చెవులు కుట్టించి జాంకీలు తిగించాము. ఆ ఒక్క రోజేనమ్మ ఆ ముచ్చట. ఆ మర్నాటినుంచీ చిన్నదానికీ పోగులు పెట్టుకునే యోగం తీరుండా బోయింది!’

ఇలా కథ మంచి రసవత్తరపుట్టంలో నిలిపివేసి నాయనమ్మ ఓ దీర్ఘనిశ్వాసం విడుస్తుంది. ఆ వింటున్నవారు ఇక ఆ సవ్వన్న భరించలేక ‘ఏం, ఏమయింది?—అంటూ తర్వాతి కథకోసం ఉబ్బటబూగిపోతారు. కాళ్ళిచేత కొంతసేపు అట్లా బ్రతిమాలించుకుంటే కాని నాయనమ్మకు కథ నడిపించటానికి తగిన ఉత్సాహం కలగదు ఇట్లా ఆ క్రోతలలో తగినంత సంచలనం కలిగిన తర్వాత అవిడ తాటగా మొదలు పెడుతుంది

‘మేడమీద మాకు ఒక ఉయ్యాలబల తగలబడింది కాదా? మర్నాడు పొద్దుట మేం అందరం క్రింద పని పాటుల్లో మునిగి ఉండగా, పెద్దపిల్ల చిన్నదాన్ని చంక చేసుకుని ఎట్లా పల్కిందో ఏమో—మేడ మీదకు వెళ్ళి ఆ ఉయ్యాలబలమీద కూర్చో

వేదవతీదేవి

పెట్టింది తక్కువ కానూ కూర్చుంది. ఉయ్యాల ఉసుతూ ఉన్నాను. బాగుండా—పెద్దమ్మయికీ చూపుతూ చిన్నది ముద్దు వచ్చింది. చక్కా ముందుకి వంగి పసిదాని బుగ్గలు ముద్దులు పెట్టుకుంటూ ఉంది. అంతే, ఆ సందుపాటిలో ఇద్దరి జాంకీలూ పెనవేసుకు పోయినాయి కామోసమ్మ. పెద్దది వదిలించుకుందామని తంటాలుపడింది కానీ—ఆ బ్రహ్మముగ్గు ఒకపట్నం ఊడితారేదు. చిన్న మేళాం కాదూ, తొందరగా విడదీసుకోవాలని పెద్ద పిల్ల ఒళ్ళు లాగులాగింది!’

‘వ్చ...వ్చ...వ్చ!’—ఆ వింటున్నవారు ఈ తుదిముక్క వివేసరికి నానుభూతిగా ఇట్లా అంటారు.

అట్టి సమయాలలో నాకు పోగు జలద రించినంత పన్నె—పె పెచ్చు వారి సోమభూతి ‘వ్చ...వ్చ’లు అగ్నిలో ఆజ్వలం పోసినట్లు కాగా—అక్కయ్య గనక కనిగా, కోపంగా మాస్తాను నేను. అంతే—అంతటితో నాంది ప్రస్తావన ఆరంభమవుతుంది మాకీమలాటకు. సరి, నాయనమ్మ కథానులాపము ఇంకా తూర్తికాలేదు. క్రోతల ‘వ్చ...వ్చ’లు—

ఆవిడ కథాసంవిధానాన్ని మరీకొంత పురి కొల్పగా మళ్ళా ప్రారంభిస్తుంది.

‘ఇంకేముందితల్లీ, పసివారి చెవులు లేతవి కూడానా, ఆ ఊపులో దాని లోలకపుల్లతో సహా చేవి త మ్మె లో కొంత భాగం ఊడి వచ్చేసింది! మేం క్రిందనుంచి పరిగెత్తుకు వెళ్ళేసరికి ఇదీ సంగతి! ఒక నెల రోజులకు కాని ఆ గాయం మానలేదు! రంపక చేవి బంగారంలా బాగానే ఉందనుకోండి ఆ రోజే ఆ చేవి జాంకీలకూడా కలిగింపించి తీయించి వేళాము విమి చేస్తామంటే!’

నా మిడి చేవి తమ్మెలో అరింసుకీం మేర కలిగించి వేసినట్లు కనపడే నదర్ప సమే—నాయనమ్మ కళ్ళకు ప్రబల సాక్ష్యం. కాని, అక్కయ్య ఆ నానుచేసిన ఘన కార్యక్రమం పర్వదసాసంగా—ఆమెకూడా ఇటువంటి నమ్మ మే పొంది ఉంటే—మా ఇద్దరి మధ్యా ఈ కీమలాటకు బహుశా స్థానం ఉండేది కాదు. కాని, ఈ విషయంలో పూర్తిగా నవపడింది నేను. అక్కయ్య జాంకీలూ, పోగులు పెట్టుకుని తిగుతున్నా అని తిగుతున్నానే ఉన్నది. బోపి చెవులు చేసుకుని, వచ్చు మహం చేసుకుని—ఉండవలసి వచ్చింది మౌనం నేను!

అక్కయ్య చెవులకి జాంకీలు అందంగా కదిలినప్పుడల్లా, ఆమె చెవులకి పువ్వు రాగాల దుద్దులు తిరిగి. మరీసినప్పుడల్లా నాలో ఆవిరివల ద్వందం పొంగి వచ్చేది! ఏదో ఒక కారణం, సంవచ్చిం లేకపోయినా—తెచ్చుకుని అక్కయ్యకి సేవ దప్పటమూ—ఆమె కాసింతైనా తిసుముకోకుండా—నా సితికి నలకంతైనా జారి పడకుండా—ఏదో సమాధానం వసిరి కొంటుమూ—మౌన దినపర్వ క్రిందే లక్క అయిపోయింది

‘నాపైన్న పు స్తకం చూచావులే? ‘ఏమో, నీ జాంకీల నకును!’ ‘ఇప్పుడు నా జాంకీల గొడవెందుకు నీకు?’ ‘జాంకీల గొడవ కాకపోతే మరేమిటి కావాలి నాకు? మహా అందంగా ఉన్నావులే రెండు చెవులకి చూడేసుకుని!’ ‘నా అందం నంగతి నీవేమీ పొగడక్కర లేదు. నీకంటే బాగానే ఉన్నానులే!’ ‘నేను ఎంత బాగా ఉండకపోతే నీకంత

ఇ ది మీ కు పూ చీ

ఈ "రెండు చేతులు" చిహ్నము. మీ జీవితమున పెట్టుబడులు దేశమందలి ఆస్తి క్షయప్రమాదముననుష్ఠించుటకు—భారతప్రభుత్వముచేత కాపాడబడుచున్నవని ప్రత్యక్ష పూచీ అయి యున్నది.

అది మీ ఆదాయమునకు నేరేకముగా నమియించుటకు అయియున్నది. చెల్లింపుల వసయము వచ్చినప్పుడు, మీ కైయిచ్చ మొత్తములను సామర్థ్యంగా తక్షణం మీము పరిష్కరించుచు మీరు నమ్మిక గలిగియుండవచ్చును.

ఈ చిహ్నము ఒక పూచీ—మరియు ఒక హామీ.

లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా
సెంట్రల్ ఆఫీస్ : "జీవన్ శేంద్ర". చర్చిగేట్ రిక్ల మేషన్, బొంబాయి-1.

Life Insurance Corporation of India

కోనర్ ఆఫీసులు : బొంబాయి - న్యూఢిల్లీ - కలకత్తా - మద్రాసు - కాన్పూరు.
డివిజనల్ మరియు ప్రాంత ఆఫీసులు భారతదేశమంతటా గలవు.

కుద్దు వచ్చాను? అసలు నువ్వు నన్ను కొహలని ముద్దు పెట్టుకుని లోలక్కులు ముడి చేశావు!

‘మాడవే అమ్మా!’

‘మాడవే నాయనమ్మా!’

ఇంత నిష్కారంగా బయలు దేరిన మా తగవు చివరకు మా అవధికార న్యాయాధికారిని నాయనమ్మ దగ్గరకు వెళ్ళి చేరేది.

‘ఎందుకే అయినదానికి కానిదానికి దాని మీద బొట్టాటకు వెడతావు? అది తెలిసి చేసిందామేటి? అప్పుడది నాలుగేళ్ళపిల్ల! నీ ప్రారబం చొప్పున ఇట్లా అయింది కానీ!...’ అని నమ్మా.

‘నీవు మరీ చిన్న పిల్లవయసుపోతున్నావు పెద్దమ్మాయ్. అది చిన్నదీ, పోగులు పెట్టుకుంటానీ! నీలుకొకుండాపోయిందని దానికి మాత్రం బాగా ఉండదా? చిన్నతనంలో తెలియక చేసినా తప్పు తప్పే! అది యేమన్నా నీవు మాట్లాడకూడదు!.....’ అని అక్కయ్యనూ - కూకలేనీ - అఖిరుకు సాధారణంగా ఒక పదజాలంతో - తన తీర్పును ముగించివేసేది.

‘పిల్లలు పెద్దవాళ్ళవుతున్నాడు కాని బొత్తిగా వోయిననూ వోందననూ లేదమ్మా’-అని.

ఇంత అయినాక నాయనమ్మ కూయిద్దరిలో ఎవరిపక్షం దిక్రీవచ్చిందో-మాకు బుర్ర బద్దలు కొట్టుకున్నా అర్థమయ్యేది కాదు. కాగా, నాకు ఒక సంజీవం మాత్రం కెరటంలా ముందుకు వచ్చేది.

నాయనమ్మ వాడినపదజాలంతో ‘వోయిననూ’ అంటే అందరికీ తెలిసిన విషయమే. అంటే ‘వైసము’ - అంటే ‘వివరము’ అన్న మాట. కాని ఆ ‘వోందనము’ దగ్గర వచ్చేది చిక్కు. ఆ ‘వోందనం’ అనే పదాన్ని అవిడ ఏ అర్థంలో ఉపయోగించిందో ఎన్ని సార్లు అడిగినా అమె నాకు చెప్పలేదు సరికదా - మళ్ళీ ఆ పదాల పదిత్రమైన కూర్పునే వాడేసి అవగతంగా విసిరి కొట్టేది!

కొని ఈ కష్టవహారం ఇట్లా ఆటేకాలం పొగలేదు. కొన్ని వారాల సుం చీ, నాయనమ్మకు అత్యంత ప్రీతికరమైన ఈ పదజాలాన్ని నేను ఒక్క రోజు ధరించవల్సి వచ్చింది. కాగా, నాయనమ్మ దృష్టిలో అక్కయ్య ఒక్క సారి గా ఉత్తమురాలై కూర్చుంది! అది ఇట్లా జరిగింది.

అత్యంత అదినారం. బడికి కలవుకొవలం మూలాన్ని మధ్యాహ్నం చేళే సేం ఇద్దరం అలవోకగా ఇంట్లో పచారు కొడుకున్నాము. ఇంతటాకీ మా పక్కనాటాలో ఈ మధ్యనే క్రొత్తగా దిగిన పిన్నిగారు ఊసుపోకీ మాయింట్లోవచ్చి కూర్చుంది. అవిడగారు మాకు ఇంచుమించు నిత్య చర్య

అయిన కొత్తాడైములకల భావ గమనాలు ఇంకా వినలేదు.

ఇక, కొంతసేపు పోయాక అమె నాచెది వంక చూచి అదేమని ప్రశ్ని చేయడమూ, నాయనమ్మ కథా క్రమానికి ఉపక్రమించడమూ యధాతథంగా జరిగాయి.

నేను అక్కయ్యవంక చాటుగా చూచాను. ఇటువంటి సమావేశం జరిగాక - అవతల వాళ్ళు ఇంకా ఇంట్లో ఉండగానూ - మరి కొన్ని సార్లు వాళ్ళు గడపదాటుతూ ఉండ

గానూ- మా మధ్య కయ్యం ప్రారంభం కావడం సాధారణంగా అలవాటు. ఈ సంగతి నాకూ, అక్కయ్యకూ, నాయనమ్మకూ, కూడా బాగా తెలుసు.

కొని అక్కయ్య మనస్సులో ఏ ముందో కానీ, ఈసారి-నాచూపుకు తగిన ప్రతిచూపు వినరలేదు! నాయనమ్మ ముఖం ప్రసార మవుతున్న కథను తానూ అప్పుడే కొత్తగా వింటున్నట్లు కళ్ళు వప్పజెప్పి కూర్చున్నది! “వ్చ...వ్చ...వ్చ?”

దంతక్షయమును పోగొట్టండి

...మీ పళ్లను కాపాడుకోండి!

'కోలినోస్' సూపర్-వైట్ టూత్ పేస్టు

దంతక్షయము రాకుండా అడ్డును!

ద్వివిధ రక్షణ : మీ పళ్లను రోజూ 'కోలినోస్' సూపర్-వైట్ టూత్ పేస్టుతో తోముకొంటే అది మీ పళ్లను శుభ్రముగా మరియు తెల్లగా ఉంచుతుంది మరియు దంతక్షయమును కలిగించే క్రిములను అడ్డుతుంది. ఒక సారి పళ్లను 'కోలినోస్' సూపర్-వైట్ టూత్ పేస్టుతో తోముకొంటే నోటిలో దుర్గంధమును మరియు పళ్లకు హాని కలిగించే క్రిములను అది తొలగివేస్తుంది పోగొట్టును. మీ నోరు శుభ్రముగా ఉంటుంది.

పొదుపైనది—పళ్లకు రక్షణనిచ్చి వాటిని శుభ్రముగా మరియు గట్టిగా ఉండేలా చేయుటకు 'కోలినోస్' సూపర్-వైట్ టూత్ పేస్టును బ్రిష్ మీద ఒక అర అంగుళము తీసుకొంటే చాలు!

రక్షణ పొందిన వలువరుసలు !

'కోలినోస్' సూపర్-వైట్ టూత్ పేస్టు దంతక్షయమును కలిగించే క్రిములను అడ్డుకోవడం వరకొరగా గారములో జరవలసిన పరిక్షంలో విజయించింది. అది దానిచుట్టూ ఒక రక్షక గోడలా (చక్కల వృత్తము) నిర్మించుకొని దంతక్షయము కలిగించే క్రిములను (నల్లని బాగము) ఎలా అడ్డుకోవడో చూడండి

'కోలినోస్' సూపర్-వైట్ టూత్ పేస్టును వారి దంతక్షయమును అడ్డుండి!

బ్రిష్ మేవర్స్ అండ్ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

'కోలినోస్' ట్రేడ్ మార్కును పాటించి అధికారము పొందినవారు.

వాయిదా వాయిదా

కథ పూర్తయింది. నాకు ఊపిరితీసుకునే శుభం కూడా ఇవ్వకుండానే అక్కయ్య చచ్చిన అందుకుంది.

“మరేనండి పిన్నిగారూ, అప్పుడు నాకు యుక్తాయుక్తం తెలియని రోజులే అయినా ఆ విషయం గురించి నేను బాధపడని రోజు లేదనుకోండి. దాని చెవుల వంక చూసి నిప్పుపల్లా నా మనస్సు చెరువులా అయి పోతుంది. అమ్మవాళ్ళు కోప్పడతారని కానీ, లేక పోలే నేను చెవులకు దుద్దులు పెట్టుకోకనే పోదును! ఉండి, ఉండి ఎప్పుడో తీసివేస్తాను నుమండి! దానిని బోసిగా ఉంచి నా చెవులని పోగులు పెట్టుకుంటానీ నాకు ఎల్లా మనస్కరిస్తుంది చెప్పండి!”

నా చెవులను నేనే నమ్మలేకట్లు అక్కయ్య వంక చూసింది నేను ఒక్కరినే కొడు. నాయనమ్మ కూడానూ. పక్కంటి పిన్నిగారు కొన్ని సానుభూతి వాక్యాలు ఉచ్చరించి వెళ్లిపోయినాక, నాయనమ్మ అక్కయ్య తల రెండు చేతులతోనూ నిమిరి, తన తలకు వేళ్ళు విరుచుకుని ఇల్లా అంది—

“మాఅమ్మే ఎంత వాయిదా వచ్చిందే మా తల్లికి! బంగారం లాగా, ఎంత వందనంగా మాట్లాడావే మా అమ్మా!-అన్నది!

అక్కయ్య ముసి ముసి నవ్వు నవ్వుతూ నావంక పోరగా చూసింది. నాకు ఏమి ఆనాలో, ఏమి చేయాలో—తోచింది కొడు. ఆ సమయంలో వెట్టిబాగుల దానివలె ఉండుండి పోయాను.

అక్కయ్య ఆ ప్రాదుట కూడా ఈ విషయంమీదనే నాతో జగడం ఆడింది! ఇంతలో ఆమెకు అంత వయసమూ, వందనమూ ఎట్లా వచ్చిపడిందో నాకు అర్థం కాని విషయంగానే ఉండి పోయింది.

దుద్దులూ, జుంకిలూ—తగిలించుకు తిరుగుతున్న అక్కయ్య బాగానే ఉంది. ఇంతకూ పోగులు పెట్టుకునే ప్రాప్తి లేకుండా నేను మొటికి పోగొట్టించు కున్నదానిని నేనే అయినాను! వయసమూ, వందనమూ లేని దాన్ని నేనే అయినాను!

ఆవేళ మాయిద్దరి మధ్యా జగడం జరగలేదు. అక్కయ్య అన్నమాటల్లో ఆశ్చర్యనిజాయితీ ఉందని నేనైతే నమ్మలేదు కాని ఎంచాలనే అక్కయ్య ముఖానికి అమాటలు విన్నాక, వెంటనే ఆరోజు పొట్లాడటానికి నా మనస్సు వప్పలేదు.

అక్కయ్య నాయనమ్మ దృష్టిలో మంచి తనం తెచ్చుకోవాలని ఈకొత్త బెక్కిక్కుకనిపెట్టింది! సందేహంలేదు! అక్కయ్య అవలంబించిన ఈకొత్త వెళ్ళి నాలో ఉడుకుమోతు తనమైతే కలిగించింది కాని. నన్ను మరో కోరికకూడా ఆరోజునుంచే జలగలాపట్టుకుని వేధించసాగింది. నాయనమ్మచేత ఎట్లాగయినా నేనుకూడా వయసమూ, వందనమూ—కలదాన్నని అనిపించుకోవాలి!

అందుకు తగిన సమయం కనీసం కనిపెట్టుకుని కూర్చున్నాను. వేచి ఉండగా, ఉండగా - ఒక నెలరోజు అతర్వాత ఆ తరుణం వచ్చింది.

నాయనమ్మకు ఎంతో దూరపు బంధువులు - ఒక వృద్ధులంపతులు - శ్రీశైలం యాత్రకు వెడుతూ, దారిలో ఆగి నాయనమ్మని పలకరించి పోదామని ఆ రోజు దిగారు. ఆరోజు నా పుట్టినరోజు కావడాన్ని పట్టు పరికిణీ వేసుకుని, కొత్తవోడీ వేసుకుని - అటూ యిటూ తిరుగుతున్న నన్ను చూచేసరికి, అమృతం తియ్యదు వత్తి పోగులులేని నా చెవులు బోసి వచ్చాయి. కాబోను - అడగవల్సి వస్తే రానే వచ్చింది: నాయనమ్మగొంతు సవరించుకుని కథాకథనం కూడా ఎప్పటిలా పూర్తిచేసింది.

“చ్చ...చ్చ...చ్చ...”
తటాలున ఉపక్రమించాను నేను—
“కానీయండి మామ్మగారూ, ఎవరిభర్తకు ఎవరు కర్తలు? అక్కయ్య చేయాలని చేసిందా యేమిటి? నా చెవి అట్లా మొటికి పోవల్సిందని బ్రహ్మదేవుడు వ్రాసిఉంటే ఎవరు తప్పించగలరు? పోనీ, దాని చెవులై నా బావున్నాయి. అంతమట్టుకు మనం సంతోషించాలే?”

వచ్చిన బంధువులు ఆ కాత్రి శ్రీశైలం వెళ్లిపోయారు. వాళ్ళు అటు బండిపక్కాలో లేదో, నాయనమ్మ నా దగ్గరకు వచ్చి, చెంపలు నిమిరి, వేళ్ళు తనతలకు విరుచుకుని, “చిన్న దానికి కూడా ఎంతవాయిదా వచ్చిందే? ఆ వచ్చినవాళ్ళు ముక్కుమీద వేలువేసుకునేట్లు ఎంత వందనంగా అన్నావే బంగారుతల్లి!”-అన్నది.

చాలు, అక్కయ్య తోపాటు నేనూ వాయిదా, వందనమూ కలదాన్ని అయినాను. ఇంకేమికావాలి?

ఆరోజుకూడా నేను అక్కయ్య తో పొట్లాడలేదు; కాని పరిహాసంగా, ఎగతాళిగా—అక్కయ్య ప్రారంభించిన ఆ ‘బెక్కిక్కు’మూత్రం కూడా క్రమంగా ఒక విచిత్రమైన మార్పు తెచ్చింది!

మనఃస్ఫూర్తిగా కాకపోయినా, యాంత్రికంగా, నాటకంగా—మేంఇద్దరం పరస్పరం తెలుపుకున్న ఆ సానుభూతి వాక్యాలు—మాకు తెలియకుండానే—మా మనస్సులలో చొరవ చేసుకుని—దినదినమూ గాఢతరంగా నాటుకుపోసాగాయి! ఈవిధంగా అంత వరకూ వ్రజసద్భక్తిగా ఉండిన మా మనస్సులు క్రమంగా సరసములై, సున్నితములై, ఆర్ద్రములై—చివరకు ఒక్కసారిగా పరస్పరం స్నేహపూరితములై పోయినవి!

నాయనమ్మ అక్కయ్య కూ, నాకూ, మొప్పకోలు బహుమతులు ఇచ్చినరోజున కొడు కాని—ఇప్పుడుమాత్రం మా ఇద్దరికీ నిజంగానే వాయిదా—వందనమూ, వచ్చింది!

ఫిలిప్స్ హయరింగ్ ఎయిడ్స్

ఇది వినుటకు సహకారము
ఉపయోగించువారికి ఇదొక వం
ప్రసాదము కేసు-దర్శని
లేకుండా ఘంటలు,
గట్టవనము, మన్నని
ముగింపు
నమ్మకము, దీని
విద్యాభివృద్ధి ముఖ్యములు.

- గుణములు :
- అపకూలముగా అమర్చబడగలగ్గి
 - దానిలో ఎప్పుడూ శక్తి
 - స్వచ్ఛమైన దర్శని శ్రేణి
 - నమ్మకముగా పరిచయం
 - స్వయంగా అమర్చబడుట
 - చక్కగా వినిపించుట
 - తక్కువ ధర

ఫిలిప్ ఇండియా లిమిటెడ్.

దివినుండి భువికి దిగివచ్చిన

రెక్ట్రాన్ దినోత్సవాలు ప్రపంచంలో నలుమూలలా జరుపుదంగా జరుపబడి వాయి. ఈ తగాథులకు, బాధితులకు, అపస్మయం చేత నైనంత సహాయం చేసి, వారిని ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశంతో ఆ ఆశయాన్ని అందరూ మన్నించి ఆచరించాలని పెద్దలు అందరూ ప్రవేశించారు.

సేవానిరతిని గురించి చెప్పకున్నప్పుడు, ఫ్లారెన్స్ నైటింగేల్ పేరు తప్పక స్మరిస్తాము.

పరమ పావనమైన మానవసేవకు సర్వస్వం త్యాగంచేసినవారిలో ఫ్లారెన్స్ నైటింగేల్ ప్రపథమురాలని చెప్పవచ్చు. 'నర్స్' అనే పదమునకు స్వచ్ఛందమైన తన సేవద్వారా తక్కిని నిర్వచనము ఏర్పిన ఆదర్శవనిత. దీనిమానవ సేవలో ముందడుగు వేసి దయామయమైన తమ చల్లని చూపును రోగిపీడితుల దెబ్బ ప్రసరింపజేసిన వారిలో అగ్రగణ్యురాలు.

ఈ ప్రపంచంలో దయ, కనికరం, అపస్మయలయడల సామర్థ్యానిలచియున్నంత కాలమూ ఫ్లారెన్స్ కన్య పేరు చిరస్థాయిగా ఉంటుంది.

విక్టోరియా మహారాణి ఇంగ్లాండు పరిపాలించే రోజులలో 1820 లో ఇంగ్లాండులోని పల్లె గ్రామమైన హేంప్ షైర్ లో ఫ్లారెన్స్ నైటింగేల్ పుట్టింది. ఆ తర్వాత ప్రపంచమంతా ఆమెను ఎలుగై పిలిచిన పిలుపు "దివ్యను ధరించిన కేసి" యని.

ఫ్లారెన్స్ జమీందారీ ఫామిలి చెందిన కుటుంబంలో జన్మించి, చికూచితా లేని వాతావరణంలో పెరిగింది. పసితనంనుండి కూడా ఆ చిన్న హృదయంలో ఏకేవో ఉన్నతమైన ఆశయాలు పరవళ్ళు తోక్కుతూండేవి. రోగుల కంటినిరు తుడవాలని—వారికి చేతనైనంత సేవ చేయాలనే ఆరాటం ఆమెను ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తుండేది. తక్కిన

దయామయి

ఆడపిల్లల్లానే వృత్తిగానాలు, విందు వినోదాలు ఆమె నాకరించినా—ఆలాంటి సంతోషకరమైన సమయాల్లో కూడ ఆమె మెరిసి మనసులో రోగులకు అనాధులకు తానెటువంటి సేవ చేయగలదో ఆలోచన, చేయాలన్న కోరిక, ప్రబల మవుతూండేది.

పూవు పుట్టగానే....

ఆటపాటల్లో చిన్నారిచెల్లెలు బొమ్మల్ని చించి పాత్రలూపే కూడా ఆమె నొచ్చుకునేదట. ఎంతో ఓపికగా విరిగిపోయిన ఆ ముక్కలన్నీ పోగుచేసి ఆరికె యధారూపంలోకి తెచ్చేందుకు ప్రయత్నించేసి, ఆ ప్రయత్నంలో విజయం సాధించినపుడు బ్రహ్మ సందభితురాలవుతుండేది. అవిధముగా తన హృదయంలోని కోరికను బాల్యంనుండి కూడ చెతులో చూపెడుతుండేది. ఆమె వయసుతోపాటు మంచి ఊహలు, గొప్ప భావాలు పెరిగాయి. పెద్దదైన ఫ్లారెన్స్ కన్య తాను నర్సుగా పని చేయవలెనన్న కోరికను తిరుదండ్రులకు తెలియజేసింది. కుమార్తె కోరికను విన్న తిరుదండ్రులు ఆశ్చర్యపడారు. తీవ్రంగా నిరసించారు. మందరించారు. ఆ రోజులలో నర్సుగా పని చేయడమనేది సీదమయినదిగా, గౌరవహీనమయినదిగా ఎన్నుబడుతుండేది.

సంపన్నులైన తమకడుపున పుట్టి అతిసుకుమారంగా పెరిగిన, కుమార్తె హాస్పిటల్ గోడలమధ్యకు పోయి నానావిధ రోగుల కడుకు ఆ మురికి వాతావరణంలో జీవించ

ది. ప్రేమలీల

దం వారికెంత మాత్రం ఇష్టంలేక పోయింది ఎన్నో విధాల కుమార్తెకు వచ్చుచెప్పారు కాని ప్లారెన్స్ హృదయంలో దృఢంగా నాటుకుపోయిన ఆ స్థిర నిశ్చయాన్ని వారు సడలించలేకపోయారు. సర్వీసులో తగినంత అనుభవం, విజ్ఞానం పొందడానికి ఆమె రకరకాల వైద్యశాలలు, సర్వీసుల హోములు సందర్శించుతూ ఎన్నో క్రొత్త విషయాలు నేర్చుకొంది. 1854వ సంవత్సరంలో ఆమె చిరవాంఛితం నెరవేర్చుకొనగలిగే తరుణం వచ్చింది. రమ్మతో పోరాడుతున్న టర్కీతో చేతులు కలిపి యుద్ధ రంగంలోకి దిగింది బ్రిటన్ రక్తం గడ్డకట్టుకు పోయే శీతకాలం యుద్ధంలో దారుణంగా గాయపడి, దిక్కుమొక్కు లేక యమయాతన అనుభవిస్తూన్న ఊరిగ్రామాల - రకరకాల వ్యాధులకు గురి అయి మంచాలనంటుకు పోయివున్న రోగిపీడితుల ఆక్రందనాలు విన్నుమిట్లు తున్నాయి. ఆనాటి మిలటరీ వైద్యశాలల్లో డాక్టర్ తప్ప నర్సులు మచ్చుకైనా లేరు! ఇక ఆ నిర్భాగ్యులను కరుణించే దెవరు? కుచీ, కుభ్రతా లేకుండా, గబ్బుకంపు కొడుతున్న, ఆ మురికి వాతావరణంలో చికిత్సచేస్తే బ్రతికే అవకాశం ఉన్నా ఆ పాటి దిక్కులేక, చనిపోయేవారి సంఖ్య కంతంలేదు. యుద్ధరంగంలోని, ఆ క్రందనాలు ఫ్లారెన్స్ కన్య చెవుల్లో పడినాయి. ఆమె నవనీతి హృదయం మంచులాగా కరిగి పోయింది. వెంటనే గవర్న మెంటువారి అనుమతిని పొంది మరో నలభైమంది నర్సులు తోడురాగా ధైర్యంతో ఆ విషుదవాతా వరణంలో అడుగునుంచింది.

హాస్పిటల్ పేరుతో ఆ మురికి గోడల మధ్య చీకటి తెరలలో చిందులాడుతున్న ఆ మురికి వాతావరణం ప్రత్యక్షంగా చూసిన ఫ్లారెన్స్ కన్య హృదయం నిరాశతో క్రుంగిపోయింది. అయినప్పటికీ ఆమె ధైర్యం గోల్పోవలేదు తోటి నర్సుల సహకారంతో అహారాత్రాలు కృషిచేసి, శ్రమించి ప్రత్యక్షవరకంగా వుంటూన్న ఆ వైద్యశాలను భూతల స్వరంగా మార్చి పేయగలిగింది. ఒక నిమిషమునా బద్ధకించి కూర్చోకుండా, చకచకా ఆ రోగులమధ్య

తమ్ముడి

స్నేహితుడు!

ఈ మధ్య (పాదరాబాదులో) మా స్నేహితురాలింటికి ఒక దొంగవచ్చెను. అదిదధిర కాలేజీలో లెక్చరరుగా పనిచేస్తున్నాడు. ఆమెకు ఒక్కడే తమ్ముడు. అతను పాదరాబాదుకు వందమైళ్ళ దూరములో ఒక పూరులో ఎలక్ట్రికల్ నూపర్ వైజరుగా పని చేస్తున్నాడు. ఒకరోజున మధ్యాహ్నం 12 గంటలవేళ వాళ్ళ ఇంటికి ఒక పెద్దమనిషి వచ్చెను. ఆయన మంచి నూటూ బూటూ వేసుకొని దర్జాగాడివాడు. ఫలానా లెక్చరర్ గారి ఇల్లు ఇదేనా అని ఆయన పేరుకూడ చెప్పి అడిగెను. అదిద ఎవరో పెద్దమనిషిలా వుండి అనుకొని ప్రశ్నిచూపించి హాస్యముని సంగతేమిటని అడుగగా, "మీ తమ్ముడు నాకు చాలా ప్రాణస్నేహితుడు. అతనికి రెండురోజుల క్రితం చాలా జబ్బుచేసింది. నిన్నరాత్రి చాలా ప్రమాదస్థితికి వచ్చింది. డాక్టరుకూడా ఒక రోజుకన్నా బ్రతకడని చెప్పెను. మిమ్మల్ని చూడాలని వుందిట. ప్రాణం పోయేలోగా మిమ్మల్ని అర్థంబుగా తీసుకురమ్మని నన్ను పంపించెను. కనుక నేను వాగ్రత్తగా తీసుకువడతాను రండి.

ఇంకొకంటలో రైలు బయలుదేరుతుంది" అన్నాడుట. అదిద గుండెలు బాదుకుని ఏడుస్తూ "మావారితో చెప్పకుండా ఎలాగ వచ్చెదం. ఇప్పుడు కాలేజీకి ఖబరుచెద్దామన్నా ఇక్కడ ఎవరూ లేరు కనుక మీరు వెళ్ళిచెప్పండి. ఆయనవళ్ళమంటే వస్తాను" అందిట. "ఇటువంటి సమయంలో చెప్పకుండా వదిలే ఆయన ఎందుకు కోప్పడు

వారణాసి సుబ్బలక్ష్మి

తాడు. రైలుఖర్చులకు డబ్బు నాడగదండి. ఇప్పుడు కాలేజీకి వెళ్ళి చెప్పడానికి టైము లేదు. ఆలస్యముచేస్తే రైలు చాటిపోతుంది. అక్కడ నేను అర్థంబు పనులు వదులుకుని మిమ్మల్ని తీసుకు వెళ్ళడానికి వచ్చేను కనుక నేను తొందరగా వెళ్ళాలి. మీరు ఏమీ ఆలోచించ వక్కరలేదు వెంటనే బయలుదేరండి" అని గట్టిగా నచ్చకెప్ప చూచాడు ఆయన. అయినా అదిదకు అది నచ్చలేదు. ర గంటలవరకూ ఉంటే ధర్తనడిగి వస్తానని

చెప్పిందిట.

"మీ తమ్ముడ్ని బ్రతికి వుండగా చూడ వల్లుకుంటే నాకోరండి లేకపోతే లేదు. నాకు ర గంటలవరకూ వుండడానికి నీలు లేదు" అన్నాడు ఆ పెద్దమనిషి.

"పోనీ ఎల్లా జరుగమంటే అల్లా జరుగుతుంది. మీరు వెళ్ళండి" అందిట ఆమె. చివరికి అతనికి విసుగెత్తి లేచి 'కొంచెము మంచి నీళ్ళు ఇవ్వండి' అడిగెడుట. అదిద తెచ్చి యిచ్చింది. మంచినీళ్ళు త్రాగి ఇంకొసారి గట్టిగా అడిగి వెళ్ళిపోయాడుట. సాయం క్రమం ర గంటలైన తరువాత ధర్త రాగానే సంగతంతా చెప్పింది. అప్పటికప్పుడు భార్యాధర్త ఇద్దరు పిల్లలతో సహా బయలుదేరి అర్ధరాత్రికి ఆపూరు చేరుకున్నారట. తీరా ఇంటికివెళ్ళి తలుపు కొట్టేసరికి అదిద తమ్ముడే తలుపు తీసేడుట! అతన్ని చూసి నీళ్ళు కొంత నేపటివరకూ తెలబోయి చూస్తూ నిల్చుండి పోయాడుట. అతరువాత సంగతంతా తెలుసుకుని వాడు ఒక దొంగ అని తెలుసుకున్నాడు. మర్నాడు తిరిగి వాళ్ళు పాదరాబాదు వచ్చేవారు. అప్పుడు చూసుకుంటే ఆరోజు వాడికి ఫలహారం పెట్టిఇచ్చిన వెండిస్వేటూ,బల్లమీద పార్క్లర్ పెన్ను పోయినట్లు కేలింది! అంతే కాక, అనవసరంగా రైలు ఖర్చులకు డబ్బుకూడా వదిలింది. అక్కడకు వాళ్ళు చాలా అదృష్టవంతులనే చెప్పాలి. అదిద వంటిమీద ఎప్పుడూ కొంచెము నగలువుండేవి. బహుశా అదొంగ,

(38-వ పేజీ చూడండి)

దివినుండి భువికి దిగివచ్చిన దయామయి

తిరుగుతూ తన చల్లని చూపుతో దయామయిమైన తన సేనానుక్రూపలతో వారిని పునర్జీవితలను చేస్తుండే చాకరణామయి ఆమె ముఖంలో వెలిగిపోతున్న వింత లేజస్సును రోగులంతా విప్పారిన శేతాలతో చూస్తుండేవారు. తన ఆకీయాల్ని, వీర శంకల్పాన్ని తారుమారు చేసే సంఘటనలు జీవితప్రయాణంలో ఎన్నో తారస్థిని, ఆత్మ నిగ్రహంతో వాటినిన్నిటిని జయించుకుంటూ, తన ఏకైక లక్ష్యంవైపు పరుగు సాగించింది. కాని ముప్పయ్యే యేట ఆమె జీవిత ఉద్దేశాలన్నీ పూర్తిగా మార్చివేసే సంఘటన ఒకటి ధనవంతుడు, విద్యావంతుడయిన ఒక కుందర యువకుని రూపంలో ఆమె ముందు పాతుక్కొనింది. అతడెంతో అనురాగంతో ఆమె ప్రేమను అర్పించాడు. ప్లారెస్టునైటింగేలు మనస్సు ఊగకాలం పాటు ఊగిపలాడింది. వివాహం చేసికొని

సంసార జీవితంలో ప్రవేశించి తనహృదయ మందిరంలో విప్పారిన ప్రేమకుసుమాలను ఒకే క్యుకికోసం, ఒకే కుటుంబంకోసం పరిమితం చేయడమా! లేక వందలకొలది-వేల కొలది అనాధులకు-రోగబీతులకు సేవచేసి, వారిని వారి కుటుంబాలనూ సంతోషపెట్టడమా. ఆమె ఎటూ తేల్చుకోలేకపోయింది. ఆయనకు డామెను మరల అర్పించాడు. ప్లారెస్టు కన్య హృదయం తామరావుపై బడ్డ నీటి బిందువులా చలించిపోయింది. ఈ ప్రాపంచిక కుఖాలవైపు కామె మనస్సు ఊగిసేపు మొగింది. కాని అంతలోనే తెప్పరింది. మనస్సు తిప్పుకుంది ఉదాత్తిమైన ఆమె ఆకీయం ముందు ఆ రోజుక వాడి పోయింది. ఆఖరుసారిగా ఈ ప్రాపంచిక-సంసారిక కుఖాలకు తుడి నమస్కారం చేసి ఆ జన్మాంతం రోగివారాయణ సేవలోనే తన జీవితాన్ని వినియోగించడానికి స్థినిత్వ యం చేసుకుంది.

మరణ కయ్యమీద మృత్యువుతో పోరాడుతున్నవారి కామె అవర శంకచిని. రోగులపాలిట చల్లనితల్లి. రాత్రిసమయంలో ప్రకృతి ప్రకారముగా ఉన్నవేళ, ప్రపంచమంతా నిదురిస్తున్న సమయంలో కూడ, చేత దివ్యను ధరించి ఆమె వార్డుల నడుమ రోగులను పరిక్షించుతూ పోతుంటే 'దివి నుండి భువి కరుదంచిన నేవదూతలా' కనిపించేది. ఒక్క వైద్యశాలలోనే కాకుండా ప్రపంచంలో ఎక్కడ దుఃఖం, బాధ, వేదన, చీకటి, పున్నాయో అలాంటి అంధకార ప్రదేశాల్లో కూడ ఆమె వెలుగు కిరణాలు వెదజల్లింది ఇటువంటి త్యాగస్వరూపిణులు ఏ దేశానికీ సంబంధించినవారైనా పర్యత్రా పూజనీయులు, సమస్త కుఖాల్ని-సంపదల్ని-పీడిత ప్రజలకొరకు త్యాగంచేసి-ఈనాటికీ కీర్తిమండలంలో జీదీవ్యమానంగా ప్రకాశించుతున్న ప్లారెస్టునైటింగేలు కన్య ప్రపంచ మహిళామణులందరికీ చిరస్మరణీయారాలు. ఆమె పవిత్ర స్మృతి కివే కోహరులు!!

రేగిపళ్లతో...

—యన్. సుశీల—

రేగిపళ్ల కాంతుకచ్చివది. బాబులో ఈ పళ్ల కొడుకునున్నది. అందువలన రేగిపళ్లతో పచ్చలు చెప్పబడ్డాయి.

రేగిపళ్ల ఊరగాయ

కావలసిన వస్తువులు: రేగిపళ్లు పుల్లనిది 100, ఎండు మెరపకాయలు 1 కేర, ఆవాలు అర్థపావు, ఉప్పు అర్థపావు, నెనగలు రెండుమాత్రం, వసువుపాడి, నువ్వులనూనె పావుకేర.

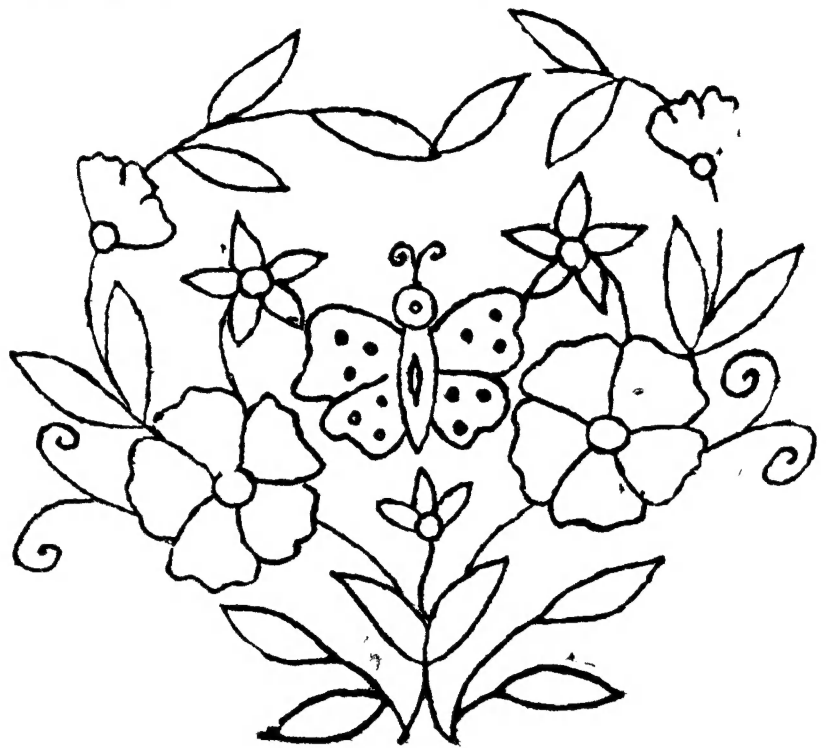
చేసేవిధానము: ఈ రేగిపళ్లలో 2 రకములు దొరుకును. 1 కాకిరేగిపళ్లు 2 మంచి రేగిపళ్లు. వీనిలో మంచిరేగిపళ్లు పుల్లనిది పెద్దది ఏరుకొని తెచ్చుకోవాలి. తియ్యనిది వదిలిరావు. ఎక్కువ పండినది వదిలిరావు. వక్కానికి వచ్చినది కావాలి. రేపు పెట్టా లంటే ఈ దినము ఆవాలు బాగుచేసుకొని మెత్తిగా కొట్టుకొని జల్లించుకోవాలి. మిరప కాయలు తొడిమలు తీసుకొని అదిబాదా కొట్టుకొని జల్లించుకోవాలి. ఉప్పు ఆ మాదిరి గన చేసుకోవాలి. నెనగలు రాళ్లు రేపంబా ఏరుకోవాలి. మరుదటిదినమున కాయలు తెచ్చుకొని తొడిమలు తీసివేసి తడిబట్టతో ఆ కాయలన్నీ తుడుచుకోవాలి. తదుపరి ఈ కాయలన్నీ బీజులతో కూడి కాయ మాదిరిగా తొలుతోన చేపలు ఈ చైత్ర ఆ చైత్ర కోనుకొని పిక్కులు తీసి వేయాలి. ఆ ముక్కలన్నీ ఒకచేటలో పోసు కొని అప్పుడు అర్థపావు అవపాడి అద్దపావు మిరపపాడి అర్థపావు ఉప్పు సమానముగా కొలుపుకొని దానిలో పొయ్యాలి. ఈ నెనగలు వసువు ఈ పావుకేర నువ్వులనూనె అందులో పోసుకొని అంతటాన బాగాకలిపి ఒకచాడిలో పెట్టుకోవాలి. ఇట్లా మూడు దినములు తదుపరి నాలుగదినమున ఒక గరి పైతో బాగా కలిపి అన్నములో వేసుకున్న చాలా బాగావుండును. చేతులు పెటరారు. చెంచాతో తీసుకోవలెను. 8 నెలలు మాత్రమే వుంటుంది. నీళ్లుపోసిన చెడిపోవును.

రేగిపళ్లతో పచ్చడి

కావలసిన వస్తువులు: బాగా పండిన రేగిపళ్లు పుల్లనిది, పచ్చిమిరపకాయలు, ఉప్పు, చింతపండు, కొత్తిదిరి, ఇంగువ, వసువు, ఆవాలు.

చేసేవిధానము: ఈ రేగిపళ్లన్నీ తొడిమలు (48- వ పేజీ చూడండి)

౦౧౮ - వారపత్రిక

టేబుల్ క్లాత్ మీద కు

—డి. జయలక్ష్మి.

27-11-57

81

“నా ట్యూ బంగిమ”

[కోట్లవైడి అప్పలస్వామి — విజయనగరం]

తమ్ముడి ★ ★ ★ ★ స్నేహితుడు!

(86 వ పేజీ తరువాయి)

కలకొనకు అన్ని వివరాలు తెలుసుకొని వచ్చివుంటాడు. ఇంతకూ అవిడ అదృష్టము కానుండబట్టి వాడితో వెళ్ళలేడు. రోజునే బ్రతికి బయటపడేది కాదేమో అనిపిస్తుంది. ఖరీదుగల మాటూ బూటూ వేసుకొని వాళ్ళ పేరే కాకుండా ఊళ్ళ పేరూ ఉద్యోగాల పేరూకూడా చెల్లాచొంపే అబద్ధమని ఎవరనుకుంటారు చెప్పండి. ఇదివరకు చేపన రోజులలో ఒకసారి మాచుటూరింటికి ఇలాగే ఒకడు వచ్చి అయ్యగారు పంచదార గొడ్డు మలు తినుకురమన్నార దబ్బు ఇవ్వండి అని అడిగేడుట. నిజమేననుకొని. 10 రూపాయల నోటిచ్చి ఎందుకైనా మంచిదని 12 ఏళ్ళ పిల్లవాణ్ణి కూడా పంపించేరుట. కొంచెము మారము పెరిగినతరువాత, నేను ఇప్పుడే వస్తాను నీవు ఇక్కడే వుండు అని ఆ అమ్మాయిలో చెప్పి అంతర్జాతీయ పి చెట్టు క న కాలో దాచుకున్న నైకిలుమీద వాడు పారి పోయాడుట. ఇటువంటి దొంగతనాలు ఈ మధ్య చాలా జరుగుతున్నాయి. మధ్య వ్నంపూట స్త్రీలు సాధారణంగా వంట రిగా వుంటావుంటారు. ఎవరైనా వచ్చినా వేదం చూపి మోసపోకూడదు. ఎవరి మాటలూ నమ్మకూడదు. వైవాళ్ళ మాటలే కాదు. చుట్టాలైనా సరే. స్నేహితులైనా సరే పనివాళ్ళయినా సరే చాలావరకూ ఈ రోజులలో ఎవరిమాటలూ నమ్మకూడదు. కొంతమందిని చెప్పేమాటలు వేరు చేసే పనులు వేరునూ. మాటలుచూస్తే కోటలు చాటుకొవుంటాయి. ఉపకార బుద్ధిమాత్రం ఎక్కడానూ వుండదు. ఒకవేళ ఎవరైనా ఏదైనా ఉపకారము మనకు చేస్తామన్నా విజయంగా మనమీద ప్రేమకొద్దీ చేస్తామంటూ వ్నారా లేక మరేదైనా ఎత్తు ఆలోచించు కొని చేస్తామంటున్నారా అని అనుమానించ వలసి వస్తోంది. ఎందుచేతనంటే ఈ రోజు ల్లో చుట్టాలు స్నేహితులూ కూడా అంత మాత్రంగానే వుంటున్నారు. (అంటే మంచి వాళ్ళు లేరనికాదు) కానీ, ‘మంచి’ అనేది నరుకులలోనే కాకుండా ఇప్పటి మనుష్యులలో కూడా చాలా తక్కువగానే వుంటోంది. మంచిచెడ్డలను గురించి తొందరగా తెలుసుకోలేము కాబట్టి ఎవరైనా సరే తొందరపడి ఎవరిమాటలూనమ్మకూడదు. విదానంగా ఆలోచించి చెయ్యడం మంచిది ఏవైనా.

★

శుభలక్షణ, శుభమంగళ

“నూసానాం మరణీర” అన్న గీతా వాక్యం ప్రకారం అన్ని మానవులూ ఈ రేవు నుండి మరణిరమాసము. అందుకే ఈ మరణిరమాసంలో మహాలక్ష్మీపూజ చేసుకుంటారు. మగువలకి మంగళగారిపూజ ఎంత ముఖ్యమయినదో మహాలక్ష్మీ పూజకూడా అంతే ముఖ్యమయినది. కనుకనే మరణిరమాసంలో ప్రతి లక్ష్మీవారము (గురువారము) ఈపూజ చేసుకుంటారు. దీనికి ఇన్నేళ్లు అన్న నియమం లేదు. పెళ్ళి అయినది మొదలు ప్రతి సంవత్సరం మహానీసులు ఈపూజ చేసుకుంటారు. మరణిర లక్ష్మీవారంనాడు లక్కాడ కొయ్యలడతో బాటు పసుపులడకూడా చేసి ఆ ‘అడలు’ మహాలక్ష్మీపీఠంలో పెట్టి పుష్పక్షరాలతో పూజచేసుకుంటారు. అయితే కావడ మంగళవారాలు, వర లక్ష్మీ వ్రతం గా ఈపూజ చేసుకున్నప్పుడు సగలూ, వాణాల కానులు గానీ, పట్టుబట్టులు గానీ, కొరివి కొని ఇవ్వాలన్న నియమంలేదు. ‘ఏత్రంకొద్దీ వైభవం’ అని కలవారు వుంటే పెట్టుకోవచ్చు, తప్పితే, విధిగాపాటించే ఆచారం అంటూ లేదు. మరణిర మహాలక్ష్మీని కొల్లుకుండి అన్ని లక్ష్మీవారాలూ పూజా నైవేద్యాలయేక ఈకథ చెప్పకుని అక్షతలు చేసుకుంటారు.

అనగా అనగా ఒక వూరో సోమయాజుల వారి సోదమ్య అని ఒకటివడ వూంటూండేది. ఆవిడ అద్వయేశ్వరాలతో ఇచ్చభోగాలు అనుభవించు-అదాల రవిక, పద్మాల పట్టుచీర కట్టుకునివీడువారాలసగలూ పెట్టుకుని బంగారు తూగుటుయ్యలలో పూగుతూ చిద్విలాసంగా వుండి. ఆవిడకి శుభలక్షణ, శుభమంగళ అని ఇద్దరు అడపిల్లలు. కలపిల్లలలాగ వుండి పెళ్ళిఈడుగా పెరిగిన ఆ ఇద్దరుపిల్లలు బొమ్మరిల్లు పెట్టుకుని ఆడుకుంటున్నారు.

ఆసమయంలో ‘ఇంతటి నీరిసంపదలతో తులతూగుతున్న ఈ సోదమ్యకి నేను ఎంత మాత్రం గుర్తున్నానో పరీక్షించుదా’మని మరణిర మహాలక్ష్మీ ఒక ముసలి అవ్వరూపంతో అవీగి వచ్చి “అడలో యమ్మా! అడలూ” అంటూ ఆ ఇంటిముందుకి వచ్చి అగింది. తూగుటుయ్యలలో ఊగుతున్న సోమయాజుల సోదమ్య “ఏమాడలే అమ్మా!” అని అడిగింది. అందుకు ఆ అవ్వరూపంలోవున్న మహాలక్ష్మీ “అమ్మా! లక్కాడలు, కొయ్య అడలు ఏవి కావలసే ఆవేవున్నాయి. కొనుక్కుని పూజ చేసుకోండి” అని బదులు చెప్పింది. అప్పుడు

సోదమ్య నీపూజ బుగిగాను. లక్కాడ కొయ్యల పెట్టిపూజచేసుకోడమేమిటి? భాగ్యవంతులంకనుక బంగారానివే పెట్టి పూజచేసుకోవాలిగాని. అదీకాక ఇప్పుడు పూజలూ అవి చేసిందికి తీరికేవరికుంది? మాకే అడలూ వదు” అని కనీరిపొమ్మంది.

ఇవన్నీ వింటూన్న శుభలక్షణ శుభమంగళ పెరిటిదోవనుండా విగ్గిలోకొచ్చి “ఏం అడలే అమ్మా! వాటితో ఏంచేస్తారు?” అని అడిగేరు “అమ్మా! లక్కాడలు, కొయ్య అడలూను. ఇవి కొనుక్కుని మహాలక్ష్మీ పీఠంలో పెట్టుకుని పూజచేసుకుంటారు. ఇవాల మరణిర లక్ష్మీవారం తొలివారం. ఈవారం పూజచేసుకుని పులం, పరమాన్నం మహాలక్ష్మీకి నైవేద్యం పెడారు” అని ఆ అవ్వ సమాధానం చెప్పింది. అందుకా అక్కచెల్లెల్లిద్దరూ ‘అడ’ ఖరీదెంతని అడిగేరు. “అమ్మా! మాడిచ్చికొంటారు,

భారవీకల్యాణి

దేడిచ్చికొంటారు; కలిగినవాళ్ళు కలిగినటూ, లేనివాళ్ళు లేనటూ—ఖరీదుమాట లెక్కబడి—ఏకీకీ లేనివాళ్ళు పిడికెడు బియ్యం పెట్టి కొనుక్కుంటారు” అని అవ్వ బదులు చెప్పింది. వెంటనే శుభలక్షణ, శుభమంగళ చిరక మాడయిచ్చి చిరక ‘అడ’ కొనుక్కుని బొమ్మరిల్లులో పెట్టుకుని అవ్వ చెప్పిన ప్రకారం పూజచేసుకున్నారు.

మళ్ళా రెండో లక్ష్మీవారంనాడుకూడా మరణిర మహాలక్ష్మీ ముసలిఅవ్వ రూపంలో అడలమ్మతూ వచ్చింది. ఇది చూసి వ సోదమ్య “క్రిందటివారం వద్దంటే మళ్ళీ ఈవారం వచ్చేవా? తిన్నగా బోయావా వరేనరి, లేకపోగే బంబ్రాతులచేత మెడ మీద చెయ్యివేసి గంటించుతాను” అని కోపగించుకొని బొమ్మంది. యథాప్రకారం శుభలక్షణ, శుభమంగళ పెరిటిదోవనుండా వచ్చి “ఏమే అమ్మా! ఈవారంకూడా పూజచేసుకుంటారా? అలాఅయితే యీ వారం ఏం చేసుకుంటారు?” అని అడిగేరు. “అమ్మా ఇవాల మరణిర లక్ష్మీవారం రెండోవారం ఈవారం పూజచేసుకుని ‘కలగూడు, చిత్తెలు’ నైవేద్యం పెడారా అని చెప్పింది ‘కలగూడు, చిత్తెలు’ అంటే ఏమిటి అనిఅడిగేరు ఆ అక్కచెల్లెళ్ళు. ‘కల

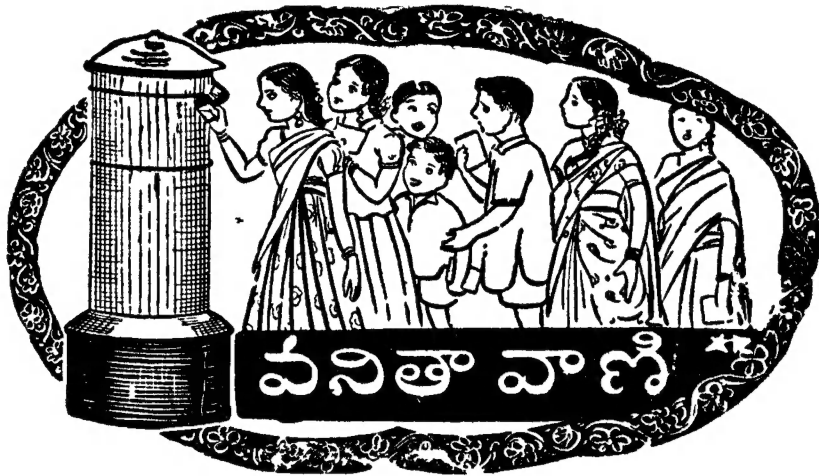
గూడు’ అంటే పులికోర, ‘చిత్తెలు’ అంటే అట్టు. చిన్నచిన్నవిగాపోసే అట్టు చిత్తెలంటారు అని అవ్వ బదులుచెప్పింది. సరేనని మళ్ళీఇద్దరూ చిరక ‘అడ’ కొనుక్కుని ఇది వరకులాగే పూజ చేసుకున్నారు.

ఇదేప్రకారంగా మూడు నాలు వారాలు కూడా అడలమ్మే అవ్వరూపంతో మరణిర మహాలక్ష్మీ రావడం సోమయాజుల సోదమ్య కనీరి తగిలెయ్యడం జరిగింది. ఎప్పటిలాగనే శుభలక్షణ శుభమంగళలు పెరిటిదోవనివచ్చి అడగా ‘అమ్మా! ఈ వారం మూడో వారం, పూజచేసి ‘అమ్మల’ నైవేద్యం పెడారు. ఈవారం నాలుగోవారం గారలు నైవేద్యం పెడారు వచ్చేవారం ‘పువ్వ మాసపు వారం’ అంటే పువ్వమాసంలో మొదటి లక్ష్మీవారం. ఆరోజు బూరలు నైవేద్యం పెడారు’ అని అవ్వచెప్పింది, ఆపిల్లిలిద్దరూ ఆ మోస్తరుగా పూజచేసుకోవడం కూడా జరిగింది.

ఇలా మరణిరమాసంలో పూజచేసుకున్న ఆపిల్లి లిద్దరూ మాఘమాసంలో పెళ్ళిళ్ళు కావడంతో ఆతిహారింటికి వెళ్ళిపోయేరు. ఒకయింట్లో ఒకే అన్నదమ్మల పెళ్ళాది ఆతింటికి వెళ్లే ఆ అక్కచెల్లెల్లిద్దరూ తమతోకూడా వాళ్ళ బొమ్మరింటి సామాను, వాళ్ళు పూజచేసుకున్న ‘అడలు’ తీసుకుని వెళ్ళిపోయేరు అంతోమహాలక్ష్మీ కూడా వాళ్ళతో వెళ్ళిపోయింది. అందువల్ల మట్టుమధ్యమూ వేళే దండాన్నన్న కోకలు తలబడిపోయి, అర్ధరాత్రివేళే దొంగలు చొరబడి దొంగకొగా మిగిలినది అప్పుల వాళ్ళొచ్చి తప్పుడు లెక్కలు చూపించి పట్టుకోగా సోమయాజుల సోదమ్య, ఆమె పెనిమిటి నిలవనీడలేక ఒక చిన్న వూరి గుడిసె కట్టుకుని ఉంటున్నారు.

ఇలా వుంటావుండగా ఒకనాడు సోదమ్య తమ పరిస్థితి సంతా తిలపోసుకుని చింతించూ మాతుళ్ళదగ్గరికి వెళ్ళి తే వాళ్ళేమివా సహాయం చేస్తారేమోనని చెప్పి పెనిమిటిని వాళ్ళదగ్గరికి వెళ్ళమని సంపించింది. సరేనని అతిగాడు బయలుదేరాడు. ఇంటికి వచ్చిన తండ్రిని చూసి శుభలక్షణ, శుభమంగళ “నాన్నా! వచ్చావా?” అంటూ కెవ్రున కేక వేసి, గప్పున కావలించుకుని ఆదరణతో ఇంట్లోకి తీసికెళ్ళి అన్ని సంగతులూ అడిగేరు తండ్రిచెప్పిన సంగతంతా విని ఆ అక్కచెల్లెల్లిద్దరూ ఎంతో దుఃఖించారు. కొన్నికొజులకి “అమ్మా! ఇంటిదగ్గర విశ్రాంతి పెట్టిగావుంది. అంచేత ఇక నేను వెళ్ళిపోతానని తండ్రి మాతుళ్ళతో చెప్పేడు

అప్పుడు శుభలక్షణ, శుభమంగళ తండ్రికి (42-వ పేజీ చూడండి)

క్రిమిరి పాలువాయి భానుమతి వ్రాసిన "అత్తగారు-అచారాలు" అను వ్యాసం వాసుంది. మన పూర్వులు ఆచారం అనిపెట్టిన ప్రతిదానికి ఒక ఆర్థం వుంది. ఎక్కడవారికి వెళ్ళితే అవారోగ్యం రావచ్చుగాని మన కనుగుణంగా వుండేది. సాగేవి పాటించినచో చాలును. అంతేగాని ఎత్తిఎత్తి ఆఖరుకి ఎంగిలాటలమీద కాలుపేసినట్లు మరీ చాదస్తం, ముండిపట్టుదల తగవు.

ఆవకాయదగ్గర "మడి" అని పెట్టింది కొన్ని నియమాలు పాటించడానికే. అది సంవత్సరం పొడుగునా వుండాలిని ఆచారమినును. రెడి, చెమ్మ, గాలి తగులకుండా చేరే ఒక చిన్నగదిలో వుంచుతారు. కొంత మంది పిల్లలకు రోజూ ఆవకాయకావాలి. రోజూతొంటే ఆరోగ్యం పొడవుతుందిని వాళ్ళకు తెలియదు. అలాంటప్పుడు పిల్లలతో "ఆవకాయ మడిలో వుంది. ఇప్పుడు రాదు. ఈరోజుకు వచ్చడి సంజాకు తినెయ్యాలి" అనేస్తే గుడ్చిచీకగా తినేవారు. ఈ కాలం పిల్లల సంగతి అలాక్కాదు. అంతా క్రాస్ పరీక్ష చేస్తారు. సరే ఆ ఇంట్లో ఆచారం లేదనుకుందాం "అబ్బబ్బ! నన్ను విసిగించక పెట్టింది తినిపాండి" అని ఇల్లాలు వినుకుంటే "పోనీరే! నేను వెళ్ళితినుకుంటా" అని పిల్లవాడు అంటాడు. సరే ఏదో అయి పోయిందిగదా అని ఆ యిల్లాలు వూరుకుంటే కొన్నాళ్ళకా ఆవకాయ బూజు!

అందుచేత మన పెద్దవారు సాధ్యమైనంత వరకు మూఢాచారాలు వదులుకొని తాము యిబ్బంది పడకుండా, ఇతరులకు బాధ కలిగించకుండా వుంటారని ఆశిద్దాం.

రత్నం అవసరాలవంతులు
నైహాటీ (పశ్చిమబెంగాలు)

మామగారుకూడా

ఇక్కడకు 10 మైళ్ళ దూరంలోనున్న

గ్రామానికి భూమి సర్వేసరిమీద వెళ్ళాం. ఆ గ్రామపట్నూరి (ఆంధ్రలో కరణం గారంటారు) కూడా మనంబు వున్నాడు, సర్వేసరిబదు చూపుటకు-సర్వేచేస్తూ, చేస్తూ గ్రామండాటి 25 మైళ్ళు వెళ్ళివలసివచ్చివది. అదివి(పాఠం మిట్టమధ్యాహ్నం - మంచుటెండ దగ్గరలో ఒకలంబాడ తొండ మాత్రంవుంది. పట్నూరి గారు ఆచార వరాయణులూ, వరమఘాండ ములున్నా. ఉదయం బయల్దేరు నపుడు యింటివద్ద యేమిటిఫిన్ తీసుకొనే అలవాటు లేదట (సంధ్య పూజా పునస్కారాలన్నీ అయిన తిర్వారితే భోజనం!) పాపం! వారికి దారిలో విపరీతంగా దాహం వేసినది. మా వద్దనున్న వాటర్ బాటిల్లో నీరు అప్పుడే ప్రక్కలంబాడీ తొండమండి తెప్పించినవి వున్నాయి. దాహంతీరదానికి అని త్రాగ మని అయ్యాలిబూ అని బ్రతిమాలినా ఆయన ససేమిరా ముట్టలేదు. కళ్ళు తిరుగు చున్నవని పూరివై పుకు బయల్దేరి 1 ఫరాంగు వెళ్ళాకోలేదో కండ్లు తిరుగుట యొక్కవై దారిలో పడిపోయాడు! ప్రక్కన చేలో నున్న లంబాడీ అతడు అది చూచి వెంటనే రెండుచేతులతో యెత్తుకొని మెట్టుక్రిందకు చేర్చుతూ మమ్రల్ని గావు కేకలు పెట్టగా పూయనూ, నేను, పరివారం అంతా అక్కడికి పరిగెత్తుకు వెళ్ళడం, పట్నూరి గారి ముఖమీద వాటర్ బాటిల్ నీళ్ళు చిలక రించడం, ఆయన యెట్టుకేలకు తెప్పరిల్లడం జరిగినది.

చూకారా, యీ మహాసభాపుడు అత్యధికారానికి పాలుబడి యెంతటి అఘాయిత్యానికి లోనయ్యాడో! అత్తగారే కాదు, అత్యధికారాలు జరిపే మామగారూ యెంతోమంది కలరసడానికిది నిదర్శనం కావచ్చును. ఇది జరిగి సరిగ్గా మూడువారాలు అయినది.

"అత్తగారు, ఆచారాలు" వ్యాసం చదవగానే ఇది వ్రాయబుద్ధి వేసింది.

క్రిమిరి పి. భానుమతి గార్కి "ఆంధ్ర

వ్రత" వ్యాసా ఈ అభివందనను లంక చేయగలడు.

వీరవనేని రాంబాబు

(మిర్యాలగూడెం, నల్గొండజిల్లా)

"అత్తగారు-ఆచారాలు" అనే వ్యాసం చాల చక్కగా ఉంది. ఆచారం అనే యిరఖా తగిలించుకొని వెనకాల అవారా పుర భాగవతం ఆజేవారూ, పేరు ప్రతివల కొసం పస్తులుండవల్సిపాడుచేసుకొనేవాయీ విధంగా రకరకాల తరహాలన్నీ కళ్ళకు కట్టినట్లు చిత్రించారీ వ్యాసంలో. ఆంధ్ర వారపత్రికలో ఈవిధమైన వ్యాసాలు భావ మలిగారు వ్రాస్తూ ఉండవలయునని కోరు తున్నాను.

శివరావు మన్నె, (ప్రయ్యారూ)

"అత్తగారు ఆచారాలు" అన్న వ్యాసం నన్నంతో ఆకర్షించినది. క్రిమిరి భానుమతి గారు చాలబాగుగా రచించారు. అవిడ గారు చెప్పినట్లు ఆచారాలన్నీ సమయాను కూలంగా మారేవి.

ఫాతిమా సుల్తానా, కాకినాడ.

విమర్శలు

ఈ వారం (18-11-57) వాణిలో ప్రచు రించిన ఎల్. వెంకట్రమణగారి విమర్శ కి సంగావుంది. అతని విమర్శ క్రింద, వై. అనా ర్కరిగారు అదే వ్యాసంపై విమర్శించారు. ఈ రెండు విమర్శలకు చాల తేడావుంది. క్రిమిరి కామేశ్వరిగారి వ్యాసంలో కొన్ని విషయాలు సచ్చకపోవచ్చుగాని విమర్శించడంలో ఈ మధ్య పోధరిపవని నిర్ణయ ప్రభా వలిగారు వ్రాసినట్లు ఛళుని చెప్పేట్లులా వుంటే బావుండదు. ప్రతిది కొందరికి నచ్చు తుంది, కొందరికి నచ్చనే నచ్చదు. అందరికి నచ్చాలంటే సాధ్యంకాదుగా!

విమర్శించడంలో ఫలానా వ్యాసంలో ఫలాని విషయం యిలాగ వుంటే బాగుంటుందని ఎదుటివారిని నొప్పించక సాధ్యమైనంత మన్నితంగానే చెప్పాలి.

బి. ఆర్. కృష్ణన్ (వాయల్వాడు)

ఇంకో రకం

డి. పూర్ణరాధగారు వ్రాసిన విరపకాయ బట్టలు చేయటం చదివాను. వాకు ఇంకొక పదితి తెలుసును. వాము, తగినంత ఉప్పు రోటోవేసి మెత్తిగా నూరాలి నీళ్ళు చల్ల కూడదు ఆ నూరిన మిశ్రమాన్ని పచ్చిమిరప కాయగిరి అందులో పట్టినంత కూరాలి.

కాదులు లావుగా, పొడుగా వున్న
తలుకే కాగుంటుంది. పెద్దా, చిన్నా
ఉంటున్నా కనుక కొంత సరిగా చెప్పలేదు.
ఎవరికివాడు కొయర్ని పట్టి వాడు, వున్న
మాటలంటే కాగుంటుంది. కొయర్ని పట్టి
లోను అలా మారి పెట్టుకున్నాక కనుక
సిండిలో తగినంత వున్న, కారం, చిటికెడు
పోడావేసి బట్టల సిండిలా కలపాలి. మిగతా
అంతా అటు వ్రాసినట్లే చెయ్యాలి. యిది
చిట్టికా చేసేమందు కొయలో మారకవచ్చు.
మంచిగా చెయ్యగలరేడు.

వి. లక్ష్మీకావ్రు, (తెనాలి).

మన కెందుకు?

జి.11-57 క, లేదీ వారపత్రికలో ప్రతు
కింపుచేసిన 'ఇంటి పుస్తక' వ్యాసం చక్కగా
వ్రాసేదు. ఇంట్లో ఉన్న వారందరూ, 'మన
కెందుకు క్రమ' అని అనుకుంటూ తప్పించు
కుంటే ఎలాగో అందరూ విజయవంతమౌతే
ఉంటేనే ఏమైనా పూర్తిగా సాధించగలము.

మందరనిదీ ముగుసుకునే,

(కాట్రేనిపాడు)

ఎక్కువమంది కోసం

గ్రంథాలయాలపై చర్చలో, 'ఉత్తమ
గ్రంథాలు వదల బుద్ధికాదు. ఈ
భాగానికీ స్త్రీలకు ప్రత్యేక గ్రంథాల
యాల కొనాలంటారు' అని వ్రాశారు.
అంటే వురుసులలో అందరూ వున్న
గ్రంథాలు చదువుతారనేవా... కాదు.
కొందరు ఉత్తమ రచనలు చదువుతారు.
కొందరు కవలలు చదువుతారు.
ఈపాటి భాగానికీ వురుసులకు గ్రంథాల
యాల లేవా? అలాగే స్త్రీలకు కూడాను.

'రైలేరియన్లపై రేని పోని అభాం
తాలు వెయ్యడంవల్ల ప్రయోజనంలేదు' అని
వ్రాశారు. రేనిపోని అభాండాలు వెయ్యి
డానికి రైలేరియన్ల మనకేమేనా కేట్రు
వులో. సంగతిలా వుందని వున్నదన్నట్లు
వ్రాశాడు. అంతే!

స్త్రీలకు ప్రత్యేక గ్రంథాలయాల వుండ
కచ్చు. అలాగే ప్రత్యేక గ్రంథాలయాల
అక్కరలేవా?

'పకనాలయాలకు పెళ్ళి స్వేచ్ఛగా, నిర్వ
యంగాచదువుకోవచ్చు' అని వ్రాశారు.
అందరూ వారిలాంటివారయితే ఇక
ప్రత్యేక గ్రంథాలయాల కొనాలని కోర
డంతేదీకీ స్వేచ్ఛగా చదవడానికి నిలులేదు
గనుక ప్రత్యేక గ్రంథాలయాల కొనా
లని కోరడం.

'సినిమాలకు మొగ వారు లేకపోయినా
భయం విడియంతేక పెళ్ళి' అని వ్రాశారు.

కాని, ఇప్పటికేమీద సినిమాలకు పెళ్ళి వైక
మగవారికి అడవారికి కలసి మర్రిలు ఉంటా
యని క్రింది తరగతులకు పోయేవాడమీద
వున్నారు. మా వ్రాళ్ళో మా యింటి
ప్రక్కనే ఒకావిడవుంది. కాగా డబ్బు
వుంది. కాని సినిమాలకు పెళ్ళి చేస్తే తర
గలోనే మా చుంటుంది. చాలాసార్లు
ఎందుకు పెళ్ళిరని అడిగితే, 'అంతమంది
మగవారిలో మానోడానికి సిగ్గువుతుంది' అని
అంటుంది. క్రిందయితే స్త్రీలకు ప్రత్యేక
స్థలం వుంటుంది. ఫక వారేకని అటు
అంటుంది.

చాలామంది స్త్రీలు వురుసులతో కలసి
చదువుకుని అరమరిక లేకుండా తిరగడానికి
సిగ్గుపడతారు. అందుకే స్త్రీలకు ప్రత్యేక
గ్రంథాలయాలంటే ఎక్కువమంది స్త్రీలకు
అనుకూలంగా వుంటుంది.

మంగళాకాండూర్,

(విశాఖపట్నం)

'మిగత ముక్క' జీగురించి

భర్తను అవసర పరిస్థితులలో తను అవస
రాల నిమిత్తమేలే నేను, గృహోపసరాల
నిమిత్తమేలే నేను డబ్బు అడుగుటకు దేని
రించుటగానూ, యాచించుటగానూ భావించ
డంలేదు. భర్తను అడిగి తీసుకొనుటలోనే
ఆత్మాభిమానమునకు తలవంపులుగా భావిస్తే,
అభిమానగల భర్తలు తమ భార్యలతో
గృహవిషయాలను సంప్రదించడం కూడా
తలవంపులుగా భావిస్తారు. కాబట్టి
సామాన్యసంసారాలలోనైనా, ఆర్థికంగా
గొప్పవైన సంసారాలలోనైనా భార్యా
భర్తల మధ్య, ఆత్మాభిమానమనేది అభి
సందనియమైనది కాదు. సంసారాలలో
పరిస్థితులను బట్టి భర్త కనుగుణంగా నడచు
కొనేటవంటి భార్యలు అభినందింప తగ్గ
వారు. సామాన్యసంసారాలలో సాధా
రణంగా భార్యలు వారి భర్తల, పరిస్థితులను
అర్థం చేసుకొని, అభిరుచులకు అనుగుణంగా
ప్రవర్తించుకుంటారు. ఇలా ప్రవర్తించు
కొనే భార్యలకు అవిధంగా నడచుకుంటే
కలిగే అనందానికి పాటి చేరొకటిలేదు.

భార్యాభర్త రితువురిమధ్య ఏ విధమైన
భిన్నాభిప్రాయాలకు ఆత్మాభిమానాలకు
తావు ఉండరాదు. పరిస్థితులను అర్థం చేసు
కొని భార్యా భర్తలు ఒండొరులు పరస్పర
సహకారంతో సంసారాన్ని సాగిస్తే ఆ
సంసారం నిజంగా సర్వమేకదా!

గోనెల్ల మల్లికార్జునరావు,

అనంతపురం.

కామేశ్వరిగాడు, "మిగతా ముక్కలే,
ఏం చేశావో?" అను వ్యాసము ద్వారా నిజ

మగా కొన్ని మటులములలో గృహిణులు
ఆర్థికముగా యెదుర్కొను చిన్నపాట నిక
రించినందుకు అనేక అభివందనములు. నిజ
మగా కొంతమంది భర్తలు చేరులో డబ్బుం
దోలేదో తెలియనివ్వదు. ఒక్కొక్కప్పుడు
ఇంటికీ ఎవరైనా ఆ రితులు వచ్చినప్పుడు
గృహిణి, వంటచేయడం ఎలాగా అని,
ఎంతెలా ఆలోచించవలసివస్తుంది. అటువం
టప్పుడు అమ్మనాచేసి అతిథిమర్యాదక చేయ
వలసివస్తుంది. అప్పుచేసిందని అడవారివైతిక
దడటం అవ్యాయం. ఇలాంటి మగవారితో
నరుకోవటం చాలా కష్టం. గృహభాగ్యతలు
ఇద్దరూ కలుగనిగా నిర్వర్తించినప్పుడు ఏ
ఇబ్బంది కలుగదని వా నమ్మకం.

వల్లూరు ప్రామవరి

(మల్లపల్లి—పూదాపాడ)

ఒక సూచన

ఆంధ్రపత్రిక 9-10-57 సంచికలో
క్రిమిరి ఎస్. అనంతలక్ష్మిగారు వ్రాసిన
"స్వేచ్ఛ" వ్యాసం చూచాను. ఇంకో
సూచన చేయదలచుకున్నాను. అసలు
స్వేచ్ఛలోకంతా కష్టతరమైనవని అట్ట
అంతటా సమానంగా ఒకరిపై మరొకరు
వజ్రేటట్లు చేయటం. అలా చేయటానికి
ఏదైనా బ్రష్ తీసుకొని పరిశుభ్రమై యిక
పెద్ద పెద్ద చుక్కలు కడిగి అనవ్యక్తమై
పోతుంది. కాబట్టి చేయదలచినవాడు పాత
బ్రష్ (కుంచెలు పరిగా వుండేవి) తీసికొని
యిండియన్ యింకోలో కొద్దిగా మంచి
భద్రంగా గుడ్డపెట్టి తెచ్చి దువ్వినతోగాని,
స్క్రూలాంటిదాంతోగాని బ్రష్ను దువ్వితే
చుక్కలు చుక్కలుగా వదలాయి. మొదటి
సారి దువ్వగా పడని పెద్దచుక్కలుగా వుం
టాయి. అందుకని వేరే కొరతమీద
మొదటిసారి దువ్వ, చుక్కలు పెద్దవిపడ్డాక
రెవారై అసలు డిజైన్ కొవలసిన గుడ్డమీద
స్వేచ్ఛ చెయ్యాలి.

బజారులో అమ్మయిండియన్ యింకో
సీసాలో వేసే చాకలికి పెడితే చుక్కలు
చెదరిపోయి పాతగుడ్డలాగయి చూడటానికి
కాగుండదు. బజార్లో యిండియన్ యింకో
వలకులను తీసుకొని ప్రదర్శనంగా కలుపు
కోవాలి. ఒక గుడ్డమీద చుక్కలు వజ్రే
లాగున వేసే యెప్పుడైతే "చెదర"కుండా
చుక్క, కాటక నలుపురంగులో గుడ్డలో
యింకుకుండా అప్పుడు మనం సరైన యిం
కును తయారుచేసినట్లే. ప్రపథమంగా
చేసేవారికి కొంచెం కష్టంగా వుంటుంది.
కాబట్టి మొదలు ఒక చిన్న టేబిల్ కౌంట్ కో
లేక దిండు గరిబుకో చేసుకున్నాక కరెన్స్
మొదలైనవి చేయవచ్చు.

కె. దేవి, (ఆదవాని).★

శుభలక్షణ, శుభమంగళ

(39-వ పేజీ తరువాయి)

కడుపునిండా అన్నం పెట్టి, కొత్తబట్టలు కట్ట పెట్టి, ఒక అనబతుంబు దొరికింది అందులో కానులు, రత్నాలు అన్ని పాసి తండ్రిచేతి కిచ్చి "నాన్నా! ఇదక్కడా క్రింద పెట్టకుండా జాగ్రత్తగా ఇంటికి తీసికెళ్లు" అని చెప్పి ఇచ్చారు. సరేనని ఆ బ్రాహ్మణుడు దాన్ని పట్టుకొని వస్తూండగా సంధ్యపడేసరికి సంధ్యావందనం చేసుకోడానికి ఏటి ఒడువ ఆ అనబతుంబు పెట్టి ఏటాకిడిగాడు. అతనిలా ఏటాకిడి దిగిగడంతో ఒక గ్రద్ద వచ్చి ఈ అనబతుంబుని తిన్నుకునిపోయింది. ఆ బ్రాహ్మణుడు పాపం విచారించూ చేసేదమితాక చింతించూ ఇంటికిచ్చి భార్యతో జరిగిన వంగతి చెప్పాడు. ఆ గ్రద్ద అలా తిన్నుకు పోయిన అనబతుంబుని తిన్నగా తీసుకెళ్ళి ఆ అక్కచెల్లెల్లింట్లో పెట్టా పడేసింది. గ్రద్ద పడేసిన అనబతుంబుని చూసి శుభలక్షణ శుభమంగళలు "అయ్యో మననాన్న ఎంత దురదృష్టవంతు" డెనుకుంటూ ఆ సొమ్ముని కళ్ళొకడుకుని పాలానెలా కడుక్కుని ఇంట్లోకి తీసికెళ్ళి భగవంతు కున్నారు.

కొన్నాళ్ళకి మళ్ళా సోమయాజుల సోదెమ్మ పొరుగుపెట్టగా ఆమె పెనిమిటి కూతుళ్ళొద్దగిరికి బాళ్ళు వచ్చాడు. వెనకటి లాగనే కూతుళ్ళొద్దగా కొంతకాలం తండ్రిని ఆటేవోసుకుని ఒక వెదురు బొంగులో కానులు, రత్నాలూ పాసి తండ్రికిచ్చి ఎక్కడా పెట్టకుండా పట్టుకెళ్ళి వున్నారు. ఇదివరకులాగనే ముసలాయన సంధ్యవార్షికోబోగా గ్రద్ద తిన్నుకొని వచ్చి ఆ వెదురుబొంగు ఈ పిల్లలంట్లో పడేసింది. కాళ్ళు పాసం, తండ్రి దురదృష్టానికి చింతించూ ఆ సొమ్మును ఇంట్లోకి తీసికెళ్ళి దోనుకున్నారు. ఈ ముసలాయన ఇంటి కొచ్చి మళ్ళీజరిగిన వంగతంతా భార్యతో చెప్పేసరికి అవిడ కోపగించుకుని "ఇంత అజాగ్రత్తయి తేలాలగు ఈసారి నేనే వెళ్ళా" వని బయటేరివెల్లింది.

సోదెమ్మరాకకి శుభలక్షణ శుభమంగళ ఎంతో సంబరపడ్డారు. అప్పుడు మార్గశిర మాసము. తొలి లక్ష్మీవారంనాడు పూజకి అన్నీ సిద్ధంచేసుకుని "అమ్మా! ఇవాళ మార్గశిర లక్ష్మీవారం. పూజ చేసుకుందా రా" అని కూతుళ్ళు తల్లిని నిలచేరు. "ప్రార్థుట పిల్లలకి తిలలు దువ్వడూ ఆ నూనెచెయ్యి తిలకి రానేనుకున్నాను. ఇప్పుడు మళ్ళీ జిగురుతిలమిది పూజనం చేయాలి" అని తల్లి సమాధానం చెప్పింది. కూతుళ్ళొద్దగా పూజ చేసుకున్నారు. మళ్ళీ రెండోవారం తల్లిని పూజకి నిలచేరు. "పిల్లలకి వద్దన్నం పెడుతూ కాళ్ళు తివకుండా వుంచేసిన

వద్దన్నం పెట్టాలలా కనిపిస్తే పాతెయ్యడా నికమనసాపుక తినేవాను" అని తల్లి చెప్పింది. మూడోవారం ఇలా కాదనుకుని ఆ అక్కచెల్లెల్లిద్దరూ తల్లిని పాతెరగోలిలో కూర్చో పెట్టి పన్ను చక్క పెట్టుకుండి వెళ్ళారు. ఈ లోగా మనమల్ని పిల్లి కాళ్ళు తింటున్న వెలగపండు ఇమ్మని సోదెమ్మ అడిగింది. కాళ్ళు గుజ్జంతా తినేసి వుత్తిచిప్పలు విసిరేస్తే అవిడ ఆ చిప్పల్నే పళ్ళతోగురుతూ కూర్చుంది. పనిపాట్లు చక్క పెట్టుకుంటూ ఇది చూసిన కూతుళ్ళు తల్లి తెలివితక్కువ తనానికి చింతించి కాళ్ళే పూజచేసు కున్నారు. నాలుగోవారంనాడు ఇక లాభం లేదని ఆలోచించి ఆ కూతుళ్ళొద్దగా తల్లిని చెంగూచెంగూ ముడేసుకుని వెంట తిప్పకుంటూ చెరోకపసి చక్క పెట్టుకుని అన్నీ సిద్ధంచేసుకుని పూజకి కూర్చున్నారు.

అలా ముగియూ పూజకి కూర్చుని పూజ చేయబోయే సమయానికి మహాలక్ష్మీపీఠం కదిలి వెనవెనక్కి జరిగిపోతోంది. అప్పుడు శుభలక్షణ శుభమంగళ లిద్దరూ మహాలక్ష్మీకి సాష్టాంగపడి "తల్లీ! మేం చేసిన అపరాధ మేమిటి? అని వేడుకున్నారు. అందుకు మహాలక్ష్మీ అతీరీరవాణిగా "మీరు చేసిన అపరాధమేమిటేదని గాని, నన్ను మీ అమ్మ ఉల్లంఘించింది. కనుక మీరు మీ అమ్మని అవమానించినట్లయితే నేనుమమ్మల్ని పొంది పూజార్చిత నిసా"నని బదులు చెప్పింది. "సరే ఏం చేయాలి" అని అడిగేరు అక్కచెల్లెలి.

అప్పుడు మహాలక్ష్మీ ఇలా చెప్పింది: "మీ అమ్మకి తలనిండా నూనెరాసి తల దువ్వె, కళ్ళనిండా కాయకపెట్టి, ముతక దైన ముళ్ళచీర కట్టపెట్టి, ఎక్కువగా వుప్పువేసి కడుపునిండా పులకం పెట్టి, చిల్లిగంపలో ఉప్పు వడ్లు గుచ్చెత్తిపాసి, దానిమీద పట్టెడు వెన్నముద్ద, ఇంత పసుపు పెట్టి ఆ గంప నెత్తికెత్తి, కొత్త చీపురుకట్టినో 'పాతానా, పానా' అని తన్ని తగలేయడం మీ అమ్మని అవమానించడం."

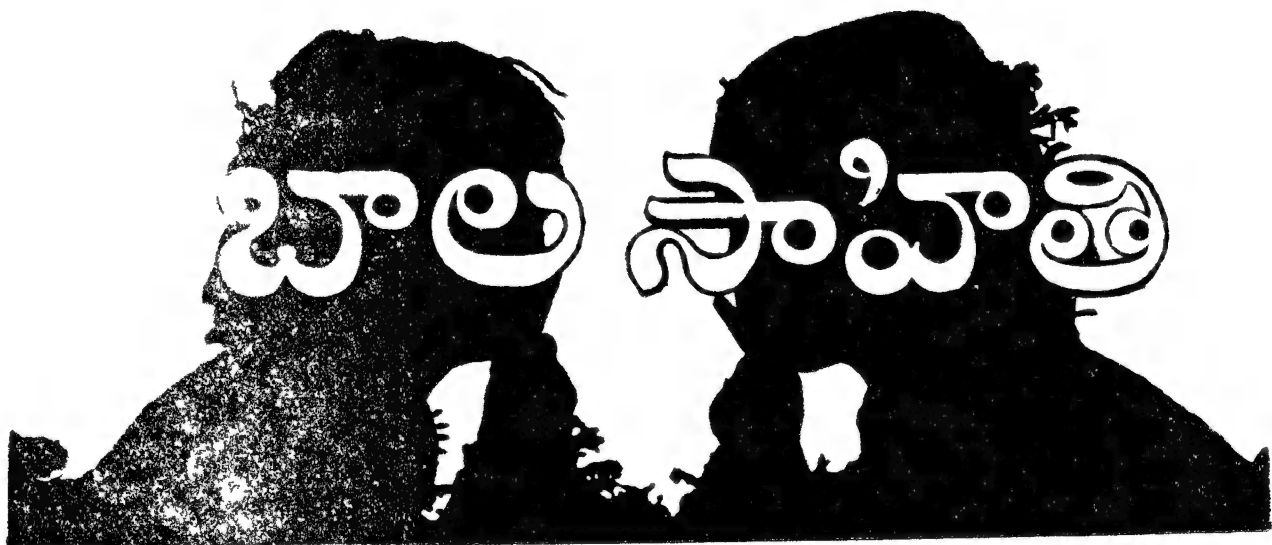
ఈప్రకారంగా మహాలక్ష్మీ చెప్పేసరికి సరేనని కూతుళ్ళొద్దగా భక్తికేర్తెలు కలవారు కనుక ఆలాగే చేశారు. మధ్యాహ్నం ఎండకి నెత్తిమీదనున్న వెన్న కరిగి, దాంట్లో వుప్పు కరిగి, పసుపు కలిసి, వడ్లుతోకూడా మొఖం మీదికి కొరుకురాగా కంట్లోపడి సోదెమ్మకి కళ్ళు మంటలు పుట్టసాగాయి. భుక్తయ్యానంటల తొందరగా అడుగుపడక ఉప్పు ఎక్కువ వేసుకుని తినడం వల్ల దాహంతో పీకొచ్చుకునిపోగా కళ్ళిమంటలు ఎక్కువయేసరికి సోదెమ్మకి చారీ తెన్నూ కాసరాక అక్కడున్న చీకునూతిలో వడి

పోయింది. అలా వడదంతోనే నెత్తిమీద నున్న వడ్లు దొరికిపోయి, ఆ వడ్లు, కొత్త చీరకి అంటుకున్న పూతికలు గుచ్చుకొంటూ ఒకమాత్రా బాధగావుంటే ఇంకొకమాత్రా ఆ చీకునూతిలో నున్న ముట్టా దొంగలూ గుచ్చుకొనాగాయి. సరికదా ఆ నూతిలో నున్న కండచీమలు, కేసూ, కైరీలు అందొచ్చిన చోటునలా కరవడం మొదలు పెట్టేయి. దానితోడే కళ్ళ మంటలతో చెప్పకేళ్ళంకొనంతగా నానామీసా పడుతోంది. ఆసమయంలో ఆనూతిలోనుండి పైకి రావడంకోసమని ఆ సోమయాజుల సోదెమ్మ వీరా, వారా, అని ఎంత అరిచినా ఎవరూ వచ్చి సహాయం చేయలేదు. చివరికి అవిడికి అణుచుకోలేని దుఃఖం పొరుగురాగా ఇక భగవంతుడే దిక్కు అనే భావంతో "నా పాలిట మార్గశిర మహాలక్ష్మీ! ఎక్కడున్నా వనేసరికి" "ఇదిగో, ఇక్కడే వున్నా" నంటూ మార్గశిర మహాలక్ష్మీ ఘులుమనేకంక కాల చేత్తో పద్మాల పట్టుచీర చెంగు నూతిలోకి జారవిడిచింది. అప్పుడు చీర చెంగుతో కళ్ళొత్తుకోగా కళ్ళేమంటలుపోయి, చీర చెంగుమీదుగా నూతిలోనుండి పైకి వచ్చింది. మహాలక్ష్మీ స్వర్ణతో సోమయాజుల సోదెమ్మకి బాధలన్నీ పోవడమే కాకుండా చీనీచీనాంబరాలతో, ఏడువారాల నగలతో వళ్ళంతా సిరులూకుతూవుంది. అప్పుడు సోదెమ్మ తనఅపరాధాన్ని గురించి చెంపలు వేసుకుని నాటినుంచీ శ్రద్ధాభక్తులతో మహాలక్ష్మీని కొల్చుకుంటూ వుండేది.

'సోమయాజుల సోదెమ్మ చేసిన పూజ అందరూ చేసేరు. అందరూ చేసిన పూజ మనమా చేసేము' అంటూ ఈ కథ చెప్పుకుని అక్షరలు వేసుకుంటారు.

అందుకే ఈ మార్గశిర లక్ష్మీవారంనాడు ప్రార్థుటే పిల్లలకి వద్దన్నం పెట్టరు, తిలకి నూనెరాసి తిలలు దువ్వరు, పాతబట్టలు కుట్టరు సరికదా శుభలక్షణ, శుభమంగళ లిద్దరూ. బొమ్మలింటి సామానుతోబాటు పూజచేసుకున్న 'అడ'లు తీసికెళ్ళడం వలనే సోమయాజుల సోదెమ్మ భాగ్యం పోయిందన్న భావంతో, ఆ గోజాన, పుట్టింటి అడపెల్లల్ని దేవుడిపీఠం తాకనివ్వరు; దేవుడిగదిలోకూడా రానివ్వరు. మార్గశిర లక్ష్మీవారంనాడు మన ఇల్లలో సువాసినలు ముఖ్యంగా పాటించే ఆచారం ఇది. ఈ పూజ ముఖ్యంగా విశాఖనుండి బరంపురం వరకూ చేస్తూవుంటారు. అంతేకాకుండా విశాఖపట్నంలో ఈ మార్గశిర లక్ష్మీవారం నాడు 'కనక మహాలక్ష్మీ' అమ్మవారికి ఉన్న నాలుకూడా చేస్తూ ఆ నెలరోజులూ అమ్మ వారి సమక్షంలో హరికథలుకూడా చెప్పించుతూ వుంటారు. ఏదేమైనా దేశాచారం కులాధర్మం.

విన్నారా! వింతకథను -

కన్నారా! కాలగతిని
అడవి యొకటిగలదు పూర్వ -

మందు చాల పెద్దదియై,
అందమైనగ పూలు బూచి -

యలరుచుండ నొకబూరుగులివి!

ఆ బూరుగుపూలలోని -

యందచందములను జూచి,

అంతులేని వంతనమున -

గంతువైచె నొక్క చిలుక! వి!

ఇంత పెద్ద మంచిపువ్వు -

లేంత పెద్ద పండ్లగునో,

అరలే! నా భాగ్యమంచు -

మురిసిపోయె నా చిలుక! వి!

అనుదినమును పూలకడకు -

నరిగి చూచుచుండెనది,

తనభాగ్యము పండుటకే -

తరుణమైనదనుకొనెనది! వి!

★ వింతకథ ★

.....

కాలవశంబున పూవులు -

కనులముందె ఫలములుగా,

మారుచుండ నా చిలుకయు -

మఱిమఱిగి తాపహముండె! వి!

తిరావందిన పిమ్మట -

తేటి పారజాడ నచట,

మాదిదప్ప నేమిగలదు -

బూదియాయె చిలుకకోర్కె! వి!

తుదికదియును గాలిలోన -

మాసిపోయె నయ్యయ్యో,

చిలుక పెతకు పగచెదమా! -

కాలగతి! వెఱచెదమా! వి!

ఏన్నిదినముల తపములు -

ఏన్నిదినముల జపములు,

ఏన్నిదినముల కోర్కెలు -

ఏమగునో కాలగతిని! వి!

[భల్లటని "వికారం కాల్యాణం" అను

శ్లోకం ఆధారంగా]

(సముద్రం అక్షరమయ్య)

విదిత నిజాయితీ

ప్రాధాన్యత అయ్యేగాదు దనరా
సలహాల్లో కాశీయాత్ర తల
పెట్టెను. తలపెట్టడ మేమిటి పెంటనే
తగిన నరంజామా అంతా కూర్చు
కొని తన అరడజను ఆడపిల్లలను,
రెండు పుంజీల మగపిల్లలను, భార్యా
మణిని తీసుకొని స్టేషనుకు వెళ్ళెను.
సామాను ప్లాటుఫారం మీద నర్ది
పెద్ద పిల్లవాడితో బాగ్రతగాచూడ
మని చెప్పి పెద్ద పెద్ద అంగలు వేసు
కొంటూ బుక్కింగు ఆఫీసు దగ్గరకు
వెళ్ళి కావలసిన నిండు టిక్కెట్లు
అరటిక్కెట్లు అన్నీ కొని తిరిగి తన
పెద్ద పెట్టెమీద ఆసీను డయ్యెను.

స్టేషను అంతా గోలగా వుంది.
ఆ గోలలోనుండి నృప్తమైన ధ్వని
“ఈవేళ జనతాగంటన్నర లేటు” అనే
మాటలు తరచు వినబడుతున్నాయి.
అయ్యరుగారి పెద్ద పిల్లవాడు బుక్
స్టాలుకు వెళ్లి ఏదోచదువుతున్నాడు.
భార్యామణి చిన్నపిల్లాడికి పాలి
స్తోంది. మిగతా కుర్రకుంకలందరూ
అల్లరిలో నిమగ్నులయ్యెను. కాలే
జీలో తత్వశాస్త్రం చెప్పే ప్రాధా
నత అయ్యరుగారి దృష్టిలో ఈ
జనంతో కీటకిటలాడే ప్లాటుఫారం
ఏ విధంగా కనబడిందో కాని చిన్న
చిలునవ్వు ఆయన ముఖంలోతాండ
వించింది. అంత గొడవ జరుగు
కూన్నా ఆయన ఆలోచనా ప్రవా
హానికి అంతు కనబడటంలేదు. తన
పూర్వ జీవితపు విశేషాలన్నీ
హాయిగా జ్ఞాపక పథంలో మెరుస్తూ

తన గొప్పతనాన్ని స్తుతిస్తున్నాయి.
ఆహా! తానెంత గొప్పవాడు...
నత్యహరిశ్చంద్రుడు నత్యంలో ఎంత
గొప్పవాడో తాను న్యాయపాల
నలో అంతటి గొప్పవాడు. ఈ ఏళ్ల
మూడేళ్ళ జీవితంలోనూ తాను
ఎన్నడూ అన్యాయం ఏ జీవికీ చేయ
లేదు. తాను అన్యాయం అంటే
ఏమిటో ఎలుగడు. తనను న్యాయ
స్థానానికి ఆహ్వానించలేదు కాని
ఆహ్వానిస్తే శుద్ధన్యాయాన్ని అక్షర
శాశ్వతంగా ప్రతిష్ఠించి ఉండే
వాడు...! తనలాంటి న్యాయ చరి
త్రులు ఉండడంవలననే ఈ నాడు

గతమి

ఈ పాపాల ప్రపంచంలో భారత
దేశం నిలవగలుగుతోంది. లేకపోతే
ఏనాడో నశించిపోయి వుండేది. ఇది
పరమనత్యం. పెర్రి ప్రజలు ఇది
గ్రహించ లేదు. తనలాంటి నిత్య
న్యాయపాలనాదీక్షితు డుండ బట్టే
పాకిస్తానువాళ్లు అమెరికావాల్నిచ్చిన
ఆటంబాంబును మనమీద పడవేయ
టంలేదు...కాని ప్రజలు కృష్ణమీ
నననీ నైహూనీ స్తుతిస్తారు, తనని...
కాదు...మేను...న్యాయాని కి వి
రోజులుకావు కదా!...

“ఏమైనానరే! ప్రజలు నా
న్యాయమహిమను గుర్తించినారే
లేకపోయినారే! నేను న్యాయమే
చేస్తాను. నాగతచరిత్రలోనే నన్ను

డూ ఎవరికీ అన్యాయం చేయ
లేదు...ఇకమీద కూడా ఎప్పుడూ
ఎవరికీ అన్యాయం చేయను. ఇదే...
నా...దృఢ ప్రతిజ్ఞ!” అనుకు
న్నాడు న్యాయపరిపాలనా దీక్షి
తుడు ప్రాధాన్యత అయ్యర్. తన
న్యాయపాలనాని కెన్ని ఉదాహరణ
లున్నాయి! ప్రాద్దన బోస్టాఫీసు
వాడు ఒక నయాపైన ఎక్కువ ఇస్తే
పొరబాటున, వాడు మళ్ళీ అడగగానే
ఇవ్వలేదా...? మరొకడైతే న
నయాపైన పట్టుకుపోయి మళ్ళీ కన
బడతాడా?

‘ఇంకఎన్నడూ న్యాయంతప్పను’
అనుకున్నాడు ప్రాధాన్యత అయ్యర్.
ఇంతలోకే బాబ్బలు పెట్టు
కుంటూ రైలు స్టేషనులోనికివచ్చింది.
అయ్యరుగారి కుటుంబమంతా ఒక
పెట్టెలోనికి ఎక్కిరి. రైలు చాలా
ఖాళీగా వుంది. ఆ పెట్టెలో ఇంకా
వరూ లేరు. రైలు అయిదు నిముష
లాగి మళ్ళీ గర్జించి కదలిపోయింది.
* * * *

జనతా ఎక్స్ ప్రెస్ అతివేగంగా
అరణ్యగర్భంలోంచి దూసుకపో
తోంది. అర్ధరాత్రి. కటిక చీకటిలో
శబ్దం చేసుకుంటూ కూత కూస్తూ
నల్లగా రాక్షసిలాగా ఎగిరిపోతోంది.
అనలే గంటన్నర లేటవడంవలన
జనతా ఆ లేటును భర్తీ చేయడం
కోసం అదనపు వేగంతోపోతోంది.
రైల్లో అంతా నిద్రలో మునిగి
పోయారు.

అంతలోనే అంత అమిత వేగం తోనూ పోతూన్న జనతా ఎక్ ప్రెస్ ఒకచోట దభీమని ఆగింది. అంత అకస్మాత్ గా ఆగడంవలన నిద్రపోతూన్న జనులంతా లేచి కూర్చున్నారు. ఏదైనా ప్రేషనేమోనని కొందరు కిటికీలలోంచి తొంగి చూసేరు. అబ్బే, ఇక్కడ ప్రేషనేమిటి మహారణ్య మధ్యం! ఎవడైనా రైలు క్రింద పడ్డాడేమోనని అనుకున్నారు. ఇంతలో ఎవరో ఛైను లాగేరని అందువలన రైలు ఆగిందనీ వర్తమానం వచ్చింది. ఆ కీచురాళ్ల ధ్వనిలో, నిద్రకళ్లు నులుముకుంటూ ఇద్దరు ముగ్గురిని వెంటేట్టుకొని రైల్వేలైటు, జండా పట్టుకొని గార్డు అన్ని పెట్టెలూ చూసుకొంటూ వెళ్లి ఒక పెట్టెదగ్గరగాడు.

ఏమిటో చూద్దామని అతి కుతూహలంతో అందరూ ఆపెట్టెముందు పోగయ్యేరు.

ఆ పెట్టెలో ఉన్నది మరెవరో కాదు. మన ప్రొఫెసర్ అయ్యర్ గారు-ఆయన కుటుంబం...! అయ్యర్ గారు ప్రజలనిచూసి కంగారుపడ్డాడు.

గార్డు దగ్గరకువెళ్లి “అయ్యతమ కేం జరిగిందో చెప్పండి...భయపడకండి ఎవడైనా పెట్లో దూరేడా? వాణ్ని ముక్కముక్కలుచేసేస్తాం... చెప్పండి సార్ మీకు జరిగినది” అన్నాడు అభయహస్తమిస్తూ.

ప్రొఫెసర్ గారు ఉగ్రపెట్టుకొని...

“ఈ అన్యాయాన్ని సహించలేను గార్డుగారూ...” అన్నారు.

ఏమిటా అయ్యయం మేం తీరుస్తాం...భయపడక చెప్పండి. ఎవడైనా షిక్ పాకెట్టు చేసేడా? గార్డు అన్నాడు.

ప్రొఫెసర్ గారు చిన్న దగ్గు కంఠంతో... దగ్గేడు.

ఆయన భార్య కంగారు పడుతోంది...

పిల్లలు అయోమయంగా చూస్తున్నారు కళ్లు నులుపుకొంటూ పెద్ద అబ్బాయి కేం చేమాలో తెలియడం లేదు.

“ఊ చెప్పండి” అన్నాడు గార్డు ప్రజల కుతూహలం రెట్టింపైంది...

అప్పుడు ప్రొఫెసర్ గారు కంఠం నవరించుకొని అన్నాడు...వ ణి కే

కంఠంతో...

“అయ్య! చూడండి...ఆ... అబ్బాయి. మూరాలుగోలబ్బాయి... చూడండి” పై బెర్తు మీద గాఢ నిద్రలో ఉన్నకుర్రాణ్ణిచూపిస్తూ... గార్డు, ప్రజలు అంతా అతగాడి కేసి చూసేరు ఆత్రుతతో. గార్డు ఆ అబ్బాయిని తడుతూ...ఈఅబ్బాయి కేమైంది?” అని అడిగేడు.

మళ్ళీ ప్రొఫెసర్ అయ్యర్ గారు కంగారుపడుతూ...

“అబ్బే ఆఅబ్బాయికీ ఈవేళతో

మనోహరమైన కేశములకు సులభమైన కిటుకు

తాతావారి
సుగంధిత కొబ్బరి తలనూనె
మరియు షాంపూ

ది తాతా ఆయిల్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

అనగనలు

ఈకథ ఎప్పటిదో తెలియదు; ఎక్కడ జరిగిందో కూడా తెలియదు. కాని ఈనాడుకూడ అరవదేశంలో ఈకథను చెప్పకొని చాలమంది ఆనందిస్తూ వుంటారు.

అనగనగా ఒక ఊరు. ఆ ఊళ్లో ఒక ఏథిబడి, ఆ బడిలో ఒకే ఒక కుంతులుగారు ఉండేవారు. ఆయనే అందరికీ అన్ని పాఠాలు విసుగూ విరామం లేకుండా చెప్పేవాడు, పొద్దు పొడిచింది మొదలు, పొద్దు వాలేవరకు ఎవరికో ఒకరికి ఏదో ఒకటి చెబుతూవుండేవాడు. రాత్రి పమయాలలో ఆ ఊరి ముసనబు, కరణం మరికొందరు పెద్దల్ని సమావేశపరచి వారికి భాగవతకథలు వినిపించేవాడు. ఆయన నోరు మూతపడిది కాదు! పైగా ఆయన చాలా మంచివాడు కూడా. అందువల్ల ఆ

ఊళ్లోనే కాక ఆచుట్టుపక్కల ఊళ్లలో కూడా ఆయనంటే అందరికీ ఎంతో గౌరవం. ఆయన చక్కగా చదువుకొన్నవాడే, చాలా మంచివాడే, కాని ఆయనకు లోకజ్ఞానం అణుమాత్రమైనా లేదు. ఇదొక్కటే

అప్పు రచ్చెప్పెచ్చె

ఆయనలో ఉన్న పెద్దలోపం. కాని ఈలోపంకూడా ఆయన విషయంలో ఒక సుగుణంగానే రూపొందింది. వట్టి పెరిబాగులవాడనీ, కల్లకపటం తెలియనివాడనీ ఆయన అందరి ప్రశంసలు అందుకున్నాడు. ఇంతకూ ఆయన పేరేమో చెప్పడం మరచిపోయాను. ఆయన పేరు కుప్పసామి. కాని అందరూ కుప్పయ్య అని పిలిచేవాళ్లు.

ఒకానొకనాడు ఏదో పనిమీద కుప్పయ్య ఒక గ్రామానికి వెళ్లాడు. ఆ గ్రామంలోని వారందరూ తెలుగు మాట్లాడేవాళ్ళే. పొట్ట పొడిచినా కుప్పయ్య కేమో ఒక్క తెలుగు మాటకూడా రాదు. ఆ గ్రామస్థులకా అరవం తెలియదు. తానేమో పనిమీద ఆ గ్రామానికి వచ్చాడు. తన పని ఎలా నెరవేరుతుందా అని ఆ లోచనలో మునిగిపోయాడు కుప్పయ్య. అతని కేమీ పాలుపోలేదు. అలా ఆలోచిస్తూ పోయి పోయి ఒకసత్రం చేరుకున్నాడు. సత్రంలో ఎన్నో మతాలవారూ, ఎన్నో భాషలవారూ ఉంటారని అతని నమ్మకం.

కుప్పయ్య సత్రం అగుగుమీద కూర్చున్నాడు. వచ్చేపొయ్యేజనంతో సత్రంబిలబిలలాడుతూవున్నది. ఆ జనాన్ని చూస్తూ కూర్చున్నాడు కుప్పయ్య. ఆయన ఎవరినీ పలుకరించలేదు; ఎవ్వరూ ఆయన్ని పలుకరించలేదు. అలా కొంతసేపు గడిచిపోయింది. ఆ తర్వాత ఒక యువకుడు కుప్పయ్యకు దగ్గరగా సత్రం అగుగుమీద కూర్చున్నాడు. అతను “అయ్యా! మండేఊరు?” అని ఎంతో ఆదరంగా కుప్పయ్యను అడిగాడు. అందుకు ఆయన అరవంలోనే ఏదో సమాధానం ఇచ్చాడు. అది ఆ యువకునికి అర్థం కాలేదు. ఇంతలో సత్రంవాకిట్ల ఒకగుఱ్ఱం

పదకొండు ఏళ్లనిండి పన్నెండుఏళ్ల వస్తాయి. నేను...

“ఊ...మీరు?”

“నేను ఇందాక టిక్కెట్టు కొనే ముందీ విషయం మరచిపోయాను..”

“ఏతే?”

“మామూలుగా అర టిక్కెట్టు కొన్నాను మరచిపోయి. పన్నెండు డబ్బు కుర్రవాడికి అరటిక్కెట్టు కొనడం అన్యాయం కాదా?” “నాజన్మలో ఎన్నడూ అన్యాయం చేయలేదు. ఇకముందు చెయ్యను...!”

‘అందువలన ఇదిగో ఈఅరటిక్కెట్టు తీసుకొని నిండు టిక్కెట్టు ఇవ్వండి... ఎంత డబ్బు ఎక్కువైతే అంత ఇచ్చేస్తాను. నాకీ సంగతి ఇప్పుడు నిద్రరాక గత చరిత్ర స్మరిస్తూంటే జ్ఞప్తికి వచ్చింది...న్యాయశీలుణ్ణికనక చెను లాగేను వెంటనే.”

“.....”

“ఊ చూస్తారేం! ఈ టిక్కెట్టు తీసుకొని నిండు టిక్కెట్టు ఇవ్వండి” “.....”

ఎక్కడినుంచోవచ్చి ఆగింది. దాన్ని వేలితో చూపిస్తూ కుప్పయ్య ఆ యువకుడిని “గుట్టాన్ని తెలుగులో ఏమంటారు?” అనే అర్థం వచ్చేటట్లుగా అరవంలోనే అడిగాడు. “గుట్టం” అన్నాడు యువకుడు. అంతే; కుప్పయ్యకు అంతం లేని సంతోషం కలిగింది. ‘ఓస్! తెలుగుంటే ఇదేదా?’ అనే భావం అతని కళ్లలో కనబడింది. “కుదిరైక్కు గుట్టం - కుదిరైక్కు గుట్టం...” అని వల్లెవేయసాగాడు. కుదిరై అంటే అరవంలో గుట్టం అని అర్థం. తెలుగులో జంతువుల మాటల చివర ‘ట్టం’ ఉంటుందనుకొని తనలోనే ఈ విధంగా అనుకొనడం మొదలు పెట్టాడు. “కుదిరైక్కు గుట్టం, యానైక్కు యట్టం, పూనైక్కు పుట్టం...” అని. తెలుగు భావ తన సామ్యునిట్లుగా తలచి కుప్పయ్య ఎంతో సంతోషించాడు. కుప్పయ్య సంతోషానికి కారణమేమిటో తెలియక ఆ యువకుడు కన్నార్పకుండా ఆయనపై పేచూస్తూ కూర్చున్నాడు.

‘కుదిరైక్కు గుట్టం’ అని కుప్పయ్య మననంచేస్తూ వుండగా ఆ దోవనే నోట్లో ఎలుకపిల్లను కరుచుకొని ఒక పిల్లి లోపల్నుంచి బయటికి వెళ్లింది. దాన్ని చూడగానే ఎక్కడలేని సంతోషంతో “అదో - పుట్టం - పుట్టం...” అని కేకలు వేశాడు. తెలుగులో మాట్లాడాలని కొండంత ఆశ కుప్పయ్యకు! ఆ కేకలూ, ఆ వాలకం చూచి కుప్పయ్య పిచ్చివాడని అనుకున్నాడు ఆ యువకుడు. అంతలో అక్కడ ఉన్న నలుగురూ ఆయన చుట్టూచేరి “ఏమిటి! ఏమిటి!” అన్నారు. కుప్పయ్య “పుట్టం - పుట్టం” అని సమాధానం ఇచ్చాడు.

ఆ చేరినవాళ్లలో అరవం తెలిసిన ఒక వృద్ధుడు ఉన్నాడు. ఆయన కుప్పయ్యను అరవంలో “ఏమిటి రథన?” అని ప్రశ్నించాడు. కుప్పయ్య ఏదో చెప్పబోతుండగా ఒకపిల్లి మళ్ళీ ఆ దోవనే వచ్చింది. దాన్ని చూచి “అదో పుట్టం” అన్నాడు. ఆ వృద్ధుడు తనలో తాను నవ్వుకొని “అది పుట్టం కాదయ్యా-పిల్లి” అన్నాడు.

అక్కడ చేరినజనం గొల్లుమని నవ్వింది. కుప్పయ్యకు కోపం వచ్చింది. “కుదిరైక్కు గుట్టం - పూనైక్కు పుట్టం” అన్నాడు ఆ వృద్ధుడు నవ్వు ఆపుకోలేక

పోయాడు. “కుదిరైక్కు గుట్టమే కాని పూనైక్కు పుట్టం కాదు” పిల్లి - అని చెప్పాడు.

కుప్పయ్య పిచ్చివాడని అనుకున్నారు కొందరు.

“ఏదో ఒకమాటను వట్టుకొని అన్ని మాటలూ అలాగే ఉంటాయనుకోవడం వెట్టి కాకపోతే మరేమిటి?” అని ఒకవృద్ధుడు అన్నాడు.

“ఇంతకూ.....లో కళ్ళానం ఉండాలి.” అన్నాడు మరొకడు.

నలుగురూ నాలుగువిధాలుగా అనడం చూచి కుప్పయ్య సిగ్గు పడ్డాడు. కాని ఏం చేయగలడు? కథ కంచికి. మన మింటికి. ★

★ విక్రమార్కుడి మార్కు సింహాసనం ★

(12-వ పేజీ తరువాయి)

అన్నాడు రాజా.

“సంగతి, చాలా విషాదకరమైనది పెద్ద బ్రాజడీ థీము. దీనికి తర్రీసిక్స్ వయ్యలి స్సోతో నాదనామక్రిమలో ఫ్యూర్ కరాటిక్ మ్యాజిక్ బాక్ గ్రాండు కానాటి”

“మేమిటా మీరు తొరగా తెమల్చక పోతే లాభంలేదు. ఇక్కడ చోటు అయి పోతోంది. నరిగి పోతున్నాను నేను” అన్నాడు రాజా విసుగా

“వోలైపోతే పక్క పెట్టో కథరాసిన మేమిర్ని కాస్త అడుగుదాం. సంగతేమి సంతే ఇది పెద్ద బ్రాజడీ. ఈ జాట్లంతా సంగీత కళారాధకు లది.”

“నిజంగా? ఎవరన్నా డెజ్కారా. లేపోతే, మొక్కుబడుండా” అన్నాడు రాజా.

“ఆరెండు కాదు. వాళ్ళ జాట్లువాళ్ళ పీక్కున్నారు.”

“ఏం? ఎంచేతి?... ఇంకోటి మేమిటా మీబుద్ధి పోనిచ్చుకున్నారు కాదు. మీరు ఇలా ముక్కలు ముక్కలుగా చెప్పి, ముక్క ముక్క పోజుపెట్టి, తెలుగు సినిమాలా సాగిపోవడం బాగులేదు. మీ గ్గారు చెప్పేది?”

“సర్లే విను - ఇక్కడ కొట్ల కొద్దిపాటలు రికార్డు అయ్యాయి గదా. బాక్స్ ఫీసు నూత్రాలు అని ఉంటాయిమాను. అవి లిగించేవారు జనానికి వాటికోసం అని వాటి మూలంగా, ఇంగ్లీషు, ఫ్రాన్సిషు ఇటాలియన్, ఇండియన్, ఇంకావేవో పోలు డ్జికాలున్నాయి. ఆ రకరకాల సంగీతాన్ని

తెచ్చి మనదాంతో కలిపి కాచి గిరగిర తిప్పి సాగదీసేవాళ్ళు. ఇలా చేస్తేనే పాటలు హిట్లు అవుతాయి గదా మరి. అయినా, కొందరు సంగీతంకచ్చి వవాళ్ళు ముందర ఒద్దు మొర్రో అని తేలిగ్గా మొత్తుకున్నారు. అనక, భరించలేక జాట్ల పీక్కుని కుప్పలు పోతారు. ఆ పాటలకట్టి న వాళ్ళు మాడా అంటే అమకో. ఇష్టంలేకపోయినా, ఆ పని చేసేసి, అనక, జాట్లు పీక్కుని కుప్పలుపోసి పోయేవాళ్ళు. కొందరు సంగీత సంగీతానికి అంకిత మిచ్చారు కొందరు అపఖతులికి అంకితం ఇచ్చారు తరవాత మా నెతారమకో. అలవాటైపోయి. ఇదే అది. — దీనిలో కొంత ప్రేక్షకుల విరాళం... బంగీలో పంపిస్తారు. తెలిసినవాళ్ళు తెచ్చిపడేశారు. అంటేగాని ఇవి మేకపురూము తొలుతు విగులూ, గదాలూ కావు. తెలిసిందా” అన్నాడు కొలంబస్. తెలిసిందండి అన్నాడు రాజా

“ఓనుగాని బదర్నూ ఒక్క సందేహం. ఇందాక నువ్వేదో అడగబోయావు. నీకే కథ చెప్పాను. ఏమిటదీ నీకూ ఈ సందేహమే వచ్చిందా. నీకూ ఈ విగ్గులు కనబడ్డాయా? అన్నాడు కొలంబస్.

“ఓనండి”... అన్నాడు రాజా సిగ్గు పడుతూ.

“యూజ్ - లెస్ - అయితే నువ్వు పనికిరావు. ఇలాటివి నీకు కనబడకూడదు. కనబడితే నువ్వు బాక్స్ ఫీస్ కి అమడదూరాన ఉన్నావన్నమాట. ఇందులో చేరలేవు చేరినా, ఫ్రెంచి గవర్న మెంటు ఉన్నంతసేపు కూడా నిలబడలేవు” అన్నాడు కొలంబస్. ★

(తెవారం మరొకథ.)

★ స్కూలులో స్వపరిపాలన ★

(19 వ పేజీ తరువాయి)

ఒంటరిగా కూర్చుంటే మనిషికి ఎన్నో ఆలోచనలు వస్తాయి. అట్లాగే నా బుర్రగూడా ఆలోచనలతో నిండిపోయింది. సూర్యం మీది నేరం జ్ఞ పీఠి వచ్చింది సూర్యం ఈ పనిచేస్తాడా అని ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాను. ఇంతలోనే కొన్ని కౌగితం ముక్కలు మీద నుండి ఎగురుతూ నా మీద పడ్డాయి. కుతూహలంతో మీదికి చూశాను ఆ కౌగితాలు చింతామణి గదిలోనుండి వచ్చాయి. ఆ కౌగితం ముక్కలన్నీ ఏరానూ పాట్ల మీద వీవో అక్షరాలు కనిపించాయి. అతికష్టం మీద ఆ కౌగితాలన్నీ జాగ్రత్తగా పేర్చాను. అందులో రాత చాల అస్పష్టంగా ఉంది. మొదట సుబ్బారాయుడు ద-అని ఆపేసి కొట్టేసి ఉంది అంటే ఈ కౌగితం మీద వ్రాసిన అసామీ ఎవరిదో దమ్మరి అనుక రిద్దామని ప్రయత్నించి సగం వ్రాసి అసంతృప్తి చెంది, మళ్ళీ కొట్టేసినట్లుగా స్పష్టమవుతున్నది. అట్లానే “ద” అనే పదము చాలా సార్లు అనుకరించబడింది సూర్యం వ్రాసే “ద” ల వంటి “ద”లు ఎన్నో ఆ కౌగితాలలో వున్నాయి?

“ఇంక చాలు. అను నేనే ఈ పని చేశాను” అన్నాడు గట్టిగా అరుస్తూ చింతామణి అతని ముఖం కోపంగా ఎఱిబడింది. పెదములు, కాళ్ళూ, చేతులూ వణక నారంభించాయి. సిగ్గుతో, అవమానంతో తలదించుకొన్నాడు చింతామణి.

“ఓరి చవటా! ఎంత పని చేశావు? నువ్వేనా ఈ పని చేస్తా?” అన్నాడు ఆశ్చర్యం, కోపం, అసహ్యం మిళితమయిన సర్వంతో కామేశం.

“అపండి మీ విమర్శలు. ముందరను పారి పోకుండా చూడండి శిక్ష విధిస్తాం” అన్నాడు న్యాయాధిపతి సుబ్బారావు.

“మన స్కూలు కాంపౌండు చుట్టూ రెండుసార్లు పరికల్పితావధిమే చింతామణికి మనం విధించే శిక్ష” అంది జ్యూరీ ఏకగ్రీవంగా.

కట్టాళ్ళంతా తమ చేతి రుమాళ్ళు కలిపి తాడుగాచేసి చింతామణిని కట్టేశారు. కట్టాళ్ళంతా కాంపౌండులో నిలుచున్నారు

చింతామణి కట్టు వదులుచేశారు. చింతామణిని నిల్పుండ బెట్టి ఒక త్రాడుతో గట్టిగా కొట్టాడు సుబ్బారావు. చింతామణి పరుగు తీశాడు వరుసగా రెండుసార్లు పరుగెట్టాడు కాంపౌండు చుట్టూ. అతనిని అంతా కలిపి హెడ్మాస్టరుగారి వద్దకు తీసుకపోయారు. అతను చేసిన నేరం తాము విధించిన శిక్ష మొదలైన యావద్విషయములు ఆయనకు విన్నవించారు.

హెడ్మాస్టరుగార్ని చూడగానే చింతామణి బావుగుమనిషిడుస్తూ ఆయన కాళ్ళు చుట్టే శాడు “క్షమించండి మాస్టరా, నన్ను చేయకండి. నాకు బుద్ధిచ్చిందండి అంటూ కంటికి మంటికి ఏకధారగా ఏడ్చాడు.

హెడ్మాస్టరుగారి హృదయము ద్రవించి పోయింది. కోపం పటాపంచలయింది. ఆయన కళ్ళు చెమర్చిల్లాయి. తోడి పిల్లకాయల కండ్లలో కూడ నీటిబిందువులు నిల్చాయి. హెడ్మాస్టరుగారు అతన్ని లేపనెత్తారు. అతనిపేపు నిమరుతూ అప్రాయంగా దగ్గరికి తీసుకున్నారు. ఆయన పై కండువతో అతని కండ్లనీరు తుడిచారు గద్దకంబుతో ‘నాయనా, దీనికంతగా ఏడ్వాలా’ హృదయంలో కల్గిన పశ్చాత్తాపము సర్వపాపాలను కడిగివేస్తుంది చిన్నతనం తెలియక చేశావు. దాన్ని గూర్చి విచారించకు ఇంకముందు ఇట్టి పనులు చేయకు. నిన్ను శిక్షించడంకో నా ఉద్దేశం నిన్ను బాధించాలని కాదు. నీ మనసు కష్టపెట్టాలని కాదు ఇటువంటి తప్పు పనులు నువు ముందు ముందు జీవితంలో చేయకుండా నేను తీసుకున్న జాగ్రత్త మాత్రమే? అని మిగతా కుటుంబాశ్శవంక చూసి ‘ఈ హితబోధ చింతామణి కొక్కడికే గాదు మీ అందరికీ వర్తిస్తుంది. రేపటి నుంచి మీకు చింతామణి ఆదర్శ విద్యార్థి అవాలని వాంఛిస్తున్నాను. అంతా వెళ్ళి జాగ్రత్తగా నడుచుకుని స్కూలుకి, రాష్ట్రానికి, దేశానికి కీర్తి ప్రతిష్ఠలు తీసుకరండి’ అన్నారు హెడ్మాస్టరుగారు.

చింతామణి హెడ్మాస్టరుగారికి సమస్య రించి సూర్యం వద్దకొచ్చి అతని చేతులుపట్టుకుని అతని ముఖంలో ముఖంపెట్టి ఆశ్రు

పూరిత నయనాలతో, ‘క్షమించ వూ సూర్యం?’ అన్నాడు.

సూర్యానికి దుఃఖం ఉపై నలా మంచు కొచ్చింది, చెమ్మగిల్లిన కన్నులతో ‘క్షమించాను మణీ. నేనపుడే ఈ సంగతి మర్చిపోయాను. ఎప్పటిలాగే మనం స్నేహితులుగా ఉందాం’ అన్నాడు సూర్యం.

తోటిపిల్లలు ఆనందంతో, ‘సూర్యానికి జై! న్యాయమే గెలుస్తుంది! ప్రజాస్వామ్యం వర్తిల్లాలి’ అని నినాదాలు చేసుకుంటూ హెడ్మాస్టరుగారి దగ్గర నెలపు తీసుకొని బయల్దేరారు.

హెడ్మాస్టరుగారు చిరునవ్వు నవ్వుతూ వాత్సల్యంతో ఆపిల్లలు వెళ్ళినవైతే చూస్తూ నిల్చుండిపోయాడు.

[అంగకథ ఆధారంగా].

రేగి పత్తతో

(37-వ పేజీ తరువాయి)

తీసి రోటిలో వేసి బండతో దంచుకోవాలి. మెల్లిగా దంచుకొంటే పిక్లలన్నీ బయటకు వస్తాయి అవన్నీ తీసివేసి అదంతా ఒక జాడికి ఎత్తుకొని వుంచుకోవాలి తరుపరి పచ్చిమిరపకాయలు తోడిమలు తీసుకొని చింతపండు ఉప్పు ఇంగువ పసుపు ఇవన్నీయు రోటిలో వేసుకొని మెల్లిగానూరి ఈ జాడికి ఎత్తుకున్న దానిని, రేగిపత్త మధ్యను రోటిలో వేసి అప్పుడు కొలిమిరి వేయాలి. ఈ మాడు కలిసినట్లు బండతో మెల్లిగా ఒకసారి నూరి తీసివేయవలెను తరుపరి పొయ్యిమీద ఇనపగరి పెట్టి అందులో కొద్దిగా నూనె వేసి అందులో నూనె కాగగానే ఈ ఆవాలు తగుమాత్రమువేసి చిట పటలాడగానే క్రిందకుదించి ఈ పచ్చడిలో కలపవలెను ఈ పచ్చడి ఒక్క దినము కన్నా ఎక్కువ నిలవ వుండదు. నేను చెప్పిన సామానులన్నియు పళ్లు చూచుకొని దానికి సరిపడినట్లు వేసుకోవలెను. ఈ పచ్చడి చేసుకున్న దోశలలోనికి, ఇడ్డీకి అన్నములోనికి అన్నిటికీ పనికి వచ్చును.

సాక్షి

(నిష్క్ర) రణం!

స్టేజియల్ రమ్య 'రెండవ స్పర్శిక్'ను ఎగిరేసిన రెండో రోజున ఆ గోళం మూలంగా బొంబాయి శ్రీ సౌండ్ స్టూడియోలో చిన్న ప్రజా గ్రంథగోళం జరిగింది ఆ రోజున సెట్ మీద దాడి జాత్య నాట్యతార పద్మిని వ్యత్యం 'పూట్' చెప్పన్నారు అంతలో ఒకానొక మహనీయుడికి, ఆకాశిమార్గాన రాకావీలాటి దోటి కనబడింది అది నిశ్చయంగా పోతోంది దాని వెనక తెల్లటి పొడుగు పాటి తోక ఆమెద పొడుగున్నట్లుంది ఓ నిమిషం స్వంతంగా ఆలోచించి, చురుగా విర్రవం చేసేసి, తక్షణం "అయ్య బాబోయ్" త్తే ముటకు హింది తిరుమాను గార్థిగా తు చించుకొని ప్రపంచించాడు

బొంబాయి లేఖ

చాలా మాదావుడిగా ఆతనిచుట్టూ మహాసభ జరిగింది అందరూ ఆకాశం కేసి చూసి, మొదటి పెద్దమనిషి వరివడిని శిరసావహించి అదేరకం ప్రకటనలు చెబారు ఆ సభాధ్యక్షుడు ఎవరోగాని, 'అది రవ్వన్ రాకెట్' అన్నారు

'ఇంకేమంది' అన్నారు చాలామంది గృధరగోళం చెలరేగింది అంతలోకి పద్మిని సెట్ మీదనుంచి ఇవతలికివచ్చి ప్రేమిని, పకపకపద్మి, అది రాకెట్ కాదు స్పర్శిక్ అంతకన్నా కాదు జెట్ విమానం మనదే తెలివంతో అంది అప్పుడందరు స్థిమిత పడి చూచి—

అంతే ఆకథ ఆయిపోయింది కట్టుకథ అని మాత్రం అనుకోకండి

"స్పర్శిక్ 1957"

అలాంటిదే, రెండో స్పర్శిక్ కథ ౧౯౫౭ నెలమణిలో ఉంది అంటే రెండో స్పర్శిక్ గురించినదికాదు స్పర్శిక్ గురించిన రెండో కథ

విదారుగురు పెద్దమనుషులు ఆదరాభాదరా ఉంటే గాలించి, మాదావుడిగా ఆరోక మూర్ ఇంటికొచ్చి "దొరక లేదు" అన్నారు

"ఏమిటి?" అన్నాడు ఆరోకమూర్.

"అదే ఆ స్పర్శిక్ కాదు ఉల్లో గార్డు మకాణాలన్నీ గాలించాం ఎక్కడా లేదు"

ఎక్కడాగినా నేను కనలేదు వినలేదు అని ఆశ్చర్యపోతున్నాడు. వెర్రీ వెధవలు... ఎందుకు. కార్ల వ్యాపారం చేస్తున్నాల్సి, రేటెన్ మాడర్ కాదు గురించి తెలివితే ఎలా? అన్నారు వాళ్ళు.

ఆరోకమూర్ వాళ్ల మాటలు సాంతం కాంతంగా విని, గంభీరంగా ప్రేమ ముట్టించి "రైటే. వాల్ల చెప్పింది రైటే. నేనూ

ఎక్కడా వినలేదు "స్పర్శిక్" అనే కాదు ఉందని" అన్నాడు.

"దురి మీరే చెప్పారుగా?" అన్నాడు ఆ వచ్చిన వాళ్ళు ఆశ్చర్యపడితేచి...

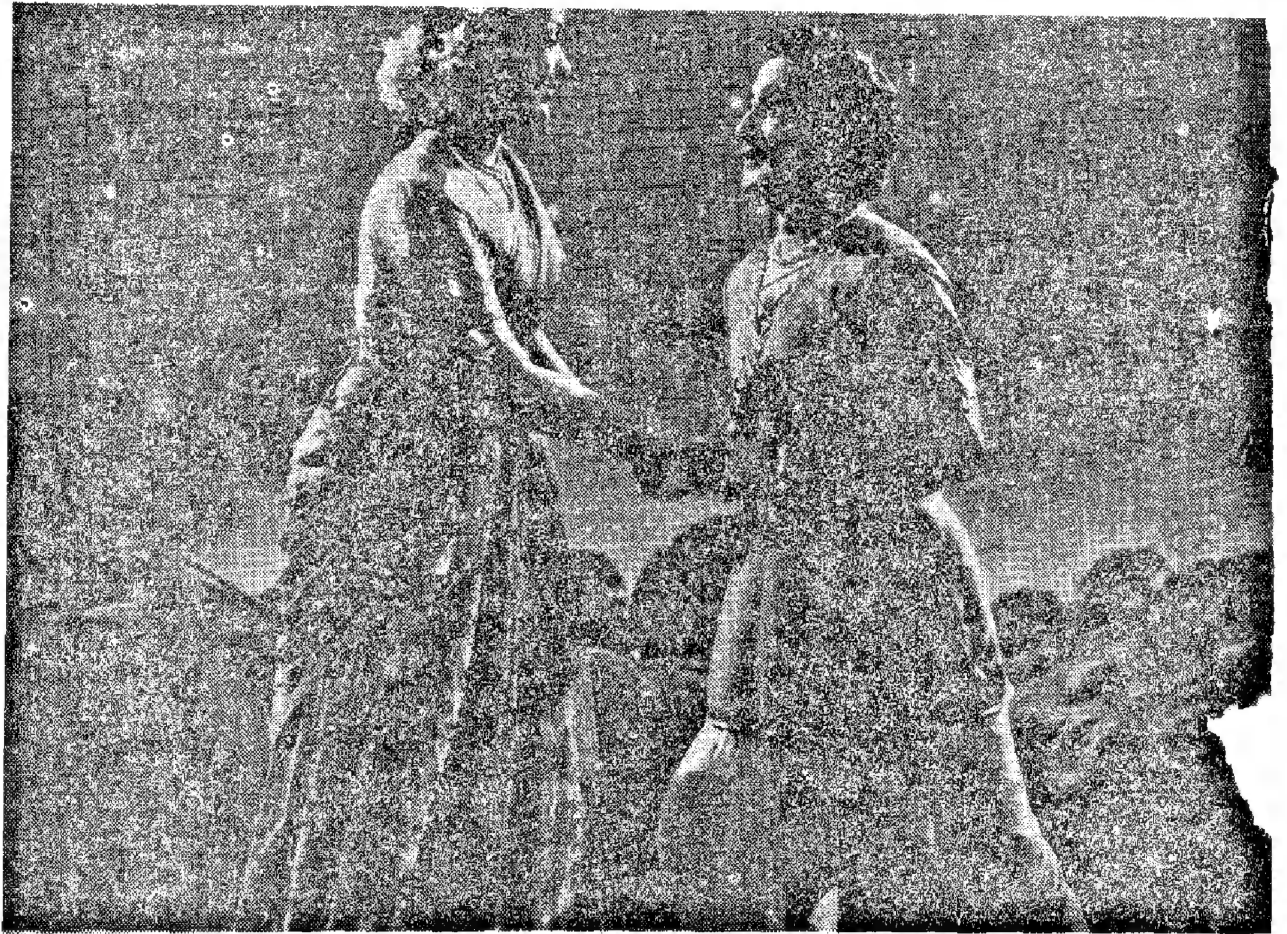
ఆరోకమూర్ కొంటేగా నవ్వాడని ఈ కథ! చివర రాయుచున్నాని, దొరక భావంలో అది కంటిగా ఉంటుంది—అంటే 'లేప్ ఎండింగ్' అవుతుంది.

ఆఫ్రికా లో గోపీకృష్ణ

ప్రసిద్ధ కథక నరకుడు గోపీకృష్ణ (యునక్ యునక్ పాయల్ బాజే) తూర్పు ఆఫ్రికాలో పర్యటనకై గతవారం బయలుదేరి వెళ్లాడు. ఆయనతో పాటు వాద్యబృందం, వర్తకులూ కూడా వెళ్లారు. ముఖ్య

'నాగ్ మణి' చిత్రంలో నిరూపరాయ్

నరసరాజు ఈ కంపెనివారి “తలవంచని ఏరుడు” చిత్రంలో దేవనుందరి (సావిత్రి), చిత్రనేన (శివాజిగజేశన్)

బొంబాయి సినిమా లేఖ

ఎరికి మోహిని ఈ బృందం ఆగ్నేయ మూడుమాసాలు పర్యటించి, మొత్తం 60 ప్రదర్శనలిస్తుంది

అమెరికా ఆహ్వానం

‘అమెరికన్ మోషన్ పిక్చర్ ఆకాడమీ’ వీటా విజేయచిత్రాలలో ఒకవానిని ఎన్నికచేసి, బహుమతిని ఇవ్వడం విధిచేసి ఈ ఏడాది, మనదేశాన్ని కూడా ఆహ్వానిస్తూ పాల్గొనవలసిందిగా వారు ఆహ్వానించారు. గత డిసెంబరునుండి ఈ డిసెంబరులోగా విడుదల అయ్యే చిత్రాలను మాత్రమే పోటీకి అర్హంగా పరిగణిస్తారు. బహుమతి ప్రధానం కూర్చునేటలో జరుగుతుంది కాగా, బహుమతిని చిత్రం పేరిటనే ఇస్తారు తప్ప, వ్యక్తులకు కాదు.

చిన్న సన్యాసం

నరసింకు ఆశ్రయిత ఆవులైన కొద్దిమంది బంధుమిత్రులు శ్రీకేయోభిలాషులు మొన్న చిన్న సన్యాసంలాంటిది చేశారు “మదరిండియా చిత్రంలో అంతర్వాగా నటించి

వంతుకు ఎంతగా మెచ్చుకోవాలో మాకు తెలియలేదు” అంటూ వాళ్ళంతా కలిసి ఒకచక్కని దీపపు సమ్మెను ఆమెకు కానుకగా ఇచ్చారు. ఆర్పాటం లేకుండా, అనిండు సభ జరిగిపోయింది.

నయా(ర్) బేటీ

సంగీత దర్శకుడు ఓ. ఎ. నయార్ ఒక పంచెలో ఓడిపోయాడు. మొన్న మొన్నటి వరకూ, ‘ఈసారి నాకు కొడుకు పుడతాడు’ అని మిత్రులతో దాటిగా చెబుతూవచ్చాడు. అందరూ, ‘జై నయా, కొడుకు పుట్టాలి’ అని అన్నా, గాయని ఆ. లా. భాస్కర్, ‘కొడుకుకు పుడుతుంది’ అని వాదించి పంచెం కట్టింది. చివరకి ఆమె నెగింది. నయార్ కు మళ్ళీ కూతురే పుట్టింది. నాన్నకి టోకరా ఇచ్చిన ఈ ‘నయాబేటీ’, నయార్ కు మూడవకూతురు.

బొంబాయి చిత్రనీమలో ఫిలిం సటివటుల లోపాలు వారి పిల్లల పుట్టివ రోజులుగూడా ఝామ్మని, ‘గ్లామర్ స్’ అనిపించుకునేలా జరుగుతున్నాయి మొన్న, గాయకుడు,

(వటుడు) కలక్ మహామూర్తీ వసుదాను ఖరీఫ్ నాలుగో పుట్టివరోజు పండుగ వైభవంగా జరిగింది. అగ్రశ్రేణి సటివటు లండనూ విందుకువచ్చి ఖరీఫ్ న్నూ అకిర్వాడించి, కొనుకరించారు. అంకితం సంగీతదర్శకుడు మదనమోహన వసుదానుకు సంతోష పుట్టివరోజు పండుగ చేసుకున్నాడు.

నవ్వరంగ్

రాజ్ కమల్ కళామందిర్ పేరిట దర్శక నిర్మాత కాంతారాం ఈసారి హిందీలో పాటు తెలుగుకూడా ఒకచిత్రం నిర్మించ నిశ్చయించారు. హిందీచిత్రానికి ‘నవ్వరంగ్’ అని పేరువేస్తారు.

రెండు చిత్రాలలోనూ నాయిక భూమి కన్న వరకి సంస్థ నిర్వహిస్తుంది.

బ్రెటన్ లో సినిమా యజమానులంతా ఇటీవల సమావేశమై ప్రవేశ రుసుము పెంచాలని నిశ్చయించారు.

ఏడాది నాడు, అమెరికన్ సటి ఆవా (భవానీ జంక్షన్) గార్నర్ ఈ ఊర్లో చ్చింది. అప్పుడొవడ, తన కూడా పెట్టే

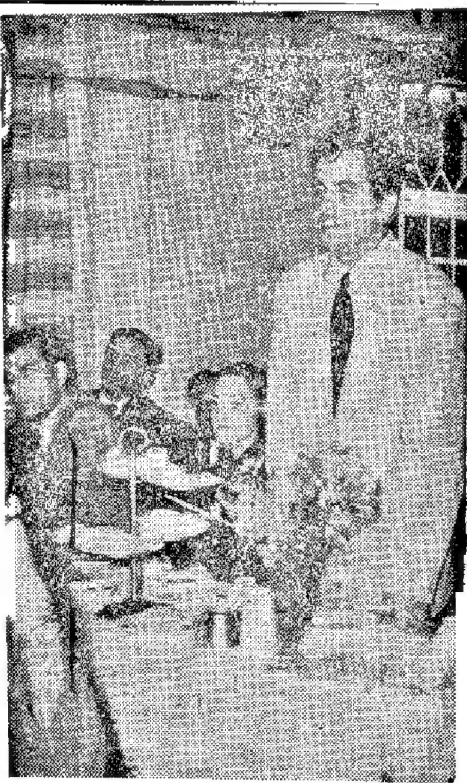
చెడాతోపాటు, ఒక జత 'ఇనప తెరలు' తెచ్చుకుంది ఈ మాట అందరూ అన్నారే. రిటైర్మెంట్ ఈ "ఇనప తెరలు" ఆమెకి ఓప్యూరయ్యాయి కాబోలెవ్వరు వెటకారణంగా కొందరు కారణం అవాగార్హత వాలకం ఆమె అప్పుడు 'భవానీ జంక్షన్' చిత్రం షూటింగులో పాల్గొనడానికి కరాచీ వెళ్ళి, బొంబాయిలో రెండు నెలలు సేపు ఆగింది పత్రికా విలేఖరులు, ఫోటోగ్రాఫర్లు, ఎంతో ఉత్సాహంతో ఆ ప్రఖ్యాత ఆమెకికా నటిని పలకరించబోయారు. తీరా చూస్తే ఆ విడమెదల కళ్ళు జోడు తగిలిం చుకుని చిర్రూ బుర్రునుంటూ కనపడింది ఆప్యాయంగా, ఎంతో గౌరవంగా విలేఖరులు ఆమెతోయిన ప్రశ్నలకు జవాబు ఏవ్వలేదు సుమ్యాద్భావం పెంచే లక్షణాలకు బదులు, ఇదేమి వైఖరి అని అంతా విస్తుబోయారు కొందరు నొచ్చుకున్నారు.

ఆ రోజున, ఎవరూ పడమటవేపుకి తిరిగి 'వన్యమౌరీ' అని అనలేదు కాని, మొన్న నవంబరు 7 న మరొక ఆమెకికా నటి జెనిఫర్ జోన్స్ (జెనిఫర్ జోన్స్, లక్ ఈ జెమిని స్పిండింగ్ రింగ్) జోన్స్ అనే వైఖరిని పునః ప్రదర్శించింది ఈమె,

ఆమెను మించిపోయిందనిపించింది చిరచిరలాడటంలో ఈమె వసుంధని తెలిసి విలేఖరులూ, ఫోటోగ్రాఫర్లూ కాంతాక్షజ్ విమూహాశ్రయానికి వెళ్ళారు స్వాగతం చెబుదామని ఆమె పిళ్ళనుచూచి చిరాకు పటించింది గాలి గట్టిగా పీసున్న గువల సేమో అనకుని, విలేఖరులు అక్కడనుండి ఆమె బనచేసిన తాజ్ హోటల్ కి వెళ్ళారు.

సినిమాస్టారు ముఖ్యంగా హాల్లీవుడ్ వాళ్ళు, "చిరునవ్వులు తొడుక్కుంటారని," కొందరంటారు ఆరోజున తాజ్ హోటలులో జెనిఫర్ దగ్గర చిన్న సైజు చిరునవ్వుకూడా లేకపోయింది ఈ దేశం వచ్చేసరికి అయిపోయాయి కాబోలు కనిపిస్తు మూట్లాడబోయింది అంకం వాలకం, మనదేశంలో నాగరికులు, సభ్యులకే తెలిసినవాళ్ళు కూడ ఏ చోటా మనకి కనబడదు మనకి అలాటిది అలవాటులేదు.

జెనిఫర్, అక్కడించి, మళ్ళీ విమానం ఎక్కి ఢిల్లీ వెళ్ళింది ఓ నెలపాటు ఇండంబల్ ఉండి విశ్రాంతి తీసుకుంటుందట ఇది కబురో, పుకారో తెలియ ఆవిడ ఏదైనా ప్రత్యేకమైన మహత్కార్యం భుజాన వేసుకొచ్చిందేమోకూడా తెలియ కానీ, ఆ చిరాకుపడడం అదిమాడగా, మనకు తెలియ

ఇటీవల దిల్లీకుమార్ డార్జిలింగ్ వెళ్ళినప్పుడు అక్కడివారు విందు చేశారు ఎడమ చివరడన్నవారు బి. ఆర్. చోప్రా.

వైసా రాజధాని 'పెకింగ్' నగరంలో ఇటీవల జరిగిన ఆసియా చలనచిత్రోత్సవానికి సాహ్రాహ్ మాడీ సరి శ్రీమతి మెహతాబ్ భారతి ప్రతినిధిగా వెళ్ళారు ఆమెతో పున్నవారు జైసేవ్ నటి పెన్ యెన్

రాని రావకార్యంకాబోలు, బహుశా మనకది నచ్చనిది కాబోలు, అందుకే చిరాకు బోలేడు అని ఉహనోతుంది ఒక వేళ ఏదైనా ఢిల్లీ వ్యవహారమైనా వచ్చినా వచ్చివుండవచ్చును ఏమైనా, అది వేరేసంగతి ఈదేశం వచ్చిన ఆమెకికానలు ఈ ఇద్దరేకారు ఇంతకుముందు చాలా మంచివాళ్ళు, సామ్యులు వచ్చారు ఇక్కడ విశ్రాంతి తీసుకున్నారు, అవకాశాచీలో మెరిచేయ్యనూచేశారు వాళ్ళంతా, మనదేశంలోని కాళ్ళరు ప్రవృత్తి ప్రాంతాలలో నితిగతులూచి తెలుసుకుని, తమ రాచకార్యం మేరకు ఆ భోగలూను కరాచీ రవాణా చేయనే చేశారు జెనిఫర్ జోన్స్ రాచకార్యం కూడా ఆకావదనా అన్న విషయంలో ఎవరికీ తోచినది వారు ఆనుకోవచ్చు.

నటి నూతన సమర్థ లండన్ లో భారత చలనచిత్రోత్సవం అయిపోయాక, స్విట్జర్లాండ్ వెళ్ళి స్నాళ్ళు విశ్రాంతి తీసుకు తిరిగివచ్చింది మళ్ళీ ఓ కుక్కుని పలుకుచెక్కవచ్చింది యూరప్ వెళ్ళివచ్చినప్పుడల్లా, కుక్కుపిల్లని పట్రావం ఆమెకు అలవాటే.

(ఆంధ్ర వారపత్రిక బొంబాయి విలేఖరి)

చలన చిత్రాలలో నటన

అంజలీ దేవి అభిప్రాయాలు

[వాయిస్ ఆఫ్ ఆమెరికా లో గోష్ఠి]

హెహన్ - నమస్కారమండి అంజలీ దేవి గారు

అంజలీ - నమస్కారమండి.

హె - వాయిస్ ఆఫ్ ఆమెరికా ద్వారా మీకు పరిచయం చేస్తున్నందుకు చాలా సంతోషంగా ఉందండి

అ - ఈ అవకాశం కలిగించినందుకు వాళ్ళు అలాగే వుందండి

ప్రశ్న - మీరు మొట్టమొదటగా నటించిన చిత్రమేదంటే

జవాబు - గొల్లభాను

ప్ర - అందులో మీరు చాల చక్కగా నాట్యం చేశారు అంతకు పూర్వం, మీరు నాట్యం కాస్త్రంలో శిక్షణకు లభించారా?

జ - శిక్షణ అంటే నా చిన్నతనంలోనే మావాళ్ళు నాకు నాట్యం నేర్పించారు ఆ కళయందు ఎక్కువ ఉత్సాహముండటంచేత, ప్రతిరోజూ ఆమె కేరెట్లో, నాట్యం చేస్తూండేదాన్ని ఇంతలో, యుద్ధ విధి సహాయార్థం, కొన్ని నాట్య ప్రార్థనలని ఇవ్వమని నన్ను కోరడంచేత, ఈ కళను నవ్వరీతుల్లో దివది నాభివృద్ధి చేసుకోగలిగాను

ప్ర - అంటే ముఖ్యంగా 'స్వయం కృషి' అనే చెప్పారీ నాట్యమందు మంచి చేరు ప్రఖ్యాతులు తెచ్చుకోవడమే కాకుండా 'పల్లెటూరి పిల్ల' 'నిర్దోషి' మొదలగు చిత్రాల్లో ఉద్యోగ భరతమయిన పాత్రలను, ఉత్తమంగా నటించారు మీరు నాట్యంలో

ఫిలింస్ దివిజన్ వారు మలయ-శాసన వల్లలో పరగవేక్షించి, "భావోన్మత్తత" వ్యక్తపరచుచున్నట్లు ఆ 'చిన్న చిత్రం' విశ్రిస్తున్నారు అందులో నృత్యం చేస్తున్న కుంజకుమార్, కుమరీవాసు

అనుభవంతో పాటు, రంగస్థల అనుభవం కూడా ఏయి నా వుందా?

జ - నేను మద్రాసు రాక పూర్వం, ఆంధ్రదేశంలో చాలా చోట్ల నాటకాల్లో కూడా నటించినా ఈ సభమో అటు ఖులాసా అయిన పాత్రలూ ఇటు 'బరువైన' పాత్రలూ వేస్తుండేదాన్ని

ప్ర - మీరు చిత్రాల్లో నటించడంతో పాటు రంగస్థలంమీద అనుభవంకూడా ఉన్నదన్న మాట ఈ రెండు తరచూ పటనలకు ఏమైనా వ్యత్యాసం వుందంటే

జ - చాలా వ్యత్యాసం వుందంటే రంగస్థలంమీద నటించేప్పుడు ప్రక్షున్న నటీ పటుల సహకారం ప్రేక్షకుల రసానుభూతి నియంత్రణ సహాయంగా వుంటాయి కాని చిత్రాల్లో అదే దృశ్యాన్ని చిత్రించేటప్పుడు 'షాట్స్'గా విభజిస్తారు ఒక్కొక్క షాట్ మ్యూజి, కాలవ్యవధి కనీసం అరగంట నుంచి, గంటవరకు వుంటుంది కనుక మొదట ఏభావంతో నటించామో, అదే భావాన్ని తర్వాతి షాట్ లోకూడా ప్రదర్శించాలి లేకపోతే నటనలోని "అంతిమస్థితి" దెబ్బతిని, రసాభాసవుతుంది

ప్ర - మరేవంటి సాధారణంగా మీరూ రంగస్థలం మీదికి వచ్చేటప్పుడు, మీ పోరవంతా, కంతస్తుం చేస్తేనే ప్రాంతం గోరేకుండా, చక్కగా నటించడానికి విలవుతుంది అలాగే, చిత్రాల్లో కూడా అలాగే వస్తే

ముందుకూడ, మీ పార్టీ సంతాకం ప్రతి చేసుకుని వెళ్తారా

జ -కొంత ప్రతి అంటే నాటకాలలాగా బట్టిపట్టి వెళ్తున్నాం కాని, ఆ పాత్ర ఏమిటో, ఆ డైలాగ్స్ వివిధంగా చెబితే భావ యుక్తంగా ఒప్పుతాయో, బాగా ఆలోచించుకుని, అతగాహన చేసుకుని మరీ సెట్ మీడికి వెళ్తున్నాం కాని కొంత భయ ప్రాదమైనప్పుడు సెట్ మీడినే డైలాగ్స్ ఇచ్చుంటారు అక్కడే వాటిని చదువుకుని కొంటే 'మూడ్'లోకి వెళ్లి, నటించాలని వస్తుంది

ప్ర -మూటింగ్ అంటే, మీరు ప్రతి రోజు ఒకే కౌల్ పీట్ పనిచేస్తారా, లేక రెండు మూడు కౌల్ పీట్స్ పని చేస్తూంటారా?

జ -ప్రతిరోజు ఒకే కౌల్ పీట్ పని చేస్తే ఎంతో వాయిగా వుంటుంది కాని ఎక్కువ పిక్చర్లకు, రోజుకి రెండు కౌల్ పీట్స్ కూడా పనిచేస్తూంటాను

ప్ర -కారీరకుండాను, మానసికంగాను ఇది ఏమయిన పనేకదా?

అవునండి

పరకాయ ప్రవేశం

ప్ర -ఉదయం ఒక కౌల్ పీట్ అంటే సుమారు 7 గంటలకాలం పని చేస్తారు, మధ్యాహ్నం నుండి రెండో కౌల్ పీట్ పని చేస్తారు అంటే కొద్దిపాటి విశ్రాంతిలో ఒకపాత్ర నుంచి, మరో పాత్రలోకి వరకాయ ప్రవేశం చేసినట్లుంటుంది కదూ?

జ -అంగుకనే కౌల్ పీట్స్ మధ్య తగినంత వ్యవధి ఉండేట్లు చూస్తూంటాను ఒకసారి 'రిలిజ్ షేట్' ఇచ్చిన పిక్చర్స్ అయితే, రాత్రింబగళ్ళు పని చేయాలని వస్తుంది కాని, నటనయందు గల శ్రద్ధా భక్తిలా, నిర్మాతలకు సహాయం చేయాలనే ఆశేదనా, శాశ్వతమనుకూడా లెక్క చేయకుండా చేస్తాయి

ప్ర -మీరూ ప్రాద్యూసర్ కనక, ఆ పాత్రక బాధకాల్ని ముట్టగా గ్రహించగలుగుతారు ఇంకో ప్రశ్న అండి, అంజలి దేవిగారూ

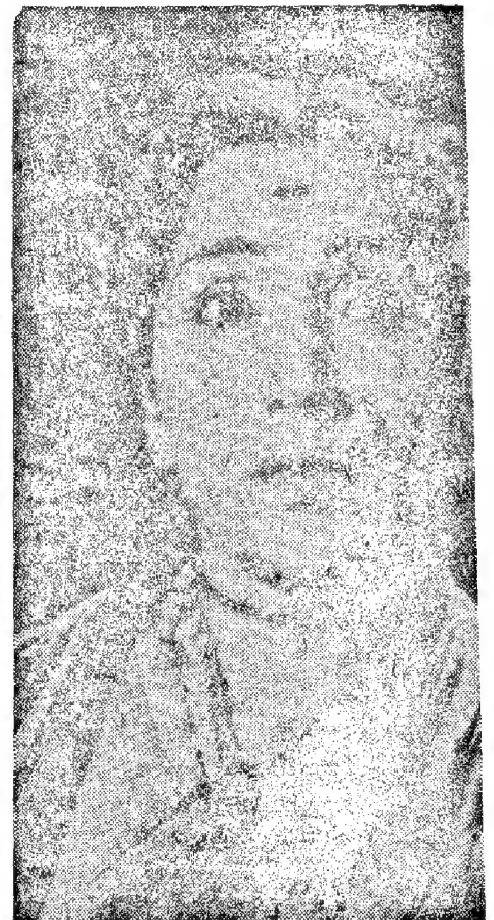
జ :-అడగండి మోహన్ గారు

ప్ర -ప్రతిరోజూ కనీసం 16 గంటలయితా పనిచేసే మీబోటి వ్యక్తులకు, కనీసం వారానికి ఒకరోజయినా విశ్రాంతివుండటం చాలా అవసరమనుకుంటాను

జ -నిజమేనండి ప్రతి ఆదివారం, ఈ చిత్రకళా ప్రపంచాన్ని మరిచిపోయి ఎక్కడికయినా వెళ్లివద్దామనిపిస్తుంది కాని అది జరగదు

ప్ర -ఇలా సహకరించే నటీనటులు చాలా అరుదుగా వుంటుంటారు మీరింత వరకు ఎన్ని చిత్రాల్లో నటించివుంటారు

జ -విడుదలయిన చిత్రాలు అరవై అయ్యి ప్రస్తుతం నటించు చిత్రాలు ముప్పయి ఒకటి మొత్తం తొమ్మిదరు చిత్రాలు ఇటీవలసారథి వారిచిత్రం "పెద్దరికాలు", నా స్వంత చిత్రం తెలుగు సువర్ణమందిరం తమిళం సుదాలన్ మంగయన్ భాగ్యం మొదలు నవి విడుదలయ్యాయి

విజయగోపాల్ ప్రొడక్షన్స్ వారి "గంగా గౌరీ సంవాదం" చిత్రంలో గంగన్న కన్నతల్లిగా హేమలత

ప్ర -మీరు నటించిన చిత్రాల్ని మీరు చూస్తుంటారా

జ -నేను నటించిన చిత్రాల రిమిన్స్ మాత్రం అప్పుడప్పుడు చూస్తుంటాను చిత్రం పూర్తి అయిన తర్వాత చూడడానికి ముఖ్యంగా తెలుగు చిత్రాలు ఎక్కడ ఎక్కడగా ఎదురుదల కాకపోవడమే కారణం "పిన్వూ" కయినా వెళ్ళామంటే 'కౌల్ పీట్స్' ఆకాస్త అవకాశాన్ని మింగేస్తాయి

ప్ర -రన్ దూడటంవల్ల మీకేమయినా లాభం వుంటుందా?

జ -తప్పకుండా లాభమంటుంది నేను నటించిన పాత్రకు స్వాధ్యయం చేశానో లేదో అని నుండు ఆలోచిస్తాను సెట్ మీడి నటనాన్నవ్వరు, తెలియని కొత్త పదయాలు రిమిన్స్ చూస్తూంటే కనిపిస్తుంటాయి

ప్ర -మీ అభిమాన ప్రేక్షకులనుంచి వచ్చిన ఉత్తరాలి జవాబులిస్తుంటారా?

జ :-అవకాశం ఉన్నంతవరకు ఉత్తర

యన్ ఏటి వారి "పాండురంగమాహాత్మ్యం"లో రామారావు, బి సరోజ

సినిమా వార్తలు

అన్నపూర్ణ (తోడికోడళ్ళు) సిక్వెల్స్ వారు
ఈ వారంలో కొత్త చిత్రాన్ని ఆరంభిస్తున్నారు. నవంబరు 10 న డిజిటలైజ్డ్ సినిమా రచన పూర్తిచేసినట్లు, నిర్మాత డి. మధుసూదనరావు తెలియజేశారు. 28వ పాటల రికార్డింగు ఆరంభిస్తారు. డిసెంబరు మూడో వారంలో "మాటింగ్" మొదలుపెడతారు. ఈ చిత్రంలో వాగ్గేయరరావు, సావిత్రి ముఖ్య భూమికలు వర్వహిస్తారు. రంగారావు, కన్నాంబ, రేలంగి, మార్యకొంఠం, రాజసులోచన ప్రముఖ పాత్రలు ధరిస్తారు.
కొత్త పటం రమణ (ఎం. ఎల్. ఎం) కూర్చి మధుసూదనరావు గారు ఇటీవల నేటుక్ చేశారు.

చలన చిత్రాలలో నటన

అటు జవాబులిస్తూనే వుంటాను. కానీ అన్ని ఉత్తరాలకు సమాధానాలివ్వాలంటే మానవ మాత్రులకు సాధ్యంకాదు. ఈ విషయంలో మీరు కూడా వాతో వికీధివిస్తారనుకుంటాను.
(ప్ర:-మరేనండి... కేతువులు కూడ ఈ విషయాన్ని గ్రహిస్తారనుకుంటాను. ఇంకో ప్రశ్న:- మీరు తెలుగు, తమిళ చిత్రాల్లో నేనా...మరే భాష చిత్రాల్లోనయినా నటించారా?

స్వరూపం, సౌలభ్యం ఒక్కే నటన రమణమూర్తిని సర్వత్రా అభిమానపాత్రుణ్ణి చేశాయి. నిర్మాత మధుసూదనరావు ఇప్పుడు రమణమూర్తికి ఈ కొత్త చిత్రంలో ఒక మంచి భూమికను అప్పగించారు.

కెరీర్లోనే చిత్రం "తోడికోడళ్ళు" రూపొందించిన కెక్సిషియన్ల బృందము అంతా ఇందులో పాల్గొంటున్నది. దర్శకుడు ఆదుర్తి సుబ్బారావు; మాటలు ఆలేయ, పాటలు ఆలేయ, శ్రీశ్రీ, కొనరాజు వారాధ. సంగీత దర్శకుడు వేణు. కళాదర్శకుడు కృష్ణారావు. ఈ చిత్రాన్ని తెలుగులోను విడుదల చేస్తున్నారు.

తలవంచని వీరుడు

కరవణభవ అండ్ యూనిటి సిక్వెల్స్ వారి 'రంగం గాముడి' చిత్రాన్ని నరసరాజు అండ్ కంపెనీవారు 'తలవంచని వీరుడు' పేరిట వచ్చే నెల తెలుగులో విడుదల చేస్తున్నారు.

జ:-హిందీ చిత్రాలలో కూడా నటించానండి. 'ఏక్-థా-రాజా', లడ్కి, సుక్-రంభ, వయా అడ్మి, జేవత్లో నటించాను. ప్రస్తుతం 'ఉస్తాద్' లో నటిస్తున్నాను.
మోహన్:-మీకు క్వవధి లేకపోయినా, త్రోలవివాది అభిమానంతో ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నందుకు అభినందిస్తున్నాను.
అం:-నాకీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు చాలా సంతోషం.
మో:-తలవండి.
అ:-తలవండి.

మాటలు పాటలు శ్రీ శ్రీ వారాధ. తమిళ నాడులో విజయవంతంగా సాగిన ఈ చిత్రంలో సావిత్రి, శివాజీ గజేన్, కన్నాంబ, రాజసులోచన మొదలైన నాగయ్య, సంవియార్, హాస్య నటుడు తంగవేల్ పాల్గొన్నారు. దర్శకత్వం పి. పుల్లయ్య.

పొన్నలూరివారి కొత్తచిత్రం

పొన్నలూరు బ్రదర్స్ వారి పొన్నలూరు చిత్రం 'కోభ'ను సంక్రాంతికి విడుదల చేయాలని సంకల్పించారు. వీరి తరువాతి చిత్రం 'దైవబలం' నిర్మాణం (తెలుగు, తమిళ భాషలలో) డిసెంబరులో ఆరంభిస్తున్నారు. రచన పూర్తి అయింది. ఇది జానపదం.

నాలుగవ కావకగా హాస్యరస ప్రధానమైన ఇతివృత్తాన్ని తీసుకొని 'పుడ్ మామ్మింగ్' పేరిట నిర్మించనున్నట్లు నిర్మాత వసంతకుమారశెట్టి ప్రకటించారు.

వద్దంటే వెళ్ళి

వికల్ ప్రాజెక్ట్ వారి హాస్యరస ప్రధాన చిత్రం "వద్దంటే వెళ్ళి"గతవారం ఆంధ్రలో విడుదల అయింది. శ్రీరంజని, కృష్ణకుమారి గిరిజ, ఇ. వి. సరోజ, ఆమర్ వాగ్, చలం, సి. ఎన్. ఆర్. రమణారెడ్డి రాజనాల, పేకేటి శివరాం, బాలకృష్ణ, మొదలగువారు ఇందులో పాల్గొన్నారు. రచన రామచంద్, జి. కె. మూర్తి. దర్శకుడు విరిలాచార్య.

ఇకగిడ్ బెర్ మన్

ఇటాలియన్ దర్శకుడు రాబర్ట్ బ్రెజా, సాగ్రింబోర్) రావెలినీ, నటిఇన్ గిడ్ బెర్ మన్ విడాకులు ఇచ్చుకున్నారు. ఏజేఘ్ కావరం రెయివర్, జీకరితర్త్యం ఒకరికి పొసగడం ఇప్పుడు చట్టరీత్యా తెలుసుకున్నాడు. రావెలినీ అనుభవ మనదేకం రావడం, అయితే బొంబాయిలోని సావాలీ అనే గృహిణిని ప్రేమించాడని వదంతులు, బాటి మూలంగా కొంత రధసరేగడం విదితమే. తరువాత రావెలినీ ఇటలీ వెళ్ళిపోయారు. వెళ్ళిన వారంతోజులకు (ఈ నెల 10నో వారం) భార్యాభర్తలు వేరైనట్లు ప్రకటన వెలువడింది. ఈ దంపతులకు ముగ్గు పిల్లలు.

ఆంధ్రవిద్యార్థి సమితి సాంస్కృతికోత్సవాలు

మద్రాసు ఆంధ్రవిద్యార్థిసమితి సాంస్కృతికోత్సవాలు నవంబరు 7 నుండి 11 వరకు జరిగాయి. ఉత్సాహం వెల్లివిరిసిన పిల్లలు.

పొన్నలూరి బ్రదర్స్ వారి "కోభ" చిత్రంలో అంజలీదేవి, రామారావు, కొండలరావు

ఈ ఉత్సవాలను తొలిలోనే ముద్రాను ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కె. కామరాజ్ ప్రారంభించారు. ఆనాటినుండి శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ వి. గోవిందరాజుల వాయుడు అధ్యక్షత వహించారు.

ఏకాంకికల ప్రదర్శనం, ఏకప్రాతాభివయం, గానసభలు, పుస్తక ప్రదర్శనలు, శిష్యులను పాటలను పాడటం వంటివి వివిధ కళాకారుల ఆంధ్ర విద్యార్థిని విద్యార్థులంతా పాల్గొన్నారు. ఈ సారి విశేషం ఆంధ్ర, శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయాలకు చెందిన విద్యార్థి బృందాలు వచ్చి పాల్గొనడం.

సన్మానాలు

నవంబరు 10 వ తేదీన వెంటజోనెఫ్ హాలులో ఈ సమితి లలితకళా సన్మానం జరిపింది. చలనచిత్రకళాకారులలో నటుడు శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు నటి శ్రీమతి జి. భరణి, గాయకుడు సంగీత దర్శకుడు శ్రీ ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావు ఉన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో రిఫ్రెష్ లింగ్ చాంపియన్ శ్రీ కామేశ్వరి ఈ కళా కళా ను, కవి శ్రీ పూర్ణిమమ్మ శ్రీరాములు రెడినే కూడా సత్కరించారు. ఆరోజు సభకు చిత్తూరు నాగయ్య అధ్యక్షత వహించారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ టి. సి. కొండయ్య స్వాగతం చెప్పారు.

శ్రీయుతులు కె. జగయ్య, డా॥ గోవిందరాజు ముఖ్యారావు ప్రభుత్వం సన్మానితులను ప్రశంసించారు. ప్రసంగించారు. శ్రీ ముద్ది గోండ్ల లింగమూర్తి వివిధ పోటీలలో ఉత్తమ ప్రమాణాలు మానెన విద్యార్థులకు బహుమతులు పంచిపెట్టారు. సమితి కార్యదర్శి శ్రీ రామారావు వందనసమర్పణతో ఉత్సవాలు ముగియాయి. ఈ ఉత్సవసందర్భంగా ఒక చిత్రకళా ప్రదర్శనకూడా ఏర్పాటు చేశారు.

దర్శక నిర్మాత రంగాకు సన్మానం

దర్శక నిర్మాత, ప్రముఖచాయాగ్రహణ దర్శకుడు, ఆయన శ్రీ వి. ఎస్. రంగాకు, నవంబరు 10నాయంతో సవయంగ ఫిలింస్ వారు సన్మానం చేశారు.

శ్రీ పద్మపాపయ్య భవనంలో జరిగిన కార్యక్రమం, విజయవాడ పురపాలన ప్రత్యేక బోర్డు, కమిషనర్, శ్రీ గురురెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు.

ముందు శేటిటివిను జరిగింది. తరువాత నవయంగ ఫిలింస్. తరువాత శ్రీ విశ్వవాధ కర్మ, సన్మానపత్రం వదిలారు. ఆపరా

చలనచిత్ర దర్శక నిర్మాత 'విక్రమ్ స్టూడియో' అధిపతి శ్రీ వి. ఎస్. రంగాకు నవయంగ ఫిలింస్ (విజయవాడ) వారు నవంబరు 10 న సన్మానం చేశారు. ఎడమనుండి: శ్రీ రంగా, బహుమతిని అందచేస్తున్న విజయవాడ పురపాలక సంఘ కమిషనర్ శ్రీ గురురెడ్డి, శ్రీ డి. విశ్వవాధకర్మ.

వీ, ఒక రజత అశోక స్తంభాన్ని అధ్యక్షుడు గురురెడ్డి రంగాగారికి బహూకరించారు. శ్రీయుతులు జోన్నలగడ్డ సత్యనారాయణ మూర్తి, ఎ. బలరామమూర్తి, డి. వి. కృష్ణయ్య ప్రభుత్వం, దర్శకుడుగా, నిర్మాతగా చలనచిత్ర పరిశ్రమకు రంగా చేసిన సేవను ప్రశంసించారు. ఆయన నిర్మించిన 'తెనాలి రామకృష్ణ' చిత్రం రాష్ట్రపతి బహుమతిని అందుకోవడం తెలుగు పరిశ్రమకు ప్రజలకు కూడా గర్వకారణమన్నారు. రంగా కృత జ్ఞత తెలుపుకు, 'తెనాలి రామకృష్ణ' విజయానికి కారణం అందులో పాల్గొన్న కళాకారుల టెక్నిషియన్ల కృషి అని అన్నారు.

ఉత్తమశ్రేణి తెలుగు చిత్రాలను ఆంధ్ర రాష్ట్ర చలనచిత్రోత్సవాలకు సంవదంలో ప్రభుత్వం సహాయం చాలా అవసరమని ఈ సందర్భంలో ఆయన చెప్పారు.

రంగా పరంగా

రంగా గారు, చలనచిత్రపరిశ్రమలో చాయాగ్రాహకుడుగా ప్రవేశించారు. అచిరకాలంలోనే ఆరంగంలో చేరుకొని, మద్రాసులో చిత్రనిర్మాణం ఆరంభించారు. ఒక లేబరేటరీ కూడా నెలకొల్పుకున్నారు. మా గోపి, తెనాలి రామకృష్ణ, భక్త మార్కండేయ చిత్రాలను తెలుగు తమిళ భాషలలోను, మొన్ననే విడుదల అయిన 'కుటుంబగౌరవం'ను తెలుగు తమిళ కన్నడ భాషలలోను నిర్మించారు. ఈ తొమ్మిది నాలుగేళ్ల కాలంలో విడుదల అయ్యాయి. ఈ వ్యవధిలోనే ఆయన కోడంబాకంలో ఒక

స్టూడియో నిర్మించుకున్నారు. ఉచ్చితంగా ఏడాదికోచిత్రం (కనీసం) అందివ్వడం ఆయన లక్ష్యం. తొంగిమాచి, అందిన లాభాలు పుచ్చుకొని ఇంకో రంగంలోకి వెళ్ళి ఉపాధ్యోగంగా ఇందులోకి రాలేదు పరిశ్రమకు చెందిన మనిషి అనిపించుకొని, స్వయంకృషితో చెప్పకో తగ్గ ఫలితాలను సాధిస్తూ నిలబడుతున్న వ్యక్తిగా సర్వత్రా అభినందనీయుడనిపించు కొన్నారు.

కొత్తనటులకు నిర్మాతల సంఘం ప్రోత్సాహం

కొత్తనటులను ఏరి, చలనచిత్ర పరిశ్రమలో ప్రవేశపెట్టడానికి భారత చలనచిత్రనిర్మాతల సంఘం (ఐ. ఎం. పి. సి. ఎ) ప్రత్యేకం ఒక సంఘం ఏర్పాటుచేసింది. వీరు ఏరినానే నటీనటులలో, తమచిత్రాలకు తగినవారు, సమర్థులు లభించినట్లయితే, వారిని తీసుకొని అవకాశం ఇవ్వడానికి ప్రముఖ దర్శక నిర్మాతలు బి.ఆర్. పోతా, బిమల్ రామ్, గురుదత్, పి. ఎన్. ఆరోరా మోహన్ సెగాల్, ఎస్. డి. సరాంగ్, ఎం. సాదిక్ మొదలగువారు అంగీకరించారు.

ఇదే తరహా ప్రయత్నాన్ని వినూత్నత 'ఫిలిం ఫేర్' కూడా, గురుదత్, బిమల్ రామ్ల సహకారంతో తలపెట్టడం విదితమే. ఇప్పుడు ఐ. ఎం. పి. సి. ఎ. ద్వారా, చలనచిత్రాలలో చేరగోరేవారు ఆ సంఘం

నిర్మాతల సంఘ ప్రోత్సాహం

కార్యదర్శి పేరిట కాండ్ మరన్స్ బిల్డింగ్, సర్కార్ ఫలేట్ రోడ్, బొంబాయి-4 కు దరఖాస్తులు పెట్టకొనవచ్చు. ముందుగా ఓ ఉత్తరం రాస్తే దరఖాస్తు ఫారాలు పంపిస్తారు. అందులో వారు కోరిన వివరాలన్నీ ఇచ్చి, దానికి రెండు పోటీలు (ఒకటి ఫంట్ ప్రూఫ్, ఇంకో కటి ప్రాక్టెర్) జత పరచి పంపించాలి.

* * *

విజయవాడలో ఈ నెల 15 నుండి 21 వరకు ఆర్. కె. ఫిలింస్ చలనచిత్ర ప్రోత్సాహం జరిగింది. ప్రేమ రేఖలు, జాగ్ తేరహా, శ్రీ 420, బూట్ పాలిష్, ఆవారా, బర్నావ్ చిత్రాలను ప్రదర్శించారు. జేక్ ఉత్సవంలో 'జాగ్ తేరహా' బహుమతి నందుకున్నందుకు, నిర్మాత రాజ్ కపూర్ గౌరవార్థం ఈ ఉత్సవాన్ని ఏర్పాటు చేశారు.

రాజమండ్రిలో నాటకోత్సవాలు

ఈ నెల తొలి వారంలో, లలితకళా నికేతన్ ఆధ్వర్యంగా రాజమండ్రిలో ఐదవ భారీఎత్తున నాటకోత్సవాలు జరిగాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని వివిధ పట్టణాల నుండి నటక సంఘాలు వచ్చి ఈ ఉత్సవంలో పాల్గొన్నాయి. వారంగోజులు ఉరంతా కలకలలాడింది. నాటక, నాటికా పోటీలలో అందరు ఉత్సాహంగా పాల్గొని, పురజనులకు విందనంటిది చేశారు. ప్రేక్షకులు పుష్కలంగా హాజరై, ఉత్సవాలను జయప్రదం చేశారు. నాటక పోటీలకు, 'నాటక కళ' రచయిత మిక్కిలి సేని రాధాకృష్ణ మూర్తి, వేదల జగన్నాథరావు రోహిణి గారల న్యాయమూర్తులుగా వ్యవహరించి పురజనామోదకరంగా తీర్పులనిచ్చి ఒహు మతులు నిర్ణయించారు.

ఈ క్రింది వారికి బహుమతులు లభించాయి.

నాటకాలు

ప్రదర్శన ఇన్ స్పెక్టరు జనరల్ (రాఘవ శాసమితి), రచన రెంటాల

రచన: నిజరూపాలు. కొర్రపాటి గంగాధరరావు.

నటుడు: శ్యామసుందర్ (బాపట్ల-నిజరూపాలు నాటకంలో).

నటి: కుమారి శాంత (నవ శేషరం-

కౌశ్య (శ్రీ వాసివ 'ప్రతిష్ఠ'లో)

నాటికలు

ప్రదర్శన 'ఈరోజు బ్రాకెట్-పీపుల్స్ అకాడమీ, విజయవాడ. (రచయిత కె. అప్పలస్వామి)

రచన 'మన ప్రత్యాలు' - భమిడిపాటి రాధాకృష్ణ.

నటుడు తాతాజీ ('మర్నాడు' నాటికలో.) నటి. మణికుమారి ('మన ప్రత్యాలు' నాటికలో)

ఉత్తమరంగ స్థలాలంకరణకు ఇచ్చే బహుమతి, "ఇన్ స్పెక్టరు జనరల్" నాటక ప్రదర్శకులు రాఘవ కళాసమితి (కొకినాడ)కి లభించింది. ఇదే నాటకంలో ముఖ్యపాత్ర ధరించిన హరనాథరాజు, 'వెంకన్న కౌపురం (రచయిత ఎం లింగమూర్తి)లో సింగరాజు నాగభూషణం గారలకు ప్రత్యేక బహుమతులు ఇచ్చి గౌరవించారు.

సన్మానం

వీరందరికీ, చలనచిత్ర నిర్మాత పాపూలూరి (భాగ్యశేఖ) వసంతకుమారెడ్డి గారు 'రోలింగ్ కవ్ లు' బహుకరించారు.

ఆనాడు జరిగిన కథలో, ప్రముఖచలనచిత్ర నటుడు ఎస్. వి. రంగారావుకు సన్మానం జరిగింది ఆస్థానకవి. శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు ఆయనకు నటసమ్రాట్ బిరుదు ప్రదానంచేసి గౌరవించారు. ఆనంతరం, నాటక రచయిత కొర్రపాటి గంగాధరరావుకు నటరాజ సన్మాని రాజుగారు 'రంగరచన ప్రవీణ' బిరుదు నిచ్చి సత్కరించారు

గురుభక్తి

(7-వ పేజీ తరువాయి)

గురించి చెప్పకూడకపోతే ఉపయోగాల గురించి ఉద్ఘాటించేవాడు గాని ఎప్పుడూ ఒట్టించుకోలేదు. భార్యతో 'వెంటనే "దామోదరం చేత తెప్పిస్తానుడు!" అన్నాడు. అవిడ అలాగే ఉండి!!

దామోదరంతో చెప్పాడు భార్యకోరికను తన కోరికగా! ఆచార్యులవారి ముందు శ్రీరాములవారి ఎడట ఆంజనేయులులా నుంచున్నాడు దామోదరం. కార్యార్థమై పయనమైన దామోదరాన్ని చూస్తే సంజీవికై బయలుదేరిన హనుమంతులవారు జ్ఞాపకానికి వస్తారు

మర్నాడు దొడ్లో నీళ్ళుపోసుకోబోతున్న ఆచార్యుల మాస్తారుకు దామోదరం పెట్టిన

"మాస్తారు" కేక విసపడ్డది. ఆయన ఒక్క ఉడుటన ఇవతలకవచ్చాడు. ఇక ఆచార్యులు వారిభార్యనిన్న గుడ్డకట్ట కొని పులుసు కలియబెడుతున్నదల్లా తన "కోరికల పంటలు" వచ్చాయని సంబరపడి, వీధిటలుపు వారగా కొంగులూరి ఒకచేత్తో పట్టకొని మరోచేత్తో గరిటె పుచ్చుకొని వీధిలోకి చూసింది.

రెండేడ బండివాడు అమాంతం బండిని లేవనే త్రి అరటి పిలకల్ని గుమ్మరించాడు. కింద ఒకటికాదు, రెండుకాదు, తొలకు సరిపడే పిలకలు! ఆచార్యులు వారికి నోట మాట పెగలలేదు ఆచార్యుల వారి భార్య కన్నులు చెదిరినట్లు కనపడాయి తనమట్టా అరటి పిలకలు గుండంగా తిరుగుతూ "చాకలిబాన" అట ఆడుకుంటున్నట్లని పించింది. దామోదరం, ఒకకాలు ఒక అరటి పిలకమీద రీతిగాఉంచి, మాంత్రికుడులా నుంచున్నాడు!

ఆచార్యుల వారు తువ్వలుతో ఉన్నట్లుగాని, దొడ్లో నీళ్ళ చల్లారతాయనిగాని ఆయనను, బండివాడు, "నన్ను పంపించడయ్యక అన్నంతవరకు తెలియదు. "ఏమిటి?" అన్నట్లు చూశారు బండి అబ్బాయివైపు. బాడుగ డబ్బులు అర్ధరూపాయి ఇవ్వున్నాడు బండివాడు ఇక చేసేదిలేక.. లోపలికి పోయి అర్ధ రూపాయి తీసుకువచ్చి ఇచ్చాడు పోతున్న బండివాణ్ణి ఆపి... "ఇదుగో ఇవి తీసుకుపోయి దూరంగా పోయి. ఇంకో పావలా ఇస్తాను" అని వేరొక పావలా ఇచ్చాడు. భార్య వారించబోయింది. బండివాడు ముసే ముసే నవ్వులు నవ్వుతూ ఎత్తుకోబోతున్నాడు అవిడ కోరిన పంటల్ని. భార్య మాటలు ఖాతరు చేయలేదు. ఆయన చుర్రమన్నాడు

"లక్కపిడతంతోడ్డి. ఎందుకు ఇవన్నీ.. నాయనా. దామోదరం వెళ్ళిరా! నీదీ బుద్ధి తక్కువ రెండు పిలకలు పట్టా అంటే లారీకు పట్టకు వచ్చావు" దామోదరం చిన్న బుచ్చుకొని బాధగా వెళ్ళిపోయాడు. ఆచార్యులవారు మెట్టుదిగి నచ్చిన బుల్లి పిలకల్ని రెండు తీసుకొని దొడ్లోకి వెళ్ళి పోయారు విసుగుగా! అవిడ గభాలున కిందకు దిగి మరోమాడు పిలకల్ని అందిపుచ్చుకొని వంటింట్లో దాచుకొంది!

ఇంతకీ దామోదరం గురుభక్తి మోతాదు మించింది ఆచార్యులవారి దగ్గర!

....నిలపరో బండివాడా!

—ఫోటో : డి. వి. సారాయన్

ఆరోగ్యమునందు ప్రేతిగలవారు ఎల్లప్పుడూ లైఫ్ బాయ్ తో స్నానము చేయుదురు

ఆరోగ్యము కొరకు ఆటలు ఆడుట అవశ్యకమైయున్నది—అయితే ఆటయందుగాని లేక పనియందుగాని మనము ఎల్లప్పుడూ మురికిగా నగుదుము మురికిలో వ్యాధి కారకములగు క్రిములున్నవి వాటివల్ల మన ఆరోగ్యమునకు ఎడతెగని ప్రమాదమున్నది. లైఫ్ బాయ్ సబ్బు మురికిలోని క్రిములను కడిగివేసి మిమ్ములను రక్షించును.

లైఫ్ బాయ్ సబ్బుతో ప్రతిరోజూ స్నానము చేసి మురికిలోని క్రిముల బారి నుండి మీ ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుడు, ఇందువల్ల మీరు మరల హాయిగా నుందురు.

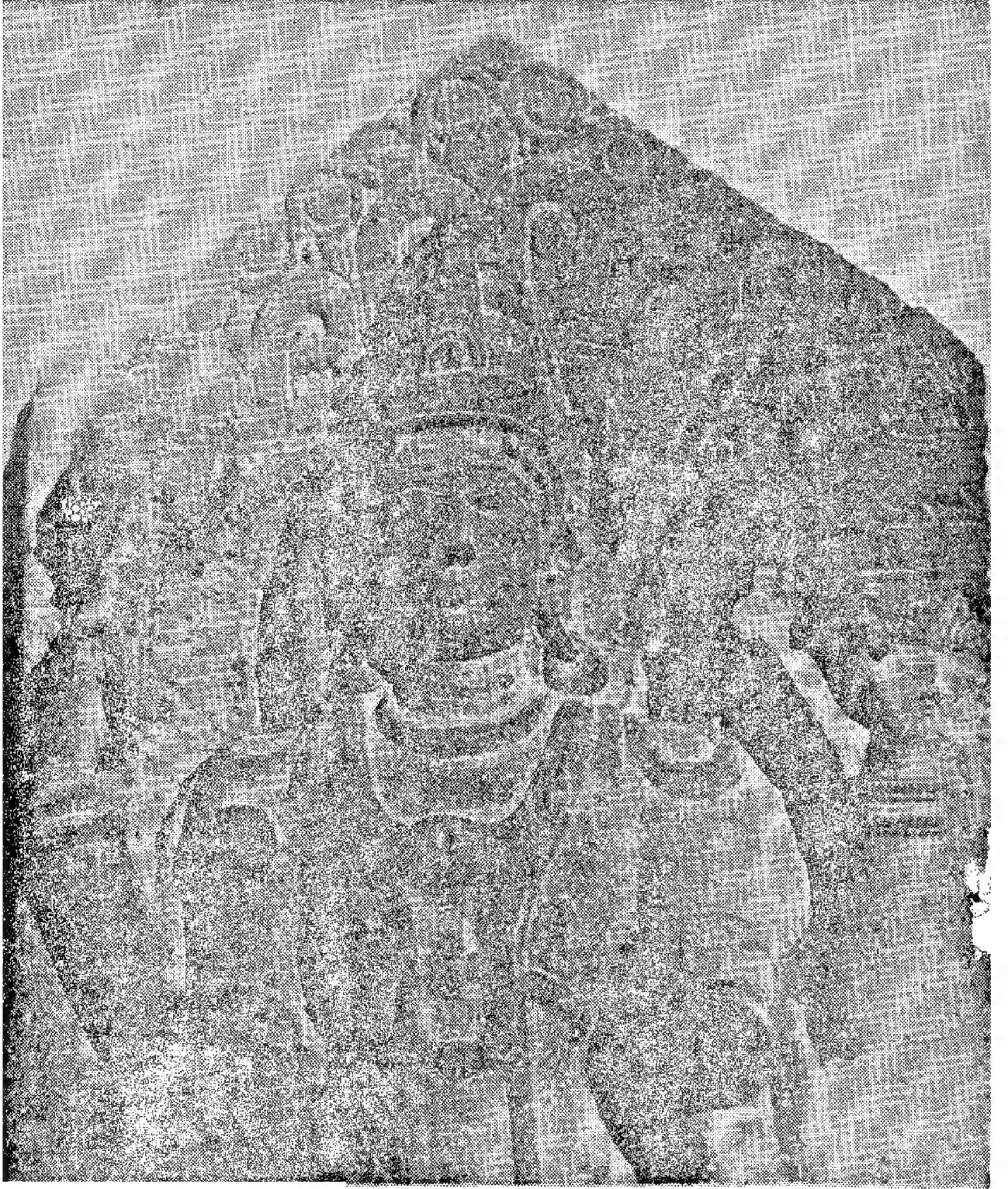
ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వార్తపత్రిక

ANDHRA PATRIKA

20-11-57

శంఖచక్రధారి [శిల్పం]

కథారచనలో పోటీ: రచయితలకు సదవకాశం

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వార్తపత్రిక

సంక్రాంతి సంచికలో ప్రచురింతు

[15-1-1958]

“చంద్రలోక యాత్ర”

అనే విషయం ఆధారంగా తీసుకొని ఆ లోకంలోని ఉహామాత్రమైన

చిత్ర విచిత్రానుభవాలను వర్ణించే

ఉత్తమ కథకు

రు 50 లు బహుమానం

రచన వార్తపత్రికలో నాల్గుపేజీలకు తగ్గకుండా, ఆరుపేజీలకు

మించకుండా వుండాలి

రచనలు మా కార్యాలయానికి డిసెంబరు 20 లోగా చేరాలి.

తరువాత పంపేవాటిని పోటీకి స్వీకరించము.

సంవత్సర చందా
రూ. 13-0-0
విడిపత్రిక 25 న.పై.

ఆంధ్రపత్రిక

సంచిత్ర వారపత్రిక

సంపుటము 52

సంచిక 18

20-11-57

Founder : K. NAGESWARA RAO

హేవిథంబి కార్తీకం, బహుళ చతుర్దశి బుధవారం

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం ?	విక్రమాద్రిమార్కు సింహాసనం	11	ప్రసిద్ధ కావ్యాలలో -	
హాసీన్ చిత్రంలో	పసి మృదయాల	18	అజ్ఞాత నాయకలు	37
	భయం	16	బద్ధకానికి మాదావుడితోడైతే	40
మధుబాల	కొత్తగా అత్రాంటిక్	20	వనితావాణి	41
	నక్షత్రభరితలు	28	కాలసాహితీ	48
★ నెహ్రూ ప్రతిపక్షం	శ్రీ సింగరాజు నాగభూషణరావు	28	వర్ణం	44
మ్యూ థియేటర్లు	దొరగారి అల్పాచారం	32	పుట్టుకు-జరజర-దుబుక్కు-మే	47
ధ్రువోపాఖ్యానం	వనితాలోకం	35	సినిమా	49

అంబపల్కు

[కొత్తరకం జానపదగేయం]

అంబపల్కు జగదాంబాపల్కు !
కంబుకంతి కరుణార్ద్రహృదయలో
పారిమెరల్లో పోలేరమ్మ
మూలనువున్నా ముత్యాలన్నా
పలుకు పలుకుడి పెద్దమ్మల్లా
అలుకవీడుడి పెద్దమ్మల్లా
అదదదా అదిగో బాబూ
పెద్దగ అరుస్తూ పడమటి నుండి
కొరు నల్లనీ మేఘమెచ్చెనూ
మేఘములోనా మూలను నక్కి
అల్లదిగదిగో వచ్చిందండీ!
తెల్లభూత మే కళ్ళనురుముతా!
అటు తర్వాత యేమి జరిగెనూ ?
యెటు జూసినమరి యేమున్నాడీ ?
తల్లి భారతీ చల్లటి ఇల్లే

గుల్లగుల్లగా అయిపోయిందీ !
కట్టుబట్టకే కదలై నాడీ !
పొట్టకూటికే తిప్పులు వచ్చాయ్ !
ముసిముసినవ్వట మురిపించేటి
పసిపిల్లలకూ పాలు దొరకవు !
యిది చూశారూ యింట్లో అందన;
వదినుందియునూ చేతులు గరిపెరి
గాంధీతాతా నెహ్రూమామా
ముందుకుదూకి మరియేమన్నరు ?
తెల్లభూత మే పోవాలన్నరు;
యిల్లు చల్లగా ఉండాలన్నరు;
అందుకొసమే కైళ్ళకువెల్లి
బందిఖావలో బాధలు పడెనరు
తాతలగర్వన కదిరిభూతమా
తట్టాబుట్టా నరుకొన్నదీ
విస్తర విస్తర పట్టుకొన్నదీ

వడమటిదిక్కుకి ధలోయన్నదీ !
అటుతర్వాత యేమి జరిగెనూ ?
అదదదా క్రొత్తగ వివరా !
వెనకటి చీకటి పోయిందండీ!
వెన్నెలదీపాలు వచ్చాయండీ!
అంతటిలోనే సరిపోయిందా ?
అంతా చక్కగ అయిపోయిందా ?
అకటి బాధలు పోవంగానూ
అందరు సుఖముగ వుండంగానూ
అందరు కలసీ కదలాలండీ;
ఘనముగ సాయం చేయాలండీ;
ప్రభుత్వానికి అండగనిరిచి
భూదానాన్నీ పొందుగయిచ్చి
క్రమదానాన్నీ చక్కగచేసి
భారతదేశము సంతయురూదా
బంగరుభూమిగ చేద్దామండీ.

★ అక్షి కౌంతమోహన్ ★

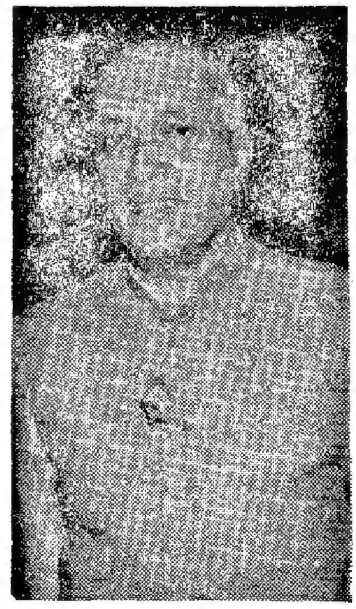
మొన్న 14 వ తేదీలో శ్రీ జవాహర్ లాల్ నెహ్రూకు 68 ఏళ్ళు నిండి, 69 వ సంవత్సరం ప్రవేశించింది. తన వయస్సు ఇంతటి అని జూపకం చేసుకోవడం నెహ్రూకు ఇష్టం ఉండదుగాని, భారత ప్రజలు, ఇతర దేశాల్లో ఉన్న ఆయన స్నేహితులు, అభిమానులు ప్రతి సంవత్సరం 14 నాడూ నెహ్రూ ఇంకా పది కొలాల పాటు చల్లగా ఉండాలి ఆరోగ్యంగా ఉత్సాహంగా ఉండాలి అని తప్పకుండా కోరుకుంటారు.

నెహ్రూ భారత దేశానికి కొడుకే, అసీయా ఖండానికి భాగ్యవిధాత. మహాత్మా గాంధీ స్వాతంత్ర్యోద్యోగం ఏమారం అవలం బించాలో ఆమర్రుమే అనుసరించి భారత దేశాన్ని భాగ్యవంతుడైన, శాంతి ప్రിയ మైన, సర్వ స్వతంత్ర ప్రజాస్వామిక దేశంగా నిర్మించడానికి నెహ్రూ ప్రయత్నిస్తున్నాడు కొందరు కొందరు ఆరోపించి వట్లు నెహ్రూ ఆడంబరంకోసమే గాంధీ తీర్మానం చెప్పబడెను. ప్రాచీన సంస్కృతి పువ్వులను సంరక్షించుకుంటూనే దేశాన్ని శీఘ్రంగా అభివృద్ధి చేయాలని ఆయన సంకల్పం. అయితే ఆచరణలో ఇతర అసియన్ రాజకీయ నాయకులను ఎదుర్కొన్నట్లే ఆ సేక సమస్యలు నెహ్రూను ఎదుర్కొంటున్నాయి. ఉదాహరణకి:—నిరక్షులైన కార్మికులను పెట్టుకుని ఉత్పత్తి అభివృద్ధి చేయించాలి; పరిశ్రమలలో పాదుపుగా అధికారస్థితికి ప్రయత్నిస్తూనే నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించాలి పోవలిష్టు సమాజ స్థాపనకు ప్రయత్నిస్తూ కుల, మతవిభేదాలను రూపుమాపాలి. ఈ సమస్యలను ఆయన ఎట్లా ఎదుర్కొంటున్నాడో, ఆయన ఉత్సాహశక్తి దేశాన్ని ఎలా ఉత్తేజ పరిచింది అందరికీ తెలిసినదే. ఆయన శ్రమ తమ, ఆయన దేశభక్తి, అసియా, అఫ్రికా లోని పీడితప్రజల విముక్తికి ఆయనచేసిన కృషి, ఇవ్వడాయన ప్రపంచశాంతికి చేస్తున్న నిరంతరకృషి—ఇవన్నీ ఈనాటి యువకులకు మార్గదర్శకమైన అదర్శాలుగా ఉన్నాయి.

ఆయన స్వతహాగా కొంచెం విడిదయంగల మనిషి; గంభీరుడు హాలోలో చదువుకునే తోజాలో తనే మిటా తన చదువే మిటాతప్ప ఆటపాటల్లోనూ, విందు విశేషాల్లోనూ పాల్గొనేవాడుకాదు. అయితే ప్రపంచంలో జరిగే విశేషాలను ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకోవే ఆ సక్రిమార్తం ఆయన మొదటిసంపాదించింది. పాశ్చాత్య రాజ్యాల అభివృద్ధిని భారతదేశపు వెనుక బడిన పరిస్థితితో పోల్చిచూచి చాలా బాధ పడి, స్వతంత్రతావేళంతో ఆయన ఉర్దూత బాగిపోయాడు. అరేబియాలోనే ఆయనకోక

నెహ్రూ

పుట్టినరోజు

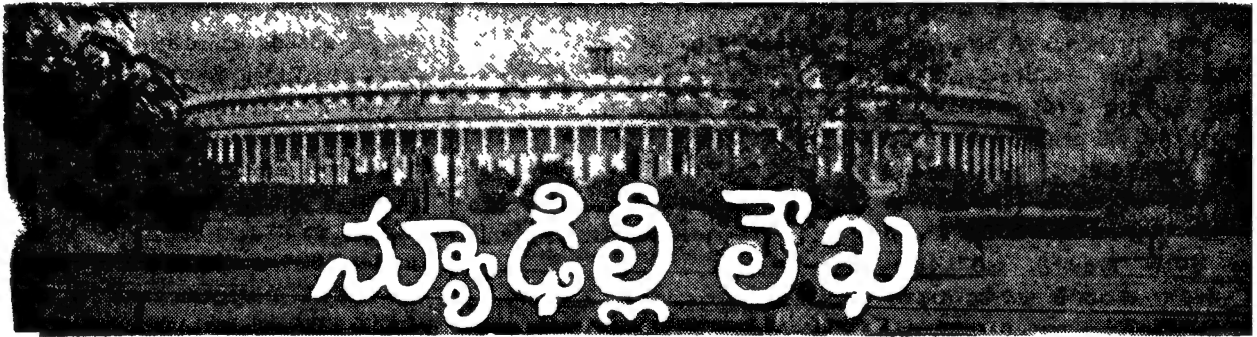
పుస్తకం బహుమతిగా వచ్చింది. ఇటలీ స్వాతంత్ర్యోద్యోగం పోరాడిన దేశభక్తుడు గారిబాల్డి జీవితగాథ అది. ఈ పుస్తకం నెహ్రూను ఉత్తేజపరిచి ఉంటుందనడంలో సందేహంలేదు హాలోనుంచి కేంబ్రిడ్జి వెళ్ళి వైస్రూ, న్యాయవిద్య చదివాడు. 1912 లో ఆయన స్వదేశం తిరిగి వచ్చి అలహాబాదు హైకోర్టులో అడ్వోకేటుగా ప్రాక్టీసు ప్రారంభించాడు. డా॥ అనీ బెంట్స్ పై ఆయనకు చాలా గౌరవం ఉండేది. ఆమె ప్రారంభించిన హాలోయూట్ ఉద్యమం ఆయనను ఆకర్షించింది. కొద్ది కాలం దివ్యజ్ఞానమతం కూడా చదివానని, అందులోని తాంత్రికవాదం వచ్చక మని వేశాడు.

రాజకీయ జీవితం
అరేబియాలోనే నెహ్రూ తండ్రి శ్రీ మోతీలాల్ నెహ్రూ క్రమక్రమంగా గాంధీమహాత్ముని ఆకర్షణకు లోనవడం ప్రారంభించాడు. 1915 లో నెహ్రూ అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘంలో సభ్యులయ్యాడు. (ఈ సభ్యత్వం నేటివరకూ అవిచ్ఛిన్నంగా ఉంది.) 1922 నాటికి రాజకీయోద్యమంలోకి పూర్తిగా ప్రవేశించాడు.

వేల్పు యువరాజు భారతదేశానికి రావడం అప్పడే జరిగింది. యువరాజు ఆగమనానికి నిరసనగా సమ్మెలు, మార్చాల్ జరిపించాడు. తత్ఫలితంగా ఆయనకు జైలుశిక్ష పడింది. అదే ఆయన మొదటిసారిగా అరెస్టుకొవడం. ఒక ఏడాది అయిన తర్వాత కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శి అయ్యాడు. సోవియెట్ రష్యా సాధిస్తున్న అభివృద్ధిని స్ఫూర్తి వార్లు వినివిన ఆ దేశం ఎప్పుడు మార్గాకూ అని ఆయనకు కుతూహలం కలగజొచ్చింది. చివరకు 1924 లో ఆయనకు రష్యా వెళ్ళి అవకాశం కలిగింది. సోవియెట్ యూనియన్ లో పర్యటించాడు పరిశ్రమలలోను, వ్యవసాయంలోను రష్యా సాధించిన అభివృద్ధి ఆయనను ముగ్ధుణ్ణి చేసింది. అప్పటి నుంచి ఆయన పోవలిష్టు అయ్యాడు.

పాభా ఆకొరీ ఆందోళన పంచర్యంలో నెహ్రూ రెండోసారి అరెస్టయ్యాడు. జైలువాసం వలన ఆయన ఆరోగ్యం చెడింది. విశ్రాంతికోసం తండ్రి ఆయనను 1928 లో యూఎస్ పంపించాడు. ఒక ఏడాది తరవాత తిరిగి స్వదేశం వచ్చాడు. 1929 లో లాహోరు కాంగ్రెసుకు అధ్యక్షుడయ్యాడు. 40 ఏళ్ళ వయస్సుకే అంత గౌరవం లభించడం నిజంగా ఆయన ఘన లికు చిహ్నం. ఆయన పేరుప్రతిపలు స్వదేశంలోను, ఇతరదేశాల్లోనూ ఇనుమడించాయి. ఆ తరవాత 18 ఏళ్ళలోనూ ఆయనపై ఒకవంక భారతదేశమంతా ఆపూర్వ గౌరవాభిమానాలు పెంపొందించుకుంటూనే ఉంది. మరొకవంక బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం కౌరాగారశిక్షలు వేస్తూనే ఉంది. మొత్తం వివాదయవమాడుపాటుకాంగ్రెసు అన్యాయుడయ్యాడు. లోమ్మిదిపాటు జైలుకు వెళ్ళాడు. గాంధీజీ పాన్ని హిత్యంపట్ల నెహ్రూ ఎన్ని కష్టాలైనా ధైర్యంతో ఎదుర్కొన్నాడు. తండ్రి, తనభార్య వేయిన విచారాన్ని కూడా ఆయన ఎంతో విజృంభంతో విగ్రహించుకోగలిగాడు.

వ్యక్తిగా నెహ్రూ
నెహ్రూ ప్రధానిపదవిని నిర్వహిస్తున్నా అదేదో తెలివైన కిరీటంలా ఆయన ఎన్నడూ భావించదు. ఎన్ని త్యాగాలెవా చేసి నెరవేర్చవలసిన బాధ్యతగాభావిస్తాడు. ఇంత వయస్సులో కూడా సడలని ఆయన దేహదార్ద్ర్యం, ఉత్సాహశక్తి చూచి మనం ఆశ్చర్యపడాలిందే ఆయన దివచర్య ఇంకా చిత్రమైనది. ఆదేపనిగా పనిచెయ్యడమేకాక రకరకాల పనులు కూడా ఆయన చెయ్యడంబూరు. గడియారం కంటే కఠిన్ గా పనిచేస్తారు పాదున రే గంటలకు లేచి పదినిమిషాలనేపు కిర్మిసనం చేస్తారు.
(5-వ పేజీ చూడండి)

న్యూఢిల్లీ లేఖ

“రెండు నగరాల కథ”

బ్రిటీషర్ల విశేషాలు ! ఇద్దరు జర్నలిస్టులు కొత్తగా “రెండు నగరాల కథ” (టైల్ ఆఫ్ టూ సిటీస్) రచించారు. ఒక నగరం సిమ్లా, మరొకటి హస్తి నాపురం రాష్ట్రపతి సాధుసమాజ వార్షికోత్సవాన్ని ప్రారంభించారు. గాంధీజీ ప్రవచించిన తేసిక విద్యావిధానాన్ని ప్రోత్సహించాలని కూడా ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. స్నేహ సంబంధాలివ్వద్దీ చెసుకునే నిమిత్తం దక్షిణ వియత్నామ్ అగ్నితుడు ఢిల్లీ వచ్చి ఘనమైన స్వాగతం అందుకున్నాడు ఢిల్లీ పోలీసుల సుదీక్షించి కొందరు జైనమునులు నీతి వాక్యాలు పలికారు.

లండన్, పారిస్ నగరాల పరిస్థితులను చిత్రీకరించాల్సిన డిక్సన్ “టైల్ ఆఫ్ టూ సిటీస్” నవల వ్రాశాడు ఈ నవలలోని ప్రారంభ వాక్యాలు డిక్సన్ కాలానికకాక నేటికాలానికకూడా తూచా తప్పకుండా వర్తిస్తాయి అయితే నేను ఉదహరించే “రెండు నగరాల కథ” ఇద్దరు జర్నలిస్టులు రాసిన పుస్తకం కాదు. సిమ్లా నగరాన్ని గూర్చి “అబ్జర్వర్” పత్రికలో విలియం క్లార్క్ ఆనెలయన ఒక వ్యాసం వ్రాశాడు. భారత జాతీయ వాదనూ, ఎయిర్ కండిషనింగ్ పద్ధతీ కలిసి సిమ్లాను పాడు పెట్టాయని ఆయన వ్రాశాడు అది ఆయన అభిప్రాయమనుకొండి సిమ్లా బ్రిటిష్ వారు కట్టి, కృత్రిమైన నగరం కనుక

దాన్ని మనం పాడు పెట్టిన పక్షంలో, న్యూఢిల్లీ కూడా అంతేగా! న్యూఢిల్లీలో మే, జూన్ నెలల్లో ఎండ దుర్భంగా ఉంటుంది ఎయిర్ కండిషనింగ్ కూడా ఈ పరిస్థితిని చల్లబరిచినట్లు లేదు. అందుకే వేసవికాల ములో న్యూఢిల్లీ అంతా ఖాళీగా ఉంటుంది. మంత్రులు ఏదో సాకు చెప్పి తమ సభలు, సమావేశాలు చల్లని వేసవి కేంద్రాలకు మార్చించుకుంటూ ఉంటారు అందుచేత సిమ్లా పాడుకొంటుంది వేరే కాండాలుండి ఉంటాయి. సిమ్లా అందరికీ అందుబాటులో లేకపోవడం ఒక కారణం కాని అసలు కారణం నిర్మిత్యం న్యూఢిల్లీ నుంచి ప్రభుత్వ కార్యాలయాలను ఇతర ప్రదేశా

ల పట్టణమే ఇది! ఇటీవలిదాకా ఇది మాయాలు పెద్ద పల్లెటూరుగా ఉండేది. జైనులకు ఇది యాత్రాస్థలం. పునరావాసశాఖ శ్రీ ఏ. పి. జెన్ అధ్యక్షతన ఉండే రోజుల్లో ఈ గ్రామాన్ని కొందికీకులకు నివాసయోగ్యమైన పట్టణంగా వృద్ధి చెయాలని కొందరు మేధావులకు ఆలోచన తట్టింది. పెన చెప్పిన వారాపత్రికలో వ్యాసం ప్రకారం, హస్తి నాపురం చక్కని పట్టణంగా మారిందనీ, విశాలమైన రోడ్లూ, ఇతర సౌకర్యాలు ఏర్పడ్డాయనీ తెలుస్తోంది. అన్నీ ఉన్నాయిగాని జనం మాత్రం లేదు. ఓ పరిశ్రమ, వరకం, రైలుస్టేషనూ ఏవాడూ లేని ఆ ఊళ్లో స్థిరపడడానికి ఒక్క కాందికీకు రై నా బిచ్చుకున్న పాపాన పోలేదు హస్తి నాపురం బాసుచేయడానికి కోటి రూపాయల దాకా ఖర్చయింది. కాని చివరికి బాసుపడింది జైనమతం! ఈ ఖర్చుకు ఎవరు కారకులో, ఇటువంటి ఆలోచన అసలు ఎవరికి కలిగిందో, అసలు ఆ ఊళ్లో జనం ఏ విధంగా నివసేస్తారని అనుకున్నానో, ఇప్పుడా నిర్దననగరాన్ని ఏం చేద్దామనుకుంటున్నారో ఎవరికి తెలుసు?

“గాంధీజీ నూచించిన ప్రాతిపదిక విద్యావిధానాన్ని ప్రభుత్వం అంగీకరించా” లని రాష్ట్రపతి ఉద్ఘాటించినప్పుడు పత్రికలో వార్త పడింది. సుజరాత్ విద్యాపీఠం సమావేశం లో ఆయన ఈ ఉద్ఘాట చేశారు. ఆ విద్యాపీఠానికి ఆయన అధ్యక్షుడు (చాన్సెలర్) అందుచేత ఆయన అభిప్రాయాలు కొంత అమోమయోజన కల్గిపోయాయి. రాష్ట్రపతీ భారత ప్రభుత్వధిపతి. ఆయన పార్లమెంటులో ప్రసంగించేటప్పుడు “నా ప్రభుత్వము”, “నా ప్రధాన మంత్రి” అని అంటూ ఉంటారు. ఇది రాజ్యాంగవిహితమైన ఆచారం. ఇప్పుడాయన గాంధీ విద్యావిధానాన్ని

శ్రీ కృష్ణ

[ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధి]

లకు మార్పాలనే పథకం వదల్చు నుంచి అలాగే న్యూఢిల్లీలో ఉంది తను కట్టకున్న “కోల్” ను విడిచిపెట్టి పోవడం ఏ మంత్రికి ఇష్టం లేదు ముఖ్యమైన కార్యాలయాలనంగతి సరే కాని అంత ముఖ్యం కాని వాటిని కూడా ఢిల్లీ లోనే ఎందుకుంచాలో అర్థం కావడం లేదు. ఈ విధానం పన్నులు చెల్లించే ప్రజలమీద రెండంచుల కత్తిలాగా పడుతోంది ఒకపక్కన కోల్టకోడ్ ఖర్చు పెట్టి న్యూఢిల్లీలో కార్యాలయాలు, నివాస గృహాలు కట్టిస్తున్నారు. మరో పక్కన కోల్టకోడ్ ఖర్చుచేసి కట్టిన భవనాలు శిథిల మవుతున్నాయి. సామ్యవాద పద్ధతిలో నడిచే శ్రేయోరాజ్య ‘వ్యవస్థ’ అవస్థ ఇది! వ్యయకర్తనం ప్రవర్తనం ఇది!

మరొక జర్నలిస్టు ఒకానొక భారతీయ దినపత్రికలో హస్తి నాపురం గూర్చి ఒక వ్యాసం వ్రాశాడు. మహాభారత ప్రసిద్ధమైన

మంఖ్య గమనిక

16 వ పేజీలోని కథ శీర్షిక “భయం” అనీ, 32 వ పేజీలోని కథ శీర్షిక “దొరగారి అల్పాహారం” అనీ పాఠకులు గమనించ ప్రార్థన.

అంగీకరించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరాదు. అంటే, తన్ను తను కోరుకున్నారనే గదా? అయినప్పుడు తేసిక విద్యా విధానాన్ని ఆయన అంగీకరించి ఉండవచ్చును గదా?

అయోమయావస్థకు మరో కారణం ఏమిటంటే, ప్రాతిపదిక విద్యావిధానం సరే, బాగానే ఉంది; అయితే ఇది ఎవరి కోసం? న్యూఢిల్లీలో పెంట్ కోలంబియా హైస్కూలుకి సాయంత్రం క్రాసులు విడిచి పెట్టేటప్పుడు వెలియాడే బోలెడుకార్లు కనిపిస్తాయి. వాటిలో ఆకోక చక్రంకెండా లెగిరేకార్లు ఎన్నో ఉంటాయి ఉన్నతాధికారి అయిన ఒక కాంగ్రెసు వాడి తన కుమారుణ్ణి హిందీచెప్పని పాఠశాలలో చేర్పించారు. ఇక ఈ దేశంలో ప్రాతిపదిక విద్యా విధానానికి ఏపాటిగౌరవం ఉంది ఊహించవచ్చు.

* * *
మతాతీత వ్యవస్థను పనుర్పించే కొందరు పెద్ద మనుషులు ఈ మధ్య మరీ బడాయిగా మతారాధన చేస్తున్నారు ఏదైనా కేంపుస్పాసనోత్సవం వచ్చిందంటే చాలు, బ్రాహ్మణుల సమక్షంలో పూజా కఠంగమంతా యథావిధిగా జరిగిపోతోంది. ఉన్నత పదవుల్లోవున్న వ్యక్తులు బ్రాహ్మణుల కాకుండా కడుగుతున్నట్టే, పూజా పురస్కారాలు చేస్తూ ఉన్నట్టే ఫోటోలు తీయించుకుని పత్రికల్లో వేయించుకుంటున్నారు. రాజ్యాంగం బ్రాహ్మణ పూజలను గుర్తించలేదు. మరి వీటికయ్యే ఖర్చు ఎవరు భరించేటట్టు? ఖజానాలోంచి తీసి ఖర్చు పెట్టిన ప్రతి ప్రెసకూ పద్దువేసి చూపించడం ప్రభుత్వ పద్ధతి. అందుచేత ఈ పూజలకు ఖర్చయినదంతా పూజలు చేయించిన వ్యక్తి నుంచి రాబట్టుకోవలసిందే.

మరొక విషయం. ప్రధాన మంత్రిని తప్పిస్తే ప్రభుత్వంలోని మిగతా వారంతా ప్రవర్తించే విధానం చూస్తే, ఈ దేశంలో బ్రాహ్మణ మతాన్ని పునరుద్ధరిస్తున్నారనీ, ప్రభుత్వం కూడా ఈమతం పుచ్చుకుందనీ అనిపిస్తుంది. నెహ్రూ ఉండగానే ఇలా జరిగితే, ఆయన తరవాత ఇంకేం జరుగుతుందో ఊహించుకోవచ్చును.

క్రి.గుల్జారీలాల్ నందా ఆరాధించే ఈ సాధువులందరూ తమతమ మతాల్లోనూ, దేవాలయాల్లోనూ నిలతఉన్న బంగారం, డబ్బు క్రికేటవ్వడానికి గారికి ఇచ్చేస్తే రెండవ పంచవర్ ప్రణాళిక కులభంగా విజయవంతమవుతుంది. రాజస్థాన్లోని ఒక దేవాలయం చులాగ్గా రెండు ఉక్కు కర్మాగారాలకు డబ్బు సప్లయ చేయగలడు.

క్రి.మతి రూజ్వెల్లు “భారతదేశము, ఉద్బుద్ధప్రాచ్య ఖండము” అనే తన గ్రం

27-11-57 సంచికలో:

ఆత్మహత్యలు ఆడవాళ్ళలోనే ఎందుకు ఎక్కువ?

అనే ప్రత్యేకవ్యాసం

థంబ్ ఒక చోట (195 వ పేజీ) ఇలా వ్రాసింది:

“డా|| కెలాసనాథ్ కట్టూ నానైపుమాసి ‘నేను ఈపళంగా ముంత్రిపదవిని వదిలివేసి, నేనుసంపాదించినదంతా త్యాగంచేసి, ఒక భిక్షాపాత్ర చేత్తో పట్టుకుని కూర్చుంటే నాకు ఇప్పటికంటే నూరు రెట్లు ఎక్కువపలకుబడి వస్తుంది,’ అన్నాడు.”

ఇందుకే కాబోలు ఈరోజుల్లో ప్రతి వారూ సాధువులను దువ్వుతున్నారు! సాధు సమాజ సమావేశాలకు హాజరయ్యే మంత్రులకు ప్రయాణ ఖర్చులు ప్రజలెందుకు భరించారీ అని అడిటర్ జనరల్ అలాగే బావుండును!

* * *
“పార్లమెంటు వీధిలోని పోలీసు సేద నులో చాలమంది పోలీసు అధికారులచేత క్రిమునినాగరాజ్ నేడు ప్రమాణస్వీకారం చేయించారు” అని ఒక వార్తను ఒక థిరీ పత్రిక ప్రకటించింది.

ప్రమాణ స్వీకారానికి పోలీసు నూపరిం టెండెంటుకూడా హాజరయ్యారట. దొడ్డి దోతన మతాన్ని ప్రవేశ పెట్టడానికి దోక పద్ధతి. ప్రభుత్వోద్యోగి సహజంగా నిజాయితీ కలవాడై ఉండాలి. స్వతహాగాలేని నిజాయితీ, ఉద్యోగ నిబంధనలవల్ల కలగని శ్యామలుబుద్ధి ఎన్ని ప్రమాణాలు చేస్తేమంత్రం వస్తుందా? ఇంకో విషయం. ప్రమాణం చేయించినాయన జైసముని. ఆయన దగ్గర ప్రమాణం చేసిన ముస్లిం, సిక్కు, బ్రాహ్మణ పోలీసులు ప్రమాణం నిలబెట్టుకుంటారని హామీ ఏముంది? ప్రమాణాలు చేయించే దుకు పోలీసు సేదనులోకి “మునుర్ని ఋషుర్ని” తీసుకురావడమూ బాగాలేదు; ఈ బాగాలేని పనికి పత్రికల్లో పబ్లిసిటీ ఇవ్వడమూ బాగాలేదు.

అంగే. అసీసుకు రయారు. తన మంత్రులందరికంటే ఆయనే ముందుగా రయారవు తాను అసీసులో బోలెడు ఉర్తిరాలు, పెరి గ్రాములు, నైక్కు ఎదురు చూస్తుంటాయి. ఇంటర్వ్యూకోసం వచ్చేవాళ్ళు రెక్కలేదు. అన్నీ చూసుకుని, అందరితో మాట్లాడి, సాగవంతుతాడు. మంత్రివర్గంలో సమావేశాలు, పార్లమెంటు ఉంటే దానికి హాజరుకొవడం ఇవన్నీ ఉంటాయి. ఇంటికి వచ్చి భోజనంచేసి మళ్ళీ పనిలో మునుగుతాడు. రాత్రి ఒంటిగంట దాకా పనే. రోజుకు అయిదుగంటలే నిద్ర. ఒక్కోసారి ఇంకా తక్కువే. రాజకీయ, వేదాంత, కాస్త్రగ్రంథాలు చదువుతాడు. కవిత్వము కూడా ఇవ్నమే. నవలలంటే పెద్ద ఆసక్తి లేదు. పిల్లలన్నా, పువ్వులన్నా, పెంపుడు జంతువులన్నా మక్కువ.

నెహ్రూలో చిన్న చిన్న లోపాలు లేక పోలేదు. లోపాలులేని మానవుడే వుండడు. ఆయన వ్యక్తిత్వానికి అసలు ఈ చిన్న లోపాలే కొంత ప్రత్యేకతను, ఆకర్షణను కలుగజేస్తాయి. మనిషికి పట్టుదలకానీ అసీ, అప్పుడప్పుడు ఏకాకితనం వస్తుందనీ, ముక్కోపం ఉందనీ, అతిశయం ఉందనీ, ఆధ్యాత్మిక-చింతన లేదనీ విమర్శకులు అంటూ ఉంటారు. కాని ఆయన వంకేం, అభిజాత్యం ఇంకీ ఘపద్దులలో పెరగడం, మొండి సాహసం మొదలైనవి గుర్తించుకొని, ఆయన శాంధిటి ప్రభావవంత వీధిగా మారింది, ఎంత త్యాగకీలుడు అయినదీ, దేశభక్తుడైనదీ చూస్తే ఆయనలో లోపాలన్నీ తొందరగా పనులు కొవాలనే ఆవేశంవల్లనే ఏర్పడినట్లు గ్రహించగలం. మూర్ఖత్వ, భజన గాళ్ళనీ సహించే గడుసుదనం ఆయనలో లేదు.

స్వదేశాభివృద్ధి ఆయనలక్ష్యం. ఆ అభివృద్ధిని క్రమంగా, చురుగ్గా సాధించాలని ఆయన ఆశయం. గొప్పపనులను గొప్పగా చెయ్యాలనే మన స్వర్వం ఆయనది. మనిషి మేధావర్వతంలాంటివాడు. భారతదేశం ప్రపంచంలో గొప్పదేశాల్లో ఒకటిగా పరిగణించబడడానికి ఆయనే ముఖ్యకారణం ★

[రచన: సి. ఎస్. వారాయణరావు— ఇండియన్ రెస్ సర్వీస్]

నెహ్రూ వుట్టినరోజు

(3-వ పేజీ తరువాయి)

తరవాత కానీపు గుర్రపుస్వార్థి. స్నానం చేసి, తేలికగా ఏదన్నా తింటాడు.

ద్రువోపన్యాసం

“త్రిమూర్తి, ఆ త్రియ్య కచ్చింది” అని శ్రీక
వేశాడు సావిత్రి చదువు కంటున్న

రఘు
లో ప రి నుం డి నూ మరదలు, పిల్లలు
విలవిల్లుతుంటూ వచ్చారు సావిత్రికి.

“ఆ త్రియ్యుచ్చిందోయ్, మా ఆ త్రియ్యు
చ్చిందోయ్” అంటూ గంతులేసుకుంటూ
చిన్న పిల్లలిద్దరూ నాకాళ్లు చుట్టేరారు.
పెద్ద పిల్ల కికి సామాను లోపల పెట్టింది,
వంపేసింది రిక్తవాణి.

చిన్న పిల్లవాడు క్రిమ ఆకళ్ళివాడు అఖిరి
పిల్ల పూర్వ నాలుగేగింది.

నలుగురు పిల్లలూ చుట్టూచేరి పూపిరిసలప
నియ్యకుండా తిలోమాటా ఆడుతున్నారు.
ప్రశ్నల వరం వరిపిస్తన్నారు. చిన్న పిల్ల
లిద్దరూ గట్టిగా కట్టేసుకుని కదలనియ్యడం
లేదు నన్ను.

పిల్లలకొడిలా గ వున్న నన్ను చూసి
నూ మరదలు నవ్వుకుంది.

“లోపలికి రానియ్యండి ఆ త్రియ్య ను.
కాళ్లు కడుక్కోనివ్వండి” అంది పిల్లల్ని.

“ఆ మర్యాదలో వాళ్ళకేం వని? నేను
వచ్చానని బ్రహ్మానంద పడిపోతున్నాను.
పాపం వాళ్లు. రెండేళ్ళయిందివీళ్ళనిచూసి.
కళ్లు కాయలు కాసివట్లయిపోయాయి వీళ్ళని
చూడగాని ఇప్పటికిగాని తెరపి అ వ రే దు
రావడానికి” అంటూ వాళ్ళని తీసుకునే
లోపలికి వెళ్ళాను.

పెద్ద తీసి పెద్ద పిల్లవాడికి, పెద్ద పిల్లకు
కళ్ళల పుస్తకాలు రెండు పెద్ద బొమ్మలు
యిచ్చాను. క్రిమకి లాగు, చొక్కా,
ఒక రైలు యిచ్చాను. పూర్తికి
శ్రువులగాను, ఒక విమానం యిచ్చాను.
వాళ్ళ వాళ్ళ నవ్వులు తీసుకుని నలుగురు
పిల్లలూ వెళ్ళిపోయారు. అప్పటికిగాని మర
దలు, నేను యోగక్షేమాలు మాట్లాడుకోటం
కాలేదు. తమ్ముడు రావు అఫీసుకి వెళ్ళాడు.
సాయంత్రం గాని రాడు.

ఒక్క ఆడగంట అయింది. నేను, మర

దలు భోజనంచేసి, తంబూలం వేసుకుంటూ
కూర్చున్నాం.

ఏడున్నా వచ్చింది పూర్వ.
“ఏం?” అన్నాను ఒక్కో మాళ్ళో
చెట్టుకుని.

క్రిమ రైలు యివ్వవన్నాడు. నేను గిల్ల
తూంటూంటే వాడు కొట్టాడు.” అంది.

తను చేసిన తప్పుపని చెప్పకూడదని తెలి
యని అమాయకత్వం కదా. వాడు కొట్టాడన
కుండా తను గిల్లనట్లు, దానికి బదులు కొట్టి
నట్లు తనే చెప్పేసింది పాపం.

“అయితే నీకు విమానం యిచ్చాను కదా?
వాడి రైలెందుకు నీకు?” అన్నాను.

“ఆ విమానం నాకు వద్దు” అంది ఖండి
తంగా.

“మరి వాడి రైలు వాడెందుకిస్తాడు?”
అని ప్రశ్నించాను.

వేదుల మినాక్షిదేవి

“నా విమానం యిస్తా. నీ రైలు యియ్య
కున్నాగా” అంది.

“వాడివ్వనంటే గిల్లతావా? తప్పుకదన్నా”
అన్నాను.

“రైలు యివ్వకపోతే గిల్ల నా మరీ?” అని
యెదురుప్రశ్న వేసింది పూర్వ. అది గిల్లడం
యెంతమాత్రం తప్పుకానట్లు, నైగా చాలా
అవసరమయే గిల్లనట్లు దాని నమ్మకం.

ఏమీ యెరుగనట్లు వచ్చి క్రిమ పొరుగింటి
ముతైదులకాగ నమ్మిందగిరి నిలబడి, బుగ్గను
చెయ్యి పెట్టుకుని చూస్తున్నాడు.

“ఏంరా? అది గిల్లలే మాత్రం చిన్నది
కదా. నువ్వు పెద్దవాడివి కొట్టవచ్చువా?”
అంది వాళ్ళమ్మ.

“ఆ త్రియ్య దానికి విమానం, నాకు రైలు
యిచ్చింది కదా. మరి నా రైలు అది అడగ
డము తప్పుకదా? అడగడం కాకుండా
ఇవ్వనంటే గిల్లింది. నేను కొట్టాను, చెల్లకి

చెల్ల అయిపోయింది. నేను అన్నయ్యంత
పెద్దవాడినా?” అన్నాడు క్రిమ.

“ఆ త్రియ్య యిచ్చినవస్తులనుగురించి దెబ్బ
లాడుకుంటే ఆ డ యేమనుకుంటారు?
దెబ్బలాడుకుంటే యింకెప్పుడూ యేమీ
లేవదని చెబుతాను అవిడతో” అంది వాళ్ళ
అమ్మ.

“మాడు ఆత్రా. మరేమో ఆ మృ
యెప్పుడూ పూర్తనే వెనకేసుకొస్తుంది. నన్ను
లిడుతుంది. అది యేది యిమ్మంటే అది
యిచ్చేసి దణ్ణం పెట్టెయ్యాలిట. నువ్విచ్చిన
రైలు యెంతో ముద్దా పోంది. నేనెందు
కిస్తాను” అనివాళ్ళమ్మమ్మిదా నేరం చెప్పి
రైలు యివ్వనని ఖండితంగా చెప్పాడు
యేడున్నానే.

వాడిని దగరకు తీసుకొన్నాను. వాడి
ఏడుపు మరొస్తాయి వచ్చింది. నేను
ఒకదారుస్తున్నాను. ఇంతలో నా ఒక్కో
కూర్చున్న పూర్వ గభీమని లేచి చక్కాచా
యింది వాళ్ళమ్మ దగిరికి.

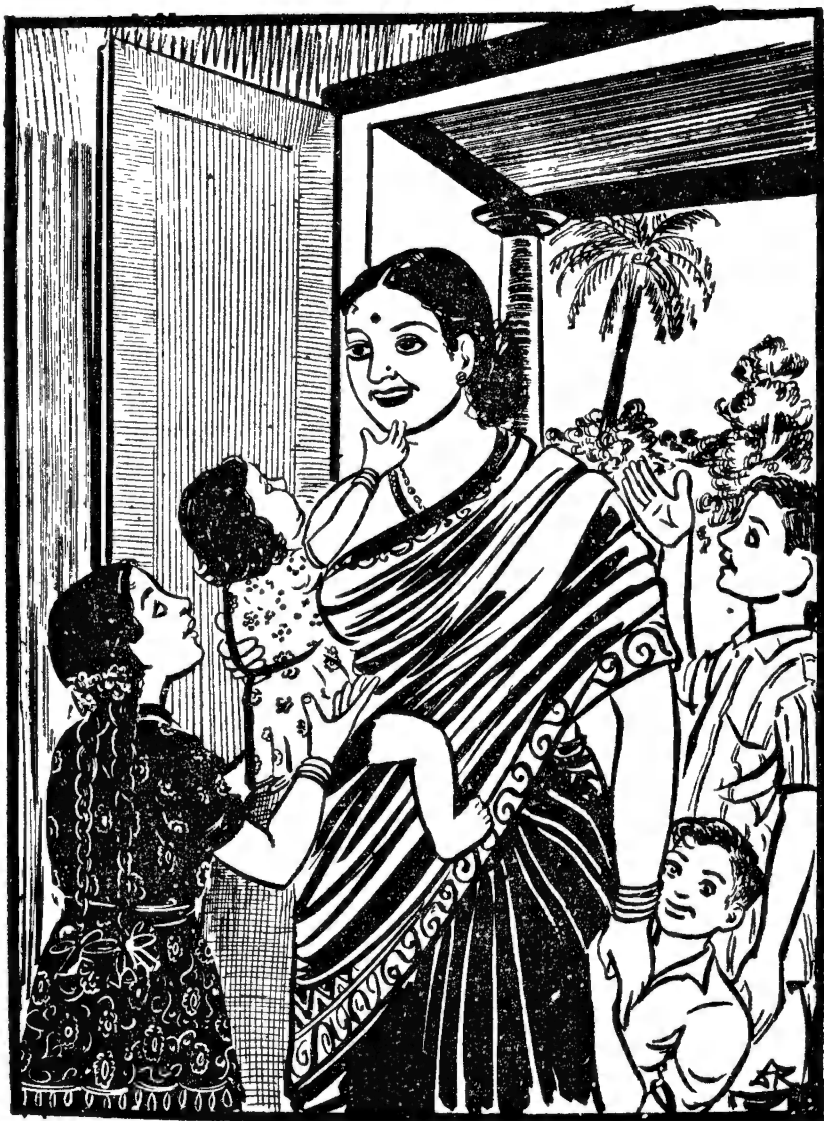
“అదేమే ఆలా వెళ్ళిపోయావు?” అన్నాను
ఆశ్చర్యపడి.

“వాడు కూర్చున్నాడుగా, నేనెందుకు?”
అంది పూర్వ.

మామరదలకేసి ప్రక్కార్థకంగా చూశాను
ఏమిటన్నట్లు.

“అసలువచ్చిన గొడవే అదండీ ఇద్దరికీ
పడదు. వాడున్న చోట అదివుండదు. అది
వున్న చోట వాడువుండదు. ఒకరు నడిచిన
త్రోవను రెండోవారు నడవరు. ఎంతమంచి
వస్తువులైనా సరే వాళ్ళది వాళ్ళకు
వచ్చదు. ఎదటివాళ్ళ వస్తువుకోసం పేచీ
ఒకవాడు గడిపోవకోసం పేచీ పడ్డాడు.
అప్పుడు నేను మరొగడిపోవ ఆలాంటిదే
తెచ్చియిస్తే పొడుగునీ, వెడల్పునీ పేచీ పెట్టి
యెలాగో సమాధానపడ్డం బ్రహ్మాండమైంది”
అంది మరదలు.

“అయ్యో యింత పేచీ పెడతారనితెలిస్తే

ఒకరకమే యిద్దరికీ తెద్రును తగాదా కొని తెచ్చినట్లయింది సొమ్ముపెట్టి" అన్నాను.

"నాయం(తం రైలు తెప్పిస్తాను బజారు నుండి" అని పిల్లని సమాధాన పరచి పంపాను.

"అయితే యీ రైలు నాకు వద్దే వద్దు" అన్నాడు శ్రీను.

"ఎందుచేత?" అన్నాను.

"దానికి విమానం, రైలు రెండు అవుతాయి" అన్నాడు.

"మరేలే నీకు విమానం కూడా తెప్పిస్తాను నీకూ రెండు అవుతాయి అప్పుడు సరేనా?" అన్నాను.

"అచ్చా, అచ్చా. నాకు రెండోయ్" అంటూ ఆడుకుందుకు చక్కపోయాడు శ్రీను.

"మీరు యెన్ని తెప్పించినా సరే వాళ్ళు పేచీ తప్పదు. రెండు రైళ్లు ఒక్కలాగ వుండాలి. రెండు విమానాలు ఒక్కలాగ వుండాలి. ఏ కాస్తలేదా లేకుండా ఒక్కలాగ దొరకడం కుదరదుకదా. ఇప్పుడు దీని కొనమేకాదు. ఎందుకో అందుకు పేచీ లేనిదే వాళ్ళకి పొద్దుపోదు" అంది మరదలు.

"నేనెలాగో సముదాయస్తాను నేనున్న వాలును రోజులు" అన్నాను.

* * *

దీపాలవేళకి మాతమ్మకు రావువచ్చాడు. "అక్కయ్యో యెప్పుడు వచ్చింది" అంటూ కాళ్ళు కడుక్కువచ్చి చిన్న పిల్లడులాగ దగ్గర కూర్చున్నాడు.

చిన్న పిల్లరిద్దరు వన్ను అన్నం కలిపిపెట్టుకున్నారు. అంటే యిద్దరూ కలిపి కాదు.

వేరే వేరేనే అడిగారు. ఇద్దరికీ వేరుగా కలపడం యెలాగ అని ఒక్క కంచంలోనే కలిపి పెడతానన్నాను.

"పురినీ మేకనీ ఓ కంచంలో పాలు (తాగించి వట్లు" అన్నాడు తమ్ముడు నవ్వుతూ.

కొత్తగా వచ్చాను గనుక ఒక కంచంలో కలపడానికి అంగీకరించి నా, రెండు చురకులు ప్రతిపాదించి మరీ అంగీకరించారు. ఒకటి ఎవ్వరూ కంచం ముట్టుకొనకూడదు నేను తప్ప. (పూర్వ అని శ్రీను పూసా. శ్రీను అని పూర్వ అభిప్రాయం) రెండు. వరసగా యిద్దరినీ కూర్చోపెట్టక బొవడం ఈ రెండింటికీ అంగీకరించాను. నాకు చొరక ప్రక్క చొరకరినీ కూర్చోపెట్టుకుని నేనే కలిపి వాళ్ళ చేతులలో పెట్టడం అన్నమాట.

భోజన ముగ్యంలో "అత్తయ్యా నా కొత్తపేట" అన్నాడు శ్రీను.

"నా కొత్త గ్లాసు యిదిగో" అంది నోటి నుండి అన్నంతో పూర్వ.

"రైలు, విమానంలాగ పేచీ లేకుండా ఒక పీటతోను, ఒక గ్లాసుతో ను తప్ప పీడట్టు వ్వా రే" అన్నాను ఆశ్చర్యపోతూ.

"దీనికే పేచీపెట్టాం. కానీ, భూ నాన్న చీటీలు వేకాదు" అన్నాడు శ్రీను.

"చీటి లేమిటి?" అన్నాను.

"భూ నాన్న రెండు కాగితం ముక్కలు తెచ్చి పీటబొమ్మ ఓ కాగితం ముక్కమీద గ్లాసు బొమ్మ ఓ కాగితంముక్కమీద వేకాడు. రెండూ గిలకరించి క్రిందపడేకాదు. కళ్ళు మూసుకుని మేం తీసుకున్నాం. ఎవరికీ బొమ్మవ నీ ఆ వస్తువు వాళ్ళది అన్నాడు నాన్న. నాకు పీటబొమ్మ, పూర్వ గ్లాసు బొమ్మ వచ్చింది. అప్పటినించి పీట నేను, గ్లాసు అదివాడుకుంటున్నాం. దానికి చదువు రాదుకదా. అందుకని బొమ్మ వేకాడు నాన్న" అని కళ్ళు తిప్పకుంటూ చెప్పాడు శ్రీను. వైగా దానికి చదువురాదని చెప్పడంలో తను విద్యావంతుడైనట్లు చెప్పకొవడం మరొక విశేషం పిడిమధ్య అత్తరా భార్యపై ఒకటవ తరగతి పుస్తకం చదువుతున్నాడు ప్రైవేటు మేడరు దగ్గర. అది చెప్పడం కోసం యీ తిప్పలన్నీను.

"ధరే బాగుంది వుపాయం. రైలు, విమానం కూడా అలాచెద్దాం మళ్ళీ అలాంటిదే తెప్పించడం యెందుకు? మరోమాట్లా మీ యిద్దరికీ ఒక్కలాంటివే బొమ్మలు తెస్తాను" అన్నాను.

శ్రీను, పూర్వ సంతూర్ణం గీతారం తెలియజేసారు. చీట్లు వేకాం. శ్రీనువిమానం, పూర్వ రైలు వచ్చింది. శ్రీను ముఖం చిట్టించుకున్నాడు.

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక

సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక

[15-1-1958]

ప్రధానాకర్షణ

సినిమా స్పెర్షిక్

చలనచిత్ర కళకు, పరిశ్రమకు సంబంధించిన
ప్రత్యేక వ్యాసాలు — చిత్రాలు

రసవంతమైన కథలు, గేయాలు
రమణీయమైన చిత్రాలు, పోటోలు

“పనితాలోకం” శిర్షికలో
ప్రత్యేక వ్యాసాలు — చిత్రాలు
ముగ్గులు — డిజైన్లు

రచనలు, చిత్రాలు అన్నిటినైనా “సంక్రాంతి సంచికకు” అని వ్రాయాలి.

1957 డిసెంబరు 15 లోగానే మాకు చేరాలి.

★ ద్రువోపాఖ్యానం ★

వస్తూంటారు. బాగా వుండును” అన్నాను.
“సరే” అన్నారు. ఇద్దరూ నా దగ్గరే నిద్రపోయారు.

“అత్తయ్య కొత్తగా వచ్చింది కదూ. అందుచేత” అని పరిపెట్టుకున్నాడు ఏ మీ అవసరండా.

* పూర్వ తల్లి దగ్గర, శ్రీసు తండ్రి దగ్గర పడుకుంటారు. పొరపాటున నేనా శ్రీసు తల్లి దగ్గరికి రాకుండు. పూర్వ తండ్రి దగ్గరికి పోకుండు. ఆవిధంగా జరిగిందో రాను రాను సంగ్రామం, వారి, సుగ్రీవ యుద్ధం. నేను వచ్చింది మొదలు పూర్వ నాదగ్గర పడుకుంటానని ఒకటే గొడవ, తను పడుకుంటానని శ్రీసు పేటి, “కథ చెప్పేవాక పూర్వ అమ్మ దగ్గరికి వెళ్ళిపోతుందిలే” అని వాడిని ఉమాధానపరచి యిద్దరినీ చెరొక వైపున పడుకోపెట్టుకున్నాను.

పులి మేక, గడ్డిమేటి కథ చెప్పాను ఇద్దరూ నద్రపోకుండా విన్నాడు.

ఉన్నట్లుండి శ్రీసు నన్ను గట్టిగా గిల్లాడు “అదేమిరా అలా గిల్లావు నేనెట్టింది” అన్నాను.

పాపం వాడు చాలా నొప్పుకున్నాడు అయ్యోనిన్ను గిల్లావా అత్త. పూర్వ అనుకున్నాను.” అన్నాను.

“పూర్వ అయితేమాత్రం నొప్పెట్లదూ అంతగట్టిగా గిల్లావుకదా, పాపం చిన్న పిల్ల అది. నిన్నేంచేసింది? కథ వింటుంది బుద్ధిగా నీలాగే” అన్నాను. నీలాగే అన్నాను గనుక పరిపోయిందిగాని లేక పోలే అది బుద్ధిగా వింటుందంటే యెంతైనా పేచీ వచ్చేదే.

“సరేగాని కథ పోధపడిందా?” అన్నాను విషయం మారుస్తూ.

పూర్వ బాగా తెలిసిపట్లు లేదు. పూలు వుంది.

“ఓ వాకు తెలిసిపోయింది పులి, మేకనీ ఓహోల పెడిలే పులి మేకని తిన్నేస్తుంది. మేకని, గడ్డిమేటి నీ ఓహోల పెడిలే మేక గడ్డి తిన్నేస్తుంది. అందుచేత కాపువాడు పులిని, గడ్డిని అవతలగట్టువదింపి మళ్ళీ యివతల గట్టుకొచ్చి మేకని తీసుకువెళ్ళాడు” అన్నాడు శ్రీసు.

“కాపువాడు బలేవాడు” అంటూ కాపు వాడిని మెచ్చుకున్నాడు.

“పులి, మేకతో కాపువాడు తిప్పలు పడవలసి వచ్చింది. మీ రిద్దరూ అస్తమానం కొట్టుకుంటూంటే మీ అమ్మా నాన్న మీ తిన్నూల తీర్చలేక బాధపడుతున్నాను. మీ రిద్దరూ ఒక హోల చేరకుండా మానకొవలసి వస్తోంది. మీరు స్నేహంగా వుండరావా?” అన్నాను.

శ్రీసుకి ఫరునకోపం వచ్చి లేచాడు.

“నేను పులివా?” అన్నాడు.

నువ్వు పులివికాదు” అన్నాను.

“మరి నేనా?” అంది పూర్వ బుంగ మూతి పెట్టి.

“నువ్వు కొదమ్మ” అన్నాను.

ఇద్దరూ చెబులాడుకోకుండా వుంటే మీకు రోజుకి చెరొక రెండు అణాలు యిస్తాను. సావిటో కాగితం ముక్కలు పొయ్యికండి పోస్తే వెంటనే తీసిపారేయండి. మీ నాన్నకోసం, యెవరైనా

* తెలవారింది. కాఫీలయ్యాయి. ఇద్దరూ వచ్చి నా కెదురుగా నిలబడి “బుద్ధిగా వున్నామా?” అన్నారు.

“ఓ” అన్నాను నవ్వుతూ.

భోజనాల వేళలోపుగా నాలుగుమారు వచ్చి అడిగారు “బుద్ధిగా వున్నామా” అని.

“ఉన్నాను. ఇలాగే వుండాలి యెప్పుడూ సావిటో కాగితంముక్కలున్నాయి నేల మీద తీసిపారేయండి” అన్నాను.

(50-వ పేజీ చూడండి)

అందచందమునకు

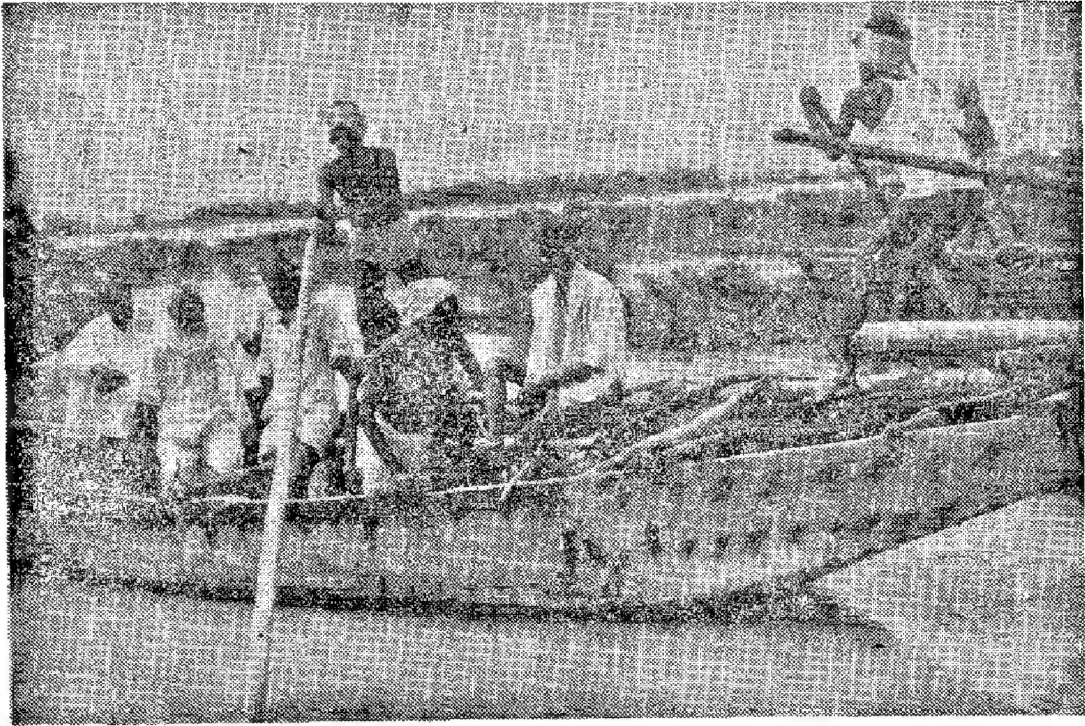
రెమి

స్టో. పౌడర్

“ఇవై విశండు” — ప్రతిభక్తవారము లేడియో నిరోవ్ 41 72 మీటర్ల మీద పొయంత్రం 6-30 నుండి 6-45 వరకు వివి అనందించండి.

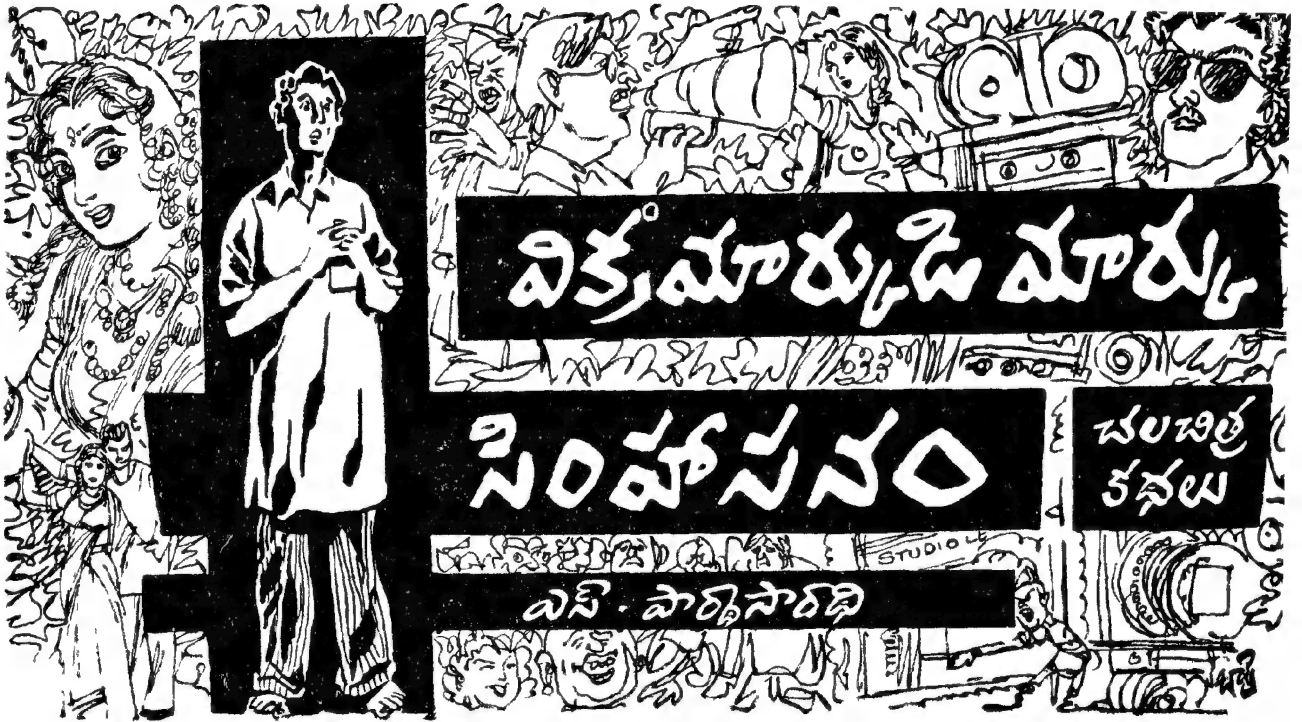

వ ర ద ల ప్ర శ య ం

ఈ మాసం మొదటివారం నూగూరు పేట, సూమారు, వాయుడు పేట ప్రాంతంలో బహుమందమైన వానలువరిసి, చెరువులూ, నానలూ వీకమై భద్రలుసంభవించాయి. అనేక గ్రామాలు కొట్టుకుపోయి చాలా ఆస్తినష్టం, వరదల్లో 65 మందికి పైగా జననష్టం కలిగాయి. కలకత్తా-మద్రాసు రైలుమార్గం చెబ్బితినడం మూలంగా నూగూరు పేటలో నిలిచిపోయిన గాండ్ట్ ట్రంక్ ఎక్స్ప్రెస్ ప్రయాణీకులను పడవల్లో అక్కం పేటకు చేరవేసుడం, అక్కణ్ణించి మద్రాసు ప్రయాణీకులు ప్రత్యేకరైలును ఎక్కుతూ ఉండడం ఈ చిత్రాల్లో చూడవచ్చు.

విక్రమార్కుడి మార్కు

సింహాసనం

చలనచిత్ర కథలు

ఎస్. వాల్మీకీ

“త్రావతికథ చెప్పడానికి వీలేదనుకో. అక్కడే కేలకం అంతా ఉంటుంది. అది కాస్తా చెప్పితే, ఆకథని ఎవడైనా కొట్టేయ్యచ్చు. అందుకని వేరం ఖరారని నమ్మకం వుందిలేగాని ఎవరూ వివరంగా కథ చెప్పరు” అన్నాడు కొలంబస్.

“మరి నాకు మతిపోతోంది. ఎలాగా?” అన్నాడు రాజా.

“హాతేహానీ నుతంఫర్యా లేదు. మిగతాకథ విను. అంటే జలాయుకథ కాదు. అది రాసిన గిరిగాడికథ. వాడు జాగరగానే ఉంచు వున్నాడు. వాడి బోకరు (పెండు, పెద్దపెద్ద పొందగిరా, ప్రాచ్యుసరు దగిరా మాయగా ఆకథ చెప్పి, దిమ్మి ఫలావావాడు రాసున్నట్టు, అచ్చురేమెన చాక్కాఫీసు (ట్రీటుమెంటు) ధేమాన్నట్టు ఆటలు అరిహాస్యమైనట్టు, తనకే ఎలాగో తెలిసినట్టు. నట్టుటూ, మెలి మెలిగా ముక్తి ఇస్తూ వచ్చేవాడు. ఒకానొక పెద్దపూరు అదివిని బాగుందనడం జరిగింది. తక్షణం ఆ బ్రోకరుడు ఒక ప్రాచ్యు సరు దగిర కళాడు.

“ఫలావా బాక్కాఫీసు సారీ? ఫలావా కథమీద వారుగమైన మోజు ఉంది. ఈ సంగతి ఇంకా ఎవరికీ తెలీదు. మీరు కనక ఆకథ విని కొనుక్కుంటే, ఆ సాధని గులభంగా బుక్ చేసుకోవచ్చు” అని చెబిలో చెప్పాడు.

ఆ ప్రాచ్యుసరు ఎంతలావునాడైనా యథా క్రితం చిన్న గంతు వెయ్యడం సహజం కదా. నీ ఫారు తెచ్చుకోకుండా, తెగ్గాం విసెల్ని వెంటచెట్టుకువెళ్ళి ఆ సారీ ను తన చిత్రంలో వేయడం వెయ్యడని ప్రతిమాన నకనరం లేకుండా, కేవలం

ఒక్క కథ కొనడంవల్ల ములాగా బుక్ చేయడానికి వీలవుతోందిగా మరీ.

సరే, అబ్బీ ఆ కథ ఎవరిదోయో? అన్నాడు. ఫలావా కేవలగిగాదు రాసు వ్నారు అని చెప్పాడు బ్రోకరు. రైకో అని ప్రాచ్యుసరు బయల్దేరి వెళ్ళాడు. గిరిని అడిగాడు. గిరి ఎంతో సంతోషించాడు. దబ్బు అది మాటాడుకున్నాడు.

అంతలోకి చిన్న చిక్కాచ్చిపడింది. పదరు ఏర్పాటుచేసి పెట్టిన బ్రోకరు సగానికి సగం వాటా యివ్వమన్నాడు గిరిని నే నింతగా కొన్నాను చెయ్యకపోతే నీకు దిక్కిమిటి అని బోల్చాడు.

“అరే, నాకు ఆ ప్రాచ్యుసరు ఇచ్చిన దబ్బు చాలా కొంచెందా. దాన్ని రెండేటి భాగించడానికి వీలేదే. ఎలా?” అన్నాడు గిరి.

“ఎందుకు వీలుండదు? నా ప్రాపగాండా అప్పనంగా వస్తుందనుకున్నా వేం పాపం” అని దబాయించాడు బ్రోకరు.

“అయ్యో. నీ కివ్వడానికి నాకేం అర్థం తరంలేదు. కొని ఆయన నాకేప్పు డిచ్చినది చాలా కొంచెం కదా. దాన్ని సగం సగం వాటా వెయ్యడానికి అసలు వీలేదు. ‘ఇప్పు డిది లాంఛనంగా తీసుకోండి’ డిక్చరు రిలీ జయ్యోక మిగతాది మీ కిస్తాను అలాని చెప్పాడు ప్రాచ్యుసరుగాదు. వృద్ధిలోకి రాదలచుకుంటే ఈ ఛాన్సు వదులుకోవద్దని తెలిపించాడు. అందుకని ఒప్పుకున్నాను” అని మొత్తుకున్నాడు గిరి.

“అదంతా నా కనకనం. రిలీజయ్యోక వాడేమిస్తాడు. నువ్వేం వుచ్చుకుంటావు. ఇదే గిత్త అదంతా నువ్వే ఉంచుకో. ఇప్పు

డిచ్చింది మటుకు తెలిసినం వాటా వెయ్యి ర్పించి. వీలేదండానికి వీలేదు. ఎంతిచ్చాడో తియ్యి ఇకతేలిక?” అన్నాడు బ్రోకరు. అప్పుడు నేను అక్కడే ఉన్నానులే. అప్పటిదాకా గిరిని తిడుతు వ్నాను. ఇప్పుడు వీడిపాటాటూ నే నవ్వా గటం లేదు. అఖరికి ఆ గిరికివాడా నవ్వు వ్వేసింది అంత రుఖంలాను.

‘ఇంద తీసుకో. ఇదే నా తొలి సినిమా ఆర్డరు. చావుంటే, చాతనైతే దీన్ని భాగించు రెండుతోటి’ అంటూ, నూట్లో పెట్టిన తాంబూ లంలోని ‘అద్యాన్సు’ తీసి గడిమధ్య వజే కాడు.

‘అయ్యబాబోయ్’ అన్నాడు బ్రోకరు కొయ్య బారిపోయి. ఎందుచేతనో తెలుసా? “భర్తా చెక్కు రాసి చ్చు ఉంటాడు పాచ్యుసరు” అన్నాడు రాజా దగ్గిరున్న తెలివితేటలన్నీ వాడేసి.

“నీబాంద. అయ్యమ్ సారీ... మీబాందలా. ఆ ప్రాచ్యుసరుగాదు తాంబూలంలో పెట్టి ఇచ్చింది కొమ్. హార్ట్ కొమ్. 1902 క సంవత్సరపు గుండుగల రాజాగారి రాగితానీ” అన్నాడు కొలంబస్.

రాజా అర్థంకాలేదు. ఆనక, ‘వెళ్ళొస్తా బ్రదర్’ అంది అతని మరి.

“1902 క సంవత్సరపు గుండు ఏమిటండీ? పెట్టెంటు చేసిన ఫాషనా?” అన్నాడు ఇంకేం తోచక.

‘ఆకాలవనం గుండుకు విశేషంకాదు కానీ. గుండు, కానీ మీ ద రాజాగారి బొమ్మకి సంబంధించినది. పదరు గుండుగల రాజాగారి బొమ్మగల కానీ అన్నమాట. కర్ర

★ ఏకమార్కుడి మార్కు సంహారం ★

లేని కాణి. దాన్ని రెండునాటాలు వెయ్యడం ఎలా?

“నురేండి, మూడు వెయ్యుచ్చేమా.”

“దమ్మిడిలు దొరకలేదుగా. దొరికితే, ఓ దమ్మిడి కమిషను ఇచ్చి, రెండు తీసుకుని చెల్లొటి కుండుకోవచ్చు. సరే అదెందుకు వీలైతే మాత్రం ఏం చేసుకుంటారు గనక ఆ ప్రోకరు.

కాలుగుతట్టి, నీపని చెప్తానుండు అని తెలిపించి వెలిపాయాడు. నమ్మకవ్యక్తపో బ్రదర్, ఖూడోవాటికలా “జబాయువు పెళ్లి” అనే పిక్చర్ తీస్తున్నట్లు ఇంకో ప్రాద్యూసరు ప్రకటించారు.

వీడికెలా తట్టిందిరా ఈ అయిడియా అని నేను వాకబు చేద్దానుగా. జరిగిందేమిటో తెలుసా? మా గిరిదగిర కథ తీసుకున్న ప్రాద్యూసరు, దాన్ని ఇంకో రైటరుకి చూపించి, డైలాగులా గట్టారాయమని పేర కూడి పుష్కలంగానే డెవలప్చాట్ట. తీరా కూసి ఆ రైటరు తన ఆప్రమితుడైన ఇంకో ప్రాద్యూసరుకి దాన్ని అమ్మేశాట్ట. అదేంపన య్యా అంటే, జబాయువు నీ సొంతఖదా? దాన్ని నాయిష్టంవచ్చినవాడికి అమ్మకుంటాను ఆవటా అన్నాట్ట ఆ పెద్దరైటరు, ఇటు గిరిగాడి గొణి అంటులేదు. వీడూ, వీడితోపాటు, మొదట వీటి మోసం చేసిన ప్రాద్యూసరు కలిసి నాయింటుయిపోయి ద్యూయెట్ అరం

భించారు ఆ రెండో పార్టీవాళ్లు అట్నించి గొలపెడుతున్నారు. ఇంకెట్లా? చలగా ఓ రోజున “జబాయువెళ్ళ” అనే ఓ ఎక్స్ ఫిలింస్ వారి పెక్నెట్ పిక్చరు అంటూ ప్రకటన వచ్చేసింది. ఆ పనిచేసిన ప్రాద్యూసరు అమాయకుడే. కాని ఈ ముగిరివాళ్లు చేసిన గొలతాలాకు పుకారు పిక్చరల్ అతనికి పోకింది. అతను తక్షణం ఇంకో రైటర్ని కుదుర్చుకుని తన విన్నకథయవతు చెప్పి, ఓ పెద్ద హాట్ లాలో ఉంచి తాళంపెట్టి, రెండు గంటలపేపులో ఆ కథకి టెంపరరీ ట్రీటు మెంటు రాయించేశాడు. దాన్ని పట్టుకుని, మొట్టమొదట ఆ ఖదమీద మోజుపడ్డ సార్ తెలుసుగా — అక్కడికల్లి చూపించాడు. ఆ సార్కి ఈ భాగోతం ఏం తెలుసు? కథ బాగుందని, డబ్బు బాగా వస్తుందని కాంట్టాకుమీద సంతకం పెట్టియ్యడం జరిగింది. వెంటనే ఆ ప్రాద్యూసరు ఆ కథని ఆ సరెకుని రిజిష్టరు చేయించేసుకుని ప్రకటన వేసేశాడు. ఇంకేముంది గొహోరింద.

పిట్టతగవు పిట్టతగవు వీరి తీర్పును. విన్నావా. ఆ కథ ఎక్కడ పుట్టింది? ఏ కంపెనీ మెట్టింది? చిత్రంగా లేదు? నువ్వేమిటో సవాలుకు హెడ్లింగులు వేసించావు ఇప్పుడు. ఇవన్నీ నీవేనని గెరంటీమిటి ఇవి దక్కించుకు గట్టెక్క ప్రజలందా? అన్నాడు కొలంబస్ కథ ముగిస్తూ

బాగర్తగా ఉంటానండి. అసలిలాటి పరిస్థితి రానియ్యనండి అన్నాడు రాజా ధైర్యంగా.

“అయితే ఇది చెప్ప. నువ్వు గిరిగాడి పరిస్థితిలో ఉంటే ఏం చేస్తావు? ఆ సరెకుని ఎలా రక్షించు కుంటావు?” అన్నాడు కొలంబస్.

“దాని విషయంలో చేసేదేముంది? నీళ్లో దులుకోడ మేనండి... ను భృరం గా ఓ సోమలుకథ రాసుకుంటా”

*యూజ్ లెస్ పనికిరావు, సోషల్ సౌరీ ఎవడిక్కాలా వారి కాన్యూమిక్ పిక్చరునుంచి ముట్టాడుతూ ఉంటే?... సరేమన. గిరి ఏం చేశాడో తెలుసా? ఈ గొలమూలానా వాడి పేరు నలుగురికి తెలిసిందిగా మరి, అందుకని జబాయువినీమా తీస్తానన్న వాడంటే బాగా కోపం ఉన్న ఇంకోడి దగిర కల్లి సంగతంతా వివరంగా చెప్పి, వాళ్ళు తనదగిర చెక్కసింది అసలు కథకాదనీ, అది వేదనీ, తనకథలా హీరో సంపాతి కాని జబాయు కాదనీ చెప్పాడు. అసలు వార్తకి అయిడియా కూడా అడేనుట. అయ్యా వార్తకి గారు మీ జబాయు షూరిపిక్చర్ తీస్తాంగాని హీరో ఎవర్ని వెయ్యమంటారూ అని గనక అడిగితే; ఫిచ్చివార్త రా సంపాతి నే హీరోగా పెట్టుకోండి, పిక్చరు హిట్టవుతుంది అని చెప్పేవాడే వార్తకి అని చెప్పాడు గిరి. అందుకని సంపాతి హీరోగా ట్రీటు మెంటు ఉందనీ అది మొదలైతే చెప్పనీ నచ్చుచెప్పాడు. అదృష్టం కూడా కలిసొచ్చిన మూలాన ఆ ప్రాద్యూసర్ రైలా అనేశాడు; అంతే ఈ సారి నుటు చప్పుడు లేకుండా, “జబాయు” పిక్చర్లో హీరోనే పిల్ల “సంపాతి” పిక్చరుకి కూడా ఎక్కువ డబ్బుమీద టుకే చేసి, వరసగా 20 కోట్ డీల్లు కుదుర్చేసుకుని 20 కోట్ లోనూ సగం పిక్చరులాగి అవతలపాకేశారు. ఇంక అవతలి వాళ్ళకి అప్పుడు తెలిసింది సంగతి. వాళ్ళింకా షూటింగే మొదలెట్టలేదు. అప్పుడు పోటీగా తీసినా లాభం లేదని చూసుకున్నారు. తక్షణం పిళ్ళు “సంపాతి” పేరుమార్చి మళ్ళీ “జబాయు”వనే పెట్టుకున్నారన్న మాట. ఆవేషం వేసిన పక్షి జర్మనీలో ట్రైనింగ్ వచ్చిందిలే. భలే చురుగ్గా యాక్టుచేసి పాశేసింది. దాని పార్షను మిగతా చెప్పడు పూర్తిచేస్తారో నాకు తెలిదు. అదీకథ. రాజా నీ కిలాంటి చురుకురనం, నేర్పు ఉన్నాయా? అన్నాడు కొలంబస్.

“లేవండి” అన్నాడు వరహాలరాజు నీరసంగా

“అయితే లాభంలేదు నువ్వు నీనిమాలో చేరదానికి పనికిరావు” అన్నాడు కొలంబస్.

(చైవారం మరోకథ) ★

హెచ్చరిక!

మీ జలుబు ప్రమాదకరంగావచ్చు!

మీ జలుబు ముదిరి, ప్రమాదకరమైన వ్యాధికి దిండకముందే మూలైన ఈ వాత మందుతో జలుబును నివారించండి.

జలుబును 2 ఏదాల నివారిస్తుంది!

-

1 ముక్కు ద్వారా పుచ్చేస్తుంది.
-

2 చెర్మం ద్వారా పుచ్చేస్తుంది.

విక్స్ వెటెరనరీ యుద్ధనపుడు మూలైన దాని వాసన ముక్కులో గుండాను, గొంతులో గుండాను వాతాన్ని విడిచి వాయు జలుబును నివారిస్తుంది.

విక్స్
వెటెరనరీ

గొంతు పిప్పంపై ఉద్దండి!

పని వ్యధులు

“అక్కా! కాక్కా కా నీళ్లు పోయ్యిస్తా?” అంటూ వచ్చాడు చంటిగాడు కేకుంఠల స్నానం చేస్తుంటే. “పోస్తారా!” అని నాలుగుచెంబులు నీళ్లు నున్నురించి ముఖంబింపా సబ్బునడిచింది. చంటిగాడి నలని ముఖానికి సబ్బురానే పరికి వింతగావుంది కేకుంఠలకు నవ్వువస్తోంది. “కోటి! కోటి భలేగావుంది కోటి!” అంటూ చప్పట్లు కొడుతోంది. “అమ్మా! అక్కయ్యో...” కోకాలు పెడుతున్నాడు చంటి.

అంటు తోముకునే సావిత్రి చంటిగాడి వీడ్పు వినిపించి—“ఒసే! కేకుంఠలా! ఎందుకే బ్రాహ్మణ్ణి వాడినలా ఏడిపిస్తా? అబ్బబ్బ! దానొచ్చి పోయిందమ్మా నీ పిల్లలు ఏడుగాను” అనుకుంటూ గృహస్థాశ్రమంలోని ఉదయ ప్రార్థన చేసుకుంటూ తిద్దింది. సావిత్రి కోకాలు కేకుంఠల చెవిని బడ్డా ఆమె ప్రసందానికేమీ అడురాలేదు. సావిత్రి వినుక్కుంటూ చంటిగాడి ముఖం కడుగుతూంటే “అమ్మా! అమ్మా! వాడి ముఖం చూడవే కోరిలా ఎల్లా ఉందో! అంది. సావిత్రి తప్పునుండి నాలుగు వడించి అంది “ఓసమ్మా! అకోరి ముఖం కోసమే వాచి పోయ్యి కోకాలా ప్రయ్యో! అక్కల! తిమ్మగొప్ప ఎల్లకాలం కలిసేవుంటారా?”—చంటిని చంకనెత్తుకుని చక్కా పోయింది సావిత్రి యింట్లో.

ఇవారే తనసంఘటన సావిత్రికి క్రోధమీ కాదు. ఇటువంటి సంఘటన లెన్నో నిత్యం అయింట్లో పరిపాటయిపోయినై. పదకొం జేళ్ళ మామకు కేకుంఠల. విదేశ్చ అచ్చాయి చంటిగాణ్ణి ఏడ్చిందట—వాడు అమ్మకు భీర్యాడు చేయటం—తన గంభీరమైన వేదాంతం బోధించటం ఇవన్నీ సావిత్రిని గంభీరమైన ఆలోచనల్లోకి దించినై. ఒక తల్లివిడదల అన్యోన్యంగా ఎందుకుండరు? వారు కలకాలం కలిసే వుండరే! చివరికి ఎవరి దారిక వాళ్ళుపోతారు. నిత్యం తన అమ్మకు పెంకే సమాధానాలు చెప్పతూ తృణీకరిస్తూ వుండే తనకు ప్రేమయిందే జ్వరము వచ్చినపుడు “అన్నయ్య! అన్నయ్య!” అంటూ ఎందుకు కేకుంఠించింది ఒకే వస్తువును పొగొట్టుకున్న పిదపగాని దాని విలువను గుర్తించలేదు కోకాలు! అందు

తల్లనే పోదరి పోవడం వరకన్నతల్లను గుర్తించలేకపోయింది తాను ఎంతగా ప్రయత్నిస్తున్నా, తనపిల్లలు నిత్యం కల పొందుకుంటారేమిటి? ఒకరినొకరు ఎందుకు ప్రేమించుకొనరు?—ఇవన్నీ సావిత్రికి సమాధానం కుదరని ప్రశ్నలుగా తయారైనై. విడిచిపెట్టించి తీరిక సమయాల్లోనే గాక సందర్భం వచ్చినపుడల్లా చేతిలోపని అపిమరి ఆలోచిస్తుంది.

సర్వకార్యాలలో సహకరిస్తానని అగ్ని సాక్షిగా పెళ్ళాడేన కంకటేశ్వరరావు సావిత్రి ఆలోచనా కార్యక్రమానికి కించిత్తు సహకరించడు. పిల్లల విషయంలో భార్య భర్తలు భిన్నాభి ప్రాయాలు కలవాడు, వివాహి ధ్రువాల మనస్తత్వం వారిది. సావిత్రి తన సమస్త తేగక సాతెగొడులో దారి దొరకని పురుషులా సతమత మవుతుంటే కంకటేశ్వరరావు పరిహాసం చేస్తూ వుంటాడు.

ముక్కామల

“చక్కా కామలమ్మలుల్లాంటి సంతానం వుండి అన్యోన్యంగా వుంటే యిల్లు ఎంత కావుంటుంది?” సావిత్రి అభీప్రాయం.

సావిత్రి సమాధానం చెప్పడమంటే కంకటేశ్వరరావుకి చలే సరవా—“అవును అందుకే కోకాలు దళిరగుడు అంత ముఖం అనుభవించాడు. ఇక యింటి బాగోగు లంటావ్. ఊరులోని యిల్లుమార్చి అడవి లోని భర్తకాలకు ప్రయాణంకట్టాడు. ఇంకేం మనం మాదా పోదాం వడ. చివా వాకు తెలికడుగుతా సావిత్రి! మన పిల్లల్ని కలుపు గోలతనంగావుండక ఎలావున్నారంటావ్?”

“అవు నవును. కలుపుకోలుగా లేకేం! కాకపోతే కోకాకు వడినాద్దు ఏ దున్నులా మొత్తుకోళ్ళన్న ముటేగాని. నాలుగు మేతు కులు బోట్లో నేనుకుని మీ దారిని మీరు చక్కాపోతాడు. ఇక మిగిలింది నేనేగా యింట్లో భరించేది.”

“అవును. భార్య అంటే భరించేది” క్రొత్త భావ్యం చెప్పాడు. కంకటేశ్వర రావు.

“అ భరించటంలా మరి! అంతకాకాది అమూల, పిల్లల అలరే అన్నిట్నీ భరిస్తున్నా. నా మాటలు యిలా పెడచెప్పిందటి కాళ్ళకు నవకేసుకు రండి. కాళ్ళు తన్నుకుంటూ నుదురుంటూ పెరిగి పెద్దవారవుతాడు. మొక్కై వంగనిదే మానె వంగుతుం కాళ్ళ ఈ నడకలే ఉండిపోయే!”

“పనివృద్ధయాల లిలలు నీకు తెలియవు సావిత్రి!” ప్రాసెపరు భార్యలకు హితబోధ చేసే భోరణిలో మొదలెట్టాడు. కంకటేశ్వర రావు. “పిల్లల మనసులు మ రైతూ త్రులా నిర్మలం గా వుంటాయి ఒక కంటితో ఏమన్నా రెండో కంటితో నవ్వుకుంటాడు. కలహించుకున్న వాళ్ళు ఊణలో కలస్తాడు. పిల్లల కలహాలకు, కల్ప మాలకు మన పెద వాళ్ళలో మాదిరి వేళ్ళు వుండవు. కాళ్ళలో వున్న అలకలు, కలహాలు ప్రేమతో మండి నవి అనిలేనియిల్లు యిలుగాదు. అటువంటి దానిని కృతానం అంటేనే వాకు సంతోషం గా వుంటుంది. పిల్లలు లేకపోయినా వాకు బాధ లేదుగాని ప్రేమతో జరిగే అలరి, ఆగదాలా చేయని పిల్లలంటే వాకు తలనొప్పి. పిల్లలూ, పిల్లలూ అలరి ఆగ దాలు చేయకుండావుండటం జరుగుతుంటా? సావిత్రి కిదంతా అగ్నిమీద ఆజ్యం పోడి నట్టుంది. చివాల్ని లేచి ప్రేమకావచ్చి ప్రదర్శిస్తున్నట్టుగా యింట్లోకి వెళ్ళి పోయింది.

అదం, దువ్వన తెచ్చి అమ్మమండలి మార్చింది కేకుంఠల. ఇంకా గట్టిగా మంత రిద్దామనుకున్న సావిత్రికి మామకు దిక్కి ముగం చూసేసరికి మాతృత్వం పొంగి ఆ ప్రయత్నాన్ని విరమింపుచుంది. కాని హిత వచనాలేవో తనకు తోచినవి చెప్పింది— “తమ్ముణ్ణి అలా ఏడ్చింద మాడవమ్మా! పోటాటలు తేకుండా చక్కగా కలసి మెలసి వుంటే కేకుంఠల మంచి పిల్ల అంటాడు అంతా. నేను వాచిన్న పుడు మా అమ్మయ్య లతోగాని తమ్ముక్కతోగాని ఎవ్వడూ పోట్లాడలేదు”—ఈ మాట అంటూ సావిత్రి నాలుక నొక్కుకుంది. అబద్ధమాడుతున్నా దుకు ఆమె మనసు చివుక్కు ముంది... ఆశాడు. చొమ్మల పుస్తకం కోసం తాను, అన్న పోట్లాడుకోవటం—అరిగి నెలరోజు

★ పసిహూ దయాలు ★

తరకు తాను మాట్లాడుకొనకుండానే అమ్మ తాయం పెట్టివచ్చడలా మెదలకుండా తన అమ్మ ముందుపెట్టి పోవటం—గు క మ క గావున్న తన అమ్మ వాటిని గుటకాయ ప్యాచీ చేయటం—ఇవన్నీ ఒకదానితరువాత ఒకటి తెరమీద బొమ్మల్లా దొరి పోవడంతో సావిత్రి చెలిలోనివని పూర్వకటంకూడ తెలియనందుకు సిగ్గుపడింది. ఆమె పెదవుల మీద ఓ మందహాసరేఖ వెలసి భావప్రపంచాన్నింది బాహ్యప్రపంచంలోకి కొనివచ్చింది సావిత్రిని

అనుభవం కలుగకపోతే అడవాళ్లు నేనినీ వస్తువుకావాలి! చంకలేక్కరరావు ఎంత వేదాంతం పోధించినా చెవిని పట్టించుకొని సావిత్రి ప్రత్యక్షంగా తాను కూతురి విక్రమముగ చూసేసరికి కోపమంతా ఎక్కడికి పోయిందో! సీతవచనాలుచెప్పి మందలించి మాత్రం పూరకుంది. అయినా ఆ చిన్న నంఘటన ఆమెమనసుకి బలమైన అనుభూతిని కలిగించ లేకపోయింది.

మలక చంకన పెట్టి బారిపోయే లాగునూ ఒక చెలితో పైకిలాక్కుంటూ డిమాండుచేశాడు. “అమ్మా! తాయం” అని చంటి.

కేవలం చంటిగాణ్ణి చెయ్యిపట్టుకు బడికిపోతుంటే వీధిమలుపు తిరిగిన తిరువార గాని సావిత్రి వాళ్ళను చూడటం మానలేదు.

లోపలకొస్తూ భర్తముఖం చూడలేక ఓటమి చిన్నంలా తలకంచుకుంది సావిత్రి, భర్తవస్తూ “వాళ్లు పోట్లాడుకుంటూ రేమా బడివరకూ పోయిరాకపోయావా?” అన్నాడు.

“ఎంతమాట! చంకలేక్కరరావుగారి పిల్లలెవటి? పోట్లాడుకోవడమేమిటి?” అంది తరిహాసంగా.

“నీవెంత తరిహాసానికన్నా దారిలో తరహారం లేకపోలేదోయ్!” అన్నాడు అయిన గర్వంగా.

“అదిగాదండీ! ఏదో వాళ్ళే కొంచా మీదా నడుతుంటారనుకోవాలి! అవుతరకుంక ఏడుపు లంకించుకున్నాడంటే వదలదామో. ఒకటేగోల. వనిమీదవున్నదాన్ని నేనుపోయి దానిని నాలుగు చప్పిడినద్దులన్నా వేస్తేనేగాని వాడికి అనందంగా వుండదు. అవతల నాపనికాస్తా ముక్కులు చక్కలైపోతుంది. ఎందుకు? ఈ వేళ సంగలే చూడండి. మీరు వంటపెందరాకే చెయ్యమన్నారని అంటు రచ్చేలా తోమకుంటూ, చంటికికూడా చెబుడు నీళ్ళు పొయ్యివే అన్నా. ఇంకేముంది? వాడి ముఖాన యింతసబ్బురుద్ది చంకలు కొడుతూంది పాడుపిల్ల—వాడుకళ్ళుమంటుపెట్టి చనుంటే. వాణ్ణి చూచామని ఓ అడుగు వేళానో లేదో పాడుకా! ఎక్కడనుండి వచ్చిందో రామావచ్చింది, నేరిగిన్న కాస్తా వేసుకు పోనూపోయింది. తరాలంటిగిన్నా, కళ్ళలో మెదుల్తోంది. మున్ననే కొన్నా మీ పాతచొక్కాలు రెండుంటే వేసి. ఇలా వుంటాయి మాబాధలు. మీకేమో ఎత్తిపాడువులు—మొత్తుకోళ్ళులా వుంటాయి. కన్న బిడలమీద నాకు ప్రేమలేనట్టూ, మీరే కన్నటుగా మాట్లాడుతారు” అంది.

“అదిగాదు సావిత్రి! ప్రేమవుండటం లేకపోవటం కాదు. వాళ్ళ ను మనం నరిగా అర్థం చేసుకోదానికి ప్రయత్నించాలి. బలిమాలడం, బామాలడం—నయాన భయాన చెప్పకోవటం చెయ్యాలి. దానికి కాన ఓర్పు ఓపిక వుండాలి మరి. సాగరంలాంటి సంసారంలో తెప్పతెట్టూ లేకుండా పోయిగా పడవ ప్రయాణం చెయ్యాలంటే ఎలాసాధ్యం చెప్పి. అంతేగాని కొట్టడం అన్నదొక్కటే సాధనంగా భావించుకోవడం. నా చిన్నతనంలోమా అమ్మ ఓసారి నాచివు ఎలా మోగుతుందో

తరిగించి చూసింది. అంతే, అవే మానాన్న అన్నం రింటే ఒట్టు!”

“ఇంకేం మీరు మంచినీళ్ళుకూడా మానెయ్యండి” అంది సావిత్రి వస్తూ తోనిగి పోతూ.

“అ! సాయంత్రం తరకు అలానే మామకుంటానుగాని త్వరగా వడ్డించుటేమయింది” అన్నాడు తన హితవచనాలు భార్యవ్యాఖ్యయాన్ని తప్పకుండా మారుస్తూనే సంతృప్తిగా—

★ ★ ★

“తాను చేసినవని ఎంతతరకు చానుంది?”—అయిన ఆసీను కల్పిన దగర్తుండి పని తూర్తి చేసుకుని పిల్లల రాకకోసం ఎదురుచూస్తూ ఈ ఆలోచనల్నే పనిగా పెట్టుకుంది. ఆ ఆలోచనల్లో తన చాల్యమూ, భర్తసిద్ధాంతాలూ కూడా రాకపోలేదు. చివరికి ఆలోచనలో నుంచి బయటవడి ఒక్కటే నిర్ణయాని కొచ్చింది. ఇక తెప్పదూ పిల్లలన కొట్టకూడదని! సావిత్రి ఒట్టువేసుకుందన్నా తప్పలేదు. ఎంతోంటేనూ ప్రశ్నించండి సావిత్రి. ఏమో నాకు తెలియదు.” అని కోపంగా అన్న కేకుంతలగమక ఓపని చేయసని గట్టిగా నిర్ణయానిగి రావడమంటే—పురుషుడు ఒట్టువేసుకున్నంతన్న మాట!

“చంటివీడి?” అప్పుడే వచ్చిన కేకుంతల సమాధానంకో? పాటు వీధి గుమ్మంవద చంటిగాడి కోక సంగీతం కూడా వినిపించింది అరుగు మీద కూర్చుని. రాగాలాపన చేస్తూ అప్పుడప్పుడు యింటిలోపలకు చూస్తున్నాడు ఎవరెనా వస్తానో లేదోనని. చంటిగాడే జయంపాం చాడు. ఏడుపురీని సావిత్రి గుమ్మంవద్దకు వస్తోంది. ఇది చూసి కొద్దిగా సాయపెంచాడు.

సావిత్రి వస్తూ “మా వాళ్ళే! ఎందుకు ఏడుస్తున్నావో? లోపలికళ్ళారా!” అంటూ చంక నేసుకుని లోపలి కొచ్చింది.

“అమ్మా! దబ్బున వడవలేదని ‘గాడిద’ అని అక్క వన్ను వాడిరిపెట్టి వచ్చిందో” అన్నాడు భర్తాడు చేస్తూ.

సావిత్రికి నవ్వుచ్చింది—కారీలో ఎక్కడో వదిలిపెట్ట బడవాడు ఇంటిగుమ్మం తరకు రాగిగి, యిట్లోకి మాత్రం రాలేక పోయినందుకు.

సావిత్రి ఈ విషయం ఆలోచిస్తూండగా యింకొకటి తోడయింది—తాను చూసింది—బడికిపోతూ వుండగా చంటిగాడి చెలిలోని అప్పచ్చి (తాయం) కాకి ఎత్తుకపోతే తన చెలిలోనిది వాడిచ్చి చేయవట్టుకు మరీ తీసి కొనిపోయిన కేకుంతలేనా? ఇప్పుడు చంటి ఏడుస్తున్నా లేక చేయక దారిలో వదిలి వచ్చింది!

పండిత డి గోపాలాచార్యులవారి

అరుణ

గర్భాశయ రాగనివారిణి

అయ్యేరాశ్రమం(ప్రైవేట్) ఎలబెడ్ మద్రాసు 17

ఈ ఆలోచనలోంచి బయట పడే సరికి చంటి తన నోటితోన్న యింకా కొనసాగి మూసే వున్నాడు.

“అక్కడ నేను కొడతానలే ఈ రోజు రామా!” అనే ఓదార్పు మాటలు సావిత్రి అన్నప్పటికీ వాడు ఏడుపు మానలేదు. ఇక గర్జనంతరం లేక సావిత్రి “నువ్వు చంటిని వదిలి ఎందుకొచ్చావో? ఈ సారప్పదైనా మళ్ళీ అలాచేస్తే నీవు చిట్టగొడతాను అవుతా!” అని కేకుంఠల నీపుమీద వాలుగు చప్పిడి గుడ్డులు వేసేసరికి చంటిగాడు ఏడుపులో మిళియించి నవ్వటం మొదలెట్టాడు.

* * *

“అమ్మో! చుట్టాలాంటికెల్లీ నీ రాముడి పూరేగింపు చూడొదూ...” (శిరామ నవమి ఉత్సవానికి జరిగేదేగింపు చూడేందుకు అనుమతికి అవై చేశాడు చంటి.

“ఏం? చుట్టాలాంటి కెల్లీలేనే గాని కనబడనందా ఊరేగింపు? మనవాకిట నిలబడి చూస్తే కనబడదా?” అంటామనుకున్న సావిత్రి తల పెకలి చూసి అంతలోనే—

“ఓసీ! నీ తెలివితేటలు బంగారంగానూ! ఎంత నంగనాచితే?” దేవికేనా అనుమతి అవసరమైనపుడు కేకుంఠల తలుపుచాటున వుండి తన తమ్ముడితో అడిగించటం గ్రహించిన సావిత్రి ఆశ్చర్యంగా అంది.

“అమ్మో! అమ్మో!!” గారాముగా మళ్ళీ చంటి.....

“ఎక్కడకురా వెళ్ళి? వెళ్ళవ! ఆజనంలో కలిసి పోయ్యేవంటే నిన్ను వెడకలేక చూకాళ్ళు పడిపోతయ్యి” కోపంగా అంటూ లోపలికెళ్ళింది.

తలిమాటల్లోని అయిదతన గ్రహించిన కేకుంఠల మిన్నకుండి పోయింది.

మేళతాళాలతో ఊరేగింపు సాగిపోతూ వుంది. సావిత్రి యింటి ముందరగా, అబ్బి ఎన్నెన్ని ఆటలనువులు! ఎన్ని పాటలనువులు, రంగు రంగుల బట్టలు వేసుకున్న జనం పిల్లలు పెద్దలు మొదలయిన వారందరితో ఆ బజారు కిటకిటలాడి పోయింది. పెద్దపులి తలఅట్ల ముఖానికి కట్టుకున్న ఓ పిల్ల వాడు తనకన్నా చిన్నవాణ్ణి అడిపించి తండ్రివీరున్నాడు.

“చంటీ! చంటీ!! పెద్దపులి చూశావా?” చప్పట్లు కొడుతూ ప్రక్కకు చూసింది. వాకిట నిలబడి ఊరేగింపు చూస్తున్న కేకుంఠల.

కాని చంటి ఏడీ? చుట్టూ కలయ జూసింది. ఇంట్లోకి వరుగింది. మెట్లమీద నున్న సావిత్రిని ఆందోళనగా అడిగింది. “అమ్మో! చంటేడీ?”

“ఏడీ?” ఖంగారుగా సావిత్రి యితే ప్రశ్న వేసింది.

అశోక స్తంభం

—ఫోటో: జి. రామమూర్తి,
(రంజాపూరు)

“చంటి ఎక్కడా కనబడలేదమ్మో!” కళ్ళలో నీళ్ళు గిరున తిరిగాయి.

“వాణ్ణి ఒదిలిపెట్టి మత్స్యం జేస్తున్నావో?” —” నోటివరకు వచ్చిన మాటలకు పెదమల గేట్లు వేసేసింది సావిత్రి. కేకుంఠల ముఖంలోని భావాలే దానికి కారణం. అసలే కళ్ళ నుండి కార్వలు కడుగున్నాయి ఇంకా దానికి తోడు వాలుగు మాటలంటే చిటికెలి ధరించగలదా? అనుకుంది మదిలో.

అందువలన కేకునారేనో కేకటాలూ ఒక దారి తరువార దొరిపోతున్నా కృత్రిమంగ నవ్వుతూ “వాణ్ణి వస్తాడమ్మో! ఏబజార్లోనో నిలబడి ఏ బొమ్మలో చూస్తూవుంటాడు. వాణ్ణి వస్తాడే” అంది ధయాన్ని, ఆందోళనగా దాచుకుని.

కంటిముందు చంటిలేని కేకుంఠలకు యీ మాటలేని వినిపించడంలా - రత్నమృత్యుయ్యి గారబ్బాయి రామ మొన్న కొడుకొండ

వడడం-కుడికాలు తూర్తిగా విడిచేయడంతో తోటి యాడుగుల వాళ్ళక్కడకడకు భార్యన విడవటం-ఇది ఆమె కళ్ళకుంటే కదలాడే దృశ్యం.

కనబడకుండా వుండటానికి పిలవేళ్ళన్నట్టుగా ఏడుస్తూనే వరుగిడుతోంది. అబాదు నుమ్మం రాయి తగిలి వాళ్ళతోరావడింది. ముక్కువెంబడి రక్తం కారుతోంది. అబాదులో ఒక్క పురుగేనా లేదు- తేలి మనీ వరుగతుతోంది.

“అమ్మదూ! కేకుంఠలా!” తల్లి కేకలు వినిపించుకోలేదు.

* * *

చాలామెట్లమీద వుండి ఇంకా ఆకేతో చూస్తోంది కేకుంఠల.

వాస్తవంగా చెయివట్టుకుని బులిబులి అంగలు వేసుకుంటూ వస్తున్నాడు.

ఎవ్వడు పెళ్ళిందో చంటిని చంకెత్తుకుని ఒక్క పరుగులో యింట్లో వారింది.

“ఏమో వాణ్ణిలా వదిలిపెట్టే ఎలా?” చంకేళ్ళరరావు వాళ్ళం ముగించలేదను-

అయ్యారామ! నేను యింట్లో వనిలో వున్నాను. కేకుంఠలా నీదూ అబాదు నుమ్మంలో నిలబడి ఊరేగింపు చూస్తున్నారు. దాని కన్ను గప్పి ఎవ్వడు పోయాడో పోయాడండీ!”

“ఇంకా నయం. ఆ రాఘవయ్యగారి నాకరు వుండబట్టిగాని లేకపోతే ఏమయ్యేది?”

ఇద్దరూ యింట్లోకి వెళ్ళారు.

“దొంగ బుజ్జే నన్నొదిలిపెట్టి ఎక్కడ కళ్ళావో? ఈసారపుడైనా వెళ్ళావా? గాడిదా!” తమ్ముడి తన చూపుతో విగించి ముదుల వరం మరిపిస్తోంది కేకుంఠల.

చంకేళ్ళరరావు నవ్వుతూ సావిత్రి చంక చూశాడు. పిన్ పోతల తండ్రిక సావిత్రి కేకుంఠలను గట్టిగా మూడి తన పైట వెంసుతో ముఖాన్ని ముడుస్తూ అంది “చంటి? నీకోసం చూడు అక్క యిప్పటి చాకా ఎలా వీడ్చిందో.”

“నేనేడవలేదంటే చురి! నడివర్షం బుంగమారిపెట్టి ఆస్తాడు.

“నువ్వందుకేదావురా బుజ్జీ! “నవ్యాగ అంది సావిత్రి.

“బూరకోసం” బుంగమారిని పొగడికి చెప్పాడు.

ఒక గంతులో బజార్లోకి పోయి తన న్వంతల పి-కానీతో బూరకొనితెచ్చి చంటి కిచ్చి “ఇదిగోరా కోరి!” అంటూ గట్టిగా ముద్దుపెట్టుకుంది కేకుంఠల.

చంకేళ్ళరరావు, సావిత్రి ఒకరి ముఖం ఒకరు చూసి నవ్వుకున్నారు.

పక్కంటి రేడియోనుండి వికలమి తోంది- “కలక లాడే... పసి పాతలు చెలవారే, సంసారం! సంసారం!!” ★

దొరగారి అల్పహారం

త్రేయపు తట్టిక కళం నిన్న జానకి భర్త వచ్చాడనుకొని పుత్రాహంతో వరు నైతింది. కాని, తలుపు తెరిచేసరికి ఆమె పుత్రాహం, సం తోడు, పటాపంచలయ్యాయి. ఆమె యెదుట భర్త లేడు... పోలీసు యిన్ స్పెక్టరు!

“కృష్ణమూర్తి యింట్లో పున్నావాండీ?” ప్రశ్నించాడు పోలీసు యిన్ స్పెక్టరు. అతని గొంతులో అధికారస్వరం వుట్టిపడుతోంది. జానకి చెదిరిపోయింది.

“లేరండీ...” అంది తడవడుతూ. “ఇంకా, ఆఫీసు నుంచే రాలేదా యేదండీ?”

“లేరండీ...యింకా రాలేదు...” అంది జీరబోయిన గొంతుతో.

“నలే, మర్నీ వస్తాండీ...” అనుకుంటూ వెళ్లిపోయాడతను.

జానకి దిబ్బలను తలుపు మూసి వగన్సుకుంటూ యింట్లోకి పరుగెత్తింది.

“అత్తయ్యా: అత్తయ్యా: అయినకోసం పోలీసు యిన్ స్పెక్టరు వచ్చాడు...” భయ విహ్వలయై అరిచింది జానకి.

వృద్ధురాలు నరసమ్మ ఒక్కమారుగ చలించిపోయింది. ఆమెకి పరిస్థితి ఒక పాళాన అవగాహన కాలేదు.

“పోలీసు యిన్ స్పెక్టరు అబ్బాయికోసం వచ్చాడా? ఎందుకు?” అత్తయిగ అంది నరసమ్మ.

“ఏమైన రత్తయ్యా! మర్నీవస్తాననుకుంటూ పోయాడతను...వాకేవంటో భయంగా వుండరత్తయ్యా:” రుద్దకంకతో అంది.

“నాకు భయంగానే వుంది జానకి! అబ్బాయి యేం అవరాధం చేశాడని? ఏ కలలాంటి మనిషికాదే! ఏమీ అర్థం కాకొందా వుంది.”

“ఏమో నరత్తయ్యా! ఆయనమీద గిట్టని కాళ్ళెవరైనా కుట్రపన్నా రేమో! రోజు రెప్పదూ మనవి కావుగదా!” అని ఏడుపు గొంతుకతో అంది జానకి.

మర్నీ తలుపు తట్టిక కళం వినిపించింది. జానకి నుండెలు విపరీతంగా కొట్టుకోసాగాయి.

“చూడమూ, జానకి! అబ్బాయి వచ్చి కట్టున్నాడు” అంది నరసమ్మ అత్తరింగా.

“ఏమో, మర్నీ ఆ యిన్ స్పెక్టరే వచ్చా

డేమో నరత్తయ్యా!” అంటూనే విరుగు విరుగుమంటున్న నుండెలతో, తడవలే అడుగులతో పోయి తలుపు తెరిచింది.

కృష్ణమూర్తి పాతకూ ఆ క్రికృష్ట పరమార్థాల ప్రత్యక్షమయ్యాడు. అనాడు ఆ దుక్కిణిలా సం తోడుతో పుష్పాంగి పోయింది యానాడే జానకి. ఆమె ముఖం అప్పుడే వికసింపించి పుష్పంలా విప్పారేసింది. కాని, ఆ సం తోడుం యెంతోనేపు లేదు.

“లోపలికి వచ్చేయండి చప్పన...” అంటూ భర్త లోపలికి రాగానే తలుపు దిబ్బల్న మూసి గడియ వేసింది.

భార్య ప్రవర్తన కృష్ణమూర్తికి అణు మాత్రమేనా అర్థం కాలేదు.

“ఏదేంటి జానకి! యెందుకలా చెడుగు కున్నావు? ఏమయ్యింది?” అక్కడే ప్రశ్నించాడు కృష్ణమూర్తి. కాని జానకి అక్కడే జవాబు చెప్పే స్థితిలో లేదు.

ముద్దం శెట్టి హనుమంతరావు

“లోపలికి పదండి చెప్తాను...” అంటూ వడివడిగా ముందు నడిచింది.

“ఏంరా అబ్బాయ్, ఆఫీసునుండి రావటం యిక్కాకో యింత ఆలస్యం చేశావే?” అడిగింది నరసమ్మ. ఆమె మాటల్లో కూడా యెడో అవకృష్టమైన భయం యిమిడివుందని పసిగట్టేవాడు కృష్ణమూర్తి.

“కొత్త పనుండి ఆఫీసులో వుండార్నీ వచ్చిందమ్మా! ఇంకే మీరు యెందుకోదోలా అనుపిస్తున్నారో యేం జానకి, యిప్పుడేనా చెప్తావా?” అన్నాడు.

“మీరే చెప్పండి రత్తయ్యా!” భయంతో అంది జానకి. కృష్ణమూర్తి సహించలేక పోయాడింక.

“ఏదేంటమ్మా, యివంతా? ఏం జరిగిందో చెప్పండి...” విసుగ్గా అన్నాడు.

“నీకోసం పోలీసు యిన్ స్పెక్టరు వచ్చాడా! నువ్వు లేవని చెప్పడంతో మర్నీ వస్తానంటూ వెళ్లిపోయాడు. నిజం చెప్పరా అబ్బాయ్... నువ్వేమేనా సేరం చేశావా?” బాధగా అంది నరసమ్మ.

కృష్ణమూర్తి అపావధుత్తరం వణి

పోయాడు. ఎప్పుడూ లేని ఆవద, అవవాడి, యేదేంటాచ్చిపడిందా అనితల్లడిల్లిపోయాడు.

“ఏదేంటమ్మా, నువ్వు అలాగే అడుగు తావు? నే నెలాంటిమనిషిలో నీకు తెలిదూ? వాకేవంటో ఇదంతా అర్థంకాకొందా వుంది. ఇందులో యెడో పోర పాటు జరిగి వుండొచ్చు...మర్నీ వస్తానన్నాడు కదా, అసలు నిషయ మేదేంటో నువ్వంటా నుండు...” అని కృష్ణమూర్తి అన్నాడో లేదో, చప్పన అందుకుంది జానకి.

“అంత పసి చెయ్యకండి, మీరు పుణ్య ముంటుంది...ఈపారి అతను వస్తే మీరు యింట్లో లేరని చెప్పేస్తా రెండి...మీరు మాత్రం అతని యెదుటికి పోవద్దు...” ఆమె యేదేంటేవంటో పూహించుకొని కుమిలిపోతోంది.

“అదేదేంటి జానకి! ఇవ్వాళ యింట్లో లేరని చెప్తావు...రేపు చెప్తావు...ఎంత కాలం వాళ్ళ కళ్ళు కప్పగలవు? అలా చెప్పినా వాళ్ళు నమ్ముతారా? అదీ ఒక సేంమేకదూ! బలవంతంగా యింట్లోకి రావచ్చు, యేమింది?” అన్నాడు మూర్తి నిరతృహంగా.

“మీరన్నీ యిలాంటి అధువాదనలే కాదు మీరు కంటబడిన తీక్షణం, ఆయన తనతోపాటు మిమ్మల్ని పోలీసు వాళ్ళా? తీసుకుపోలే, అడవాల్లో మేం నెత్తి నోయా కొట్టుకోవటం తప్పించి, చేసే చేమండి చెప్పండి? వక్కింటి ప్రకాశంగారు కూడా యీరోజు పూర్తి లేరు...వుంటే, ఆయన తో నేనా మొర చెట్టుకునివుండేవాణ్” అన్నది జానకి. కృష్ణమూర్తికి విరుగుతో పాటు, కోపం కూడా వచ్చింది.

“నువ్వన్నీ ముందుగా పూహిస్తా చెందుకు జానకి! నమ్మలేదనుకీ తీసుకుపోయేంత సేరం నే నేమేనా చేస్తేకదూ!” అన్నాడు కొత్త గట్టిగా.

“మెర్రిగా మాట్లాడండి! మీరన్నీ దీకూడా నిజమే. మన నిరోపిత్యంగురించి మనం చెప్పకోవడంలో తప్పేమీ లేదు. కాని, మీకు విరోధులెవరైనా వుండి, పరోక్షంగా యెడో కుట్ర పన్ని, ఆ కలలో మిమ్మల్ని యిరికించాలని ప్రయత్నించవూడదూ?” భర్తకి నచ్చజెప్పడానికి యెంతో ప్రయత్నిస్తోంది జానకి. నరసమ్మ కూడా జానకిని వెనకేసుకొచ్చింది.

“బ్రా అబ్బాయ్. రేపు పక్కంటా యన కన్నీ, నే సరసితో మాట్లాడతాల్లే; ఈరోజు మాత్రం నువ్వు యినప్పక్కర కళ్ళే చుట్టవడకు. పెద్దదాన్ని...యెందుకు చెప్తావానో అలోచించు” అంది నరసమ్మ.

కృష్ణమూర్తి! పిచ్చు లివట్టవుతోంది. తన! విశాఖ రతనూ లేరని అతిని! తెలుసు. కాని, అది ఖచ్చితంగా చెప్పటం యెలా? ఏమో, కొందరు రైటింగ్ నుంచిగా వుంటే లోలోప గొతులు త్రవ్వకూడదు!...అదీ సంభవమే! అడవాళ్ళ అనుమానాన్ని అంత వేగంగా కొట్ట పోయేకూడదు...ఇంతకీ ఆ నేర మేనిటో!.. యిలా పరిపరిధిధార అలోచనలు సాగించాడు మూర్తి.

కొన్ని నిమిషాలు గడిచాయి...

మళ్ళీ తెలుపు రిటిన క్షణమయ్యింది. ముగ్గురూ ఒకరి మొహం ఒకరు చూసుకున్నాడు. జానకి కళ్ళు తిరిగాయి...చెన్ను గిలిన కళ్ళు చీరచెంకుతో ఒత్తుకొని దరదరా చెల్లింది. ఆమెకి తెలుసు ఆ కచ్చినవాడు యినప్పక్కరనని. తెలుపు తెరిచింది. ఎదురుగా యినప్పక్కర!

“ఓ, మీరా! మా ఆయన వచ్చారేమో ననుకున్నాను” అంది బెదురుతూ. ఎంత ధైర్యం తెచ్చిపెట్టుకోవాలని ప్రయత్నించి నా చివరికా బెదురు తప్పిందిగాదు. ఇవప్పక్కర మాత్రం యెలా అనుకుంటాడు, ఆమె అబద్ధం చెప్తాందని..?

“ఇంకా అఫీసునుండి రాలేదా యేనిటమ్మా?” అన్నాడు యినప్పక్కర విసుగ్గా.

“లేదండీ యెక్కడి! నల్లారో యేనిటో!” అంది జానకి.

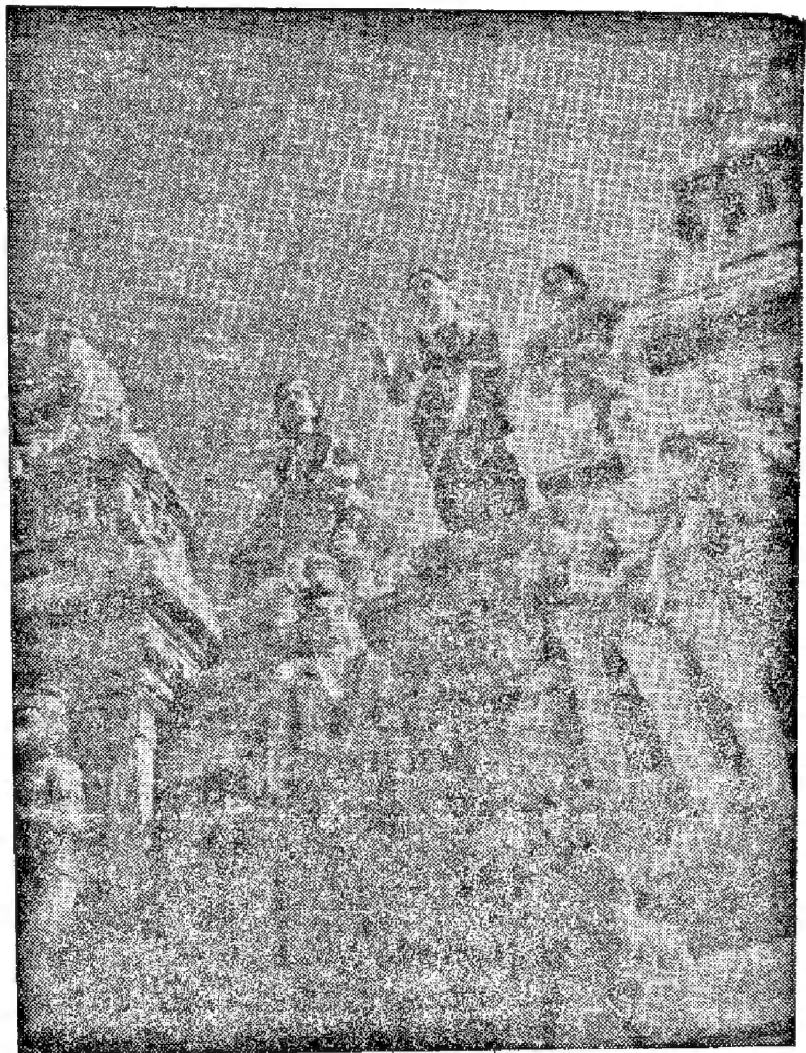
“అనవసరంగా తిరగడమయ్యింది...నరే, రేపు రావాలిమరి.” గొణుక్కుంటూ వెలిపోయాడు యినప్పక్కర.

తాత్కాలికంగా జానకి గుండెలు కుదుటపడాయి. తెలుపు దళిలునవేసి యింట్లోవరికి వడిచింది.

“వెళ్ళిపోయాడా?” అంది నరసమ్మ ఆశ్చర్యంగా.

“వెలిపోయాడత్రయ్యా! కాని, రేపు మళ్ళీవస్తాట్ట” నిరుత్సాహంగా, వుమ్మరనుకుంటూ అంది జానకి.

“నేను చెప్పలేదు! ఈవేళకాఫ్తారే రేపువస్తాడు. లేదా యారాత్రి పదిగంటలకే రావొచ్చు. వాళ్ళ వ్యవస్థగమే అది...అందుకే నేను కలిసి, పంగలి పందర్బాలు తెలుసుకుంటానంటే మీరు ఆటంకపర్చారు.” దప్పుక అన్నాడు కృష్ణమూర్తి. “సరేలేరా! యీవేళరాత్రికి పక్కంటాయన వస్తాడు. రేపువుదయమే ఆయనతో మాట్లాడుతాను. ఆయన యేం చెయ్యనుంటే, ఆజేతేదాం... అరేను అనుభవజ్ఞుడు..... చాగా పలుకుబడి కూడావుంది” అంది నరసమ్మ.

తిరుపతి సింహద్వారముపైని ప్రతిమలు

—ఫోటో : ప. కమలనాథయ్య-నల్లూరు.]

జానకి యింక చుట్టూన్న ఆఫీసులోకి పోయింది. చిన్నగా యేడుపు మొదలు పెట్టింది.

“ఎందుకు జానకి ఆ యేడుపు? ఇప్పుడేమీ కొంపమునిగిపోవడం లేదులే... నిజానిజాలు తెలుసుకోకండా అనవసరంగా మనం గాధరావడం యెందుకు?” లోలోపల గుండెలు పీనుపీనుమంటున్నా ఆడవాళ్ళలా తనూ గాధరాపడిపోవటం, మరింత ప్రమాదమనిపించి ధైర్యవచనాలు పలికడం మొదలు పెట్టాడు మూర్తి.

తరువాత అంతా భోజనాలకు లేచారు. ఆ రాత్రి ఆ యింట్లో యెవ్వరికీ సరిగ్గా నిద్ర

వట్టలేదు పాపం!

* * *
పక్కంటి ప్రకాశంగారు అమకున్న వేళకి రాతేపోయాడు. మరుచటిరోజు వుదయం నరసమ్మ వెళ్ళేసరికి ఆయన రావట్టు వార్త విని, దిగాలుపడిపోయింది. జానకి మరీ తేగ పెట్టుకుంది. ఏ తుణాన పోలీసుయినప్పక్కర వస్తాడోనని వాళ్ళ గుండెలు విరుకు, విరుకు మంటూ నేవున్నయే.

కృష్ణమూర్తి అఫీసుకి తెలుదేరేవరకూ యే యినప్పక్కరూ రాలేదు. అతను అఫీసుకి బయల్దేరుతాంటే, తిల్లి, భార్యకూడా వెళ్ళొద్దని ఒకటే పట్టుపట్టారు వాళ్ళు చాదస్తానీకే నవ్వుకుని వెళ్ళిపోయాడు. అతను వెళ్ళిపోయిన కొన్నేపటికి ప్రకాశంగారు

మూల వున్న కృష్ణమూర్తి అతనికి వ్యవసాయ గురువు తెచ్చుకోలేకపోయాడు. మొదటి కొత్త పని తగిలించాక జైల్లో వచ్చింది.

“నవ్వటా మధూ! ఒకంతట పోల్చుకోలేకపోయానే... యూనిఫారంలో వుంటే మనిషికి పూర్తిగా మారిపోయావు? ఎప్పుడొచ్చావేమిటి? కచ్చే ముందు ఓకార్డు ముక్కుయినా వేకావు కాబోరా?” ప్రశ్నల వర్షం కురిపించాడు కృష్ణమూర్తి.

“నాకు యీ పూరు బదిలీ అయ్యిందిరా! అది ఆకస్మాత్తుగా జరిగిందివలన నీకు పుత్రరం రాయలేకపోయాను. అందుకే నువ్వేమనుకొంటావోనని, నిన్ను ను రండు సార్లు మీ యింటికి తిరిగాను. తమరి దర్శనభాగ్యం కలుగులేనా? రాత్రి యెనిమిదింటి వరకూ నవ్వు ‘యెల్లచేదకోకపోతే, యింట్లోవాళ్లు గాభిరా పడతారనై నా పూహించవా యేమిటా?” నవ్వుతూ అన్నాడు మధు. కృష్ణమూర్తి ఆలోచనలో పడ్డాడు. బహుశా మధే ఈ యూనిఫారంలో వచ్చావేమో! నీకు తనగురించి అడిగితే, జానకి తప్పగా అర్థంచేసుకుంటేమా!

“అవులే మధూ, నిన్ను ను మాయింటికి వచ్చినపుడు రా యూనిఫారం వేస్తోనే వచ్చావా యేమిటా?” వింతగా ప్రశ్నించాడు మూర్తి. మధుకి ఆ ప్రశ్న మరీ వింతగా కన్పించింది.

“జే! నా! అవులే ఏం?” ఆశ్చర్యపోతూ అడిగాడు.

అంతే! కృష్ణమూర్తి కడుపు తేల్చటం వల్ల మొదలు పెట్టాడు. మధు తేల్చ మొహం వేస్తూ “అదేమిటా, అలా నవ్వుతావు నీచ్చే లిసట్టి?” అన్నాడు.

“జే! నా మధూ, వచ్చినవాడిని ఫలానా అతను వచ్చాడని చెప్పమని చెప్పకూడదు! ఇప్పుడు ఇంట్లో ఏడుపులూ, పెడబొబ్బలూ అవుతూంటేనూ!” నవ్వుతూ అన్నాడు మూర్తి.

“ఏమిటి? ఏడుపులూ? ఎందుకురా?” నీరై పోయాడు మధు. తన ఏమీ చెప్పకపోయినందువల్ల ముంచుకొచ్చిన ప్రమాదం ఏమిటో అతని పూనాకి అందలేదు.

“ఎందుకేమిటా? నవ్వే యూనిఫారంలో వచ్చావా? నిన్ను పూర్తిగా ముఖాళు చూశేడు కదూ! నేనేదో సేరంచేస్తే నన్ను అరెస్టు చేయడానికి వచ్చివుంటావని వాళ్లు పూహించి గాభిరాపడిపోయారు. నవ్వు రెండోసారి వచ్చినప్పుడు నేను ఇంట్లోనే వున్నాను. కానీ, నేనెంతో ఆశ్చర్యమంతే రాలేదని వాళ్లు అబద్ధం చెప్పడానికి ఇదే కారణం... నన్ను కిక్కురుమననియలేదంటే నవ్వు...”

మధుమూడా పిచ్చివాడిలా ఒకటే నవ్వు వల్లటం మొదలుపెట్టాడు.

“ఇంత రాధాంతం జరిగిందంటూ! పాపం వాళ్ళంత తలదెలిపారున్నారో! తప్పంతా నాదేను... యూనిఫారంలో వెళ్ళటం మొదటి తప్ప... వెలిసా చేరుచెప్పి నీ స్నేహితుణ్ణి చెప్పకపోవటం రెండో తప్ప. జేనుగానీ, రెండోసారి నేను వచ్చినప్పుడు యింట్లోనే వున్నావంటున్నావుకదా, నా గొంతు అయినా పోల్చలేదంటా?”

“లేదురా... జైల్లో తలుపుకీ, లోపలి ఇంటికి మధ్య భాగస్థలం వుందిలే... నీ గొంతు వినిపిస్తేగా పోల్చేందుకు? వినిపిస్తే వరుగత్రుకు రానూ?” నవ్వుతూ అన్నాడు మూర్తి.

“బావుందిరా! వేగిరం యింటికి వెళ్ళాం వద... వాళ్ళంత గాభిరాపడుతూవుంటారో! అనలు, నే నెప్పుడన్నా అనుకున్నావా ఇలా జరుగుతుందని...” కొత్త బాధపడుతూ అన్నాడు మధు.

* * *
తలుపు తట్టిన కబం విని జానకి వచ్చి తలుపు తెరిచింది. భర్త, అతని వెనుక పోలీసు యిన స్పెక్టరు ఆమె కళ్ళకి అగుపించేసరికి, ఆమె ప్రాణాలు వైచేసి యెగిరిపోయాయి. ఉన్న చోటనే పెదగా యెడవా లనిపించింది... వాళ్ళని చూసి మాడ్చుకోవడం వల్ల నవ్వున వెనుదిరిగి, పరుగు నడకలతో యింట్లోకి పోయి “అత్తయ్యా,” అంటూ బావురుమంది.

“ఏమయ్యిందే జానకి?” అయోమయంగా అంది వరసమ్మ.

“ఆయన్ని ఇన్ స్పెక్టరు (వోవలోనే పట్టు వున్నాడు గామోను, ఇంటికి తీసుకొస్తున్నాడతయ్యా” అంది జానకి. వరసమ్మ నోరు తెరిచి విగ్రహంలా నిల్చుండిపోయింది.

అప్పుడే కృష్ణమూర్తి, అతని వెనుక పోలీసు యిన స్పెక్టరు వచ్చారు. కృష్ణమూర్తి మొహంలో నవ్వు అగుపించేసరికి వరసమ్మ కొత్త కుదులుపడింది.

“కూర్చోరా మధూ!” అంటూ ఓ కుర్చీ చూపించాడు మూర్తి ఆ ఇన్ స్పెక్టరుకి. మధు కూర్చుని ఇల్లంతా పరీక్షిస్తున్నాడు.

చారంపక్కనుండి వింతగా ఇదంతా గమనిస్తున్న జానకి వేపు తిరిగి “నిన్ను ను రెండు సార్లు వచ్చిన యిన స్పెక్టరు వీడేనా?” అన్నాడు మూర్తి నవ్వుతూ. జేనున్నట్లుగా తలూపింది జానకి సిగ్గుపడుతూ. ఆమె మనసు బాగా కుదులుపడింది దివ్యుడు.

కృష్ణమూర్తి ఘక్కున నవ్వేడు.
“విడు వా స్నేహితుడు జానకి! కొత్తగా ఈ పూరు బదిలీ అయ్యిందట. నన్ను కలుసుకోవాలని దూర్వాటిలో వున్నపుడే యిలా మనింటి వేపు వచ్చాడు. వచ్చినవాడు పేరూ పూరూ చెప్పకుండా వెళ్ళిందివలన ఇంత రసాభాస జరిగింది. మీరు అనవసరంగా

గాభిరా పడిపోయాడు... నన్ను గాభిరా పెట్టాడు...”

“జే! నా చెల్లాయీ... నన్ను తమించారీ. మీరు అనవసరంగా జేంగ పెట్టుకున్నారట. నేను మొదట్లోనే పేరు చెప్పి, వచ్చినవని చెప్పివుంటే, కథ ఇంతదూరం వెళ్ళివుండేది కాదు. తప్పంతా నాదేను” అన్నాడు సిగ్గు పడుతూ మధు. తనే తెలివితక్కువగా ప్రవర్తించాడని అతని బాధ.

జానకి లోలోన నవ్వుకుంది. వరసమ్మ గట్టిగా ఓమారు నిట్టార్పింది.

“నామ్మయ్యా! బ్రతికాం నాయనా!” అంది మెల్లగా నవ్వుతూ.

“మీరంతా నన్ను తమించారీ...” మళ్ళీ అన్నాడు మధు.

“తీమాపని కేముందిలేరా! జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. కానీ, ఇకముందు మాత్రం స్నేహితుల ఇళ్ళకు ఎప్పుడు వెళ్ళినా యూనిఫారంలోమాత్రం వెళ్ళకు నీకు పుణ్య ముంటుంది...” గట్టిగా నవ్వుతూ అన్నాడు కృష్ణమూర్తి.

“ఇంకానా! బుద్ధి వచ్చింది...” నవ్వే కాదు మధు.

అంతా ఒక్కసారి ఫకాలున నవ్వేడు. అప్పుడే ఇంట్లో అడుగు పెడిన ప్రకాశం గారు దృశ్యం చూసి ఆశ్చర్యపోయారు... వరసమ్మ సంగతంతా చెప్పేసరికి ఆయనా నవ్వుటం మొదలుపెట్టాడు... అందరి నవ్వులూ విరిగిపెట్ట ఆ ఇంట్లో ప్రతిస్పందించాయి. ★

మరియు సౌందర్యాభివృద్ధి.

చాన్సు! కండర్ ఫుల్ చాన్సు తప్పిపోయింది.

“విధవగోపీగాడు ఇక్కడతగలడాడుకొని లేకపోలేదు ఇక్కడికి రాకపోయిందా. ఒకవేళ సుధ లోపలకురాకపోయినా నేనే వెళ్ళి పట్టుకోకపోయానా? అలా ఒంటిగా కనపడినప్పుడు నేను మాత్రం విడిచిపెట్టావా? ఛీ! ఈ కనిగ్రహంగాడు ఇంకా ఎంతసేపు పట్టుకుంటాడో. ఒదిలిపెట్టట్లు లేదు” అని విసుక్కున్నాడు మనసులో. గోపీగాడు తన గెంతకూ వదిలిపెట్టక బోయే సరికి ప్రాణం విసిగి—“ఏరా! బోయి పాతాలు చదువుకోరాదా. ఎందుకీ చెప్తావా? కబురూ” అన్నాడు విసిగి.

“పాతాలకేంలే బావా! ఎప్పుడూ చదువు తున్నవేగా. కులాపాగా వాలుగుకబురు చెప్పకుండాంలేదు” అంటూ మళ్ళీ కబుర్లలోకి దిగాడు. ప్రకాశానికి ఒళ్ళు మండింది. ఇంతలో మామగారు గోపీని కేకచేశాడు. గోపీ కురుమని లోపలకు పరుగెత్తాడు. “అమ్మయ్య! వదిలిపోయింది పీడా” అని సంతోషపడ్డాడు.

ఇంతలో మరదలుపిల్ల గబగబా పరుగెత్తుకుంటూవచ్చి బావ చెవిలో రహస్యం వూరింది. మరదలు పిల్ల మాట విన్నగానే ప్రకాశంముఖం చాటంతయింది. మరదల్ని ఎత్తుకుని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.

“ఎక్కడుంది మీ అక్క?” రహస్యంగా అడిగాడు.

“అ ఎదురుగా కనపడేగదిలో వుంది బావా! నిమ్మ రమ్మంటోంది” అంది.

“అ! నిజంగానా!” అంటూ మొహం ఇంతజేసుకొని నెమ్మదిగా మరదలువెంట బయలుదేరాడు. ప్రకాశం నెమ్మదిగా గది దగ్గరకు వచ్చి తలుపుతట్టాడు. కొని తలుపు తీయలేదు. “హేహూ నీవని యిట్లావుందా” అనుకుంటూ తానే నెమ్మదిగా తలుపు త్రోసి లోపలకు అడుగుపెట్టాడు. “ఇందాక తప్పించుకుపోయావ్. మరి యిప్పుడేక్కడికిపోతావ్!” అంటూ. లోపలకుపోగానే ప్రకాశంసుండే నిలుపునా నీరయిపోయింది. అక్కడ మామగారు కూర్చుని సంధ్య వార్షుకుంటున్నారు.

“అరి భద్రా! మరదలుపిల్ల ఎంతమానం జేసింది!” అని ఆశ్చర్యపోయాడు. ఇంతలో మామగారు—

“ఏమిటి నాయనా!” అని అడిగాడు.

“అచ్చే ఏమీ లేదండీ. గోపీ ఇక్కడున్నాడా” అన్నాడు.

“లేదు ముందుగదిలో వున్నట్లున్నాడు!” అన్నాడు.

“సరేలేండి!” అంటూ బయలుపడ్డాడు. మామగారు ముసిముసినవ్రవులునవ్రవుకున్నాడు మరదలుపిల్ల ఎంత తెలివిగా తనను

జూసంచేసింది అని కొంచెం కించపడ్డాడు. బయట మరదలు చప్పట్లు చగుస్తూ పక పకా నవ్వుతోంది. బావ తొంద్రే గదిలోనుంచి బయటకొస్తుంటే. మరదలుతోపాటు మధ్య గదిలోనుంచి రెండోగంతుకూడా పక పకా నవ్వుటం స్పష్టంగావినిపించింది ప్రకాశానికి.

ఆ సాయంత్రం ఏమీతోచక చాలా మీదికి వెళ్ళి అటూ యిటూ పచ్చార్లుచేయటం సాగించాడు. బావ చాలామీదికి వెళ్ళటం మరదల చూసింది. ఈసారి అక్కయ్యను ఏడిపించాలి అని నవ్వుకుంటూ గబగబా

కొద్దోకి వెళ్ళింది. “అక్క! అక్క! ఇంకా ఇక్కడేంచేస్తున్నావే” అంటూ పెద్దగా అరిచింది.

“ఏంటమ్మా ఏం మునిగిపోయిందనీ అలా కేకలూ, బొబ్బలూ పెడుతున్నావ్ ఇల్లెగిరి పోయేట్లు” —అంది సుధ.

“చాలామీద ఒడియాల ఎండపెట్టి రమ్మని అమ్మ ఇంచాకటినుంచీ కేకల చేస్తుంటే ఏమిటమ్మా యీ పరధ్యానం? బావ వచ్చాడనా, యిలా మారిపోయావ్.

★ కొత్తగా అత్రారింటికి ★

నీ బావనెవరూ ఎత్తుకుపోలేకూర్చా, పద పద!" అంది.

"ఒసేవో నీ సరళం మరి మిలిమిరి పోతోంది" అంటూ చెల్లెల్ని మొట్టికాయ చేసి ఒడియాలు తీసుకొని దాబామీడికి బయలుదేరింది. చెల్లెలుకూడా నెమ్మదిగా కుడమెట్టుదాకా వచ్చి చిరునవ్వు నవ్వుతూ నుంచుంది.

దాబానికి ఒడియాలు క్రిందపెట్టింది. బనక్కలిరిగిమానేసరికి ప్రకాశం పచాన్లు చేస్తూ కనిపించాడు. కుడ నుండే గుభేలు మంది. "ఒసే దీనిదుంప ఇగురెల్లా ఎంత తానం చేసింది. ఇందుకనా ఒడియాలు ఎంతచెట్టుమని నెమ్మ పురమాయించింది," అనుకుని నెమ్మదిగా క్రిందికి దిగబోయింది. ప్రకాశం ఎప్పుడో కుడ పడుతున్న అవస్థను చూశాడు. ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవాలనని ఎప్పుడో నిశ్చయించు

కున్నాడు. కుడ ఆయన్ను చూసి చూడవట్లు నటించి నెమ్మదిగా జారుకోబోయింది. ఇంతలో ప్రకాశం ఆమె జడపుచ్చుకొని బనక్కలగాడు. కుడ బిక్కచచ్చిపోయి నుంచుంది. సిగ్గుతో మాట పెగిలిరావటంలేదా కొత్త పెళ్ళిమామరికి. ఏమి మాట్లాడింద వలెనే తెలియక మైకం లో పడిపోయా దా పెళ్ళికొడుకు.

"ఓ! ఒడలండి" అంది కుడ.
"ఊహూ వదలను ఏంచేస్తావేంటి?"
"నాన్నను కేకేస్తా, నా....." అని ఆగిపోయింది.
"ఊ ఆగావేం. మీ నాన్న మ పిలు" అన్నాడు నవ్వుతూ.
"అబ్బ వదలండి. ఎవరైనా చూస్తారా" అంది.
"చూడ నీయి. ఏం కేసుపెడతారా?" అన్నాడు నవ్వుతూ.

"అ! ఇలాంటి మీదై కేకే కేసుపెడ తాను!"

"ఒసేదాంగా!" అంటూ ఆమె బుగ్గపై చిటికే వేశాడు. ఆమె నెమ్మదిగా చిరునవ్వు నవ్వింది.

"అదిగో అమ్మ వస్తుంది!" అంది.

"ఎక్కడా?" అంటూ ఆమె చేరిన వదిలే కాదు. కుడ పకపకా నవ్వుతూ సున్నితంగా ఆయన చేతుల్లోనుంచి తప్పించుకొని లేడిలా తుద్రుమంది. ఆ లోజంతా చెల్లెలు కుడను ఒకటే గోలచేసి ఏడ్పించింది.

పండగ వెళ్ళిన మర్నాడు కుడను వదలేక వదలేక బయలుదేరాడు. ప్రకాశం ప్రయాణ ము పురుం ద గా మామగారు. "ఈ మామ నూనంలో ముహూర్తం నిశ్చయించుకోను. తొందరలోనే ఆ కాస్తకార్యం జరిపించేస్తే కుడ అటు ఇటు వస్తూ పోతుండవచ్చు. నీకేమియినా ఇబ్బంది వుందా ప్రకాశం!" అన్నాడు.

ప్రకాశం ఒక్కసారి ఆ కృత్య పోయి "అచ్చే! మీ ఇష్టమండే!" అన్నాడు.

బండి ఎక్కుతుండగా కుడ కళ్ళలో నీళ్లు తిరగటం తాను స్వయంగా చూశాడు. ఇంతలో మరదలు గబగబా పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి "బావా! నీ పేండ్ బ్యాగ్ మర్చి పోయావో!" అంటూ రెచ్చి ఇచ్చింది.

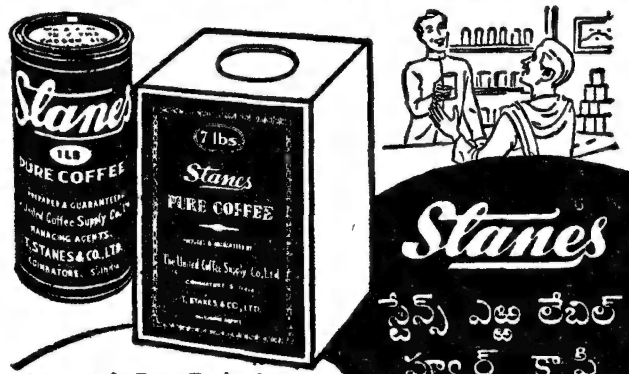
"మా మరదలు మహామంచిది. థేట్!" అని మెచ్చుకున్నాడు. ఇంతలో గోపీ రేడియోను తీసుకొచ్చి బండిలో పెట్టి "వస్తాను బావా!" అన్నాడు.

"ఇంటికి వెళ్ళగానే పుత్రరం వ్రాయి నాయనా!" అన్నారు మామగారు. ప్రకాశం పేండ్ బ్యాగ్ విప్పాడు. అందులో నిండా గారెముక్కలు కూర్చున్నాయి. చిలిపి మరదలు మోటుపరసం చూచేసరికి కోపంపోయి నవ్వు వచ్చింది. మరదలు పకపకా నవ్వింది. గారెముక్కల్ని క్రింద గుమ్మరించి "ఊండే మరదలా! నీ కొవ్వన అడిచే మొగుడే చూస్తాగా" అంటూ గుర్రపు జండ్లీ ఎక్కాడు.

మామగారు ఇంత త్వరగా ముహూర్తం పెట్టించటానికి కారణమేమిటా అని అలోచించాడు. ధబుక్కున గుర్తు వచ్చింది. తాను నిన్న దాబామీడ చేసిన ఘనకార్యం సంగతి తెలిసి ఇక తొందరపడకపోతే లాభం లేదనే, ఇంత త్వరగా ముహూర్తం పెట్టించాడు. అది ఒకందుకు తనమంచి అయింది. బండివాడు సేవను వచ్చిందని గుర్తుచేసిం చాకా ప్రకాశం ఊహాపథంతోనే ఉండి పోయాడు.

శుద్ధమైన కాఫీ సువాసనగల మంచి మీరు సులభంగా కొనగల ధరకు!

స్టేన్స్ ఎట్టులేచిల్ ప్యూర్ కాఫీ కొరవరది. ఎంమీగాక మీకు ఎన్నోకప్పుల సాదయగును. ప్రతి ప్యాకెట్ పై స్టేన్స్ పేరుపై మరీ కొవండి. పాటలేని నాణ్యతకు అదే మార్గరంది. స్టేన్స్ ఎట్టులేచిల్ ప్యూర్ కాఫీ అవాగా గొరవరలు ప్యాకెట్లలో ఉంది. 1, 3, 7, 14 & 20 పౌండ్ల వమ్మ లోంబించును.

ద్రుతియొక్కరు కొనవదు వత్తుని కాఫీ!

ది యునైటెడ్ కాఫీ వేప్ కంపెనీ లిమిటెడ్

కోయంబుత్తూరు, బక్సీలు ఇండియా

కొలికాడ ఏకెంటు :- క్రికరణం మామమంతరావు, 'ఈశ్వర నివాస్' లిరునుల రావు, సిధి, కొలికాడ.

విజయవాడ ఏకెంటు :- క్రి ఎన్. సి హెచ్. మల్లప్పరాజు మాన్యభాక్తరమ్మ ప్రతినిధి, జింగ్ హంపేట బోడు, విజయవాడ.

నక్షత్ర ఫలితాలు

(20-11-57 మొదలు 26-11-57 వరకు)

గ్రహస్థితి

శు	ర	కు	జ	మ	గు

* అశ్విని [చూ, చే, చో, లా]*

గృహమున కలిగిన యోగము ఈ వారము కూడా వుండుటచే కొద్ది వ్యవహారములు సానుకూలపడును; అనుకున్న సామ్యు చేతికి వచ్చును; బంధువులతో కలిసి మృషాన్న భోజనము, కొత్తవారిని కలుసుకొనుట మొదలైనవి కలుగును. విద్యార్థులకు చదువు ముగుసగా సాగుతుంది. కవులకు సన్మానము కలుగుతుంది. గాయకులకు, నటీనటులకు యోగకాలము 20, 21, 22 తేదీలలో కార్యభారమువల్ల శ్రమ. 23 న మిత్రదర్శనము, ప్రయాణమువల్ల లాభము.

* భరణి [లీ, లూ, లే, లో]*

ఈ వారము మీకు యోగదాయకముగా వుంటుంది. ప్రయత్నించిన కార్యములు ఫలిస్తాయి. గృహమందుండు వారితోనూ, మిత్రులతోనూ వివాదములలో పాల్గొంటారు. కుభ కార్యములలో నిమగ్నులౌతారు. కొద్ది వ్యవహారములు అనుకూలమైతాయి. వర్తకులు విలువగల వస్తువులు కొనుటలోనూ అమ్మటలోనూ లాభముపొందుతారు. విద్యార్థులకు చదువు బాగా సాగుతుంది. 20, 21, 22 తేదీలలో కార్యదరణవల్ల శ్రమ. కవులకు, నటీనటులకు, గాయకులకు మేలుకాలము.

* కృత్తిక [ఆ, ఈ, డి, ఏ]*

అదాయాభివృద్ధికి ఎక్కువ కార్యభారమున పైకేసుకొని ఆకాభంగము పొందుతారు. పితృవహాయము ఆశించినంతగా కలుగుతుంది.

గృహకలతలు కలుగుతవి. కార్యభారముచే వేరెత్తిన నిద్రాభోజనాదులవల్ల ఆరోగ్యము చెబ్బలింటుంది. ఉద్యోగస్థులకు అందోళనకరముగా ఉంటుంది. వ్యాపారస్థులకు లాభము తక్కువ. 20, 21, 22 తేదీలలో ఆర్థికమాంద్యం. శ్రమ, ఆరోగ్యభంగం. వారాంతమున కొంత కొంత.

* రోహిణి [ట, వా, వీ, వూ]*

ఈ వారము అంత అనుకూలముగా వుండదు. యెక్కువ కార్యము సిద్ధించక ఆరాటపడతారు. విరోధస్తులని అపహేళనచేసేవారివల్ల కార్యసాఫల్యమును పొంది సిగ్గుపడతారు. గృహమందుండువారిలో కొందరి ఆరోగ్యం చెడి కలతపడతారు. ఖర్చులు ఎక్కువ. ఉద్యోగులకు అధికారుల ఒత్తిడి ఎక్కువవుతుంది. 20, 21, 22 తేదీలలో అమిత

బి. నరసింగరావు

ఖర్చులు, కార్యభంగం. వారాంతమున మిత్రలాభము, కార్యానుకూలత. విద్యార్థులకు శ్రద్ధ తక్కువ.

* మృగశిర [వే, వో, కా, కీ]*

ఈ వారము అనుకున్న పనులు జరగక పోయిననూ ఖర్చులు ఎక్కువైననూ పుణ్య కార్యభారముచే లెక్కచేయక ఈశ్వరానుగ్రహమున అనేక సర్దుకుంటాయని సమాధాన పడతారు. కొని మిమ్ములను సరిగాగూహించలేక ఇంట్లో లేనివారి కలతలు కలుగుతాయి. ఉద్యోగస్థులకు ఏమంతమంచికాలముకాదు. వ్యాపారస్థులకు మిశ్రమయోగము. 20, 21, 22 తేదీలలో కార్యభంగంవల్ల మనోవ్యధ. 23 న ప్రయాణము. వారాంతమున కొంత ఊరట.

* ఆరుద్ర [కూ, ఖ, జ, ఛ]*

ఈ వారము అనుకూలతకన్న ప్రతికూలత ఎక్కువ. కార్యభారము అధికము. శ్రమకు తగ్గ ఫలితమువుండదు. కొద్దివ్యవహారములలో కొంత అనుకూలత కొంత ప్రతికూలత వుంటుంది. ఉద్యోగస్థులకు అధికారుల

ఒత్తిడివున్ననూ క్రమేణా సర్దుబాటు చేసి సామ్రులవుతారు. వ్యవహారముపట్ల దుష్ప్రేమతో వినాదము కలుగుతుంది. 20, 21, 22 తేదీలలో కార్యభంగము; మనోవ్యధ. 23 న వినాదము. వారాంతమున కొంత కొంత.

* పునర్వసు [కే, కో, హా, హీ]*

మిత్రులు తటస్థముగా వుండుటచేత సాధించదలుచుకున్న కార్యములు నిలిచి పోవును. సోదరులవల్ల లభించిన సహాయము అవసరములకు చాలా ఇబ్బందిపడతారు. యంత్రములవలగని, ఆయుధములవలగని ప్రమాదనూచనలున్నవి. విద్యార్థులకు గాయములు తగులవచ్చు. అధికారులపొటునూటలచే ఉద్యోగస్థులు కించపడతారు. 20, 21, 22 తేదీలలో ఆర్థికలోటు, కార్యభంగము. వర్తకులకు లాభములేని ప్రయాణము.

* పుష్యమి [హూ, హే, హో, దా]*

ఈ వారము కొత్తమిత్రులను కలుసుకుంటారు. అధికారములోనున్నవారి ఆదరణవల్ల యెక్కువ కార్యములు ఫలించుతాయి. విద్యార్థులు నూతనాంకాలు చేర్చుకుంటారు. బంధువులవల్ల కుభ కార్యనిశ్చయము జరుగుతుంది. కవులకు మంచికాలము. కొత్తరచనలు చేస్తారు. ఉద్యోగస్థులకు అధికారుల ఆదరణ లభిస్తుంది. వర్తకులకు ప్రయాణము వల్ల లాభము కలుగుతుంది. 20, 21, 22 తేదీలలో కార్యసాధనలో శ్రమ. వారాంతము కుభయోగము. కళాకారులకు, నటీనటులకు మేలుకాలము.

* ఆశ్లేష [డి, డూ, డే, దో]*

ఈ వారము ధనాదాయము అభివృద్ధి పొందుతుంది. పిల్లలవిషయమై కుభ కార్యనిశ్చయము చేయగలుగుతారు. కొంత కాలమునుండి పరిష్కారము కాకుండా నిలిచి పోయిన చిక్కు వ్యవహారము సాధించుతారు. పండితులకు, వ్యాఖ్యానాదులకు, కళాకారులకు మంచికాలము. విద్యార్థులు నూతనవిషయాలు చేర్చుకుంటారు. 20, 21, 22 తేదీలలో కార్యభారము వల్ల శ్రమ, అలసట; బంధువ్యవహారము, కార్యానుకూలత.

* మఖ [మా, మీ, మూ, మే]*

ఈ వారము విజ్ఞానలతో పరిచయలాభము కలుగుతుంది. బంధుమిత్రులతో కలిసి కుభ కార్యములలో పాల్గొంటారు. ఆర్థికస్థితి బాగుపడుతుంది. గృహమందుండువారి ఆరోగ్యము బాగుంటుంది. ఉద్యోగస్థులకు అధికారుల ఆదరణ కలుగుతుంది. వర్తకులకు లాభదాయకము. గాయకులకు, కళాకారులకు

నక్షత్ర ఫలితాలు

అశ్వి మంచితారము. 20, 21, 22 తేదీలలో
ప్రయాస, అమితభయము. 23, 24 తేదీలలో
బంధుదర్శనము, కార్యలాభము, మృషాన్మ
భోజనము.

* పూర్వ ఫలము (పుబ్బ) *

[మో, టా, టి, టూ]

ఈ వారము మిగుల సుఖముగా వాహన
లాభము కలుగుతుంది. బంధుమిత్రులతో కూడి
కపులతోనూ, కళాకారులతోనూ వివాహ
పూర్వము. పిల్లల కుభకార్యముల విషయము
తూర్పుదిక్కునండి వార్త వస్తుంది. విద్యార్థులకు
చదువు చురుకుగా సాగుతుంది. ఉద్యోగస్తులకు
గౌరవప్రదముగా ఉంటుంది. 20, 21, 22 తేదీలలో
కార్యభారము, ప్రయాసము, ఎక్కువ భయము. 23, 24
తేదీలలో కుభకార్యలాభము. కపులకు,
గాయకులకు, నటీనటులకు యోగకాలము.

* ఉత్తర ఫలము (ఉత్తర) *

[టే, టో, పా, పి]

ఈ వారము ఆర్థికలోపముచే ఒరిగి కలుగు
తుంది. కొద్దివ్యవహారములలో అసంతృప్తి
కలుగుతుంది. క్రమధిక్యముచేతనూ, అకాల
భోజనంచేతనూ ఆరోగ్యము భంగపడుతుంది.
పితృవర్తనమునండి కొరతపడవలయును లేనం
కున గృహకలహము ఏర్పడుతుంది. 20, 21, 22
తేదీలలో క్రమతోహాడిన ప్రయాణము.
ఆర్థికదుష్టి. 23, 24 తేదీలలో కొంత ఊరట.

* హస్త [హ, ష, ష, త] *

ఈ వారము మిగుల యంత్ర ప్రయత్నించి
నూ కార్యములు విఫలమగుచు, క్రతువు
లనుకున్నవారి సహాయమువల్ల సఫలమగు
పొందుతారు. అనుకోని ప్రయాణము చేయ
టలో కొన్ని చిక్కులకు లోబడుతారు. కుటుం
బములో కొందరికి జబ్బుచేయుటతో మనో
వ్యధను పొందుతారు. వర్తకులకు మంచి
కాలము కాదు. 20, 21, 22 తేదీలలో
లాభములేని ప్రయాణము, క్రమ, అమిత
భయము. 23, 24 తేదీలలో కార్యలాభము,
కాలి.

* చిత్ర [పే, పో, రా, రీ] *

ఈ వారము అశుభ సహాయము కలుగక
అనుకున్న పనులు పెరవేరక గృహకలహముచే
అశాంతిగా వున్నప్పటికీ ఓర్పువల్లను
మిత్రులవల్లను దైవచింతలవల్లను నిగహించు
కుంటారు. వైద్యవిషయములు తెలుసు
కొనుటచే కొంత కొంత లభిస్తుంది. ఉద్యోగ
గతులకు ఒరిగి ఎక్కువ. 20, 21, 22 తేదీ
లలో శిష్టత, క్రమ. 23, 24 పుణ్యకార్య
చింతన, మిత్రులను కలుసుకొనుటవల్ల
స్వల్పలాభము. వారాంతమున గృహముం
దుండువారికి ఆరోగ్యభంగము.

* స్వాతి [రూ, రే, రో, రా] *

ఈ వారము మిగుల అనుభూతికన్న ప్రతి
కూలత ఎక్కువ. కార్యభారము అధికమగుట
చేత క్రమ, అశాంతి. యత్నికార్యములు
కొన్ని విఫలమగుచు కొద్దివ్యవహారములలో

దరలు

స్తూలు, వస్త్రములు: మందముగా
వుంటుంది.

శిల్పము, వందచార, చింతపండు: నిలకడగా వుండును.

అవారధాన్యములు: మందగించును.

వస్తుదినములు: మార్పులేదు.

నూనెదినములు: మార్పులేదు.

వండి, అంగారము: నిలకడగా వుండును.

వక్షిగడేశములో భాగము: మందగించును.

జన్మనక్షత్రమునుబట్టిగాని, జన్మ
నక్షత్రము నెరుగనివారు వామ
నక్షత్రము (వారివారి జన్మనక్షత్రమునందలి
పేరు మొదటి అక్షరము)ను బట్టిగాని
ఫలితాలు తెలుసుకొనునది. కృష్ణ
దేవ మేరువకు మృగశిరానక్షత్రమును,
కృష్ణదేవ మేరువకు స్వాతిని,
శ్రీధరుదేవ మేరువకు చిత్రము, శ్రీ
పాలకుడికి మేరువకు హస్తము,
భీముడు, ధైర్యుడు అనే పేర్లకు పూర్వా
నక్షత్రము చూచుకొనునది.

కొంత అనుభూతి ఉంటుంది. 20, 21, 22
తేదీలలో స్త్రీలతో వివాదమువల్ల మనో
వ్యధ. 23, 24 తేదీలలో వర్తకులకు లాభము
లేని ప్రయాణము. విద్యార్థులకు చదువు విడిచి
వేయవలసి.

* విశాఖ [శి, తూ, తే, తో] *

ఈ వారము మిగుల క్రమంతటినీ ఉపయో
గించినప్పటికీ కార్యములలో వుండదు.
అయిననూ నిరుత్సాహముచేత ప్రయత్నిం
చుటవల్ల క్రమేణా కష్టములు తగ్గి కార్య
సాధన పొందవచ్చును. 20, 21, 22 తేదీ
లలో ఉద్యోగస్తులకు అధికారులవల్ల వ్యధ
కలుగును. ప్రమాదమువల్ల జబ్బులు తగిలే
నూచనలున్నవి. వారాంతమున కొంత వ్యక్తు
లను కలుసుకొని కొంత లాభము పొందు
తారు. విద్యార్థులకు చదువు విడిచి వేయవలసి.

* అనూరాధ [నా, నీ, నూ, నే] *

ఈ వారము మిగుల యోగదాయకముగా
వుంటుంది. కొన్నాళ్ళనుండి మిగుల బాధ
కలుగచేసే చిక్కులు తగ్గుతాయి. ఆర్థిక
స్థితిలో అభివృద్ధి కలుగుతుంది. కొద్ది వ్యవ
హారములో అనుభూతికలుగు ఉంటాయి.
విద్యార్థులు కొంత విషయాలను నేర్చుకుం
టారు. పండితులకు, కవులకు, కళాకారు
లకు మేలుకాలము, వ్యాపకులకు కుభకార్య

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

నీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నది, నీ సరియైన
దర్శనమునందలి నీవు తెలుసుకొనగలిగినట్లయితే ఒక పోసు
కార్డుపైన నీకు యిష్టమును ఒక పుష్పము పేరున్నా, నీవు
ప్రాయశ్చిత్త, తేలిక వివరములున్నా, నీ సరియైన చిరునామా
యొక్క వెంటనే వ్రాసి పంపుము.

జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము, మూలముగా మేము గురించి, నీవు
కొద్దివ్రాసిన తేదీలవారము 12 మాసములలోనూ నీయొక్క అదృష్టము, లాభపన్నములు,
శీతలవర్షము, ఏ వ్యవహారములో నీకు జయము కలుగునో, నీ ఉద్యోగం విషయంలో
మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశీయమును, తీర్థయాత్రలు, వివా
హము, స్త్రీసఖ్యము, సంతాపము, నిధినిక్షేపములు, లాభరీ, అకస్మాత్ప్రవర్తనలాభము
మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మానవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు పూత్రము
ని. పి. గా పంపగలము. (ని. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్ప్రగ్రహము లేనయినా వున్న
యెడల కొంతిచ్చేయ విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపైన పంప
బడును. మేము పంపిన భోగట్టా మీకు తప్పిగా నుండనియెడల పేకము వాపసు
చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూచుడు. మీ అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. DevDutt Shastri, Raj Jyotishi (WP-13) Jullundur City.

విశ్వయము జరుగుతుంది. 20, 21, 22 లేదీ
లలో కార్యభారమువల్ల ప్రయాసము. 28,
24 లేదీలలో కార్యలాభము; వర్తకులకు
ప్రయాణమువల్ల లాభం.

జ్యేష్ఠ [నో, యా, యీ, యూ]

ఈ వారము పదవిలోనున్న బంధువు సహాయమువల్ల ధనాదాయము పెరుగుతుంది. కొద్ది వ్యవహారములు అనుకూలముగా వుంటాయి. పిల్లలకు అభివృద్ధికలిగి ఉద్యమాన్ని ప్రారంభిస్తారు. కండితులకు, వ్యాయవాదులకు మేలుకలము. విద్యార్థులు ఉత్సాహముగా కొత్తసంగతులు నేర్చుకుంటారు. కళాకారులకు మంచికాలము. 20, 21, 22 లేదీలలో కార్యభారము, శ్రమ. 28, 24 లేదీలలో మిత్రదర్శనము, సహాయము, కార్యానుకూలత.

మూల [యే, యో, యా, యీ]

ఈ వారము బంధుమిత్రులను కూడి కుభ

కార్యములలో పాల్గొంటారు. ధనాదాయము బాగుంటుంది. విద్యార్థులు విజ్ఞానమువల్ల నూతన విషయాలను తెలుసుకుంటారు. గృహమందుండు వారి ఆరోగ్యము బాగుపడుతుంది. పెండివర్తకులకు లాభము. కవులకు, కళాకారులకు, గాయకులకు మేలుకలము కలుగుతుంది. 20, 21, 22 లేదీలలో కార్యానుకూలత, శ్రమ. 28, 24 లేదీలలో మిత్రాగమనము, మృష్టాన్నభోజనము.

పూర్వాషాఢ [బూ, ధ, భా, థ]

ఈ వారము మీ ఆర్థికస్థితి బాగుంటుంది. బంధుమిత్రులతో కూడి, గాయకులతోనూ, కళాకారులతోనూ ఉల్లాసముగా కాలక్షేపము చేస్తారు. వర్తకులు ఖరీదైన వస్తువుల క్రయ విక్రయాలలో లాభము పొందుతారు. విద్యార్థులు విశోదములలో పాల్గొన్నాను నూతనాంశాలను నేర్చుకుంటారు. ఉద్యోగస్తులకు అకాలి తొలగుతుంది. 20, 21, 22 లేదీ

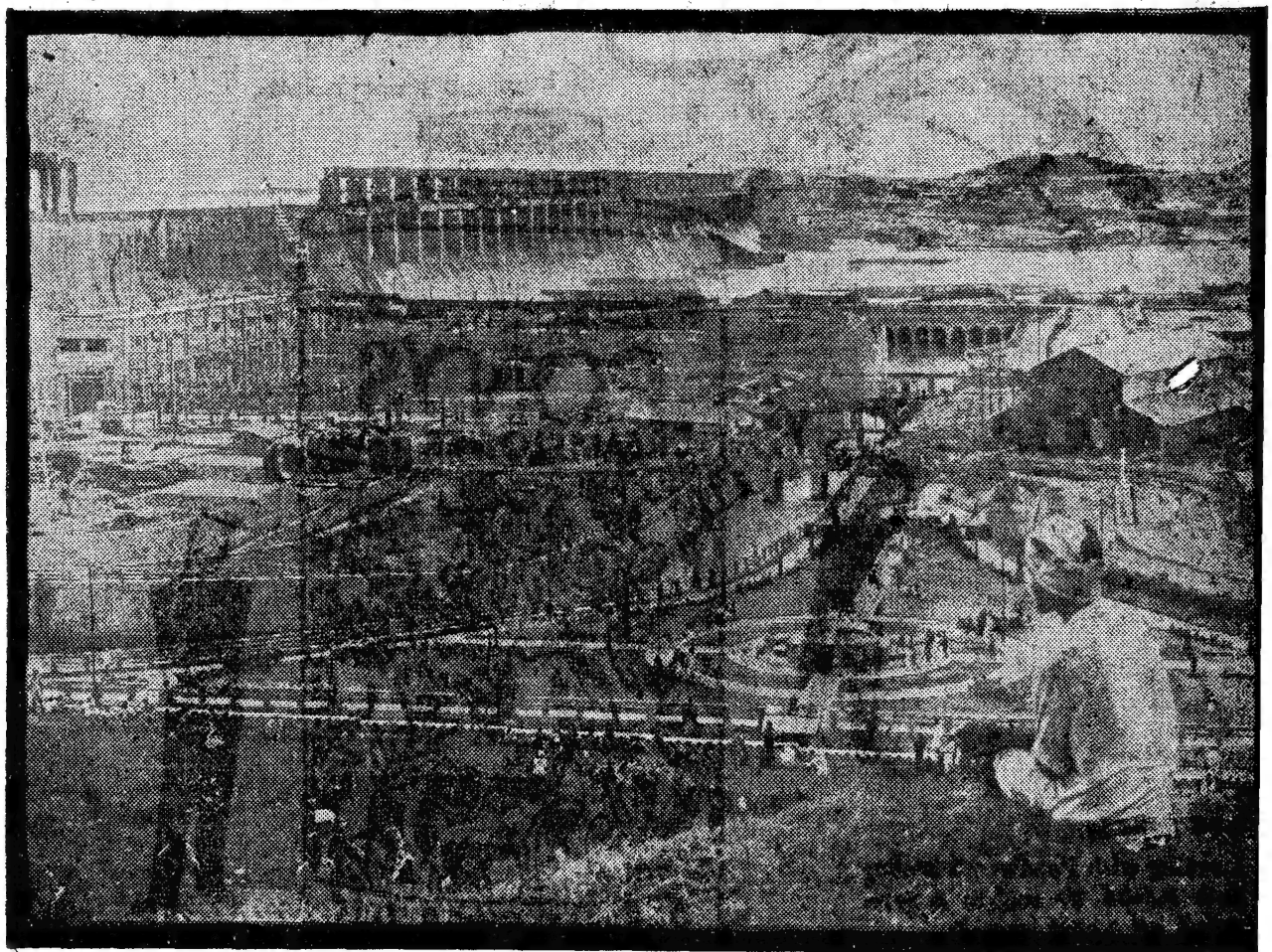
లలో శ్రమ, అధికభర్తలు. నటిపటులకు కళాకారులకు, కవులకు, గాయకులకు యోగకాలము.

ఉత్తరాషాఢ [బే, బో, జా, జీ]

పెండివారము కలిగిన యోగము శ్రమముగా తగుచుండుటచేతను ఈ వారము కార్యభారము, ఆందోళన. అకాలభోజనము వల్ల ఆవారోగ్యము కలిగేనూచనల సవరిగానే శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. పితృవర్తమునుండి వచ్చిన సహాయమువల్ల మీ అవసరములు తీరవు. గృహకలతలు కలుగుతాయి. 20, 21, 22 లేదీలలో ఉద్యోగస్తులకు శ్రమ అధికము, ఫలము తక్కువ; నిందలు. వర్తకులకు లాభములేని ప్రయాణము.

శ్రవణము [జూ, జే, జో, షూ]

యెక్కికార్యములు గెరతరక నిరుత్సాహము కలిగిననూ స్నేహితులు ఆర్థికముగా సహాయపడుటచే తృప్తి కెందుతారు. ఆలో

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు; దాని సుందర పరిసరాలు

పాండ్స్ టాల్కం పొడరును వాడే

ఆమెను

రోజంతా స్మరించుటయే అతని పని!

ఎంతో కేరికైన, ఎంతో మనోహరమగు
మరియు ఎంతో చల్లదనము కలిగించే పాండ్స్
టాల్కం బొదరు స్నానానంతరము బొందే
హాయిని రోజంతా ఉంచును.

ఉచిత పుస్తకము

Loveller with Pond's అనే బొందర్య
మీకు గురించిన మా యింగ్లీషు పుస్తకము
కావాలని యా పత్రమును వ్రాయండి:

డి. ఎ. బాక్స్ నెం. 1612, తిలకాపురము
నెం. 80 ని, బొంబాయి-1.

P. 1114

రీవ్లర్-పాండ్స్ ఇవ్ కాల్సరేటర్ (వరిమితమైన బాధ్యతతో యు. ఎస్. అమెరికాలో సంస్థాపితము.)

గర్విమనరీంచి శ్రద్ధ అవసరము. వర్తకులకు, ఉద్యోగస్తులకు మొదట్లో అసంతృప్తి, క్రమేణా లాభము వుంటుంది. 20, 21, 22 తేదీలలో ప్రతికూలత, శ్రమ, 23, 24 తేదీలలో మిత్రసహాయము, అనుకూలత.

*** ధనిష్ఠ [గా. గీ. గూ. గే] ***

పుణ్యకార్యములపై ఆసక్తి ఎక్కువగుట చేతన, గృహవసరాలను సకాలములో తీర్చు పండున సంసారములో కలతలు రేగుతాయి. కుటుంబముందు కొందరికి ఆరోగ్యము చెడుతుంది. విద్యార్థులకు చదువుపై అనాసక్తి కలిగినా, నూతన విషయాలు తెలుసుకుంటారు. 20, 21, 22 తేదీలలో ఆర్థికలోపముచే మనోవ్యధ. 23, 24 పెద్దల సాంగత్యము. ఉరట.

*** శతభిషం [గో. సా. సీ. సూ] ***

ఈ వారము చాలా ప్రతికూలముగా వుంటుంది. అనుకున్న ధనసహాయము ఐవక పడుటచేత సక్రమముగా పనులు జరగవు. ఇచ్చిపుచ్చుకొనేపట్ల నీచులతోనూ, స్త్రీలతోనూ తగాదాలు వచ్చి మనోవ్యధ పొందుతారు. మీకుగాని, మిమ్ముల పనుసరించియున్నవారికిగాని ఆరోగ్యము చెడవచ్చు. 20, 21, 22 తేదీలలో ప్రయాణముచే శ్రమ, అధికఖర్చులు. వారాంతమున ఆరోగ్యభంగము. విద్యార్థులకు చదువు సాగదు.

*** పూర్వాభాద్ర [నే. సో. దా. దీ] ***

సహోదరుని సహాయమువల్ల కొంత సర్దుబాటు అయిననూ మీ అవసరములు తీరవు. కార్యసాధనకు మీ కిది ఉపయోగించి ప్రయత్నించిననూ శ్రమ ఎక్కువ, ఫలితము తక్కువ. బొటామూటలచే వ్యధపడతారు. 20, 21, 22 తేదీలు ప్రమాదములవల్ల చెప్పిలు తిగులుతాయి. 23, 24 తేదీలలో ఉద్యోగస్తులకు ఒత్తిడి, వర్తకులకు అండ్కోశ.

*** ఉత్తరాభాద్ర [దూ. కం. చా. చా] ***

ఈ వారము స్నేహితుల సహాయముతోనూ మీ స్వకీర్తివల్లనూ కార్యసాధనఅయి తృప్తి పొందుతారు. ఉద్యోగస్తులకు అధికారుల సయోజనముగుండు. చిల్లరవర్తకులకు లాభము ఎక్కువ. విద్యార్థులు విజ్ఞానాభివృద్ధి చేసుకుంటారు. 20, 21, 22 తేదీలలో కార్యభారము

వర్తి శ్రమ, కాయకష్టము. కవులకు, కళాకారులకు, పండితులకు మంచికాలము.

*** రేవతి [దే. దో. దా. వీ] ***

ఈ వారము మీకు యోగకాలము. ఆర్థికలోపాలు తీరుతాయి. వైజ్ఞానికవిషయాలు తెలుసుకొని సుఖము పొందుతారు. ఈశ్వరానుగ్రహము కలిగిన తృప్తిని పొందుతారు.

ఉద్యోగస్తులకు బోధాగారము పెరుగుతది. వ్యాపారస్తులకు లాభము. విద్యార్థులు కొత్త విషయాలు నేర్చుకుంటారు. పండితులకు సన్మానము జరుగుతుంది. వ్యాయామము యోగము. 20, 21, 22 తేదీలలో కార్యభారమువల్ల తిప్పట, శ్రమ. 23, 24 తేదీలలో కళాకారులకు మేలు. వారాంతమున కుభయోగము. ★

చూడండి! సన్లైట్ సగంబల్ల మాత్రమే ఈ బట్టలన్నిటినీ ఉరికింది!

అట్లు చేసినట్టిది దాని అధికమైన నురగ!

సన్లైట్ సబ్బు బట్టలను తెల్లగాను, కాంతివంతముగాను ఉరుకును!

(వి.వి.వి.వి.వి.)

6.248-50

హిందూ కలహం విమర్శన వంటివి, వారి ఒక కవిత.

'...వీలవారంగ విచ్చిరివి...'

—ప్రతాపకటక్రియంలో యగంభటము

“ప్రంతులుగాయా ఎంబాకాప్రయాణం”
“జటపారం జల్మి రావాలయ్యా”
‘సుక్కొయిశ్వాకే వస్తావా?’
‘ప్రహే’

‘అయితే యిత అలస్యంగా బయలు
జేరాకే?’

‘ఏదో మూడంటకు పాతాలన్న చెప్పి
బయలుజేరే బప్పటికి అలస్యమైంది.’

‘అక్కడేం పనండీ?’

‘నాటకం రిహార్సలో ఒకటున్నది.’

‘నాటకాలం పె రిమరికంత అపేక్షండీ?
రిహార్సలుకు పాదుగూరు వెళ్ళి వస్తున్నాడు!
అయితే తిమకు జనతా అందజే. రాత్రి
ప్యాసింజుకు. అది రాత్రి ఏ పది గంటలకో
పదికొండు గంటలకో వస్తుంది.’

‘అంతే. చాని చిత్రం మన భాగ్యం,
అంటూ చిత్రవత్సవ వత్సవతానా నాగభూషణ
రావుగారు.

కోవా కోకబోయినా నారానికి రెండు
మూడుమూరులైనా నాగభూషణ రావుగారి కి
ప్రయాణం తప్పదు.

పూర్వపుణ్య విశేషంవల్ల ఒక్కొక్కరు
ఒక్కొక్క విద్యాయందు ఒక్కొక్క కళ
యందు ప్రావీణ్యత కలిగి ఉండటం సర్వ
సాధారణం. కాని ఒకే క్షుత్తి బహువిధ
పొందితీవిభవదూ, బహువిధ కళాప్రవ
ణుడూ కావడంమాత్రం సామాన్యమైన విష
యం కాదు. కాని అట్టి బహువిధ ప్రజ్ఞాధురీ
ణుడు శ్రీ సింగరాజు నాగభూషణరావు.
అయనకు సంగీతమూ, సాహిత్యమూ, చిత్ర
లేఖనమూ, నాట్యమూ, నటనమూ — అన్నీ
వచ్చును. శిర్పడయా వచ్చును, నేర్పుకోవ
డమూవచ్చును; నవ్వడమూవచ్చును; సర్వం
ఉడమూ వచ్చును. నవరసాలు వొప్పించడం
లో అయన పాటిలేని మేటివటుడు. ఈ

ప్రేక్షకుల ఆదరాభిమానాలను
అపారంగా చూరగొన్న ★
సాటిలేని మేటి నటుడు

శ్రీ సిం.
నాగభూష

★ రచన: కనువర్తి

పర్యతోముఖ సైపుణ్యమే అయన జీవితాన్ని
మహనీయమైనదిగా తీర్చిదిద్దినది.

శ్రీ నాగభూషణరావు 1898 వ సంవత్స
రము నవంబరు మూడవ తేదీన బాపట్లలో
జన్మించారు. తండ్రి సింగరాజు మల్లికార్జున
మడుగారు. తల్లి భ్రమరాంబ గారు. ఈ
పూజ్యదంపతులకు నాగభూషణరావు ఏకైక
పుత్రుడు కాగా, అతని బాల్యం అత్యంత
గోమూగా జరిగిపోయింది.

ఒంటినిండా వగలాపెట్టి ఎరుకొని బడికి
తీసుకొని పోవలసివచ్చిన అతని తల్లిదండ్రులు,
మూడుడు చూళ్ళూల్లో ఉదినే రోజుల్లో

మూడా తల్లి భ్రమరాంబగారు పుట్టినరోజు
పండుగ చేరంటం చేస్తూ ఉండేది. నేడ
మామలు చీకాల్ కృష్ణయ్యగారు, వరసింహం
గారు మూడా అతిన్ని ఎంతో గారాబంగా
చూచేవారు.

విద్యార్థి అయినవానికి విద్యార్థి దశలో
ఉత్తముడు సమర్థుడూ అయిన ఉపాధ్యాయుడు
లభించడం విద్యార్థి అదృష్టమనే
చెప్పాలి. అదృష్టవశమున శ్రీ నాగభూషణ

‘అ! అంతవరకు వస్తాడంటారా?’

‘తెనలో తెన’లో ముగిసరావచ్చు.

‘...వీని ప్రభావ మెట్టిదో!’

—ప్రహేంద్రా హిరణ్యకేళుడు.

అసంఖ్యాక ఆంధ్రవిద్యార్థులు ఆరాధ్యదైవంగా భావించే ఆదర్శ ఉపాధ్యాయుడు గజరావు

వరలక్ష్మమ్మ ★

రావుకు హైస్కూలులోను, కాలేజీలోనూ గూడా అట్టి ప్రధానోపాధ్యాయుల శ్రేణి లభించింది. అప్పట్లో బాపట్ల హైస్కూలు హైదరాబాద్ ప్రపంచావళి కేంద్రంగా ఉండే ఖిల్లా డివిజన్, పిల్లలను క్రమశిక్షణలో ఉంచడంలో సమర్థుడు. ఇక కాలేజీ వరువులో కాకినాడలో శ్రీ రఘుపతి కంకటరత్నం నాయుడు గారు పిన్కిపాల్, ఆ శాఖలో శ్రీ నాయుడుగారు విద్యార్థులకు మేలం బంటిగా ఉండి వారి నెటి ఆదర్శప్రాయులుగ తీర్చిదిద్దే యిల్లరకు విదితమే.

శ్రీ నాయుడుగారి ముదావర్తనం సమద

ర్వకత్వము, సేవా పరాయణత్వము సంఘ సంస్కరణ పరితజనోద్ధరణము మొదలైన పదుగు ప్రంజనులు ఆనాటి విద్యార్థులకు మార్గదర్శకములుగా నుండి వారి నిష్పటికిని వెలుగుబాటలలో నడిపించుచు, వనడంలో సందేహం లేదు. ఆదర్శ ప్రాయులైన అట్టి గురువుల సన్నిధిని విద్యార్థిభావం చేసేవ శ్రీ నాగభూషణరావు తన జీవితమును వారి అడుగుజాడల్లో నడిపించి పునీతం చేసుకున్నాడు.

వి. ఏ. శ్రీ నాగభూషణ రావు ఘన ప్యానె లెక్కలలో ప్రాపి

‘ఛ-ఈ దురభిమానపు బ్రతుకేల?’
ఉత్కాగ నియంతలలో భిక్షుడు.

గంభీరమూర్తి
శ్రీ నాగభూషణరావు

‘...పట్టాకపోరాన!..’

—ప్రతాపరుద్రయ్యలో పిచ్చివాడు.

జెస్సీలో ద్వితీయస్థానము సంపాదించుకున్నాడు. పిమ్మట యల్. టి. ప్యానె సంబూరుజిల్లా పోరులో సహాయోపాధ్యాయుడుగాను, ప్రధానోపాధ్యాయుడుగాను ఉద్యోగముచేసి ఉత్తమ ఉపాధ్యాయుడుగా అధికాయలచేతను విద్యార్థులచేతను మన్ననలందుకున్నాడు. తన ప్రేమద్యోగులచేతను తనకింది ఉద్యోగులచేతను తన విద్యార్థులచేతను ప్రేరేపిస్తూ చూపరానిది శ్రీ నాగభూషణరావు ఉద్యోగ జీవితము. విద్యార్థులలో అవిధేయత పెచ్చు మీటి గురుభిక్షులను సర్వసామాన్యమైన యాశోకాల్లో శ్రీ నాగభూషణరావు విద్యార్థుల సమైక్య ప్రాయోవచేతల మొదలైన అలజదుల తేకుండా తన ప్రధానోపాధ్యాయ పదవిని నిర్వహించారంటే వారి ఉద్యోగ జీవితముంత ఉదాత్తంగా గడిచిందో తెలుసుకోవచ్చును. విద్యార్థులంటే నాగభూషణరావు గారికి అమిత వాత్సల్యము. నాగభూషణరావు గారంటే విద్యార్థులకు అమితగౌరవము. ఈ పరస్పర సుహృద్భావమునకు కొరగము వారి మంచితనము సామర్థ్యమే కొలుండా వారి కళా ప్రయత్నము గూడా హేతువై ఉండవచ్చును.

శ్రీ నాగభూషణరావుకు చిన్నతనము నుండి నాటక కళంటే ఎవరేని ప్రీతి. ఈ కళాభిరుచి ఆయనకు ఆయన తండ్రిగారి నుండి సంక్రమించినది. నాగభూషణ రావు గారి తండ్రి మలయ్యగారు వేదీసంహారము, గయోపాఖ్యానము, పిమ్మ వారాయలరావు వధ మున్నగు నాటకముల్లో నేషనులు ధరిస్తూ ఉండే వారు. తండ్రిలో ఉన్న ఆ నాటక కళాభిమానము శ్రీ నాగభూషణరావులో ఇతోధికంగా ప్రది ప్తమైంది. నాగభూషణరావు తాను మూడోవైత తన తండ్రి తూ ఉండగానే

అంశ - చారిత్రక

ఉంటుంది. ఆయన సహాయానికి భవిష్యత్తులో తారతమ్యం గాని, గొప్ప కొద్ది తారతమ్యంగాని విహితంపారమార్గం అనే ఈ వ్యత్యాసం గాని లేదు. ఆయనకు అందరూ ఒకటే; అన్నీ ఒకటే. ఆయన తన ప్రేమను కళాత్మకంగా నిర్మించి అధ్యక్షుడై అలాగే భక్త సమాజానికి, హిందీ ప్రేమానుషంగికి ఇంకా ఎన్నిటికీ అధ్యక్షుడు. ఎన్నో కార్యకర్తల సభ్యుడు. ఏ సంస్థలోనూ బాధ్యత గల స్థానమునందు ఆయనకు స్థానం లేకుండా ఉండదు. ఆయనకు పక్షభేదాలు లేవు. కాంగ్రెసుకు, కమ్యూనిస్టుకు, పోదురిస్టుకు అందరికీ ఆయన యిష్టమే, గౌరవపాత్రుడే. తొలిలోకి పండితులూ, కవులూ, గాయకులూ, నటులూ మొదలైన వారెవరొచ్చినా నాగభూషణరావుగారి సహాయం కోరడం, ఆయన చేయడం నిత్యం జరిగే పని. కళా సేవలనే కాకుండా విద్యాబోధనలో గూడా శ్రీ నాగభూషణరావుగారి సేవ అనన్యసామాన్యమైనది. ఆయన విద్యార్థి కల్పతరుకని చెప్పితే అతిశయోక్తి కాదు. వారి మేడ ఒక ట్యూటోరియల్ కాలేజీ. ఆ కళాశాలకొయన ఏకైక విద్యాయుడు. యస్. యస్. యల్. సి. మెట్రిక్, ఇంటరు, బి. య్యూ, అన్ని తరగతుల వాళ్ళు అక్కడ విద్యార్థులే. ఉదయం ఎనిమిది గంటల నుండి రాత్రి తొమ్మిది, పది గంటల వరకు విద్యార్థులు జట్టుజట్టుగా చదువుకొని వెళుతూ ఉంటారు. విద్యాపిపాసువులైన ఆ విద్యార్థివిద్యార్థులకు చదువు చెప్పవలసినదే లక్ష్యం కాని, వానివల ఆరస చేయవలసిన ఆకాంక్ష ఆయనకు లేదు. ప్రతిఫలము యిచ్చిన వారి స్థానం, ఇవ్వని వారి వ్యయం. దాని ఒత్తిడి ఏ మాత్రం లేదు. విద్యాబోధనం అందరికీ ఒకటే. ముఖ్యంగా స్కూల్ ఫైనల్ ప్యాస్ పూరుగూరువల్ల ఇంటరు చదివే ఆడకొకమూలేని బాలికలు, ప్రైవేటుగా యింటికవచ్చి చదివి మెట్రిక్ కు వెళ్ళిందలచినవారు - నాయకులు గ్రేడు ఉపాధ్యాయులుగావుండి ప్రైవేటుగా స్కూల్ ఫైనల్ పరీక్షకుగాని, ఆంధ్ర మెట్రిక్ కుగాని వెళ్ళిందలచినవారు, నెకండర్ గ్రేడు ప్రైవేటుగై ప్రైవేటుగా ఇంటరు పరీక్షకు వెళ్ళిందలచిన ఉపాధ్యాయులు, తెలుగు పండిట్ గావుండి మెట్రిక్ చదువదలచినవారు ఒకరేమిటి ఉన్నతవిద్యాభ్యాసము చేయదలచిన బాలికలకు, ఉపాధ్యాయులకు నాగభూషణరావుగారు చెప్పిన సహాయం ఇంత అంతగాదు. వారివారి అవకాశమేవేళలో వారికి పాఠములు చెప్పి పంపుతూవుంటారు. వాళ్ళేగాదు కాలేజీలో చదువుతూ నెలవులలో ఇంటికొచ్చిన విద్యార్థులు ఆ కొద్ది కొకరే లెక్కలు, ఇంగ్లీషు ఆయనవద్దనేవు

కొని వెళ్ళుతూవుంటారు. ఈవిధంగా ఎవరే విధమైన విద్య కోరినా విరామంలేకుండా చెప్పతూవుంటారు. ఈవిధంగా స్త్రీల విద్యాభివృద్ధికి ఆయన చేస్తున్న సహాయం కలకటరానిది. స్త్రీల సంఘములంటే నాగభూషణరావుగారికంతో అభిమానం; వారసహాయము కోరినా ఆయన కాదనదు. శ్రీ నాగభూషణరావుకు దైవభక్తిమందు. ప్రతి ఆదినారము ఆంజనేయస్వామివారి ఆలయంలో ఆయన భజనకు హాజరై భక్తబృందముతో కలిసి భజనలు చేయడమేకాక అప్పుడప్పుడు ప్రహారాధిపతుల చరిత్రములు కథాసంకీర్తనము చేస్తూవుంటారు. భక్తిపారవశ్యముతో ఆయనచేసే కథాసంకీర్తనము ఎంతో ఆకర్షకంగా వుంటుంది. శ్రీ నాగభూషణరావుకు క్రిందటి కత్తురమే ముచ్చటై రయింది. ఆయన వున్న స్థితిలో మరొకరేలే కాలేదు కాలేదు నేనుకుని కూర్చుండి సుఖం అనుభవిస్తూవుంటారు. కొని ఆయనకటికీవితం ఇచ్చగించు తరకు విద్యాబోధనలోను, కళారాధనలోను కాలం గడపడంలోనే ఆయన ఆనందం అనుభవిస్తూ ఉంటారు. వారి దైనికచర్యమూనే అద్భుతంగావుంటుంది. ఆయన జట్టుజట్టుగావచ్చి విద్యార్థిబృందానికి పాఠాలు చెప్పతూనే వుంటారు; నాటకం పోర్టులు వల్ల వేస్తూనే వుంటారు. పాడుగూళ్ళుగూడా రిపోర్టులుకు వెలివస్తూనేవుంటారు. నాటక ప్రదర్శనలు చేస్తూనేవుంటారు. ఈలోగా సానికంగా జరిగే సభలలో అధ్యక్షతవహించడమని కోరినచోట అధ్యక్షత, ఉపన్యాసం చేయమని కోరినచోట ఉపన్యాసము, అటలు మొదలైన సందర్భాలలో జడ్జిగా ఉండమని కోరినచోట జడ్జిగాను, ఏకపాత్రాభినయం చేయమని కోరినచోట ఏకపాత్రాభినయము, బుర్రకథ చెప్పమని కోరినచోట బుర్రకథ, కథాసంకీర్తనము కోరినచోట కథాసంకీర్తనముచేసి వస్తూనే ఉంటాడు. అదేమి చిత్రమో, ఎప్పుడు ఎవరెట్టి సహాయంకోరుతారో, ఎవరికేవిధంగా సహాయంచేదామో అని ఆయనహృదయం కుతూహల పడుతూ ఉంటుంది. ప్రతివారికీ ఆయన అతిసులభుడు. పదిపన్నెండేండు నిండేనిండని కుర్రవాళ్ళు ఎవరింటోనో బాలసంఘము పెట్టుకొని మేష్టరుగారూ మేము బాలసంఘం స్థాపించుకుంటున్నాము మీరు ప్రెసిడెంటుగా రాలావలసిన ఆయనవెళ్ళి వాళ్ళను ఆశీర్వదించి ప్రోత్సహించి చచ్చినసందర్భాలెన్నో ఉన్నాయి. మేష్టరుగారూ మేము ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకున్నాము ఆయన రాలేదు మీరు అధ్యక్షత వహించవలసినట్టే వెంటనే అధ్యక్షత వహించిన సందర్భాలు, నా

వారికోర్కెవారికీ మీరేదైనాహాస్యవదర్శనం ఇచ్చి మాకు సహాయం చేయవలసినట్టే తరుణం ఏ పేరిగాడివేదమో, ఏకపాత్రాభినయమోచేసి సభవారిని కలకలా నవ్వించిన సందర్భాలు అనేకంగా ఉన్నాయి. కవులకు అష్టాదశాశాలు కితావదాశాలు, ఎప్పుడో ఒకప్పుడు మూత్రమే. కొని ఈ బహువిధకార్యకలాపాల వల్ల శ్రీ నాగభూషణరావు అనుదిన జీవితమంతా అవధానమే ప్రతిఫల విరహితమైన ఈయన కృషికి వెలకట్టడందర్భం. శ్రీ నాగభూషణరావు తమ విద్యాబోధన వల్లను, కళారాధన వల్లను, సేవాపరాయణత్వంవల్లను వితరణ కలతవల్లను పరోపకార పరత్వమువల్లను, ఎవరేని కీర్తి సముపార్జించుకొంటున్నాడు. ఈయన బాపట్లనగరముకు భూషణమని చెప్పవచ్చును. ఇటీవల నాగభూషణరావుగారి బాపట్ల పూర్వ విద్యార్థిసంఘము వారును, నేటి (48 వ పేజీ చూడండి)

ఏపపు కోతగాయములు

జామ్ - బక్తో త్వరితంగా శమనమగును

కోతగాయములు, వగుర్లు, కీలక కొబ్బలు, మూడు రోజులో మునిపోవును. కాలి వాపుల ప్రణమేలు, పుండు, కొబ్బలు, మరియూ ఏదైనా గాయములు ఏడు రోజులలో శమనమగును. ఎగ్జెమా మరియూ తలగడ్డి తలంం రహితమగును. మీరు జామ్-బక్తో వివారియకో గలదు - ధర్మ వ్యాధులకు వకం గుంకకమైన మూలికా ఔషధము. ఇందు జంతు క్రొవ్వెలుగని మోవెలుగని రేపవి గ్యారంటీ చేయబడినది.

Zam-Buk

జామ్-బక్ మూలికా ఔషధం

జామ్-బక్ ఔషధం రేపి ఔషధం

క్రిమిన వారి చూడుడు ... ఒక్కచాచి యెరే రక్క చిక్క రక్క పొందర్యము గలిగిందె గుంతులు గలది.

కుండుం వ్యాధులందరి వద్దను లాభము

వి.వి. ఫలెత్తో (బెదియూ) ప్రైవేట్ లి. /

పోర్ ఏ కెంటూ: దాదా & కో.

88, నైవస్ నాయక్ నిధి, మద్రాసు-8

భవము

తెల్లవారువాడు మూడుగంటలపుడుండేనా పట్టణం అంతా ప్రకారంగా వున్నది. మునిసిపాలిటీవారి ఎలక్ట్రిక్కులెట్లు గుడ్డి వెలుగురును బిడులమీద ప్రసరింప చేస్తున్నాయి. జనసంచారము వీమిలేదు.

ఆ సమయంలో ఆ మెయినురోడ్డులో ఇద్దరు వ్యక్తులు మందంగా నడుస్తున్నారు. వారిలో ఒకడు ఇలా అన్నాడు :

“హాయిగా అందరూ వస్తున్నారేమిటా నిద్రపోతూంటే మనకిభర్త మేమిటిరా, పిచ్చయ్యా?”

“ఏం చేస్తాం. ఉద్యోగానికి కిరీం అమ్మకొన్న తర్వాత ఏపనికైనా చేశావా? లేకుండా తయారుకొవలసిందే” అన్నాడు పిచ్చయ్య తనతోటి జమానైన బుచ్చయ్యతో.

“ఉద్యోగ మయితేమటుకు కానికొంచెము మంచి, చెడ్డా లేకపోతే ఎలా? అయితా మన ఇన్ స్పెక్టరుగారికన్నా కొంచెం తెలియదా?” అన్నాడు బుచ్చయ్య.

“అయినమాత్ర మేం చేస్తాడు పాపం! మన ప్రాణానికి ఆ రెవెన్యూబోర్డు మెంబరు గారు ఈ రాత్రి పట్టణానికి క్యూంపు చేసుకున్నాడు. వెంటనే తాపీలరుగారు ఇన్ స్పెక్టరుగారికి ఈ పని వప్పగించారు. ఇన్ స్పెక్టరుగారు దాన్ని మనకు జారీచేశారు” అన్నాడు పిచ్చయ్య.

“ఇంకా తెలవారకుండానే మనకి, పొలా, రొట్టె ఎక్కడ దొరుకుతే?”

“బోర్డు మెంబరుగారికి అయిదుగంటల కల్లా రొట్టె, పాలు తీసుకోవటం అలవాటుట. ఆ టైముకి అని తయారుగా వుండకపోతే అయిన చిరుబురు మంటారు.”

“మనం మాటల్లోపడి వచ్చినపని ఆలస్యం చేస్తే తరువాత చివాట్లు తిసారి. అయితే ఈ రొట్టెలసాయము ఇల్లు ఎక్కడో ఎలా తెలుస్తుంది?” అన్నాడు పిచ్చయ్య.

జాగిద్దరూ అట్లా మెయినురోడ్డువైపు కొంతదూరం వెళ్లి ఓ సాపుముందు ఆగారు. ఆ సాపు ముందు “సలాం రొట్టెల షేకరీ” అని బోర్డు కట్టివుంది. ఆ సాపు స్వంతిదారు ఇలా ఎక్కడో కనుక్కుటం ఓ సమస్య అయింది. వాళ్ళిద్దరూ ఆగొట్టుకు కొంత దూరం అట్లా ఇట్లా చూసారు. ఆ సాపుకు

కొంతదూరంలో ఒక సాపు ముందర ఎవరో నిద్రపోతున్నారు.

పిచ్చయ్య వెళ్లి అతనిని గట్టిగా పిలుచుతాడు. ఆ వ్యక్తి మంచినిద్రలో వున్నాడు “బాబోయి. నేను దొంగను కాదు. నన్నొదిలేయ్యండి” అంటూ కలవరించాడు.

“పాపం మనల్ని పోలీసులు అనుకున్నా జేమా?” అన్నాడు పిచ్చయ్య చిన్నగా నవ్వుతూ.

“ఏమయ్యాయి. నిశ్చే. లేలే” అన్నాడు బుచ్చయ్య. ఆ వ్యక్తి ఆ కేలకు కళ్లు మలుపుకొంటూ లేచి చూచాడనిది పడ్డాడు.

“ఏం భయం లేదులే. మేం పోలీసులం కాదులే” అన్నాడు బుచ్చయ్య ఆ వ్యక్తిని చూచి.

శ్రీరాగి

ఆ మాటలు విని “అమ్మయ్యా!” అనుకొన్నాడు ఆ వ్యక్తి. అతను ఎక్కడో చిన్న దొంగతనం చేసి ఆ సాపు ముందర నిద్రపోతున్నాడన్న సంగతి పిచ్చయ్య, బుచ్చయ్యల కల తెలుస్తుంది?

“ఏమిటయ్యా అర్ధరాత్రివేళ నిద్రపోతూ వుంటే లేపుతా?” అన్నాడు ధైర్యం తెచ్చుకొని పిళ్ళు పోలీసులు కాదు అని తెలుసుకొన్న తర్వాత.

“ఇదిగో చూశావా ఆరొట్టెలసాపు. దాని స్వంతదారు ఇల్లు ఎక్కడో కొంచెం తెలుస్తే చెబుతావా?” అన్నాడు పిచ్చయ్య.

“అర్ధరాత్రి పూట రొట్టె కావలసి వచ్చిందా మీకు?” అన్నాడు వ్యక్తి.

“ఆ నాడన నీకెందుకులే! ఆ రొట్టెల సాయము ఇల్లు ఎక్కడో తెలిస్తే చెప్ప” అన్నాడు బుచ్చయ్య.

“రొట్టెల సాయము ఇల్లు తెలిసి వాళ్ళు ఎవరుంటారు ఈ వూళ్ళో. సాలిపేటలో వికారి బిధిలో చివరగా ఉంటుంది వెళ్లిండి” అన్నాడు ఆ వ్యక్తి.

“పాపం, నిద్రపో. నీ నిద్రచెడగొట్టాము” అంటూ పిచ్చయ్య, బుచ్చయ్యలు ఆ రొట్టెల సాయము ఇంటి అశ్వేషవార్ధం బయట

చేశారు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ నిద్ర వపక్రమించాడు.

అక్కడికి సాలిపేట ఓ మెంటుంటి. నానా అవస్థపడి వికారిబిధి చేరుకున్నాడు. ఆ బిధిలో చివర ఇంటికి వెళ్లి నిలబడ్డాడు. అదో పూరిగుడిసె. లోపలనుంచి ఎవరో మాటలు వినపడుతున్నాయి.

“ఏరో? మిగిలిన డబ్బులు ఆ రోజు ఇలా త్రాగేసి తందపాలు తొక్కుతుంటే సంతారము ఎట్లా గడుస్తుంది?” అంటున్నదో మగ కంఠం.

“నా సంపాదన తింటాను. త్రాగుతాను నీకేం?” అంటున్నది రెండో మగకంఠం.

పిచ్చయ్య గుడిసెలపు మెల్లగా తట్టాడు. గుడిసెలో మాటలు తక్కువ అగిపోయినై. కొంచెంలేవు నిశ్చబ్దం. పిచ్చయ్య మళ్ళీ ఇంకొంచెం గట్టిగా తలుపుతట్టాడు.

లోపలనుంచి మాటలు అతి మెల్లగా వినిపించినై.

“పోలీసాళ్ళు కాదుగదా” అన్నదో కంఠం.

“ఏమో!” అన్నది ఇంకో కంఠం.

“లోపల ఎవరు? రొట్టెల సాయము బున్నాడా?” అన్నాడు పిచ్చయ్య గట్టిగా. తలుపు కొద్దిగా తెరిచి చూశాడు అందులో ఒకడు. “ఎవరు? ఏం కావాలి?” అన్నాడు.

“సలామున్నాడా? రొట్టె అర్థంటుగా కావాలి” అన్నాడు పిచ్చయ్య.

పోలీసులు కాదు అని తెలుసుకొన్న తర్వాత గుడిసెలో ఉన్న వాళ్ళికి ప్రాణాలు లేచి వచ్చినై.

సలాము లోపలనుంచి తూలుతూ బయటికి వచ్చాడు. నోరు కంపు కొడుతున్నది. అవాసనను భరించలేక దూరంగా నిలబడ్డాడు పిచ్చయ్య బుచ్చయ్యలు.

“ఇంతరాత్రిప్పుడురొట్టెమిటి?” అన్నాడు సలాము.

“కలెకరుగారికి అర్థంటుగా కావల్సి వచ్చింది” అన్నాడు పిచ్చయ్య.

“కలెకరుగారిమాట వినగానే రొట్టెల సాయము వలబడి తన తమ్ముడు భాదనుకు సాపుతాళం చేతులుఇచ్చి వాళ్ళకు కావల్సిక రొట్టె ఇయ్యమని మాకుము జారీచేశాడు.

భాదరు పిచ్చయ్య బుచ్చయ్యతో వచ్చి

మీపుతెలిచి మంచి తాజాసరుకు ఓ రెండు పాన రొట్టెయిచ్చాడు. ఆ రొట్టె తీసుకు వాళ్లు బయలుదేరారు.

“ఒక గండం గడిచింది. ఇంక అవుపాత శంకలి చూడాలి” అన్నాడు పిచ్చయ్య.

“నువ్వు బంగళా దగ్గరకుపోయి అక్కడ బస చేసిన రెవెన్యూవోర్డు మెంబరుగారి కంట వాడికి అరొట్టె ఇచ్చేయ్యి. నేను ఆ పుల్లమ్మ ఇంటికిపోయి ఆ పు పాలు తీసుకువస్తాను” అన్నాడు బుచ్చయ్య.

“మరివెన్న సంగతి?” అన్నాడు పిచ్చయ్య.

“నువ్వుయ్య ఇంటికివెళ్లి కొట్టు తెలిపించి కొడిగానన్న పట్టుకళ్లు” అన్నాడు బుచ్చయ్య.

“సరే నేనెళ్ళున్నాగాని పాలు తీసుకొని నువ్వు త్వరగరావాలి” అన్నాడు పిచ్చయ్య.

తెలుపాత పిచ్చయ్య బంగళాకు, బుచ్చయ్య అవుపాతకోసమూ బయలుదేరారు.

బుచ్చయ్య గొల్లపాలెంలోని పుల్లమ్మ ఇంటివెళ్ళి కేక పెట్టాడు.

“ఎవరది? ఇంకా తెలారకుండానే తయారయ్యాడు అన్నది పుల్లమ్మ వినుకొంటూ తాపలనంది.

“నేనే! బుచ్చయ్యను. ఒక్కసారిబయటికి రా” అన్నాడు బుచ్చయ్య.

“నువ్వా బుచ్చయ్యా! ఏమిటిది ఎవ్వరూ లేనిది ఇంత్రోధాండాగానేవచ్చావు” అన్నది పుల్లమ్మ తెలుపుతీసుకొని బయటకువచ్చి.

“నేనే పుల్లమ్మా. పెద్దదొరగాడు ఈపూరు క్యాంపు కొచ్చారు. వారు అయిదుగంటలకే పాలుత్రాగుతారట. అందుకోసం తాపీల్లాడు గారు పాలు తెమ్మని పురమియించారు.” అన్నాడు బుచ్చయ్య.

“ఏమిటం కావాలేమిటి పాలు?” అన్నది పుల్లమ్మ.

“కేసన్న లేకపోతే ఎలా?” అన్నాడు బుచ్చయ్య.

“సరే. వుండు చూడను విడుస్తున్నాను”. అంటూపుల్లమ్మ ఆపనిలో నిమగ్నురాలైంది.

కొంత సేపటికి చెంబుతీసుకొని పాలు తియ్యటానికి సిద్ధమై ఆవు పాడుగు దగ్గర కూర్చుండి పుల్లమ్మ. కాని ఆవుకు అంత చీకటిలోనే పాలు తియ్యటం ఇష్టంలేదేమో పుల్లమ్మను తిన్నగా పాలు పింకనియ్యలేదు. బుచ్చయ్య ఇదిచూసి పుల్లమ్మ కొరికమీద ఆవు వెనకకొళ్ళు రెండు పట్టుకున్నాడు. కొత్తిమనిషిని చూచి ఆవు ఇంకా కొంచెం రెదిరి, బుచ్చయ్యను రెండుకొళ్ళు ఎత్తి తిన్నది. బుచ్చయ్య కొంచెంలో తప్పుకొన్నాడు గానీ, లేకపోతే మంచిదెప్పు తిగి లేది. ఆవుగిట్టు కన్ను దగ్గర గీసుకొని పోయి గాయమై కొడిగా నెత్తుకువచ్చింది. తనకా దురదృష్ట కలిగించిన జమాను ఉద్యోగాన్ని బుచ్చయ్య తిట్టుకోకుండా వుండలేక పోయాడు.

శాశా యాతనపడి అవుపాలు తీసుకొని బుచ్చయ్య ఉనురుమంటూ బంగళా చేరుకొన్నాడు.

ఇనప్పెక్కురుగారు, తాపీల్లాడుగారు అప్పుడే అక్కడ ప్రత్యక్షమైనారు. అప్పుడే చీకటితెరలు కొద్దికొద్దిగా తొలగిపోతున్నాయి. ఇంకా పాలు రాతేదేమని చిరుబురు మంటున్నారు తాపీల్లాడుగారు.

ఇనప్పెక్కురు బుచ్చయ్యను ఒక్కొక్కగా పిలిచి “ఏమిటి ఇంత సేపు చేశావు?” అన్నాడు.

“ఏంచెయ్యమంటారు బాబూ. అవుపాలు ఇయ్యక శాశా తిప్పలు పెట్టింది. నన్ను తప్ప నుగూడా తిప్పింది” అంటూ కంటి మీద చెబు చూపించాడు.

“ఇంకా నయ్యం కన్ను పోలేదు” అంటూ ఇనప్పెక్కురు కొంచెం సానుభూతి చూపించాడు.

పువూరు ఆరు గంటలు కొనసాగున్నది. మెంబరుగారి అల్పాహారానికి కొనసాగిన పదార్థాలన్నీ మెంబరుగారి స్వంతబట్టరుకి అందచేయబడినవి.

రొట్టె, పాలూ, నెన్నూ, ఇంకా అనేక రకములైన విస్త్రుట్లు దొరగారి అల్పాహారం కోసం తయారై వారికోసం ఎదురుచూస్తున్నాయి.

ఏడుగంటలు కొనసాగింది. దొరగారు లేచే సూచనలు ఏమీలేవు. ఇనప్పెక్కురు తాపీల్లాడు బంగళావరండాలో దొరగారి కోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు.

ఇంతలో దొరగారిబంట్రోతు తాపీల్లాడు గారికి కలురుతెచ్చాడు.

“దొరగారికి ను పీగావుంది. ఇప్పుడేమి పలవారం తీసుకొంటు. ఇంకా అరగంట వుండి కాఫీ తెప్పించమన్నాడు,” అన్నాడు.

తాపీల్లాడు దొరగారి దర్బానం చేసుకొని ఇనప్పెక్కురుకు మంచి కాఫీ తెప్పించమని ఆర్డరుచేసి గృహాన్వయితులైనారు. పిచ్చయ్య దొరగారి ప్లాస్టుకోసం బట్టరును అడగటానికి వెనుకచెవుననున్న కంటగిడిలోనికి వెళ్ళాడు.

అక్కడ దొరగారి బట్టరు తీరికగా కూర్చుని రొట్టె, నెన్ను, పాలూ మొదల పెట్టుకొని, తీరికగా అల్పాహారం చేస్తున్నాడు. ప్లాస్టుకోసం వచ్చిన పిచ్చయ్యనుచూసి మందహాసం చేశాడు.

తాము ఇంత యాతనపడి తెచ్చిన రొట్టె, పాలు దొరగారి బట్టరు ఫలవారం చేస్తుండటం చూసి పిచ్చయ్యకి బట్టరుని ప్రాంతేటంతి కోపం వచ్చింది. అతని నెత్తిమీద ఒక్కటి ముట్టా లనిపించింది. కాని అట్లా చేస్తే ఇంకా ఏమన్నావుచా? దొరగారి బట్టరుని మొట్టిలే తన వుద్యోగం క్షణంలో వూడదూ.”

పిచ్చయ్యను చూసి బట్టరు “తెచ్చేవాడిని కొద్దివెన్నే తెచ్చాకేం? ఇంకా కొంచెం తెస్తే నీ సామ్యం పోయింది?” అన్నాడు నవ్వుతూ.

మూత్రంలో చక్కెర పోతున్నదా?

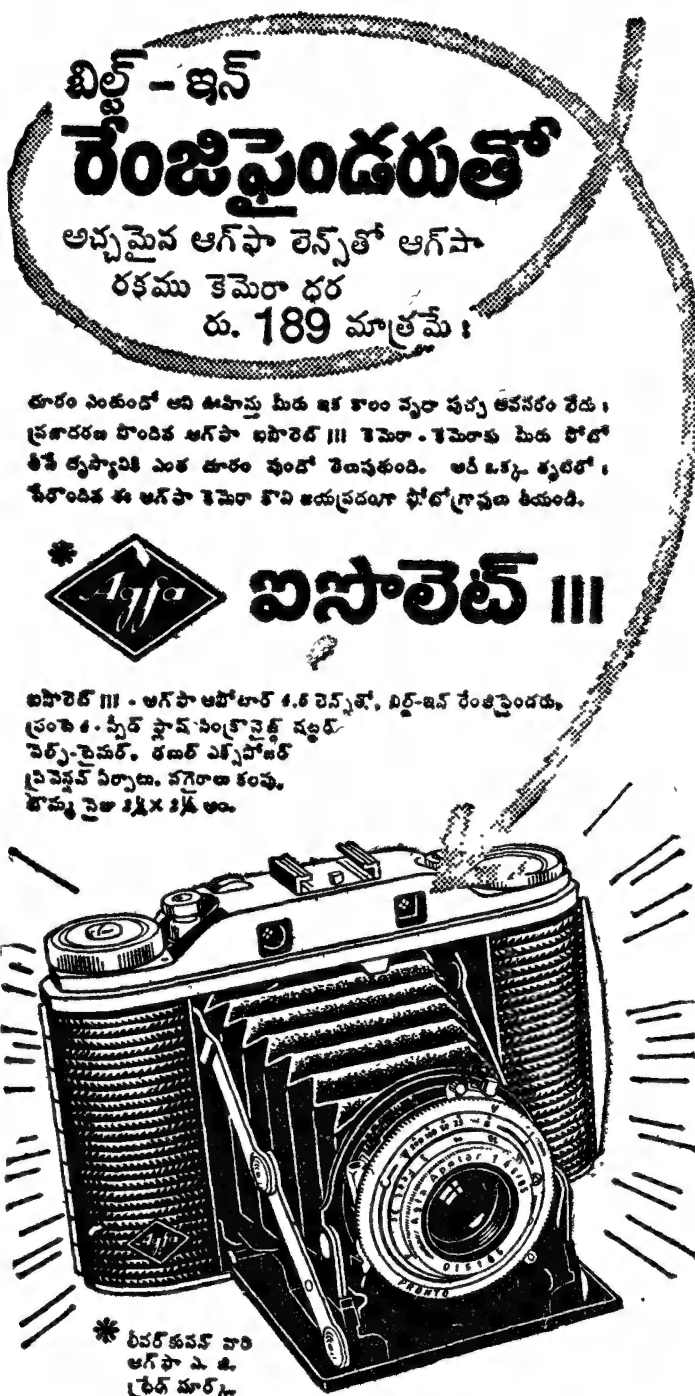
మూత్రంలో చక్కెరపోవడం చాలా ప్రమాదకరం. అతిక్లిష్టమైన వ్యాధి కరీరంలో పాత కొనిపోయి, బలవంత ప్రమేది రోగిని మృత్యువాత పెడుతుంది. ఈ వ్యాధి తగిలిన రోగుల సంఖ్య రోజుకు రోజు వృద్ధిచెందుతున్నది. ఈ రోగి లక్షణాలు ఏవంటే. అమిత దాహం, ఆకలి, తరచుగా మూత్రవివర్జనం, మూత్రంలో చక్కెర, దురద మొదలైనవి. ఈ జబ్బు కనపడితే తదుపరి వెంటనే దానికి నికల్వచేయక పోయేటట్లు యితే, రాదవుండు, ప్రణామితు, కంటిపొర, అతిపారం, కరీరమంతా నొప్పులు, కీళ్ళనాతం, కళ్ళ పొట, క్షయ, బరువు తగ్గుదల, అతి ప్రమాదకరమైన తదితర వ్యాధులు బయలుదేరుతవి. “వీన్స్ చార్మ్” విళ్ళులు పూర్వకాలం నాటి యూనాని వైద్యకావ్యం ప్రకారం తయారు చేయబడ్డవి. ఇందులో ఆకులైన వనమూలికలు, సారములు చేర్చబడినవి. ఇవి వెంటనే గుణమిచ్చి పై లక్షణాలను పారద్రోలుతవి. “వీన్స్ చార్మ్” విళ్ళులొకటి వాడి నేలూది మండి మృత్యుముఖం నుంచి తప్పించుకొన్నాడో, మూత్రంలో చక్కెర, తరచుగా మూత్ర వివర్జనం, ఈ వికల్ప మొదలుపెట్టిన 2 వ రోజు 3 వ రోజునుంచే తగ్గుముఖం వడతవి. కొన్ని రోజులకే మిథు స్వభావ కలుగుతుంది. “వీన్స్ చార్మ్” ఎక్కువ ఖరీదుకాదు. విరపాయ మైనది. నేపించడం సుంథం. ప్రత్యేకవత్క విధం దములలేవు. అధిక వారికి పూర్తివివరాలు ఇంగ్లీషులో వందబడతవి. 50 విళ్ళు డబ్బి ఖరీదు. 6-12-0 ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఉచితం. వివరములకు :

వీన్స్ రీసర్చి లేబరేటరీ, (A. P. W.)
పో. జా. నం. 587. కంకర.

అద్వైతప్రపంచము

కాన్సీయమైన, నిజమైన SEX—ADVICE పొందవచ్చును. మీకు ఉండుకొన్న లక్షణములు వ్రాయుచూ, యింకా వివరాలకు కవరు పంపేడి.

డాక్టర్ రత్నం నన్నెన్, (Estd 1904)
నులకేట విల్లింగ్సు, హైదరాబాద్ - 2.
(చక్కెర)

బిల్ట్ - ఇన్

రేంజిఫైండరుతో

అచ్చమైన ఆగ్ఫా రెన్స్తో ఆగ్ఫా
రకము కెమెరా ధర
రూ. 189 మాత్రమే!

ఐసాలెట్ III

ఐసాలెట్ III - ఆగ్ఫా ఆపోటార్ 4.5 రెన్స్తో, నిర్ద-ఇవ రేంజిఫైండరు,
ప్రతి 4.5 మీటర్ ఫ్యాన్-షిఫ్ట్ క్లెయిర్ వర్క్,
వెర్న్-లెవర్, రెజర్ ఎక్స్పోజర్
ప్రివెన్షన్ ఏర్పాటు, వగైరా లక్షణాలు.
కొత్త పైక 3.5 X 3.5 అం.

* రివర్సువల్ వారి
ఆగ్ఫా ఎ. ఓ.
ప్రెస్ మార్క్

ఇండియా లో సోదరి దివ్యబ్యాండ్:

ఆగ్ఫా ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

బొంబాయి • మ్యా దిల్లీ • కలకత్తా • మద్రాసు

దొరగారి అల్పాహారం

“నీబాబునామ్మ ఇక్కడ కూడ పెట్టావు?”
అనుకొన్నాడు పిచ్చయ్య మనసులోనే. పైకి
మాత్రం నవ్వి వూరుకొన్నాడు.

తర్వాత దొరగారి ప్లాస్టు తీసుకొని
కాఫీ తీసుకురావటానికి బయలుదేరాడు
పిచ్చయ్య. పిచ్చయ్య కాఫీ తీసుకొచ్చి దొర
గారి వంటవాడికి అందించాడు. పిచ్చయ్యకు
బంగళా ద్యూటీ వదిలి ఇంటికి పోయేటప్పు
టికి మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటయింది. ఇంటికి
వెళ్ళగానే భార్య అంది:

“అమ్మాయి! రాత్రినుంచి ఒకటే జ్వరం.
నిన్న రాత్రినుంచి నవ్వు బిల్లు లేకుండాపోతే
మంచా, మాకూ ఎల్లాగనుకొన్నావు?”

“ఏం చెయ్యమంటావు? రాత్రి నుంచి
బంగళాదగ్గర ద్యూటీ సరిపోయింది నాకు.
దొరగారి భోజనం ఇప్పుడే అయింది.
ఇప్పుడే నాకు అటవికులు దొరికింది”
అన్నాడు పిచ్చయ్య.

“బాగానే వుంది ఉద్యోగం. రెండు
మెతుకులు కొరికి ఆ ఆచార్యులగారిదగ్గర
ఏమందో పట్టుకురా” అన్నది భార్య.

“నరేలే” అంటూ పిచ్చయ్య భోజనానికి
కూర్చున్నాడు. రాత్రినుంచి జ్వరం తగులు
తున్నా కూతురికి మంచా మాకూ తీసు
కొచ్చుకోలేని తన అసమర్థతకు తనను నిందిం
చుకొన్నాడు.

బుచ్చయ్య బంగళానుంచి ఇంటికి ఒంటి
గంటకి వెళ్ళాడు. కడుపులో ప్రేగులు అరుస్తు
న్నాయి. ఏదో ఇంత కూడు తిని నేలమీద
ఒరుగుదామనుకొన్నాడు కొంతసేపు.
కాని ఇంటికి పోయేసరికి అన్నం వండిన
అక్షణాలు ఏమీ కనిపించలేదు.

“ఏమిటే ఇంకా అన్నం వండివెళ్లులేను”
అన్నాడు భార్యను.

“ఏం బెట్టి వండిమంటావు. రాత్రి నీవు
బంగళాకు పోయేటప్పుడు బియ్యపు
గింజలు లేవని చెప్పానుగా. ఇంత ప్రాద్దు
పోయేస్తే ఎలాగనుకొన్నావు” అన్నది
భార్య.

బుచ్చయ్యకు ఏడుపొచ్చింది. దొరగారి
కొలుపు గొడవలో ఇంటి సంగతి మర్చిపో
యాడు. కేబుల్ దబ్బులు గూడా లేవు.
తన ఉద్యోగాన్ని తిట్టుకొంటూ బియ్యం
అప్పుకోసం బుచ్చయ్య కొట్టుకు బయలు
దేరాడు మిట్టమధ్యాహ్నం రెండు గంటల
వరకు.

చేతిపనులు

చేతిపనులు పాటగడవటానికే కొందరు చేస్తూంటే, కొలం గడవటానికే మరి కొందరు చేస్తారు. పాటగడవటానికే చేసే వారు కేవలం వ్యాపారద్వైపితోనే వీనిని చేస్తుంటే, కొలం గడవటానికే చేసేవారు కేవలం కాలాన్ని గడవటానికే కాక, పని ఫలితంలో ఒక ఆనందం ఉంటుందని ప్రయత్నిస్తారు. అయితే ఇచ్చటి చేతి పనులు రెండవతరగతి వారికి సంబంధించినవి. సామాన్యంగా వీరు, దొడ్లో మొక్కలు పెంచటం, అరిక కుట్టుపనులు చేయటం, చ్చాయంగులు గీసి గొడలు అలంకరించటం, ఇంకా అనేక అలంకారాలు చేస్తూంటారు.

సామాన్యంగా పురుషులకు తీరిక సమయాలు బహుశక్తుక. ఎప్పుడైనా ఏదైనా ఉన్నా వానిని భార్యబిడ్డలతో కుటుంబంగా గడవటానికో, లేక ఇంటి వ్యవహారాలకో వినియోగిస్తారు. స్త్రీలకే తీరిక సమయాలెక్కుక. వీనిని గడవటానికే వస్త్రాలు అనేస్తే సరైనది. కుసాయాసమైనవీ, తక్కువ డబ్బు ఖర్చుకొగలవి, పైగా ఇంకే విధంగా వైవాసహాయపడే పనుల్ని చేయ అభిలషిస్తారు.

వీటిమీద ఆసక్తి స్త్రీలకు సామాన్యంగా పుట్టుకతోనే ప్రారంభమవుతుంది. ఒక్కొక్క ఆభరణాలతో ఒక్కొక్క పనితో ఒక్కొక్క కుటుంబ వని ఇమడ్చటానికే స్త్రీ ప్రయత్నిస్తుంది. బొమ్మ రిల్ల కట్టుంది చినపాప. లోపల, పైన, నున్న గాఅరికి ముగ్గురెట్టి, ముగ్గుల మధ్య చక్కగా ముసాయిచేసిన తాటాకు బొమ్మల్ని పెట్టి "నాటికి పెళ్ళి" అంటుంది. పెళ్ళికి పెద్దల్ని ప్రాసచేస్తుంది. వీధిలో "కోరి కోమ్మచ్చి" అనుమాన చిట్టన్నయ్యని కూడా వీరిది. "మాడర అన్నాయ్యా నా బొమ్మరిల్లెంత చక్కా ఉంటా" అంటుంది. చిరిపన్నయ్య ఆలోచన వక్రంగా నడచి, బొమ్మరింటిని నేగకూలుతుంది. తన అందక్క కట్టిన బొమ్మరింటిని చిట్టన్నగాడు ఎందుకు వడ

గట్టాలో తెలియక తిగమక వస్తుంది పాపం చినపాప.

పాప సందేహాలు

వంకాయల పండుగ వస్తుంది. ఎడాపెడా పది బొమ్మల్ని బల్లమీదుంచి "నెవేద్యం పెట్టే పాపా" అంటుంది బొమ్మ "ఇదేంటి కిక్కురిక్కుడుంటే ఆవు నా చివర పెట్టింది.. వీడేమా అన్నదా... మరి ఇదేమా చెల్లాయి ఇవ్వు కలిసి బడికలుంటే వీళ్ళు నువ్వ ఈ సింహం బొమ్మెందుకు? ఏంటో... బొమ్మ కేసికే తెలివు బోలిగా" అనుకుంటూ బిడ్డ చేతుల్లో సర్దడం మొదలివ్వుంది చినపాప.

చేతిపనులు

కొనూరి కమల కుమారి

(ఇల్ల మునుము)

"చాలేకే, నీ సర్దుదూ నువ్వును. అది కాస్తా చేవారి కిందపడితే అవుతుంది" అంటూ వెనకనుంచి కూకతేస్తుంది అమ్మ. వీళ్ళంతా ఒకటే, తన్నెందుకలా అంటాలో అర్థంకాదు పాపకే. పక్కంటి ను కీల బొమ్మల్ని తనే సర్దుకుంటుందట. తన బొమ్మల్ని ఈ తీరున చూచి నవ్వుదా అని మృగపడుతుంది చినపాప

ఇలాగే చిన్నప్పటినుంచి అభిరుచులు ప్రతిపనిలోనూ పెంపొందుతుంటాయి. అంతో యంతో పరిస్థితుల్ని బట్టి ఈ అభిరుచులే స్త్రీకి అనేక, అభిమానం కలిగించి పెంచుతాయి.

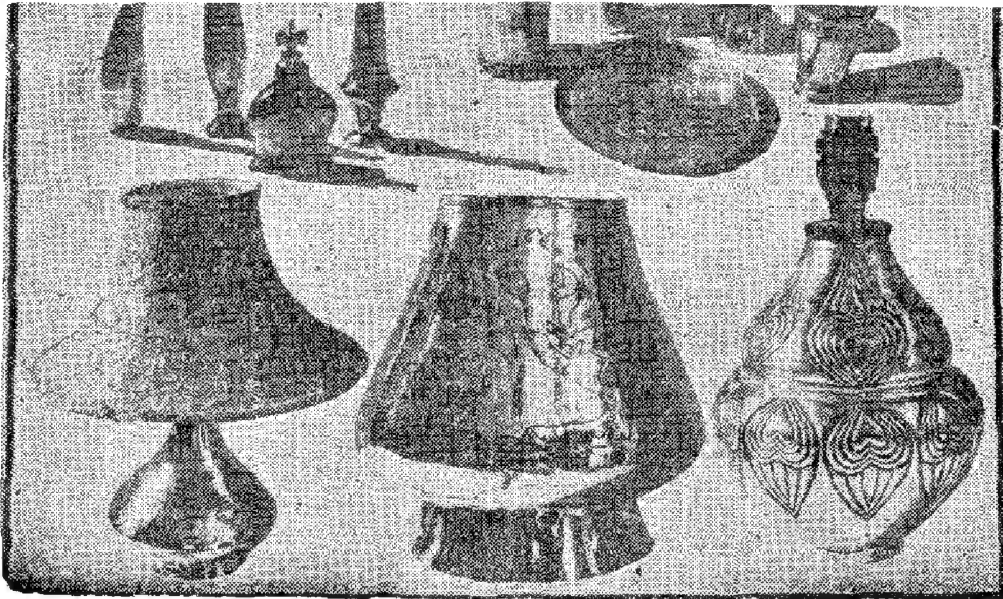
చిన్న చిన్న బొమ్మగిన్నెల్లో వియ్యం పోసి చాటుచాటున వండి నాన్నకి వడ్డిస్తే బాగుండుననుకుంటుంది చినపాప. చివరికి దుచి చూచేవాళ్ళే దొరక్క తనే రిని ఉపేస్తుంది. పెద్దయ్యాక వంటపని తన విధా

కుంది. వండక్కి "వారు" వచ్చారు. "అమ్మా ఈ ఒక్కపూట నేనే వంట చేస్తానా" అంటుంది సిగ్గు సిగ్గుగా—పెద్దదన చినపాప. వంటచేస్తుంది. మృదువైన (వేళ్ళ వయ్యారపు కదలికల్లో వడ్డిస్తుంది, "వారికి" వారిప్రక్క తారయ్యాక. వడ్డించి వెనకనుంచి ఓరకన్నుల్లో చూస్తుంది వారు కలిసి తిన బోతుంటే ఎదురుగా ముసలాయన ఉన్నందు వల్ల "ఎంత బాగా ఉంది పాయా" అని పైకి అనలేక కన్నుల్లోనే భావాన్ని వ్యక్త పరుస్తారువారు. ఇక ఈ పెదపాపఉచ్చితల్ని పై పోతుంది. ఈ తాతమాత్రం ఎప్పుడూ అంతే. తేలేమంటాడేగాని తెచ్చింది తిర్యార ఒక్క సారీ నోరిప్పి "ఇంత బాగా చేశావు. ఇలా అయితే నూ మనమడు లేకే తీస్కు చాతాడు" అనడు. తేలేమని బుట్టెడు గారెలు తిన్నాక 'ఆ చేదు గారెలు' అంటాడు. పాపకి కోపం వచ్చేస్తుంది.

మమతతో కూడిన ఇటువంటి పనులే అనేకమందిని కూడదీసి జన్మజన్మాంతరాల వరకూ కలిపి కట్టికేశాయి. పురుషుడే స్త్రీ పనుల్లో ఒకవిధమైన ఆనందానుభూతిని పొందుతాడు. కాఫీ ఎంత చేదుగానైనా ఉండిన "నేనే కాచానండి. తాగి ఎలా ఉందో చెప్పాలి" అని సతీమణి నోటంట వచ్చేసరికి ఒక్క గుక్కలో తాగేసి భేషగా ఉన్నాయంటాడు. వారు తాగి వెళ్ళిన తరువాత తనవారగించబోలే ఖటికచేదు. మరి వారి కంత దుచిగా ఎందుకున్నాయో తెలిసికోలేదు భర్త మమతలెరుగని భార్య.

పైటోడెంట్

దంతక్రిములను సంహరించే పండ్లపాడి శ్రీవల్మీకైఖుకల్స్ డి.త్రగ్స్ అఖిటెడ్. మద్రాసు-30.

చేతిపనులసంస్థ కలకత్తాలోని
నాలుగు నమూనా తయారీ
కేంద్రాలలో (ఫిల్లీ, బొంబాయి,
కలకత్తా, బెంగళూరు) ఫిల్లీ కేంద్రంలో లోహంతో
చేస్తున్న పాత్రలు, పళ్ళెాలు,
దీపపు కుందులు, దీర్ఘిలు
వగైరా

★ చేతిపనులు ★

మా బంధువుల్లో ఒకాయ నువ్వారు. బహుమంచి నుద్దేశాన్ని, చేతిరుమాళ్ళు వట్ట మని భార్య కిస్తారు. చేతి రుమాళ్ళు వట్టి వాటినిగా రంగు విచ్చులా "స్వీట్ హాండ్" అనో లేక "హాపిడే" అనో కూడ వుడుకుంది. వానిని వాడి తేజగాని ఆయనకు మనసులో నువకుండదట. రంగు రంగుల వట్ట రుమాళ్ళను ఆయన బహుల్లోను, అభిషుల్లోను, వాడటం చూచి ప్రక్క ప్రక్కవారు అప్పుడప్పుడు చాటు చాటుగా నవ్వుకుంటారు. అయి తేజో ఆమమతి అటువంటిది. "స్వీట్ హాండ్" అనో "స్వీట్ హాండ్" అనో మా వదివచేత వట్టబడిన కనరు బియ్యని శింకు మీద మా అన్నయ్యకి అసలు నిద్ర పట్టదు. ఇలా అనేక విధాల భార్య భర్తల మధ్య

భారత చేతిపరిశ్రమలమండలి అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి కమలాదేవి

మనుకల్పి పెంపొందిస్తాయి. చేతిపనులు, భార్య అలంకరించిన ద్రావింసురూములో ముచ్చటగా మనస్సు ఆనందంతో పరవశులై తొక్కుతూంటే ఆ పరవశ్య వరదడిలోనే అనేక అద్భుతమైన గ్రంథాన్ని సగ్గర చాల్చి పాల్చి అనే ప్రఖ్యాత ఇంగ్లీషు నవలా కర్త సృష్టించి ప్రపంచానికి అందజేశాడట. భర్త తనని, తన పని విధానాన్ని చూచి అనందిస్తే అంతకన్నా కొవలసింది ఏమంది కనుక భార్యకి!

తమ తమ అభిరుచుల్లో స్త్రీలు ఒక పనిని మమతలు గూర్చి పూరిస్తారు. వాని జ్యోతి ఆనందాన్ని ఆకిస్తారు. ఇందుకు సరైన పనిని ఏరుకోవటములోనే స్త్రీ చాకచక్యం ఇమిడి యున్నది. కంటపనా, కుటుపనా, అలిక పనా, అలంకరణలా, ఇంకో ఏది? ఎవరికి చేనివీడ అభిరుచుంటే వానిని కాలయా పనకి వినియోగించుకోవాలి. ★

ఫరీదాబాదు (ఫిల్లీపక్కన) లో కాందికీకులు, ముఖ్యం గా స్త్రీలు కత్తెలతో తయారుచేస్తున్న బుట్టలు వగైరా గృహసాధకరణాలు. చేతిపనులసంస్థ కలకత్తాలోని నాలుగు కేంద్రాల తయారు చేసే వస్తువుల నమూనాలు.

ప్రసిద్ధికావ్యాలలో ★

★ అజాత నాయకలు

“ప్రాచీన కాలమునది - ప్రస్తుతం వరకు సాహిత్యాన్ని బాగా తగ్గిపరికిరిస్తే, కవులు ఆయా గ్రంథాలలో ప్రేమ పాత్రలకు ఎంత ప్రాధాన్యం ఇచ్చారో తెలుస్తుంది. అందులోనూ ప్రధాన నాయికతోసం చేరి కవులు ఎంతటి ప్రేమణ్యాన్ని - కార్య నిర్వహణ సామర్థ్యాన్ని ప్రదర్శించారో మనం గమనించ గలుగుతాం. ధీవిశేషంగల మంత్రి ఉన్నప్పుడు రాజు ప్రతిభ రాణించినట్లు చెరిక తెల్లపరిభ్రమాలంగా ప్రధాన నాయికలు తక్కువ తెగకులతో ధగధగమంటూ ఉంటారు. సర్వసాధారణంగా సాహిత్యగ్రంథాలలో కథాంశం ఇలాగ ఉంటుంది. ఒక ప్రధాన నాయకుడు - నాయిక వీరి ఉయ్యలకు చెరికాడు - చెరికతై. ప్రధాన నాయికా నాయకులు ఏ ఉద్యానవనంలోనో ఏ మధ్య వర్షల మూలంగానో, ఏ స్వామీకావ్య లోనో చిత్రపట సందర్శనాలవల్లనో వర నృతావలోకనాదులు... ఆపై కృంగార రస పుష్టి కలయువర్షనలు. విప్లవంభిక్యేంగారము గూడ కొంత అవసరమని మధ్య మధ్య ఈ ఉభయాలకీ ఏవో కొన్ని అంతరాయాలు, ఆపైని చెరిక తెల్ల బుద్ధిబలంచేత కార్య సాఫల్యం. ఈ చెరిక తెల్ల పాత్రలలో ప్రాణము తొడ్డుటకై నా నెనుకొడని మిత్రభావమా - పరన సంభాషణ చాతురీ విశేషములూ - శైత్యోపచారములు చేయుటలోగల సేవా దక్షతా - మొదలగు సర్దుల వరం తరలు పాకవలకు మిక్కిలి ముదావహములు.

జర్మన్ దేశపు మహా విద్యాంసుడు గట్టి కాలిదాసు, కేకుంథల నాటకాన్ని చదివి - నీతమ్మను చూచిన మామమంతుడులాగ కుప్పి గంతులుచేసి నాట్యం చేశాడట! నిజమే! మన కాలిదాసాది కవుల కావ్యములలో అంతటి ప్రాశస్త్యం ఉన్నది.

ప్రియం వద

కేకుంథల చెరిక తెలు అననూయ, ప్రియం వద. అనూయ లేనిదగుటచేత ఆమె అన నూయ పేరు సార్థకం. అలాగానే ప్రియ

మొనమాటలు మాటాడేది గనుక ప్రియం వద మాట సార్థక నామయే. ప్రథమాం కంలో సాయం సమయాన మొక్కలకు నీళ్లు పోస్తూవున్న కేకుంథలనూ, ఆమె చెరిక తెల్లనూ వృక్షాల చాటుననుండి చూశాడు దుష్యంతుడు. కేసర వృక్షానికి నీళ్లు పోసున్న కేకుంథలను చూచి ప్రియం వద “చాలా కేకు సరే! అత్యేక తావన్యవహారం తిన్న యావత్ త్వయా ఉపగతయా లతో సహాధ యిక అయం కేసర వృక్షకః ప్రతిభాతి” అంటే “ఈ కేసర వృక్షము నీతినులతచే సహాధకై కౌభిస్తున్నది” అనగా కేకుంథలకు యుక్తయస్సు వచ్చినది; తగిన వరునితో నున్న బాసుండునని ధ్వని.

చిల్లరిగె స్వరాజ్యలక్ష్మి

ఆ ఆరాన్ని గ్రహించి కేకుంథల “అతఃఖలు ప్రియం వదా” అందుచేతనే కదా నీకు ప్రియం వద పేరు సార్థకం అన్నది. దుష్యంథ సందర్శనా సంతరం - మారుని బాణహతిచేత - మనస్తాపంతో భిన్నురాలై - కోభావిహీనయై కేకుంథల హృదయ వద్యాన్ని - మాటలనే మధురజలాలతో సేవదీర్చగలిగిన ధీర స్వాంత - ప్రియం వద. మూడవ అంకం లో కేకుంథలకు అననూయ ప్రియం వదలు - శైత్యోప చారాలు చేస్తూవుండగా మహారాజు మరి చెడి మధ్యాహ్న సమయంలో వారున్నలతా మండపంలో ప్రవేశించి మాటుక దాగివుండి వారి సంభాషణాదులు వింటున్నాడు. అననూయ ప్రియం వదలకు విషయం అర్థం అయినా, ఆమె నోటనే వివాదనే కుతూ హలంతో సంభాషణ సాగించారు. సార్వ భౌముని హృదయం కేకుంథల ఏమి చెపు తుందా! అని జంకుతో తామరాకు మీద నీటిబొట్టు లాగ తవతవలాడింది ఎలాగ అయితే నేం? ప్రత్యక్షంగా చెరిక తెల్లూ - పరోక్షంగా మహారాజూ - ఆమె నోట, వివలసిన మాటలు విన్నారు. “కామాత్మరాణాం సభయం నలజ్జా”

అనునట్లు, కేకుంథల తెగించి - తన హృదయా గత భావాల్ని నిరర్థకంగా చెప్పింది. చెప్ప వలెకాదు - కేకుంథల మీద వన్ను చేర్చిన తప్ప - కేకుంథల తనన్ను చానితో చెరిక తెల్ల అలాగే నా నమ్మడంలో తడి కొట్టుకోవలసి వచ్చినది.

సభయం వనే గాని - సామర్థ్యం అందుకు వడచి. ప్రియం వద ఆలోచించి, ఇట్లా నటించింది. కేకుంథల! నీ అభిప్రాయాన్ని - రిభిర భార్యకంగా ఇవ్వ. ప్రసాదం ఇచ్చే మిదతో దుష్యంతుడికి అందచేస్తాం” అన్నది.

కేకుంథల! “నీ సలహా - చాలా సంతోషించాను. ఏలాగో ఆలోచించి వాస్తావనుకో! ఎలాగ వ్రాయనో?”

ప్రియం - “వ్రాయవలసిన విషయం నువ్వు ఆలోచించు - వ్రాయడానికి ఉపకరణ సాధనం నేనాలాచిస్తాను” అన్నది.

ఆ సాధనం ఏమిటా అంటే లేతతామ రాకుపై నఖాగ్రాలతో రిభించవే సభి అన్నది ప్రియం వద, ఎంత చక్కటి సమయ నూపురి!

సాగరిక

శ్రీ మార్గ రిచితమైన రత్నావళి నాటకంలో, సాగరిక చెరిక తెల్ల అయిన - సుసంగత మాదా మంచి సమర్థుల పాత్ర. వర్షరాజు రత్నావళిని పెండ్లాడినట్లుంటే - “అభల జలధి నేలావలయవలయిత వసుమతిని ఏక చ్చుతాధిపత్యంగా ఏల గలుగుతాడని - శ్రోతి ఘోషలు చెప్పారు.

అందుచేత మంత్రి యోగంధరాయణుడు రత్నావళికోసం ఆమె తల్లిదండ్రులకు కబురు చేశాడు. ఇలా ఉండగా వారందరూ ముద్రముపై విహారానికి బయలు దేరారు. పెద్దగాలివాన వమ్మలచేత, వారెక్కిన వాన ఒకరారికి తగిలి ముక్కలై నది అందరూ చెల్లా చెదలెనాడు “తన్నితే బూరెలగంపలో వడినట్లు” రత్నావళి వర్షరాజు రాజ్యం చేరుకున్నది. మంత్రి ఆమెను గుర్తుపట్టి వాసవదత్త దగ్గరనే ఉంచాడు.

వసంతోత్సవ సందర్భంలో వాసవదత్త వర్షరాజును, పూజిస్తూ ఉన్న వేళ సాగరిక బొదలమాటుననుండి అతనిని చూచి, నిజంగా మన్యధుడనే భ్రమపడినది.

ఒకనాడు ఉద్యానవనంలో సాగరిక ఒంటరిగా కూర్చుని, తాను చూచిన మన్య ధుని ఒక చిత్రఫలకంమీద చిత్రిస్తూ ఆధ్యాసలో మెల్లగా తనప్రక్క చేరిన సుసంగతను - చూడలేదు. “ఛీ! సాగరికా! ఏమి చిత్రిస్తున్నావు?” అని ఆమె ప్రశ్నిం పగా “మకరందోద్యానంలో నేను చూచిన మన్యధుని చిత్రిస్తున్నాను” అని ఆమె

‘ప్రసిద్ధకావ్యాలలో అజ్ఞాతనాయికలు’

కథాధారము చెప్పినది. ముసంగత ఆ ఫలకమును ఆమెవద్దనుంచి తిచ్చుకొని వర్షరాజు ప్రక్కను సాగరికను జీవకళ ఉట్టిపడేటట్లు చక్కగా చిత్రించింది. “నన్నెందుకు అక్కడ రిభి మున్నావు?” అని ఆమె కోతంగా అడిగినది. అంటే: “నువ్వు ముక్కుమని - ఎలాంటి వానిని బ్రాహ్మణ - ఆ ముక్కుమని కి నరివడిన - రరిని నేను బ్రాహ్మణు.” అని సమాధానం చెప్పింది. రత్నావళి జాటికలో యా ముసంగత పాత్రను కవి బహు సాగముగా సృష్టించాడు.

చిత్రరేఖ

పోతన ప్రజీతమైన భాగవతంలోనూ, శింధువానకృత హరివంశంలోనూ, సాహిత్య రసపోషణసంవిధాన చక్రవర్తి - నాచన సోముడు రచించిన ఉత్తర హరివంశము లోనూ, కథావస్తువు - ఒక్కటే:— అయినా, ఆయాకవుల ప్రతిభలు - వేరు వేరని - తెలుసుకుండి - అందరిలో అందజేసిన చెయ్యి పోమునిదే. అతిప్రతిభావంతంగానూ పొమ్మంగానూ, భావగాంభీర్యాన్ని పోషిస్తూ, సారీపాత్రలను గుఱుమార పదాలతో, రమణీయంగానూ, రసవత్తరంగానూ,

సృష్టించి సాహిత్య సంవిధాన చక్రవర్తి విరుదాన్ని - అక్షరాలా - సార్థకం చేసుకున్నాడు - నాచన సోమువాణ్ణుడు.

పాత్రలకు - వేరు పెట్టడంలో మన కవులు వెరికి సార్థకమైనవేరే పెడతారు.

ఉష బాణాసురుని ముద్దుల జూతురు. ఆమె చెరికతై చిత్రరేఖ - వారు భయము నివసించేది, పోతుటిగ అయినా చొరుటకు విలులేని కుద్దాంతము.

ఇట్లుండగా పార్వతి ఉషకు ప్రత్యక్షమైంది:

“కడగి చైతాళు కుకపక్షుంబునందు ద్యాదకి దిసాంతవేళ సౌధంబు మీద మదనకేళి కలలోన గదియు నిన్పు నెవ్వ దారెండు మగడు నీ కిందువదన.”, అని తెలిపి అంతర్ధాన మైనది.

పార్వతీదేవి చెప్పిన చొప్పున ఉష ఒకప్రియుని కూడినది; మేలుకొన్నది; మిక్కిలి వరితపించినది. ఇలాగ ఆ బాణపుత్రిక, అపరిమిత తాపంతో బాధపడుతుండగా ఆమె కేరీరం అంతా పాండుర వర్ణంగా మారిపోయింది. ఆబాలిక కేరీరంలో ఈమార్పు

ఎందుకు బాడచూసిందో? ఏన్ని విధాన ఎంత ముంది ఆలోచించినా ఎవరూ ఏమీ గ్రహించలేకపోయాడు. స్వప్నంలో క్రీకృష్ణ పోతుడు, అనిరుద్ధుణ్ణి చూచినది మొదలు ఆవిడ అదోలాగు అయినది:—

“తుడువదు కన్నులన్ పెడలుతోయ కణంబులు—కొప్పుచక్కగా ముడువదు—ముచ్చటకుం జనదు—

అన్న మేమియున్ వడువదు—” అన్న దుక్కిణి పరిస్థితిలో చే ఉన్నది—ఉచుకన్య.

ఆమె స్థితిగతులన్నీ, చెరికతై చిత్రరేఖ ఇటీకనిపెట్టేసింది. ఆమెతో ఇట్లున్నది.

“వనితా! యెల్లజగంబులన్ వలములన్

బ్రాయంగ నేర్చున్ నువ ర్వనరాసి ప్రముఖ స్వయామయులు

చిత్రపాపిమె చూపెదన్ |

గని నీకున్ కలలోన కన్పడిన

యాకల్యాణ రత్నాకరున్ |

మనవాడంచు నెఱింగిపట్టి మదిలో

మన్నించినన్ మెచ్చవే?”

“ఏడుదినంబులలో నీ

రేడు జగంబులను బ్రాసియిత్తు వటము నీ

వేడుకకు తగిన వానిన్

జూడుమరని తెత్తునన్ను చూడు లలితాంగీ!”

అని ఆమెకంతో ధైర్యముచెప్పి—ఏడు రోజుల్లో యావన్నుంది రాజకుమారుల చిత్రాలన్నీ చిత్రించి తెస్తాను”అని వెళ్ళినది చిత్రరేఖ.

తక్కిన చెరికతైలంతా:

“కూలి విలోకనానలము సోప

రతిప డెరుంగనగాన య

త్వాత మునంబులో విరహపావక

దాచుము బోర్చెవన్న వ

ల్లెల పానంగ ? దేచుము దహించిన

యంతటితో మనోజ్ఞుడై

గారియ చిక్కగాన—చెడగాలకుగా

కిటుకంటి కుంటలన్—”

అని మనోజ్ఞులంబున మణుగుతున్న మన వసుగిని ఎన్ని కైవోపచారాలు చేసి నా లాభంలేక పోవడంచేత, పాలిపోయినముఖాలతో ఏమిచెయ్యలో ఏమిలోచక, వనీ పొటా ఏమిచేపట్టక, కాలగారిస పిల్లలు లాగ, ఊరికే అటూ యటూ తిరుగుతూ ఈవిడకు ఆరోగ్యం—ఎలాగవడట వడు కుండాఅని తెంగతో అలాడుతూ, ఆర్త మూర్తులై ఉన్నారై చెరికతైలు.

ఇంతలో—చిత్రపటములతోనహ—అతి

త్వరగా చిత్రరేఖ ప్రవేశించింది. ఆమెను

చూచి—చెరికతైలు—

ఎస్ట్రెలా బేటరీస్ లిమిటెడ్.,
బొంబాయి—కలకత్తా—ఢిల్లీ—కాన్పూర్—మద్రాస్—నాగపూర్
మొదల.

“మల్లోకంబుల మూర్తులన పటమునన్
ముద్రించి నేర్పల్లరా
జల్లన్ మెల్లన్ చిత్రరేఖ చనుదంచెన్
నిండు ప్రాణంబు నం |
ధిల్లన్ బాణతనూజునన్ చెలులకున్
దిక్కువ్యర్థున్ రేలు—నా
తల్లి! నచ్చితే! యంచు నెచ్చెలుల

మొదం బంద డెందంబునన్”
ఇం దు లో “నాతల్లి నచ్చితే” అన్న
మాటలో; “నూపారిటి భాగ్యజేవతా! కల్ప
వృక్షమా! కామధేనువా! కన్నతల్లి! దుఃఖ
సాగరంలో మునుగుతొన్న నూ కం ద రి కి
తెప్పవై—పిడ్డుచేర్చు” అంటూ ఉప్పొంగిన
వారి మనస్సులోని తపాతపా నంతటిని—
ఈ “తల్లి” అన్న మాటలో ఇమిడ్చినాడు—
నాచనసోమన. చిత్రరేఖ, ముల్లోకాలలోని
రాజకుమారులను ఒక్కొక్కపటమున తీసి
చూపించింది. కాని, ఉచకన్నులలో ఆకా
భావం ఏమీ కనబడలేదు.

— భరత ఖండంలో—ధవన్న దేశాధీశుల్ని
క్రమంగా చూపుతున్నది. చిత్రరేఖ; ఉచ
ఆ పటములను ఆలాగే చూస్తున్నది. మహా
రాష్ట్ర పశ్చిమోత్తర భూమిని, యదువల
నాయకులను ఒక్కొక్కరినీ చూపుతూ,
ఆ వరసలో నీరిని, కవలనాథుని, సాత్యకిని
ప్రద్యుమ్నుని చూచి, ఆ సరసనే ఉన్న—
అనిరుద్ధుని చూచేసరికి, —మై నాడు కొన్న
పులకలతో—మెల్లగా వారే చెమటతో—
“నా మనము మ్రుచ్చిరినొచ్చిన మత్రికాడు
నిడు—నీజే—కొమ్మని—చేసాచి వెలది
చూపె.”

“తన చెలి చిత్రంలో చూతున్నది—
అనిరుద్ధుని రూపమని—చిత్రరేఖకు స్వయం
అయింది అయితే—చిత్రరూపంలో
చూపించిన మానవుడే—ఉచకన్య అంతః
పురంలోకితెచ్చి ప్రవేశపెట్టడం—ఎలాగో
వాడితో నాతెన్నూ తెలుసుకొనడం?—
ఎట్లా? అని బెంబేలుపడక, చిత్రరేఖ ఉచను
చూపాడుగా ఉండమని—పాచ్చరించి—”
అరు గడియలలో అతనిని నీగడిలో ప్రవేశ
పెడతానని—అతి ధైర్యంతో వాగ్దానం
చేసి వెళ్ళింది.

మూర్త్యుధ్యంలో వారడుడు కనబడ్డాడు.
అతనికి భయభక్తులతో నమస్కారం చేసి,
చిత్రరేఖ సంగతి యావత్తూ విశదం చేసింది.
వాస్తవంలో అనిరుద్ధుని పడకగదిని వారడుడు
ఆ మెరు చూపించాడు. నంతోపించినా,
జంకుతో, “ముషీతర్యా! చూచేసి, అని
రుద్ధుని నేను చూ ఉచకన్య వధికు తీసుకే
ర్చితే, కృష్ణ భగవానుడు నన్ను కేసిం చ దు

కవా?” అని అడిగింది. “మరేం భయంలేదు.
అన్నిటికీ—నేనున్నాను.” అని వార
డుడు భరతసా ఇచ్చాడు.

రాత్రి అయింది. గంధర్వ కైకచేత చిత్ర
రేఖ, అనిరుద్ధుని ఆకాశమార్గాన అరు గడియ
లలోగానే ఉచ అంతఃపురంలో చేర్చింది.

ఒక దేశంలో ఉండే మనుష్యులే—
కట్టూ—బొట్టూ—ఒక రకంగా ఉండక—
భేదంగా ఉంటుంది. ఇన్ని లోకాలలో—
ఇన్నిన్ని దేశాలలో ఉండే—రాజుల్ని—

వారి పుత్రపౌత్రగణాల్ని—ఏమీ తీసి
పోతుందా—చిత్రించి తెచ్చింది చిత్రరేఖ
—అంటే—ఆమెకు ఎంతటి చిత్రకళాదైత్యు
ణ్ణి ఉండొగవా! అని ఆశ్చర్యం కలుగక
మానదు. ఆ కావ్యం చదివిన తరువాత—
ఆమెను క్లాఫించి మెచ్చనివారు—ఉండరు.

మన కావ్యములనే గువర్ణాలంకారము
లలో—ఈ—అజ్ఞాత నాయకలు—మహా
రత్నాలలాగున—మహాజ్వలంగా ప్రకా
శిస్తున్నారు.

మెరయమండ పరిమళ రోజుమలకరము

**ఇరాన్ మిక్
పెర్ ఫ్యూమ్స్
కోకోనట్**

హేయిర్ ఆయిల్

(తంతు పరిమళ కోచ్చిరి మనె)
గులాబీ రేక మల్లెం మువాసన

ఉచితం

ఒక క్రేష్టమైన “టైప్” “ఎసిచేట్”
దువ్వెన—క్రతి పెద్ద సీసాతోను

తె.త. 20-X-29 Td.

ఇరాన్ మిక్ కో. లిమిటెడ్, బొంబే, ఇండియా. టెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెస్: ఇరాన్ మిక్ కో. లిమిటెడ్, బొంబే.

బద్ధకానికి హడావుడి తోడైతే....

బ్రాహ్మణులారా! అడుగుపెడితే చాలు ఓ నమస్కారం వదిలిపోయినట్లే! మధ్యలో తిమింగలబూ, మొసళ్ళూ, నానా రకాలైన చెత్తాచెదారం మనకళ్ళకు చుట్టుకుపోతుంది. ఓ వేపు అనిలేదు. హాలో మధ్యలో మానవనడలు పడేసుంటాయి. అది కాటిపోలే కింద వున్నగా బాబాయి, తులర తల్లూ, అఫీసుమా, కాలేజీలకూ వేసు కళ్ళాల్సిన పేంటూ, వరులూ చాపడుట్లూ వదుంటాయి! అది అధిగమించిపోలే ఇక తడిపిపారేసిన బవల్స్, కుడుచుకుని మానెంత వరకూ తోక్కిన సేవకీన్నా వగలా! వగలా! ఇవన్నీ ఒక ఎత్తు... వంటి ఇల్లు ఒక ఎత్తు! రకరకాల వస్తువమదాదాన్ని, చిన్నవాడు రాసుకునే పాత కాజుల వగలనుంచి, బాబాయి పేవింగ్ స్ట్రీటువరకూ (వంటసామా నులూ అవ్వకాక) మనం తిలకించవచ్చు. ఒకటి రెండు మాట్లాడుతూ అలా కుక్కుగా పడే నున్న బ్రాజరు కేబుల్ లోంచి రేకుద్దనించి బాబాయిని హెచ్చరించి, బాబాయి మాత్రం దాన్నేమీ భారతచెయ్యలేదు. దీని క్లౌరణం ఏమిటి? అనుకుంటే రెండు సమాధానాలు తోస్తాయి. ఒకటి బద్ధకం, రెండు నిర్లక్ష్యం. ఈ బద్ధకం వుంది చూచారూ, దానంత్రే చెడనంత మరోటి లేదు. పోనీ ఏదో చిన్న చిన్న పనికిమాలిన విషయాలు ఎప్పుడైనా బద్ధకించినా ఫర్వాలేదు గానీ, నిత్యజీవితంలో అడుగుడుగు ప్రతిపనిలో—మనం వేసుకునే బట్టలదగ్గి రుచ్చి, ఇల్లు సరుకునే దగ్గర్నుంచి బద్ధకిస్తే ఎలా వుంటుంది? బద్ధకంవల్ల వుండే నిర్లక్ష్యం ప్రతిపని నిర్లక్ష్యం చేస్తే అన్యాయంగా వుంటుంది ఆ ఇల్లు.

బద్ధకములో అడ, మగ, అని విచక్షణ, ప్రత్యేకతలేదు. వాళ్ళూ, ఏళ్ళూ ఇద్దరూ వున్నారు. ఇంటిని కుట్రంగా, ఉన్నంతలో చేరయినంతవరకు కుట్రంగా వుంచడం ఇలాంటిది. అలా అని నానా భిక్షనం మగాళ్ళు చెయ్యకల్గలేదు వాళ్ళూ కాస్త ఆ పరిభ్రష్టత తోడ్పడితే ఇంకా బాగుంటుంది. వంటగదిలో వంటసామాన్లు పొంది కగా అమర్చుకోవచ్చు... మిగతా బట్టలూ అలాటివి హాలో అయినా ఓ పక్కగా వితరణగా అమర్చుకుంటే చూడండి! ఎంతో బావుంటుంది “ఇల్లు నీటుగా వుండాలంటే అన్ని సామాన్లు సర్దుకోవాలి” పేర్లదిగా వుండొచ్చా? అంటూ అవసరపుప్రశ్న ఒకటి వేస్తారు కొందరు. కానీ ఓ పేర్లదేవాలయంలా ఇల్లుండి ఎక్కడి

కక్కడ చిందరవందరగా వస్తువులు పడుంటే అదేం అందగించదు... ఎంత చిన్న ఇల్లైనా, పొందికగా సర్దుకోడంలో వుంది తెలివి తేటలు!

‘లా’ పాయింట్లు

కొందరిలో ఇలాళ్ళు మరీ బద్ధకించి ఎక్కడికక్కడ పిల్లల బట్టలూ, తమ వాకట్లూ, ఇలాటి వేకాకుండా పాత్రలూ అన్నీ పారేస్తుంటారు. దానివల్ల కేవలం అది మాయడం అలాటి వేకాకుండా దిక్కు లేకుండా పోవడంకూడా జరుగుతుంది. పోనీ పని తొందరనుకుందాం! అఫీసులకళ్ళే వాళ్ళూ, మూలకువకళ్ళే పిల్లలూ వాళ్ళూ నిర్లక్ష్యతయినా బద్ధకించకుండా పని తొందరలో మూల మూల పారేసిన వస్తువుల్ని మళ్ళీ తిన్నగా సర్దుకోవచ్చు. అలా

పవని నిర్మలప్రభావతి

సర్దుకోవాలి! ఎంతోనే పుకూడాపట్టు... ఇంటికి ఇల్లా కుట్రంగా వుంటుంది, వస్తువులకు వస్తువులూ బాగుంటాయి. ఎవరైనా చటుక్కున ఇంటికి వచ్చినా కాస్త మావోదాని! దానికి కుట్రంగా వుంటే బావుంటుంది. ఇవాపోలే మొగవాళ్ళు కొందరు అఫీసునుంచి వస్తారా, లేకపోలే ఏ కాలేజి నుంచో వస్తారా? వచ్చిరాగానే ఆ బ్రాజర్ తీసేసి ఓ వేపు గిరవాటు కొట్టి చేతికొందిన బవల్ ఓటి వుచ్చుకు బయల్దేరుతారు స్నానానికి.. ఇక ఆ గిరవాటు వేసిన బ్రాజరు మళ్ళీ ఇట్టే వేస్తే గానీ రెండోసారి వేసుకోవాలికి పనికిరాదనే సంగతి రెండోసారి అఫీసులై అయినప్పుడు గాని గుర్తుకొచ్చు. ఇక ఆ బవల్ తో ఒళ్ళు కుడుచుకుని ఝామ్మని ఓమూల పూడ్చి పెట్టేస్తారు. అంతే అది అంతటితో ఖరమ్ అయిపోతుంది. చాకలి! వేసేసరికి, ఎంతయి కొట్టేయ్యడమో చిమ్మెట్టలూ కొట్టేయ్యడమో నానా రసభగా తయారవుతుంది! అదేమంటే “ఇంట్లో ఆడవాళ్ళు ఎందుకు చూడకూడదు?” అంటూ ఓ లాపాయింటు విసుగుతారు. ఉదయం లేచింది మొదలు రాత్రి పడుకోవోయేదాకా పనిలో, పిల్లలలో సరిమత మాత్రాండే ఆడవాళ్ళు మళ్ళీ ఏళ్ళు పారేసే బవల్ వెతికి, బ్రాజర్లూ, వర్షా మడతలు వేస్తూ (అదీ ఏమన్నా, పిల్లల వుతాయా) మావోదానికి ఎంతకష్టంగా

వుంటుందో అలోచించండి? ఇలా కాకానీ అందరు మొగవాళ్ళూ, అందరు ఆడవాళ్ళూ అలా వుంటారనికాదు నా వుద్దేశ్యం. అలా వుండేవాళ్ళ మాటే నే చెబుతుంటా!

హడావుడి రాయుళ్ళు

ఏళ్ళలో చూడావుడి రాయుళ్ళు కొందరు! ఉలికిపచిరలూ వాకట్లూ వోరేడన్నీ ఇవతలంటాయి... అవి వతుక్కిటానికి, చూచుకోవాలి! బద్ధకమా, చూడావుడి రెండూ తోడించి పోయాయి లేనేం మళ్ళీ ఓ కొత్త పెట్టడి లాగ్కిస్తారు. మళ్ళీ ఇవతల చూస్తే ఓ కేలు పడేసుంటాయి. వృథాగా అలా వాడేస్తే త్వరగా పాడయిపోవడంతప్ప మరేమీ ఆదాయం వుండదు. అల్లాగే బవల్ నుకూడా వాడేసుంటారు కొందరు మొగవాళ్ళు. పెత ఓ బవల్ వేసుకొని వుంటారు, చేతులో ఓటుంటుంది... మళ్ళీ ఇవతల రెండోమాడో వుంటాయి... అన్నీ ఒక్కసారి చేసి, చాకలికి అన్నీ వేస్తే తర్వాత బవల్ ఎలా? అనే ఆలోచనను దరిదాపుల క్కూడా రానివ్వదు.

ఈ చూడావుడి మనుషులూ పెద్ద రంటా. తమ ప్రాణం తీసుకుని, ఎదుటి వాళ్ళ ప్రాణాలు తోడేస్తారు. బద్ధకానికి తోడు చూడావుడితోడయితే మరిచేరే చెప్పక్కర్లేదు. ఒకచోట నియోగ్గివిన బట్టలు, వస్తువులూ బద్ధకించి చూడావుడిగా మరోచోట వేస్తే వచ్చి ఇబ్బందులు అన్నీ ఇన్నికావు. మాకు తెలిసిన ఓ దడుగుగోకరున్నాడు. వాళ్ళింట్లో అంతా పైసచెప్పిన బాపతుమనుషులే! పెద్దబ్బాయి గడ్డంగీచుకుని పేవింగ్ పెట్ వంటింట్లో పారేస్తే, పెద్దమ్మాయి మూలకకళ్ళ తొందరలో చీర, వాకట్, అఫీసు రూంలో పడేస్తుంది. ఇలా వాళ్ళింట్లో ఓ సారి ఓ గమ్యుత్తు జరిగింది. వాళ్ళమ్మాయి ఉదయం ఎక్కడికో బయటికి నిర్లక్ష్యవచ్చి రాగానే చీరమార్చి, అంతకుముందు కట్టుకున్న నల్లబార్డు తెల్లచీర పక్కనుండే వాళ్ళ వాన్నగారి కొట్ పేండ్లమీద వేసి పోయింది! ఇంకేముందీ వాళ్ళ వాన్నగారు స్నానంచేసిననూ రావడమే వాళ్ళింట్లో క్లయింట్స్ మావోదానాననే తొందరలో, అది పంచెనా, చీరనా అనేమాపుగానీ, ఆలోచనగానీ లేకుండా మడలేసే అది చుట్టుకు బయటికివచ్చాడు. ఆ అవతారం చూస్తున్న క్లయింట్స్ అప్పలు వచ్చినపని మరచిపోయారు!

ఏళ్ళలోనే మరోతెగ వున్నాడు. ముఖం కాళ్ళో చేతులూ కడుక్కుని ఇంట్లోకి వచ్చినవాళ్ళు తిన్నగా బవల్ తీసుకోవచ్చు కుడుచుకోవాలికి, లేదా ఏదైనా ఓ కుట్ర

(42-వ పేజీ చూడండి)